

Jaarverslag 2011/2012

Plan

Girls first

Inhoud

Voorwoord David Vriesendorp	4
------------------------------------	----------

Deel 1: Wat we hebben gedaan

1.1 Wereldwijd	8
1.1.1 Resultaten projecten gefinancierd uit kindsporsoring	8
1.1.2 Resultaten themaprojecten	18
1.1.3 Noodhulp	28
1.2 In Nederland	30

Deel 2: Onze partners

2.1 De particuliere sponsors	40
2.2 De corporate partners	43
2.3 De Nationale Postcode Loterij	47
2.4 De Nederlandse overheid	48
2.5 De Europese Unie	51
2.6 Andere institutionele donoren	53

Deel 3: Wie we zijn

3.1 Kengetallen Plan Nederland	56
3.2 Visie, missie, identiteit	58
3.3 Strategie en beleid	60
3.4 Organisatie en afdelingstaken	63
3.5 Governance	73
3.6 Duurzaamheid	76
3.7 Particuliere fondsenwerving	92

3.8	Human resources bij Plan Nederland	94
3.9	Communicatie met belanghebbenden	101
3.10	Plan International: profiel van de internationale organisatie	109
3.11	De USP's van Plan	117
3.12	Plan-organen	118

Deel 4: Verantwoording

4.1	Directieverslag	122
4.2	Verslag van de Raad van Toezicht	127
4.3	Samenvatting Verantwoordingsverklaring	136
4.4	Niet-financiële resultaten	138
4.5	GRI-contentindex	143
4.6	Jaarrekening	157
4.6.1	Balans	158
4.6.2	Staat van baten en lasten	160
4.6.3	Kasstroomoverzicht	161
4.6.4	Toelichting op de balans en de staat van baten en lasten	188
4.7	Overige gegevens	188
4.7.1	Gebeurtenissen na de balansdatum	188
4.7.2	Niet uit de balans blijvende verplichtingen	188
4.7.3	Genormaliseerd resultaat op hoofdlijnen	189
4.8	Controleverklaring	190
4.9	Meerjarenbegroting	192
4.10	Verkorte jaarrekening Plan International	196

Bijlagen:

I	Verantwoordingsverklaring	207
II	Aanvullende informatie over bestedingen	216
III	GRI-verklaring	229

Hoopvolle ontwikkelingen

Plan is een van de oudste onafhankelijke ontwikkelingsorganisaties wereldwijd en bestaat dit verslagjaar 75 jaar. Dat is reden voor dankbaarheid tegenover iedereen die Plan in al die jaren heeft gesteund: de particuliere sponsors – alleen al in Nederland zijn dat er op dit moment bijna 104.000 en wereldwijd zijn het er meer dan 1,5 miljoen – bedrijven, overheden, de EU en andere institutionele donoren. Met hun steun was het mogelijk om miljoenen kinderen in Europa, Afrika, Azië en Latijns-Amerika te helpen een toekomst op te bouwen. Tegelijkertijd is er na 75 jaar ook reden voor bezorgdheid. Want het is teleurstellend dat armoede nog steeds het leven tekent van ontelbare kinderen en dat ontwikkelingsorganisaties als Plan dus nog steeds nodig zijn.

Historische wortels

Terug naar de wortels van Plan. Die liggen in de Spaanse stad Santander tijdens de Spaanse Burgeroorlog in 1937. De bevlogen Britse oorlogscorrespondent John Langdon-Davies had een hekel aan oorlog. Hij vond de oorlogswes José met een briefje van zijn vader op zijn rug: 'Als Santander valt, word ik doodgeschoten. Ik smeed u voor José te zorgen.' John Langdon-Davies ontfermde zich over het kind en zo werd José een van de eerste sponsorkinderen van het Foster Parents Plan for War Children, opgericht door Langdon-Davies.

Plan is geboren uit menselijk mededogen, als initiatief van één man die oog had voor het individu. 75 jaar later heeft de organisatie het individu nog steeds niet uit het oog verloren, maar biedt tegelijkertijd hulp aan hele gemeenschappen. Een unieke formule. Plan stelt het belang van het kind centraal en stelt kinderen in ontwikkelingslanden in staat om hun toekomst zelf gestalte te geven.

Girls first

Ik zeg dat met de nadruk op alle kinderen, meisjes en jongens. Maar we moeten meisjes helpen een inhaalslag te maken. Zij worden stelselmatig gediscrimineerd en achtergesteld en krijgen niet de kans zich te ontplooiën. Nishat Mazumder, een jonge Bengaalse vrouw, kreeg die kans gelukkig wel. Dit voorjaar schreef zij geschiedenis door de Mount Everest te beklimmen en de top te halen. Daar plantte ze de 'Because I am a Girl'-vlag, die staat voor Plan's campagne voor gelijke kansen en rechten voor meisjes. Een ongelooflijke prestatie van Nishat en een prachtig symbool voor geloof in jezelf en de kracht van meisjes. Laten we iedereen de kans geven om de top te bereiken! Ik ben honderd procent aanhanger van de 'Because I am a Girl'-campagne, maar ik vind dat wij ook in Nederland een beter voorbeeld moeten geven wat betreft emancipatie van vrouwen. Ook hier moeten nog veel meer vrouwen belangrijke posities innemen. We hebben dit jaar de Europese Kampioenschappen voetbal achter de rug. Dat leverde geen triomf op. Eigenlijk zijn de vrouwen in het voetbal succesvoller dan de mannen, alleen hoor je daar niemand over. Waarom zou het Nederlandse mannenelftal geen vrouwelijke coach kunnen hebben? Voetbal is een fantastische leerschool, zo blijkt in het West-Afrikaanse Togo. Een plaatselijk elftal heeft de lokale competitie gewonnen, en alle spelers zijn meisjes! De meisjes die meedoen aan dit project van Plan, doen via hun sport ervaring op in beslissingen nemen, fair play, beoordelingsvermogen, werken in een team en diplomatie. Volgens een lokale imam heeft dit project een fundamentele verandering bewerkstelligd in de houding ten opzichte van meisjes. Nog nooit eerder hesen mannen meisjes op hun schouders om het succes van meisjes te vieren. Een onweersaanbaar beeld.

Plan biedt perspectief

We blijven nog even in Afrika, een geteisterd continent. Ondanks een systeem van de VN dat tijdig voor dreigende droogte en hongersnood waarschuwt, zijn in het afgelopen jaar in Oost-Afrika toch weer miljoenen mensen, onder wie veel kinderen, slachtoffer geworden van voedselgebrek en honger. Een navrant gegeven. En wat doe je dan als niet-politieke ontwikkelingsorganisatie, die zich eigenlijk richt op structurele verbetering van levensomstandigheden? Samen met anderen heeft Plan in Ethiopië water, schoolmaaltijden, voeding voor moeders en jonge kinderen, zaden, vee en meststoffen verstrekt om de ergste nood te verhelpen en mensen weer perspectief te bieden.

Op het gebied van structurele hulp is 'Light up our Lives', gefinancierd door de Nationale Postcode Loterij, een interessant project dat inspeelt op de negatieve gevolgen van klimaatverandering. In het droge Lalibela is hout de enige energiebron. Meisjes zijn dagelijks vaak uren per dag bezig met houtsprokkelen en hebben daardoor geen tijd om te leren. Plan installeert irrigatiepompen op basis van zonne-energie om de landbouwopbrengsten te verbeteren. Zonnekokers, energiezuinige oventjes en accu's op zonne-energie, die grotendeels lokaal worden gemaakt, vervangen voor 80 procent het sprokkelhout, zodat we taferelen zoals op de foto in de toekomst steeds minder zullen zien. Gelukkig maar, want de meisjes kunnen nu naar school en dat is van groot belang. Ieder jaar extra onderwijs voor een meisje levert haar immers later zo'n 20 procent extra inkomsten op. En daar profiteren ook haar toekomstige kinderen van. Leren biedt perspectief.

Veilig drinkwater

Andere belangrijke pijlers van structurele hulp zijn water, sanitatie en hygiëne. Tijdens de tweejaarlijkse landelijke scholierenactie Schaatsen en Zwemmen voor Water zetten 30.000 Nederlandse leerlingen van 300 scho-

len zich in voor een gezondere leefomgeving van hun leeftijdsgenoten in Mali. Bijna 577.000 euro is er opgehaald. Een geweldige inspanning van de leerlingen, de leerkrachten en niet in de laatste plaats de vrijwilligers van Plan Nederland, zonder wie deze actie onmogelijk zou zijn. De opbrengst van de actie komt ten goede aan een groot project voor veilig drinkwater, betere hygiëne en sanitaire voorzieningen zoals wc's in Mali. Een van de vijf bewezen effectieve thema's van Plan om de levensomstandigheden van mensen blijvend te verbeteren. 146.000 mensen zullen ervan profiteren.

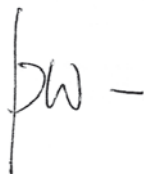
Coalities van morgen

Plan gelooft in samenwerking om de impact van de programma's verder te vergroten. In de toekomst zal Plan Nederland, meer nog dan nu, coalities vormen met verschillende partners. De Child Rights Alliance is een goed voorbeeld van een succesvol samenwerkingsverband dat al functioneert. Plan Nederland werkt daarin samen met vijf andere organisaties bij de uitvoering van het Girl Power-programma (2011-2015). Dit door de Nederlandse overheid gesubsidieerde programma werkt aan structurele verbetering van de situatie van meisjes en jonge vrouwen in tien ontwikkelingslanden.

De stevige basis van particuliere sponsoring blijft van groot belang voor de organisatie, want Plan kan en wil niet zonder particuliere sponsors, of dat nou kindsponsors of projectsponsors zijn.

In de toekomst wordt die basis steeds meer versterkt door privaat-publieke partnerschappen, zoals bij het project tegen seksuele uitbuiting in Brazilië, een samenwerkingsverband tussen TUI Nederland, de Postcode Loterij, DCI ECPAT, ANVR, Travel Counsellors, Fly Brazil en Plan. In het najaar kreeg dit project een vervolg in Nederland. Toeristen die naar verre vakantieoorden reizen, worden opgeroepen daders van seksueel misbruik van kinderen aan te geven.

De essentie van Plan, die begon bij één bevlogen man en zijn woede over onrecht dat kinderen treft, is vandaag nog steeds voelbaar. Wat mij raakt, is de hoop die komt uit zich ontwikkelende landen, ondanks de economische recessie, natuurrampen en conflicthaarden. Het optimisme dat we kunnen ontleneren aan het feit dat Colombia een Plan-donorland is geworden en dat landen als Brazilië, Ghana en China zich aandienen als fondsenwervende organisaties. Dat zijn hoopvolle ontwikkelingen.

A handwritten signature in black ink, consisting of the letters 'D' and 'V' joined together, followed by a horizontal line.

De heer drs. D. (David) Vriesendorp
Voorzitter Raad van Toezicht

Deel 1

Wat we hebben gedaan

Deel 1: Wat we hebben gedaan

1.1 Wereldwijd

1.1.1 Resultaten projecten gefinancierd uit particuliere sponsoring

Plan werkt aan blijvende verbeteringen in de levensomstandigheden en toekomstkansen van kinderen in ontwikkelingslanden, met speciale aandacht voor gelijke kansen en rechten voor meisjes. Plan doet dit door te zorgen voor goed onderwijs, goede gezondheidszorg, een veilige omgeving om in op te groeien, veilig drinkwater en door kinderen te beschermen, bijvoorbeeld tegen geweld, misbruik, uitbuiting en de gevaren van de aids epidemie. In vijftig landen in Afrika, Azië en Latijns-Amerika voert Plan duizenden projecten uit in de directe leefomgeving van kinderen. Deze projecten worden mede mogelijk gemaakt door de kindsporsors van Plan uit 21 landen, waaronder Nederland.

1.1.1a Zo werkt kindsporsoring

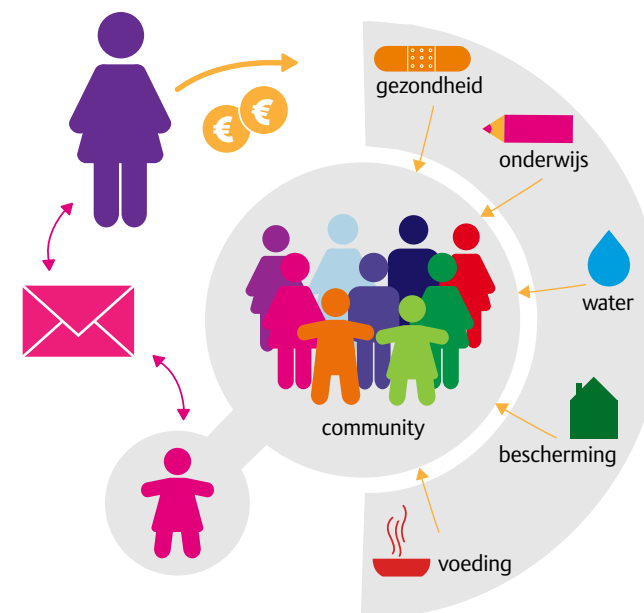
De bijdragen van alle kindsporsors van de wereldwijde organisatie Plan worden via Plan International beheerd en geïnvesteerd in de kindgerichte gemeenschapsprojecten van Plan.

Sponsors dragen dus bij aan betere levensomstandigheden in de hele gemeenschap van het kind dat zij sponsoren. Via updates van Plan en door correspondentie met de sponsorkinderen blijven sponsors op de hoogte van wat er met hun bijdragen gebeurt.

1.1.1b Nederlandse kindsporsors wereldwijd

In de vijftig programmalanden van Plan sponsoren Nederlandse kindsporsors in totaal 84.969 kinderen.

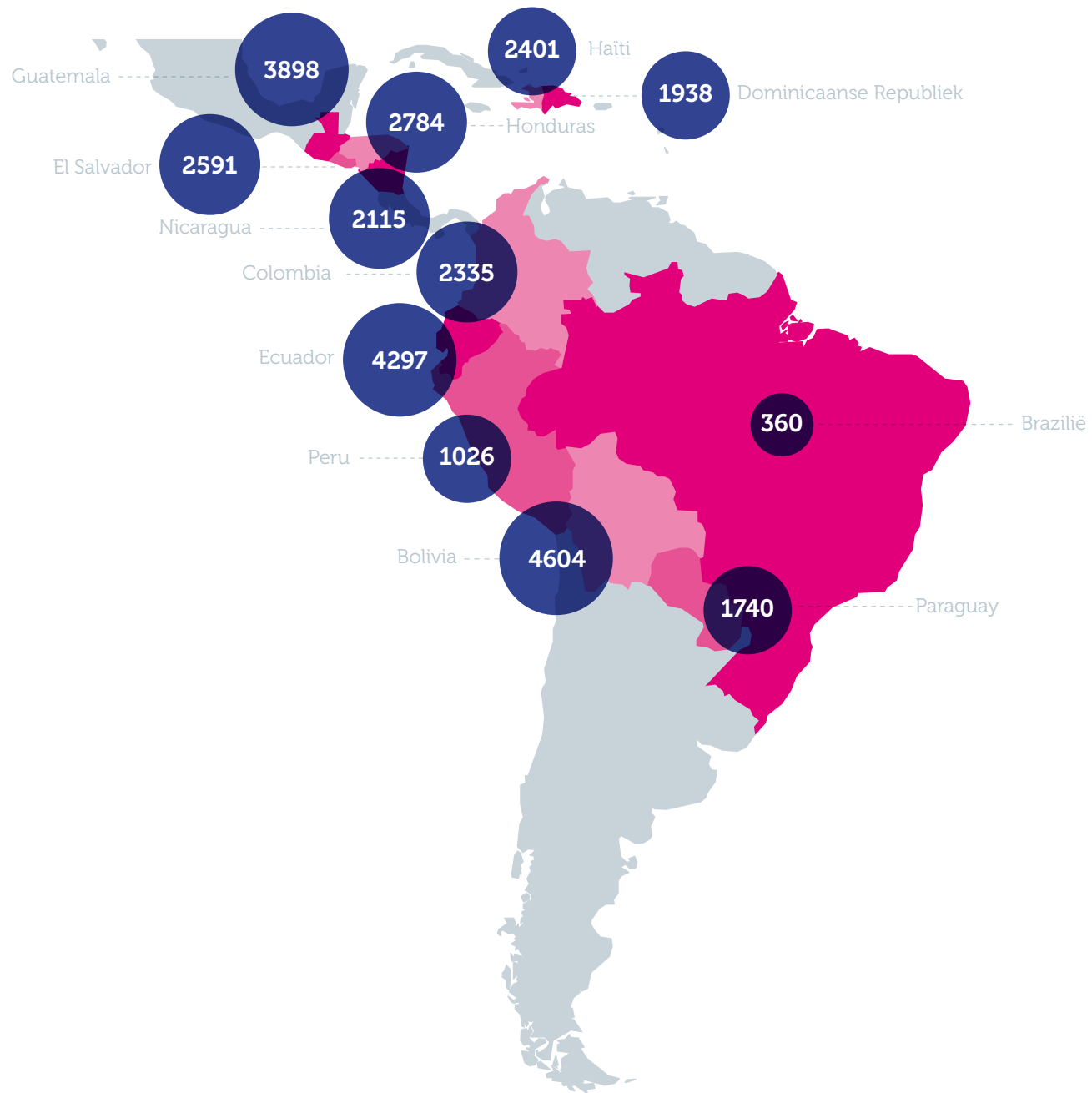
Zo werkt kindsporsoring

1. Wat we hebben
gedaan

1.1 Wereldwijd

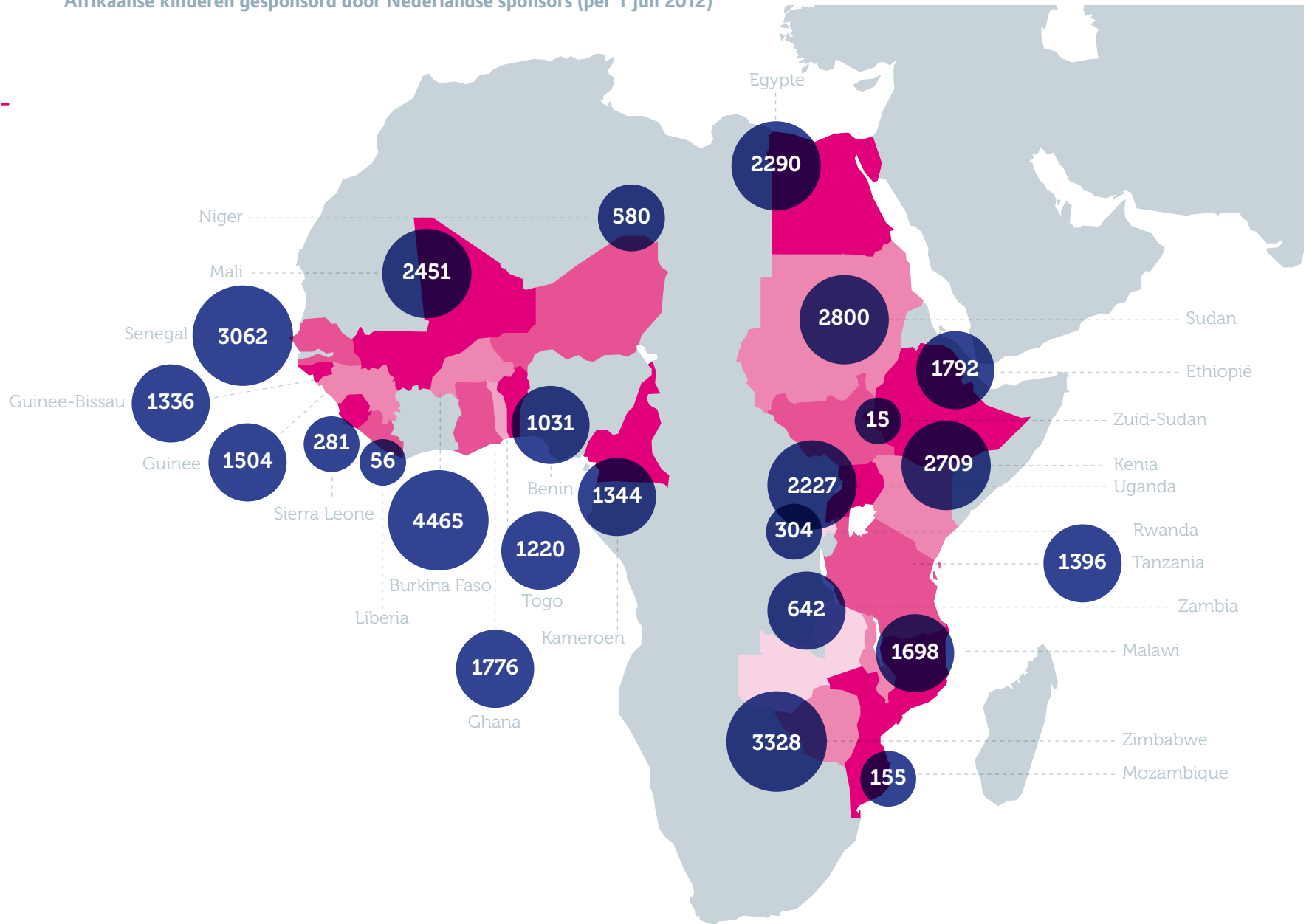
Latijns-Amerikaanse kinderen gesponsord door Nederlandse sponsors (per 1 juli 2012)

1. Wat we hebben
gedaan

1.1 Wereldwijd

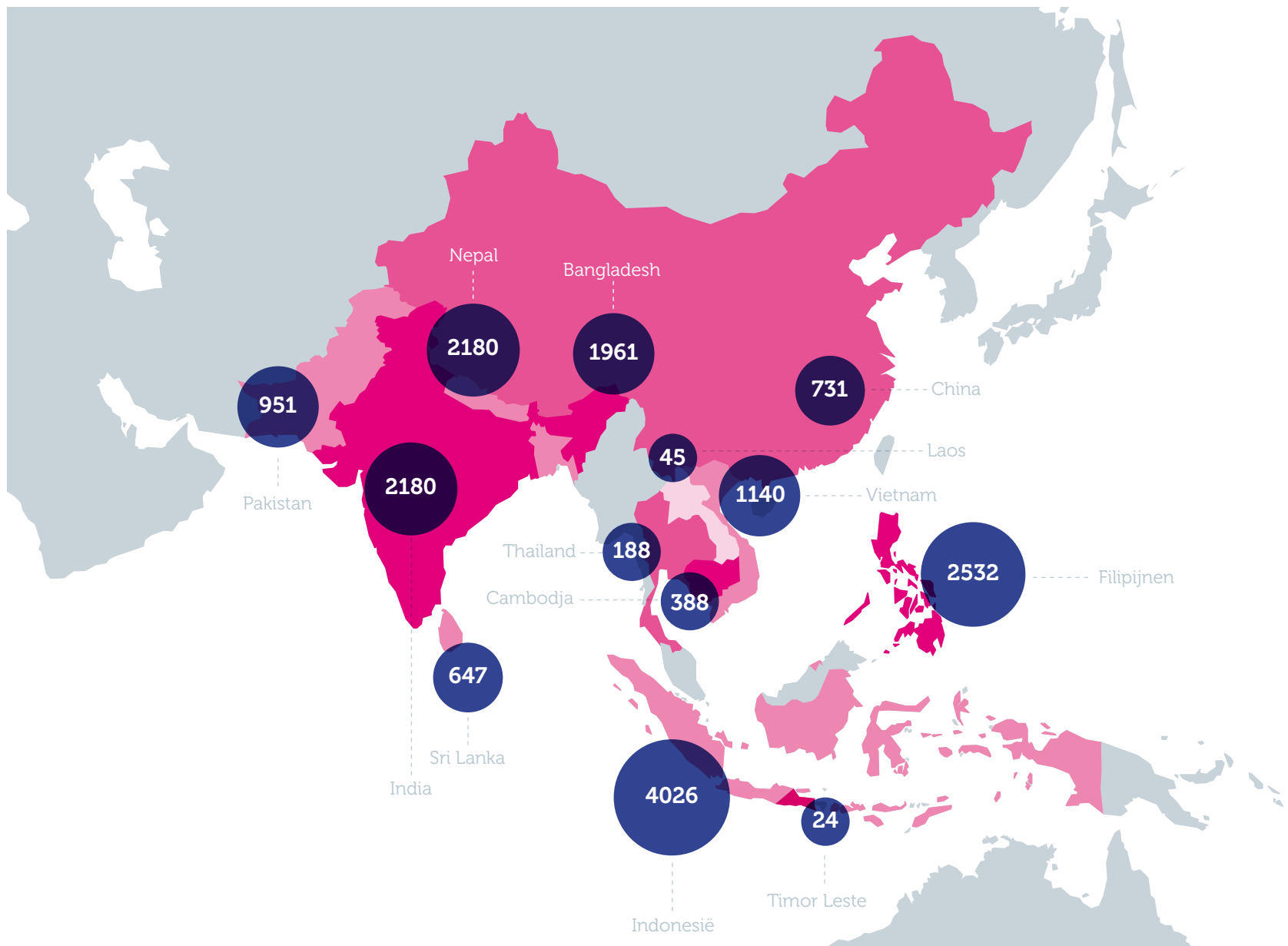
Afrikaanse kinderen gesponsord door Nederlandse sponsors (per 1 juli 2012)

1. Wat we hebben
gedaan

1.1 Wereldwijd

Aziatische kinderen gesponsord door Nederlandse sponsors (per 1 juli 2012)

1. Wat we hebben
gedaan

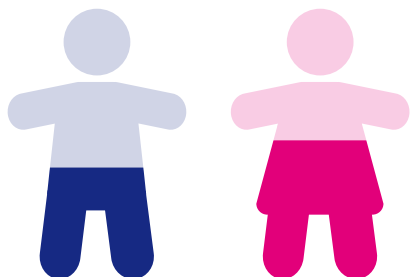
1.1 Wereldwijd

1.1.1c Resultaten in Bolivia, Burkina Faso en Indonesië

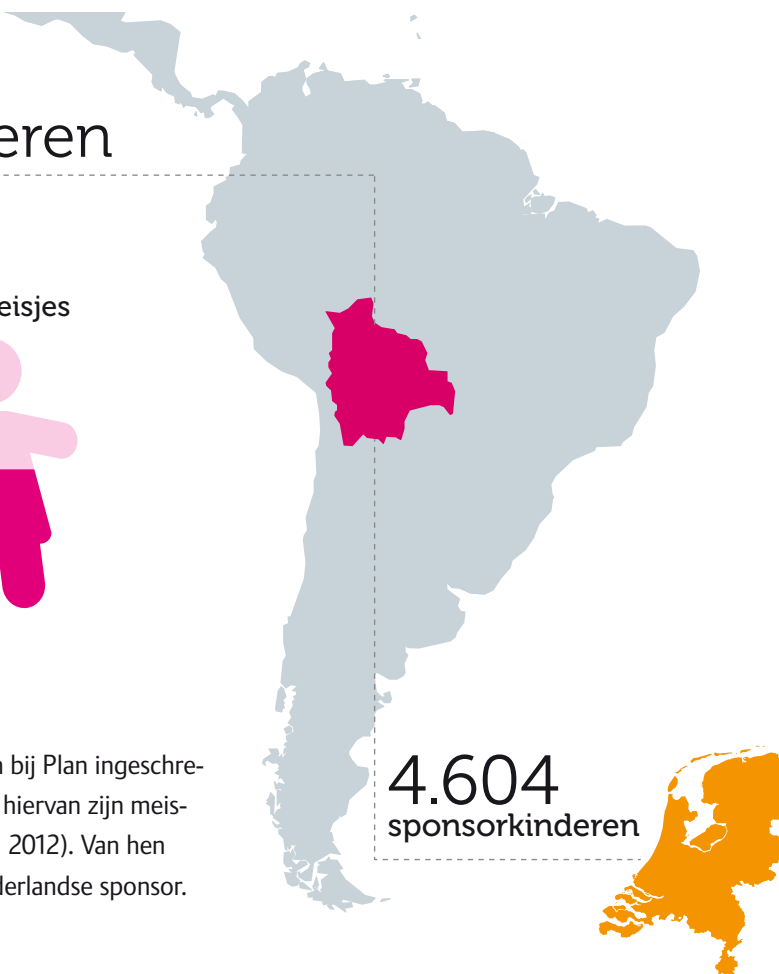
Omdat het in het bestek van dit jaarverslag niet mogelijk is verslag te doen van alle projecten die Plan uitvoert met steun van de kindsporsoren, geven we een impressie van resultaten uit één land per werelddeel waar de meeste Nederlanders een kind sponsoren, namelijk Bolivia, Burkina Faso en Indonesië.

Bolivia
46.000 kinderen

40% jongens 60% meisjes

In Bolivia staan 46.000 kinderen bij Plan ingeschreven als sponsorkind; 60 procent hiervan zijn meisjes, 40 procent jongens (per juni 2012). Van hen hebben 4.604 kinderen een Nederlandse sponsor.

4.604
sponsorkinderen

Resultaten in Bolivia

100 mensen volgden een vakop-
leiding of business training

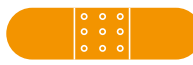
13 watersystemen aangelegd
of gerepareerd

3.347
onderwijzers en vrijwilligers getraind

24 scholen/centra
gebouwd of gerenoveerd

241 latrines gebouwd of
gerepareerd

697 landbouwdeskundigen
en boeren getraind

3.027
gezondheidswerkers getraind

77 gezondheidsposten
gebouwd of gerenoveerd

7.042 mensen getraind in
kinderbescherming

1. Wat we hebben
gedaan

1.1 Wereldwijd

Het werk van Plan in Bolivia

De Boliviaanse economie groeit dankzij grote natuurlijke bronnen, zoals olie en gas. De vooruitgang komt echter nog lang niet ten goede aan alle Bolivianen. Het verschil tussen arm en rijk is nog steeds groot.

Het werk van Plan in Bolivia heeft betrekking op vijf aandachtsgebieden die voor kinderen heel belangrijk zijn.

- **Gezonde kinderen en moeders** - Plan traint vrijwilligers om (aanstaande) moeders voorlichting te geven over 'veilig moederschap': alles wat een moeder moet weten om haar baby gezond door de eerste kwetsbare jaren te helpen, zoals evenwichtige voeding, hygiëne en ziektepreventie. De Plan-vrijwilligers ondersteunen ook bij vaccinatiecampagnes.
- **Onderwijs** - Plan werkt ook in Bolivia aan verbetering van de kwaliteit van het onderwijs en drukt ouders op het hart hun kinderen, en vooral ook de meisjes, zo lang mogelijk en in elk geval tot hun veertiende naar school te laten gaan. Plan traint leerkrachten en zet zich in voor de modernisering van de manier van lesgeven en voor kindvriendelijke lesmethodes.
- **Economische zekerheid en voedselzekerheid** - Meer gezinsinkomsten betekenen gezondere voeding voor de kinderen en een grotere kans op gezondheid en onderwijs. Plan zorgt daarom voor vakopleidingen, vooral voor vrouwen.
- **Water, sanitatie en hygiëne** - Samen met de gemeenschappen werkt Plan aan veilig water, goede sanitaire voorzieningen, betere hygiëne en aan preventie van en controle op endemische ziekten.

- **Mondiaal burgerschap** - Kinderen en jongeren hebben het recht om een stem te hebben in beslissingen die hun leven beïnvloeden. Plan geeft hen die stem, leert hen over hun rechten en wijst hun de weg naar netwerken en allianties die de belangen van kinderen en (inheemse) vrouwen en minderheden behartigen.
- **Schade van rampen beperken** - In Bolivia werkt Plan ook aan het verminderen van de gevaren van natuurrampen. Samen met kinderen en jongeren brengt Plan de risico's van natuurrampen in kaart en voert maatregelen in om mensen beter voor te bereiden op de gevolgen van natuurrampen en de schade van rampen te verminderen.

1. Wat we hebben
gedaan

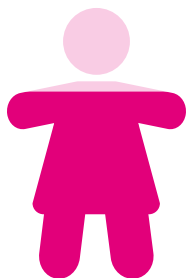
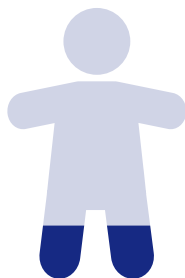
1.1 Wereldwijd

Burkina Faso

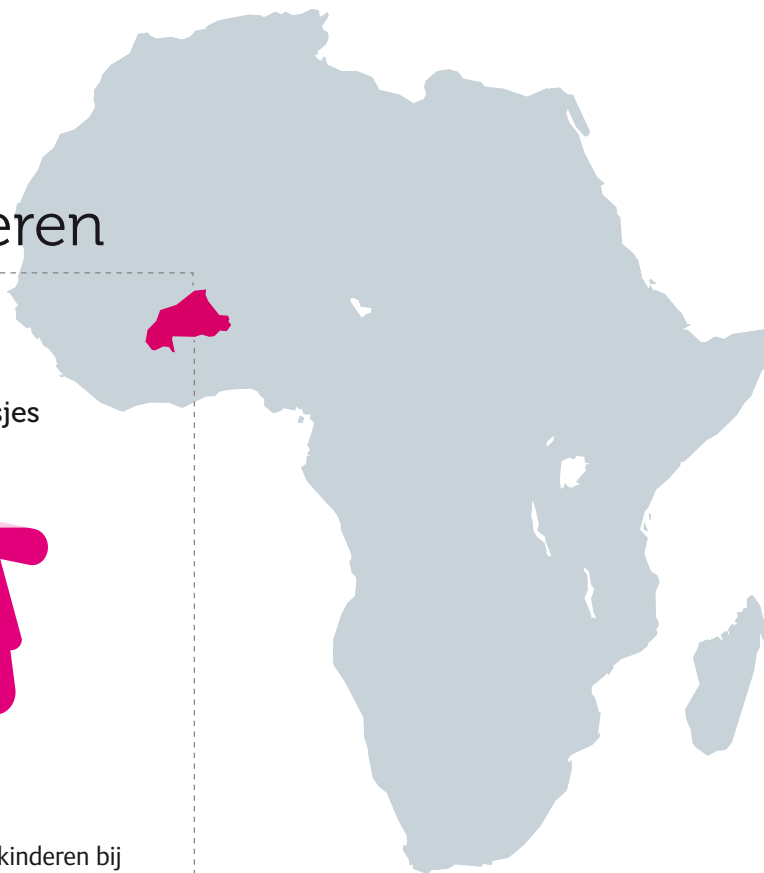
43.000 kinderen

22% jongens

78% meisjes

In Burkina Faso staan ruim 43.000 kinderen bij Plan ingeschreven als sponsorkind, 78 procent hiervan zijn meisjes, 22 procent jongens, (per juni 2012). Van hen hebben 4.465 kinderen een Nederlandse sponsor.

4.465
sponsorkinderen

Resultaten in Burkina Faso

100 mensen volgden een vakop-
leiding of business training

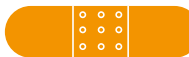
43 watersystemen aangelegd
of gerepareerd

678
onderwijzers en vrijwilligers getraind

479 scholen/centra
gebouwd of gerenoveerd

384 latrines gebouwd of
gerepareerd

697 landbouwdeskundigen
en boeren getraind

4.274
gezondheidswerkers getraind

6 gezondheidsposten
gebouwd of gerenoveerd

1.054 mensen getraind in
kinderbescherming

1. Wat we hebben
gedaan

1.1 Wereldwijd

Het werk van Plan in Burkina Faso

Burkina Faso in West-Afrika is een van de armste landen ter wereld. Maar liefst 95 procent van de bevolking leeft van de landbouw, terwijl slechts tien procent van het landoppervlak daarvoor geschikt is. In jaren met weinig regen ontstaan daardoor al snel voedseltekorten, zoals ook in dit verslagjaar. De slechte gezondheid van kinderen is een grote bron van zorg. Veel baby's sterven in de eerste twaalf maanden en veel kinderen bezwijken aan malaria, hersenvliesontsteking, diarree of kinderziekten. Niet meer dan 32 procent van de kinderen gaat naar school. Velen van hen haken voortijdig af, meisjes omdat ze moeten trouwen, jongens omdat ze moeten werken.

Het werk van Plan in Burkina Faso heeft betrekking op vijf aandachtsgebieden die voor kinderen heel belangrijk zijn.

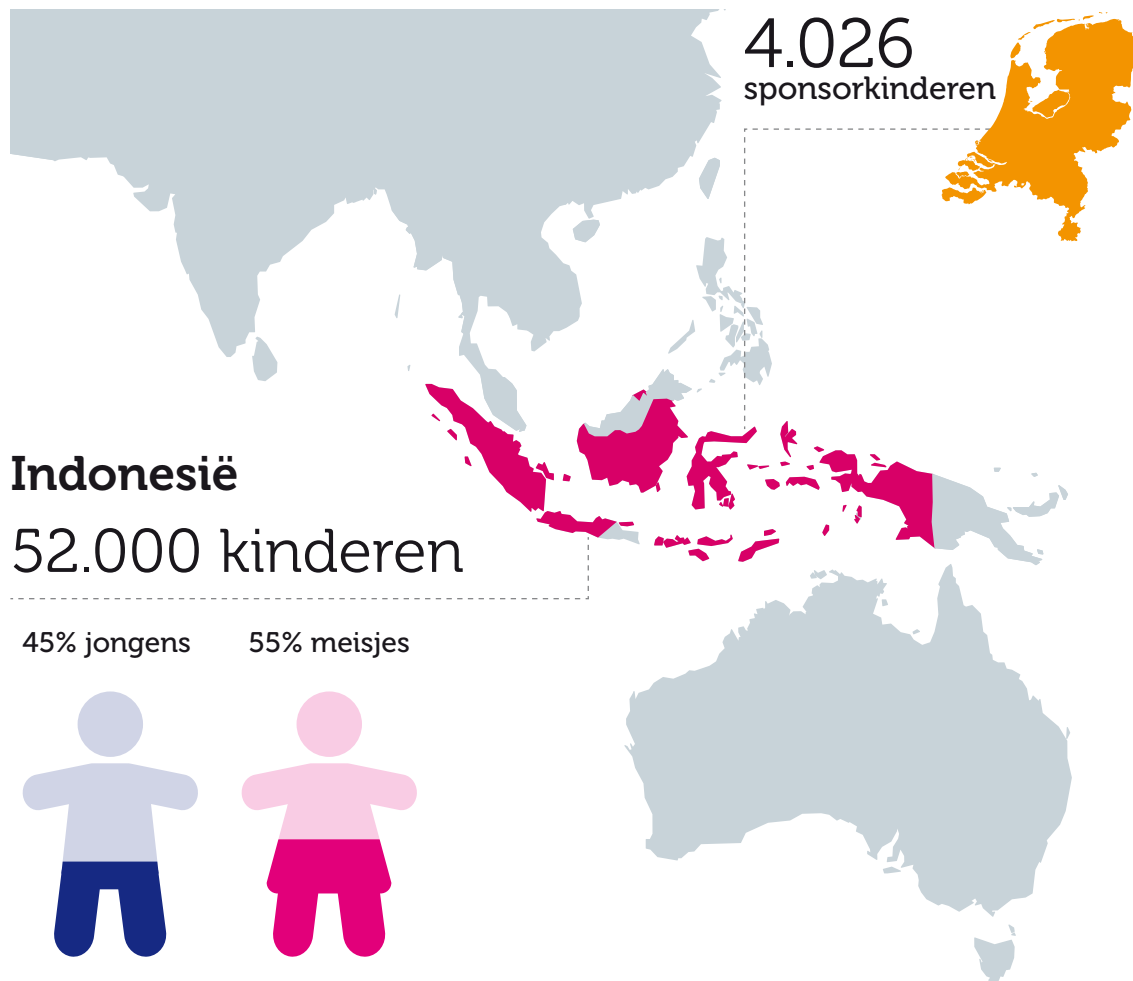
- **Gezonde kinderen** - Om de kindersterfte als gevolg van kinderziekten tegen te gaan, voert Plan inentingsprogramma's uit voor baby's en peuters. Zwangere vrouwen en moeders krijgen voorlichting over gezondheid, goede voeding en hygiëne.
- **Onderwijs** - Plan werkt samen met het Burkinese ministerie van Onderwijs om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren en maakt afspraken over de bouw en renovatie van scholen. Ook zorgt Plan voor (bij)scholing van leerkrachten in kindvriendelijke lesmethodes. Ouders die analfabeet zijn, krijgen de kans om te leren lezen en schrijven en worden ook op andere manieren betrokken bij wat er op de school van hun kind gebeurt.
- **Voedselzekerheid** - De beschikbare Burkinese landbouwgrond moet goed worden benut. Plan stimuleert Burkinese boeren en boerinnen daarom om

milieuvriendelijke en kleinschalige landbouwmethoden te gebruiken. Ook het verbeteren van de opslag van de oogst en betere irrigatie zorgen voor grotere voedselzekerheid.

- **Water, sanitatie en hygiëne** - Veel jonge kinderen sterven aan diarree en andere aandoeningen die veroorzaakt worden door vervuild water. Om dit te voorkomen, geeft Plan voorlichting over het belang van goede hygiëne en verbetert de toegang tot veilig drinkwater, onder meer door het aanleggen van nieuwe waterbronnen.
- **HIV/aids** - HIV/aids is een groeiend probleem in Burkina Faso. Plan geeft voorlichting, stimuleert HIV-tests, vecht tegen stigmatisering en zet zich in voor medicatie en voor de bescherming van aidswezen.

1. Wat we hebben
gedaan

1.1 Wereldwijd

In Indonesië staan ruim 52.000 kinderen bij Plan ingeschreven als sponsor-kind, 55 procent hiervan zijn meisjes, 45 procent jongens, (per juni 2012). Van hen hebben 4.026 kinderen een Nederlandse sponsor.

Resultaten in Indonesië

100 mensen volgden een vakop-
leiding of business-training

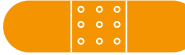
676 watersystemen aangelegd
of gerepareerd

826
onderwijzers en vrijwilligers getraind

3 scholen/centra
gebouwd of gerenoveerd

27.297 families geholpen met
de bouw van een toilet

697 landbouwdeskundigen
en boeren en boerinnen
getraind

111
gezondheidswerkers getraind

4 gezondheidsposten
gebouwd of gerenoveerd

278 mensen getraind in
kinderbescherming

1. Wat we hebben
gedaan

1.1 Wereldwijd

Het werk van Plan in Indonesië

De economie van Indonesië groeit snel en dat betekent dat ook de welvaart toeneemt. Toch leeft 15 procent van de Indonesische bevolking nog steeds onder de armoedegrens.

Het werk van Plan in Indonesië heeft betrekking op vijf aandachtsgebieden die voor kinderen heel belangrijk zijn.

- **Gezonde kinderen:** Plan zorgt ervoor dat kinderen toegang hebben tot goede gezondheidszorg. Plan doet dit onder meer door oude gezondheidsposten te renoveren en te heropenen en door gezondheidswerkers, verpleegkundigen en leerkrachten te trainen. Tieners en jongeren krijgen seksuele voorlichting en voorlichting over HIV/aids.
- **Onderwijs** - Dankzij de verruiming van het onderwijsbudget van de Indonesische overheid is het basisonderwijs op de openbare scholen in Indonesië inmiddels gratis. Maar de kwaliteit van het onderwijs blijft slecht. Plan werkt daarom samen met het Indonesische ministerie van Onderwijs aan onderwijsverbetering. Ook zet Plan zich in voor kleuteronderwijs. Met de campagne 'Learn Without Fear' stelt Plan geweld op school aan de kaak en werkt aan veilig onderwijs en betere, kindvriendelijke lesmethodes.
- **Economische zekerheid en voedselzekerheid** - Veel kinderen en hun familie in de werkgebieden van Plan lijden aan ondervoeding. Om de economische zekerheid en daarmee de voedselzekerheid te verbeteren, bestrijdt

Plan de werkloosheid door het verstrekken van microkredieten en het organiseren van vakopleidingen voor schoolverlaters. Boeren krijgen betere afzetmogelijkheden voor hun producten.

- **Bescherming van kinderen** - Bescherming van kinderen staat centraal in alles wat Plan doet. In Indonesië komt Plan bijvoorbeeld op voor kinderen die in aanraking komen met de politie, voor straatkinderen en voor kinderen die worden gedwongen in de seksindustrie te werken. Plan vangt hen op, zorgt voor psychosociale begeleiding, een veilig onderdak en onderwijs. Om misbruik en uitbuiting van kinderen te voorkomen, werkt Plan aan verbetering van de geboorteregistratie.
- **Schade van rampen beperken** - Indonesië wordt de laatste jaren regelmatig getroffen door een natuurramp. Om rampen te voorkomen en de schade van een ramp te verminderen, werkt Plan samen met kinderen in de dorpen en wijken om de risico's van rampen in kaart te brengen en een programma te ontwikkelen om de risico's te verminderen.

1. Wat we hebben
gedaan

1.1 Wereldwijd

1.1.2 Resultaten themaprogramma's

Plan Nederland ondersteunt projecten en programma's met subsidie van de Nederlandse overheid, bijdragen uit het bedrijfsleven en grants (subsidies) van institutionele donoren als de EU en vermogensfondsen. Anders dan de projecten en programma's van Plan die worden gefinancierd uit de bijdragen van particuliere sponsors, worden deze projecten en programma's door Plan Nederland beheerd en begeleid.

In lijn met de Girls first-koers is het merendeel van deze programma's toegespitst op thema's die de discriminatie van meisjes aanpakken en hun rechten en kansen bevorderen. Gendergelijkheid, kindparticipatie en ecologische duurzaamheid, overkoepelende thema's bij Plan, krijgen in alle projecten en programma's aandacht.

Themaprogramma's van Plan Nederland

1.1.2a Bescherming tegen geweld

Plan werkt aan het tegengaan van geweld tegen meisjes en jongens en aan de bescherming en hulp aan kinderen in extreem moeilijke omstandigheden. Ook ondersteunt Plan overheidsinstanties, politie en justitie om kinderen te beschermen tegen geweld. Plan richt zich onder meer op het tegengaan van kinderhandel en kindprostitutie en rehabilitatie van kinderen die in aanraking zijn gekomen met justitie. En Plan beschermt meisjes tegen gebruiken als meisjesbesnijdenis en kindhuwelijk en vecht tegen uitbuiting, misbruik en discriminatie van meisjes.

Voorbeeld 1: Let Girls Be Born

In India zijn meisjes vaak al vóór hun geboorte een teleurstelling voor hun ouders. Want cultuur, traditie en religie bepalen nog steeds dat meisjes per definitie minder waard zijn dan jongens. Ouders willen dus liever een zoon. En waar ouders in Nederland een echo laten maken om te kijken of hun baby gezond is, wordt de echo in India vooral gebruikt om te zien of de vrouw zwanger is van een meisje of een jongen. Ongeboren dochters worden dan vaak geaborteerd. Ieder jaar worden in India alleen al meer dan 500.000 meisjes door deze female foeticide niet geboren. De gezondheidsrisico's zijn groot voor vrouwen, die soms meerdere malen een abortus ondergaan. Plan komt op voor meisjes die niet geboren mogen worden, vraagt aandacht voor de rechten van ongeboren meisjes en strijdt tegen sekseselectieve abortussen. Via belangenbehartigingsgroepen zorgt Plan voor bewustwording bij aanstaande ouders en in scholen en klinieken. Coalities met andere maatschappelijke organisaties en lokale overheden zorgen voor maximaal effect.

Stand van zaken

- Plan organiseerde workshops en discussies, onder meer voor de overheid, media, advocaten en rechters, jongerengroepen en scholen om hen bewust te maken van de bestaande wetgeving en de nadelige gevolgen

1. Wat we hebben
gedaan

1.1 Wereldwijd

van female foeticide.

- Belangrijke overheidsfunctionarissen zijn betrokken bij een controlestructuur om de naleving van de wet te garanderen.
- Plan heeft voorlichtingsmateriaal ontwikkeld en voert een landelijke mediacampagne samen met de overheid.
- Landelijk ontstaat steeds meer discussie over het probleem van female foeticide; zowel in kranten als op de radio komt het probleem regelmatig uitgebreid aan de orde.
- In een aantal dorpen worden meisjesverjaardagen speciaal gevierd om positieve aandacht te geven aan de rechten van meisjes.

Feiten & cijfers

Project: Let Girls Be Born

Doel: Vrouwen bewust en mondig maken zodat ze een einde kunnen maken aan sekseselectieve abortus van ongeboren meisjes en opkomen voor gelijke rechten voor meisjes en vrouwen.

Bereik: in totaal 12 miljoen mensen, van wie 9,6 miljoen mensen in de 204 districten van de zes Indiase deelstaten waar female foeticide het meeste voorkomt.

Budget: € 1,26 miljoen

Looptijd: 2010-2013

Geleerde lessen:

- De verstrengeling van de politiek en klinieken waar echo's worden uitgevoerd, verhindert soms het aanpakken van illegale praktijken. Het is moeilijk om gegevens van de klinieken te krijgen om te controleren in hoeverre zij alleen echo's maken op basis van een medische indicatie. Het controlemechanisme van de overheid is bovendien ondeugdelijk.
- Er moeten meer mannen betrokken worden bij het project; zij nemen meestal de uiteindelijke beslissing bij gezinsplanning.

Voorbeeld 2: Nee tegen kinderseksstoerisme in Noordoost-Brazilië

Ieder jaar krijgen 100.000 kinderen in Brazilië te maken met seksueel geweld en seksuele uitbuiting. Vooral arme meisjes lopen risico. Vaak zijn deze meisjes misbruikt en worden gezien als promiscue en oneerbaar. Velen van hen maken hun school niet af en kunnen dus moeilijk werk vinden. Om toch in hun levensonderhoud te voorzien, belanden deze meisjes in de prostitutie, zeker in de badplaatsen in het noordoosten van Brazilië, waar het internationale toerisme enorm is gegroeid. De meisjes zijn een gemakkelijke prooi voor seksuele uitbuiting en zelfs mensenhandel. Meer dan 80 procent van de slachtoffers zijn ongeschoolde meisjes in de leeftijd van 12 tot 18 jaar. In het kader van dit project worden de jongeren in leerwerktrajecten van een tot twee jaar opgeleid tot gediplomeerd receptionist, serveerster of kok. Met baangarantie.

Stand van zaken

- 150 jongeren zijn met hun beroepsopleiding begonnen.
- Meer dan 150 hotels en reisorganisaties hebben de gedragscode tegen seksstoerisme met minderjarigen ondertekend.
- Meer dan 400 hotelmedewerkers en 300 overheidsfunctionarissen van lokale kinderrechtenraden hebben een training gekregen om seksueel misbruik te herkennen, tegen te gaan en het systeem voor kindbescherming te verbeteren.
- Vijf burgemeesters hebben overheidsbudget beschikbaar gesteld om seksuele exploitatie van minderjarigen tegen te gaan.
- 58 leerlingen zijn getraind om als agent of change leeftijdsgenoten en hun familie te informeren over veilig internet, seksueel misbruik, mensenhandel en hoe ze zichzelf kunnen beschermen.
- Het project wordt met één jaar (tot 2014) verlengd om het Wereldkampioenschap voetbal in 2014 te benutten voor projectcommunicatie.

1. Wat we hebben
gedaan

1.1 Wereldwijd

Feiten & cijfers

Project: Nee tegen kinderekstoerisme in Noordoost-Brazilië

Doel: een einde maken aan commerciële seksuele uitbuiting van kinderen en jongeren in Noordoost-Brazilië.

Bereik: 550 jongeren, waarvan 80 als agents of change. Indirect bereikt het project 7.500 jongeren en hun familie, minimaal 60 ondernemingen in de toeristenindustrie, 350 professionals van lokale kindbeschermingsorganisaties, Nederlandse reisorganisaties die aangesloten zijn bij de Algemene Nederlandse Vereniging van Reisondernemingen (ANVR) en 18.000 Nederlandse toeristen per jaar.

Budget: € 983.570

Looptijd: 1 december 2011 tot 31 december 2014

Geleerde lessen:

- Dit project kent verschillende partners in Nederland en Brazilië (onder meer reisondernemingen, NGO's, financiers, overheidsinstanties). De afstemming van de activiteiten op elkaar blijkt een uitdaging.

Voorbeeld 3: Project tegen meisjesbesnijdenis in Mali

In Mali, is 85 procent van de vrouwen tussen 15 en 45 jaar besneden. Meisjes krijgen er al op jonge leeftijd mee te maken: van de meisjes onder de vijf jaar is 58,5 procent besneden. Hoewel de overheid een nationaal plan heeft opgesteld om meisjesbesnijdenis tegen te gaan, zijn er nog steeds groepen en gezaghebbende individuen in de samenleving, onder wie enkele vooraanstaande islamitische leiders, die zich verzetten tegen elke poging om besnijdenis uit te bannen. Met een reeks maatregelen wil Plan besnijdenis van meisjes een halt toeroepen.

- Door publieke campagnes en voorlichting worden mensen uitgedaagd hun ideeën en aannames over meisjesbesnijdenis te veranderen. Hiervoor worden media ingezet maar ook bekende zangers en theatermakers.

- Traditionele vroedvrouwen, die van oudsher de besnijdenissen uitvoeren, worden betrokken bij het project; Plan zoekt voor hen alternatieve bronnen van inkomsten.
- Voorlichting en steun aan nationale en lokale politici en overheden moeten het onderwerp op de politieke agenda krijgen, zodat er een specifieke wet tegen meisjesbesnijdenis wordt aangenomen.
- Vrouwen en meisjes die lijden aan complicaties van besnijdenis krijgen medische en psychosociale steun.
- Dorpscomités en lokale organisaties die opkomen voor de rechten van meisjes worden ondersteund.
- Er wordt onderzoek gedaan in dorpen naar de culturele waarden en normen van gemeenschappen die meisjesbesnijdenis in stand houden.

Stand van zaken

- Sinds het begin van het project zijn goede relaties opgebouwd met dorps- hoofden, lokale en regionale ambtenaren, overheden en lokale verenigingen en jongerengroepen.
- Vier lokale organisaties zijn door Plan getraind om voorlichting in de dorpen te geven en in 180 dorpen zijn dorpscomités opgericht (dorpsoudsten en voorzitters van lokale vrouwengroepen).
- Het taboe rond meisjesbesnijdenis wordt langzaamaan doorbroken; mensen discussiëren steeds vrijer over het onderwerp.
- Van de geestelijke leiders ondersteunt 87,5 procent de inspanningen van Plan. Acht dorpen zijn besnijdenisvrij verklaard, bekrachtigd met een contract tussen burgemeester, provinciehoofd en Plan.
- Omliggende dorpen krijgen ook voorlichting over besnijdenis om te voorkomen dat besnijdenis terugkeert door huwelijken tussen mensen uit een besnijdenisvrij dorp en een dorp waar besnijdenis nog wordt gepraktiseerd.
- Het aantal besneden meisjes onder de vijf jaar is in de afgelopen jaren met 8 procent gedaald.

1. Wat we hebben
gedaan

1.1 Wereldwijd

Feiten & cijfers

Project: Meisjesbesnijdenis

Doel: het aantal meisjes van 0 tot 14 jaar dat wordt besneden met 10 procent terugdringen.

Bereik: het project wordt uitgevoerd in 180 dorpen en 18 districten in de Malinese regio's Kayes, Koulikoro, Sikasso, Segou en Mopti. In totaal bereikt het project 45.000 meisjes en 130.000 vrouwen.

Budget: € 1.501.275

Looptijd: 1 april 2010 – 31 mei 2015

Geleerde lessen:

- Het besef dat besnijdenis moet worden afgeschaft is toegenomen onder meisjes en vrouwen, maar uit onderzoek blijkt dat 53,2 procent van de jonge mannen nog steeds voorstander is van deze praktijk;
- Door het afschaffen van de initiatierite is besnijdenis geen sociale gebeurtenis meer; individueel worden meisjes nu steeds jonger besneden (zelfs bij meisjes van nog geen jaar). In het project is daarom een andere werkwijze ingevoerd en er worden bewustwordingscampagnes gevoerd, zowel via vrouwengroepen als met hulp van de dorpshoofden.

1.1.2b Onderwijs

Onderwijs is essentieel voor de ontwikkeling van kinderen. Maar wereldwijd gaan miljoenen kinderen – vooral meisjes – niet naar school, maken hun school niet af of stromen niet door naar het vervolgonderwijs. Plan zorgt ervoor dat zoveel mogelijk jongens en meisjes naar school gaan en hun opleiding afmaken, geeft voorlichting aan ouders, traint leerkrachten, verbetert de kwaliteit van het onderwijs en zorgt voor betere onderwijsfaciliteiten en kindvriendelijke lesmethodes.

Voorbeeld 1: Onderwijs voor meisjes in Bangladesh

In de afgelopen twintig jaar hebben veel kinderen in Bangladesh toegang gekregen tot basisonderwijs. Het percentage schoolgaande jongens en meisjes is gestegen van 77 procent in 1998 tot 86,4 procent in 2008. De achterstand die meisjes hadden ten opzichte van de jongens, is in de afgelopen jaren ook kleiner geworden. Toch kampt het onderwijs in Bangladesh nog met een paar hardnekkige problemen. Met name in arme, afgelegen plattelandsgemeenten haken meisjes voortijdig af, omdat hun ouders de kosten niet kunnen betalen of omdat zij nodig zijn in het huishouden. Daarnaast is de kwaliteit van het onderwijs nog steeds onvoldoende. Door het ontbreken van goed kleuteronderwijs missen meisjes een goede basis voor het doorlopen van de basisschool. Plan wil met dit project de toegang van meisjes tot voorschools en basisonderwijs verbeteren en de kwaliteit van het onderwijs naar een hoger niveau brengen.

Stand van zaken

- Plan heeft 1.297 peuterspeelzalen ingericht, waar in totaal 17.459 kinderen zijn ingeschreven (van wie ongeveer 52 procent meisjes).
- Er zijn 291 kleuterscholen opgezet, waar 7.850 kleuters van 5 en 6 jaar zijn ingeschreven (van wie 53 procent meisjes).
- Bijna 1.700 vrijwilligers en leerkrachten zijn opgeleid voor het werk op de kleuterscholen.
- In 2011 zijn 11.966 kinderen doorgestroomd naar de 73 basisscholen die deelnemen aan dit project (van wie ruim 50 procent meisjes).
- Door training en begeleiding on-the-job zijn 2.339 vrijwilligers, 527 leerkrachten en leden van basisschoolbesturen en 156 gemeentebestuurders in staat om verbeteringen ten behoeve van meisjes door te voeren in het voorschools en basisonderwijs.
- Gemeenschapsorganisaties, kindercomités, scholen en lokale overheden werken vaker en beter samen. In 44 gemeenschappen vormen deze partijen een netwerk dat gezamenlijk actie onderneemt voor meer meisjes op school.

1. Wat we hebben
gedaan

1.1 Wereldwijd

Feiten & cijfers

Project: Onderwijs voor meisjes in Bangladesh

Doel: het verbeteren van de toegang tot en de kwaliteit van het kleuter- en basisonderwijs voor arme meisjes in de regio Jaldhaka in Bangladesh.

Bereik: 33.551 kinderen in de leeftijd van 3 tot 10 jaar, van wie minimaal de helft meisjes. Ook zijn 7.475 moeders en 1.580 gemeenschapsvrijwilligers betrokken bij dit project.

Budget: € 430.551

Looptijd: 1 juli 2007 – 31 maart 2012

Geleerde lessen:

- De allerarmste families nemen vaak nog onvoldoende deel aan de lokale comités en schoolbesturen;
- Op de peuterspeelzalen en kleuterscholen wordt veel gewerkt met vaak ongeschoolde vrijwilligers. Training en coaching is dus van groot belang. Het verloop onder vrijwilligers blijft echter groot.

Voorbeeld 2: Peuter- en kleuteronderwijs in Hongsibu

In het Chinese district Hongsibu werkt Plan aan het verbeteren van de toegang van plattelandskinderen tot goed peuter- en kleuteronderwijs. Na jaren werk is tussen 2008 en 2010 het registratiepercentage van kinderen van 3 tot 6 jaar in de kinderdagverblijven volgens Plan China enorm gestegen, van 56 procent tot 77,8 procent. Plan wil lokale autoriteiten en belangrijke belanghebbenden betrekken bij beter peuter- en kleuteronderwijs op het platteland. Verouderde lesmethodes en gebrek aan leermiddelen en kindvriendelijke voorzieningen zijn grote problemen, die nog niet systematisch zijn aangepakt. Ook de kwaliteit van het onderwijs en het niveau van de leerkrachten is nog onder de maat.

Met het project wil Plan bereiken dat 80 procent van de kleuterscholen in het projectgebied voldoet aan de richtlijnen van kindvriendelijke peuter- en kleuterscholen. Een ander doel is betere verzorging en opvoeding door ouders van kinderen jonger dan acht jaar. Ook zet Plan zich in voor supervisie van het peuter- en kleuteronderwijs in Hongsibu en voor het ontwikkelen van een evaluatiemethode.

Stand van zaken

- Plan heeft in Hongsibu twee kleuterscholen opgezet met in totaal 480 ingeschreven kinderen (275 jongens en 205 meisjes). Van de 17 leerkrachten zijn er 8 professionele docenten, de anderen zijn aspirant-leerkrachten (vrijwilligers).
- Samenwerking met relevante overheidsdepartementen (Education Bureau of Hongsibu en de Woman Federation of Hongsibu) is tot stand gebracht.
- Een schooldirectie is benoemd en de vrijwillige aspirant-leerkrachten zijn getraind.
- De kleuterschool heeft open dagen en andere activiteiten georganiseerd.
- Voor 29 kwetsbare kinderen (kinderen met een handicap en weeskinderen) is een plek op school geregeld.
- In de dorpen is publiciteit gegeven aan het belang van voorschools onderwijs.
- Er zijn workshops voor alle leerkrachten in het district georganiseerd.
- Peuter- en kleuterscholen in de stad en op het platteland hebben ervaringen en training uitgewisseld (training on-the-job).

1. Wat we hebben
gedaan

1.1 Wereldwijd

Feiten & cijfers

Project: Peuter- en kleuteronderwijs in Hongsibu

Doel: verbeteren van de toegang tot en de kwaliteit van het peuter- en kleuteronderwijs voor kinderen op het platteland (in het bijzonder meisjes) en achtergestelde kinderen in het district Hongsibu.

Bereik: 502 leerlingen van twee kleuterscholen en hun familie, leerkrachten, schooldirecties en overheidsdepartementen in het district Hongsibu, inwoners van twee dorpen in Hongsibu.

Budget: € 51.000

Looptijd: 1 oktober 2011 – 20 juni 2014

Uitdaging: kinderen in een vroeg stadium laten kennismaken met onderwijs en ouders eerder en meer bij het onderwijs betrekken.

1.1.2c Economische zekerheid en voedselzekerheid

Armoede gaat vaak gepaard met werkloosheid, ondervoeding en voedselgebrek. Vooral kinderen zijn hiervan slachtoffer, en met name de meisjes. Want meisjes krijgen vaak structureel minder of eenzijdiger te eten dan hun broertjes. In de strijd tegen geldgebrek, ondervoeding en voedseltekort steunt Plan families met betere productietechnieken, betere gewassen, erosiebestrijding of met inkomensverbetering en het vergroten van de kans op een baan, bijvoorbeeld door een beroepsopleiding.

Voorbeeld 1: Een beroepsopleiding voor kansarme jongeren in India

In de sloppenwijken van de Indiase miljoenenstad New Delhi leven veel jongeren zonder enig toekomstperspectief. Ze hebben hun school niet afge maakt en de kans op betaald werk is voor hen nihil. Juist voor deze jongeren ontwikkelde Plan een nieuwe projectaanpak. In samenwerking met het lokale bedrijfsleven organiseert Plan voor hen marktgerichte vakopleidingen en stages bij de meewerkende bedrijven, die in veel gevallen zullen leiden

tot vast werk. Wat dit project, tot nu toe een pilot, bijzonder maakt, is de marktgerichte aanpak: de vakopleidingen zijn afgestemd op de behoeften van het bedrijfsleven. Een ander kenmerk van deze aanpak is de samenwerking van drie partijen in het project: Plan India, een gespecialiseerd opleidingscentrum en een lokale grassroots organisatie, die de betrokkenheid van de lokale gemeenschap en van de families moet waarborgen.

Behalve een vakopleiding krijgen de jongeren die meedoen aan het project ook Engelse les en een training sociale vaardigheden. Tijdens en na de cursus worden zij begeleid bij het vinden van een baan. De verwachting is dat minstens 70 procent van de deelnemers daadwerkelijk een baan vindt. Alle betrokken partijen, ook de jongeren, betalen een kleine bijdrage aan het opleidingscentrum, zodat het instituut sneller zelfstandig en onafhankelijk van externe financiering kan opereren.

Stand van zaken

- Sinds de start van het project in januari 2011 hebben 110 jongeren het opleidingstraject voltooid; 40 procent van hen zijn meisjes. Het slagingspercentage is op dit moment 85 procent.
- Van deze 110 jongeren hebben 47 jongens en 25 meisjes inmiddels een baan gevonden.
- Een nieuwe lichterij van 203 jongeren is nu bezig met hun opleiding.
- Accenture Nederland heeft het afgelopen jaar de effectiviteit en de duurzaamheid van het opleidings- en trainingsmodel onderzocht. Conclusies van dit onderzoek:
 - tijdens de opleiding en arbeidsbemiddeling zijn voldoende kwaliteitscontroles van belang;
 - het drie-partijenmodel is een adequaat model om werkloosheid onder kansarme jongeren te bestrijden.

1. Wat we hebben
gedaan

1.1 Wereldwijd

Feiten & cijfers

Project: Een beroepsopleiding voor kansarme jongeren in India

Doel: kansarme jongeren (van wie 50 procent meisjes) uit de sloppenwijken van New Delhi sociale en beroepsvaardigheden leren en hen helpen aan een betaalde baan.

Bereik: 600 jongeren (18-29 jaar) en hun families in de sloppenwijken van New Delhi (Mahipalpur en Kusumpur).

Budget: € 76.150 voor een periode van twee jaar.

Looptijd: 1 januari 2011 tot 31 december 2012

Geleerde lessen:

- ouders zijn niet altijd te overtuigen van het belang van een beroepsopleiding en betaald werk, vooral niet voor hun dochters;
- verwachtingen van jongeren over hun toekomstige werkplek (met betrekking tot status en beloning) komen niet altijd overeen met de beschikbare arbeidsplaatsen.

Voorbeeld 2: Voedselzekerheid in Nicaragua

In Nicaragua is 20 procent van de kinderen ondervoed, een probleem dat de laatste jaren is verergerd door de stijging van de voedselprijzen. Met financiering van de EU werkt Plan in plattelandsgemeenschappen en met boerenfamilies aan grotere voedselzekerheid. Het doel is de kleinschalige landbouw te verbeteren zodat families meer en beter voedsel kunnen produceren.

De meeste boerenfamilies hebben wel een stuk land, maar niet de kennis en middelen om daar veel en gevarieerde gewassen van te oogsten. In het kader van dit project leren boerenfamilies hierin verandering te brengen, onder meer door nieuwe gewassen te planten en beter voor de grond te zorgen.

Ook leren zij hoe ze zaaigoed en andere landbouwproducten beter kunnen opslaan. Bovendien krijgen ze voorlichting over het belang van een gevarieerd dieet en hoe ze hun kinderen daarmee een goede start kunnen geven.

Stand van zaken

- In december 2011 is het project beëindigd. De eindevaluatie was positief:
- het aantal ondervoede kinderen is aanzienlijk afgenomen.
- 3829 families uit 125 dorpen konden de productie van maïs, bonen, sorghum en rijst significant verbeteren, 1174 gezinnen eten en verkopen dankzij een eigen moestuin meer groenten.
- de dorpsontwikkelingscomités beschikken nu over opslagsilo's waarin de oogst bewaard kan worden voor later gebruik of voor verkoop bij een gunstige marktprijs; 75 procent van de boeren kreeg daardoor een betere prijs voor hun oogst.
- in 125 dorpen geven comités van vrijwilligers (onder wie 400 jongeren) voedingsvoorlichting aan ouders en checken de kinderen regelmatig op mogelijke ondervoeding.
- Omdat dit project zo succesvol was, is eind 2011 een vervolgproject gestart, ook gefinancierd door de EU (€ 667.000).

1. Wat we hebben
gedaan

1.1 Wereldwijd

Feiten & cijfers

Project: Voedselzekerheid in Nicaragua

Doel: het verbeteren van de voedsel- en voedingssituatie van kinderen en hun familie in kwetsbare plattelandsgemeenten in Nicaragua.

Bereik: 1600 boerenfamilies, 1500 kinderen jonger dan 5 jaar, 112 leden van 20 voedselzekerheidscomités in de departementen Madriz, Boaco en Chontales.

Budget: € 608.485

Looptijd: 1 januari 2010 – 31 december 2011

Geleerde lessen: Hoewel Nicaragua goede wetgeving heeft op het gebied van voeding en voedselzekerheid, is er bij de lokale overheid te weinig kennis en capaciteit om deze wet uit te voeren. In het FAFA-project zijn de boerenorganisaties weliswaar sterker geworden, maar om de resultaten duurzaam te maken is het belangrijk dat de lokale overheid zorgt voor goede randvoorwaarden (bijvoorbeeld het organiseren van weekmarkten, landbouwvoorlichting, naar boeren luisteren en problemen aanpakken waar boeren tegenaanlopen). In het tweede EU project (CLISSA) ondersteunt Plan daarom de lokale overheid met het opzetten van goed, lokaal voedselzekerheidsbeleid in nauwe samenwerking met boerenorganisaties.

1.1.2d Water, sanitatie en hygiëne

Veilig (drink)water in de buurt en goede sanitaire voorzieningen zijn essentieel voor de gezondheid van alle kinderen. Voor meisjes is het extra belangrijk, omdat water halen traditioneel hun taak is en die vaak zoveel tijd in beslag neemt, dat zij niet naar school kunnen. Plan verbetert daarom de toegang tot veilig drinkwater en verbetert de hygiëne, onder meer door voorlichting en het aanleggen van watersystemen en sanitaire voorzieningen.

Voorbeeld 1: Community Led Total Sanitation in Uganda

In veel gemeenschappen in Uganda zijn kinderen vaak ziek door het ontbreken van sanitaire voorzieningen en slechte hygiëne. Het project Community Led Total Sanitation beoogt ervoor te zorgen dat huishoudens in 137 dorpen allemaal een eigen toilet bouwen, dit gaan gebruiken en na ieder toiletbezoek en vóór het eten hun handen wassen om ziektes te voorkomen.

In het kader van het project traint Plan vertegenwoordigers van het dorp om gezondheidsvoorlichting te geven. Deze vertegenwoordigers begeleiden de gemeenschappen om zelf sanitatie- en hygiëne-actieplannen te formuleren en deze samen uit te voeren. De gemeenschappen waarin Plan werkt, hebben vaak niet veel geld. Plan stimuleert daarom dat toiletten worden gebouwd met bouw materiaal dat lokaal voor weinig geld of gratis beschikbaar is. Plan traint bovendien ondernemers in de fabricage van toiletten. Op het moment dat iedereen het toilet gebruikt en helemaal niemand zijn behoefte nog buiten de deur doet, wordt de prestatie gevierd met een feest en een certificaat ('open defecation free') dat door de lokale overheid wordt uitgereikt.

Stand van zaken

- Het sanitatie- en hygiëneprogramma in Uganda boekt veel succes; lokale gemeenschappen zijn gemotiveerd om hun eigen sanitatie en hygiëne te verbeteren.
- Eind 2011 hebben al 50 van de 137 gemeenschappen een certificaat gekregen.
- De toiletten en handwasfaciliteiten op 12 scholen zijn verbeterd.
- In totaal hebben 18.954 mensen toegang gekregen tot sanitaire voorzieningen en betere hygiëne.
- De methode die Plan gebruikt om de sanitaire voorzieningen en de hygiëne te verbeteren.

1. Wat we hebben
gedaan

1.1 Wereldwijd

ene te verbeteren, is succesvol. Plan werkt daarom samen met de overheid om deze methode ook toe te passen in andere delen van Uganda en via andere organisaties.

- Met dit doel voor ogen ontwikkelde Plan in 2011 een trainingsmodule (Community Led Total Sanitation Approach).
- Ook voerde Plan in 2011 een onderzoek uit naar mogelijkheden om de situatie van meisjes en vrouwen te verbeteren via community led total sanitation.

Feiten & cijfers

Project: Community Led Total Sanitation in Uganda

Doel: het verbeteren van de sanitaire voorzieningen en de hygiëne in 137 gemeenschappen en op 39 scholen in Uganda.

Bereik: 115.400 mensen in 137 dorpen en 39 scholen in de Ugandese districten Tororo en Luwero.

Budget: € 504.000

Looptijd: 1 december 2009 – 30 november 2014

Geleerde lessen:

- Voorkomen dat de zelfgemaakte toiletten instorten als gevolg van tremmen;
- Ervoor zorgen dat de overheid de dorpen zo snel mogelijk komt inspecteren om een certificaat te geven (extra motivatie);
- In sommige dorpen moeten mensen erg ver lopen om water te halen, onmisbaar voor goede hygiëne. Plan zoekt extra financiering om in deze dorpen waterputten te slaan.

Voorbeeld 2: Stedelijke sanitatie in Benin

Met het oog op een duurzame oplossing voor het sanitatieprobleem in stedelijke gebieden, werkt Plan samen met partnerorganisatie WASTE in vijf steden in vier Afrikaanse landen (Benin, Ethiopië, Malawi en Zambia). In het project staat samenwerking centraal: tussen gemeentes, banken, lokale ondernemers, lokale Plan-kantoren en de lokale bevolking.

In dit samenwerkingsverband verstrekken banken leningen aan lokale ondernemers, zodat zij een voor het project relevant bedrijfje kunnen beginnen (bijvoorbeeld latrines bouwen of het ophalen en transporteren van uitwerpselen). En ook de lokale bevolking komt in aanmerking voor een lening om zo een toilet te kunnen aanschaffen. Plan richt zich op bewustwording over hygiëne en stimuleert de vraag onder de lokale bevolking naar sanitaire voorzieningen. De gemeente zorgt onder meer voor de goede regelgeving en wettelijke structuren.

Stand van zaken

- Het project is van start gegaan in Benin, waar de gemeente Parakou afgelopen jaar met de betrokken stakeholders een business support plan en een activiteitenplan heeft opgesteld, dat de juridische basis vormt voor de uitvoering van de activiteiten van de verschillende betrokkenen.
- Plan werkt in Benin aan bewustwording van de bevolking ten aanzien van hygiëne en sanitaire voorzieningen. Met het organiseren van spaar- en leengroepen in Parakou wil Plan het inkomen van huishoudens zodanig verbeteren dat zij een eigen toilet kunnen aanschaffen en laten aanleggen. De grote Afrikaanse EcoBank is bereid om leningen te verstrekken aan huishoudens en lokale ondernemers.
- Meer dan 150 huishoudens hebben door lokale ondernemers een latrine laten bouwen, gefinancierd met een lening.
- Lokale ondernemers zijn getraind om bedrijfjes te runnen en toiletten te bouwen.

1. Wat we hebben
gedaan

1.1 Wereldwijd

Feiten & cijfers

Project: Stedelijke sanitatie in Benin

Doel: lokale ondernemers in Parakou, Benin, in staat stellen om duurzame sanitaire voorzieningen aan te leggen voor huishoudens in de stad.

Bereik: De gemeente Parakou in Benin

Budget: ± € 720.000

Looptijd: 1 januari 2008 – 31 december 2012

Geleerde les:

- Om dit model te kunnen opschalen naar Ethiopië, Malawi en Zambia moet het financiële model van dit programma duurzaam en werkbaar worden gemaakt.

**Voorbeeld 3: Veilig drinkwater en betere hygiëne in Mali
(Schaatsen en Zwemmen voor Water)**

De opbrengst van de 11^e editie van de landelijke scholierenactie Schaatsen en Zwemmen voor Water van Plan Nederland (zie ook pagina 32) was dit jaar bestemd voor een project voor veilig drinkwater en betere hygiëne in Mali. In het kader van dit project verbetert Plan in de Malinese provincie Kati de toegang tot veilig drinkwater door het aanleggen van dertig nieuwe handpompen en het testen van de waterkwaliteit van bestaande pompen, die zo nodig worden opgeknapt. Met het oog op betere hygiëne leren de inwoners van de betrokken dorpen over de noodzaak van toiletgebruik, handen wassen na toiletbezoek en veilig omgaan met drinkwater. Het is belangrijk dat zij zich bewust zijn van de risico's van gebrekkige hygiëne zodat zij gemotiveerd raken om zelf hun gedrag te veranderen. De dorpelingen leren ook om zelf latrines te bouwen en om zelf de kwaliteit van het water te controleren. Lokale monteurs worden opgeleid om de handpompen te kunnen repareren.

Stand van zaken

- Vanaf juli 2012 is het project, na de staatsgreep in Mali, langzaam weer opgestart: er zijn 45 dorpen en 20 scholen geselecteerd en uitvoerende partners benaderd.
- Plan heeft de bewoners van de betrokken dorpen voorgelicht over het project.

Feiten & cijfers

Project: Veilig drinkwater en betere hygiëne in Mali

Doel: zorgen voor veilig drinkwater, sanitaire voorzieningen en betere hygiëne in de Malinese provincie Kati.

Bereik: 142.000 kinderen en hun familie.

Budget: € 749.982 (waarvan € 404.201 uit de scholierenactie Schaatsen en Zwemmen voor Water en € 293.871 van de Postcode Loterij).

Looptijd: 1 april 2012 – 31 maart 2016

Geleerde lessen:

- Nog niet van toepassing. Het programma heeft vanwege een staatsgreep in Mali en een zware voedselcrisis langere tijd stilgelegen.

1.1.2e Mondiaal Burgerschap

Bijdragen aan grotere betrokkenheid bij ontwikkelingsproblematiek, solidariteit met kinderen in ontwikkelingslanden en versterking van het draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking behoren ook tot het werk van Plan Nederland. In een tijd van toenemende globalisering krijgen vraagstukken op het gebied van bijvoorbeeld veiligheid, verdeling van welvaart, klimaat, migratie, energie en voedselzekerheid steeds meer een mondiaal karakter en moeten antwoorden gezamenlijk worden gevonden. Plan Nederland draagt

1. Wat we hebben gedaan

1.1 Wereldwijd

een steentje bij door lobby te voeren voor de rechten van kinderen en door kinderen en jongeren met educatieve projecten te mobiliseren en te betrekken bij mondiale vraagstukken.

Een voorbeeld: WeCreate

Voor het project WeCreate werken Plan Nederland, de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht en televisiezender MTV samen gedurende een periode van vier jaar om jongeren bewust te maken van genderproblematiek. In het kader van het project ontwikkelen studenten eigen campagnes rond het thema genderongelijkheid, met als doel zoveel mogelijk andere jongeren te bereiken en te betrekken. Na een veldbezoek in Ghana in 2011, verwerkte het eerste campagneteam de ervaringen in een pakkende campagne met prachtig beeldmateriaal. De campagne 'What the f*ck happens in Ghana' werd in januari 2012 gelanceerd op mtv.nl, waar WeCreate een eigen portal heeft. Als voorbereiding kreeg het campagneteam trainingen van de verschillende projectpartners over conceptontwikkeling, de inzet van social media en over genderproblematiek en ontwikkelingssamenwerking.

Stand van zaken

- Uitzending van 10 mediastudenten naar Ghana. De studenten verzamelden materiaal voor allerlei mediaproducties, met name videofilms over de verschillen in het leven van jongeren in Ghana en Nederland, de website www.mtv.nl/plan (bereik 4.000), workshops (bereik 12.000), een festival experience (bereik 10.000) en een social media-actie met BN-ers (bereik 107.000).
- Bezoek van drie Ghanese jongeren aan Nederland. Zij namen hier deel aan workshops over gender, een fotowedstrijd (bereik 2.500 jongeren) en een meidenvoetbalteam (bereik via gedrukte media 30.000).
- Bezoek van Plan-jongerenambassadeurs aan leeftijdsgenoten in Ghana (bereik via Nederlandse media 70.000).
- Met de fotowedstrijd 'Op je hoofd', onderdeel van de campagne, bereikten

de jongeren op Twitter 141.741 mensen (voornamelijk jongeren). Ze werden daarbij geholpen door bekende Nederlandse rappers.

www.mtv.nl/plan

Feiten & cijfers

Project: WeCreate

Doel: bewustzijn over en betrokkenheid bij de discriminatie en achterstelling van meisjes in ontwikkelingslanden onder Nederlandse jongeren. Nederlandse jongeren in actie te laten komen voor jongeren wereldwijd.

Bereik: 200.000 jongeren

Budget: € 995.000

Looptijd: 1 juli 2011 tot 30 juni 2015

Geleerde lessen:

- Het is belangrijk manieren te vinden om uitwisseling van kennis en ervaringen tussen de jongeren in beide landen mogelijk te maken, ondanks beperkte IT-mogelijkheden in Ghana. Een uitdaging blijft ook om genderongelijkheid op een gemakkelijke manier uit te leggen aan Nederlandse jongeren.

1.1.3 Noodhulp

Als een ramp een van de Plan-werkgebieden treft, is Plan ter plekke om te doen wat nodig is om de kinderen te steunen. Rampen en nood komen altijd onverwacht. Een orkaan, een aardbeving, droogte of watersnood. Plan is geen noodhulporganisatie, maar biedt noodhulp in de vorm van veilig drinkwater, voedsel, medicijnen, dekens, tijdelijk onderdak en bescherming van de getroffen kinderen. Plan Nederland reageert op de internationale calls van Plan International en werft extra fondsen bij de achterban om bij te dragen aan de extra kosten voor noodhulp.

1. Wat we hebben gedaan

1.1 Wereldwijd

Een ramp kan ook individueel zijn, bijvoorbeeld wanneer kinderen ernstig ziek zijn. Jaarlijks hebben honderden kinderen dringend een operatie of een langdurige medische behandeling nodig. Meestal kunnen ouders dat niet betalen. Het noodfonds van Plan maakt het mogelijk om kosten van artsen, operaties en medicijnen te vergoeden.

Een voorbeeld: droogte en hongersnood in Oost-Afrika

Aanhoudende droogte in Ethiopië, Somalië, Kenia en Uganda bedreigde in het voorjaar en de zomer van 2011 miljoenen mensen met de hongersnood, waaronder veel kinderen. Een combinatie van uitblijvende regen, stijgende voedselprijzen en falend bestuur bracht meer dan 12 miljoen mensen in levensgevaar. De ergste droogte in 60 jaar verdreef tienduizenden mensen van hun woonplaats en decimeerde hun veestapels. Teams van Plan werkten samen met lokale gemeenschappen, de lokale overheid en andere humanitaire organisaties om een nog grotere crisis af te wenden.

Het weerbaar maken van gemeenschappen tegen droogte en voedselschaarste maakt al jaren deel uit van de programma's van Plan in de regio.

Stand van zaken

- In Ethiopië bereikte de noodhulp van Plan een kleine 300.000 mensen in 14 districten. Het bijvoedingsprogramma en de medische hulp bereikte 30.000 ernstig ondervoede kinderen, zwangere vrouwen en zogende moeders. De door Plan aangelegde regenwateropvangsystemen en de trainingen over hygiëne en sanitatie waarborgen sinds de regens in november dat er veilig drinkwater beschikbaar is.
- In Kenia bereikte Plan's noodhulpprogramma 650.000 slachtoffers van de voedselcrisis. Via een schoolvoedselprogramma kregen 150.000 Keniaanse

kinderen dagelijks een gezonde en voedzame maaltijd. In de gezondheidscentra van Plan wordt voorlichting gegeven over voeding en het belang van hygiëne.

- In Zuid-Sudan verzorgde Plan onder meer schoolmaaltijden voor 40.000 leerlingen en bood voedselhulp aan 250.000 mensen. De inmiddels geslagen putten verzekeren de beschikbaarheid van veilig drinkwater in 41 communities.

Feiten & cijfers

Project: Noodhulp in Oost Afrika

Doel: het afwenden van een humanitaire ramp in Oost-Afrika door noodhulp en op de langere termijn door grotere voedselzekerheid in de regio.

Bereik: 1,2 miljoen mensen

Looptijd: vanaf zomer 2011 tot zolang het nodig is.

Budget: In totaal wierf Plan US \$ 8,5 miljoen aan donaties. Daarvan is in het verslagjaar 4,7 miljoen dollar besteed. Na een noodhulpoproep van Plan Nederland doneerden Nederlandse sponsors € 453.661.

1. Wat we hebben
gedaan

1.2 In Nederland

1.2 In Nederland

Om het werk van Plan wereldwijd mogelijk te maken, werft Plan Nederland fondsen bij de achterban, betreft bestaande en nieuwe sponsors bij duurzame armoedebestrijding, brengt het werk van Plan onder de aandacht van het Nederlandse publiek, voert campagnes en draagt bij aan noodhulp. Een impressie van een jaar vol activiteiten, van juli 2011 tot juli 2012.

Noodhulpoproep voor Oost-Afrika - juli 2011

Aanhoudende droogte in Oost-Afrika bedreigde in de zomer van 2011 miljoenen mensen met hongersnood, onder wie heel veel kinderen. Een combinatie van uitblijvende regen, stijgende voedselprijzen en falend bestuur bracht ruim 12 miljoen mensen in levensgevaar.

Feiten & cijfers

Actie: Noodhulpoproep Oost-Afrika

Bereik: Plan Nederland deed via brieven en e-mails een noodhulpoproep aan alle sponsors en aan de mensen die Plan eerder steunden met een eenmalige gift.

Opbrengst: in totaal € 453.661 voor het noodhulpprogramma van Plan in Ethiopië, Kenia en Zuid-Sudan.

Plan-ambassadeur dj Miss Nine bezoekt Bolivia - augustus 2011

Om aandacht te vragen voor de schrijnende situatie van meisjes in ontwikkelingslanden, reisde Plan-ambassadeur Kristin Schrot in de zomer van 2011 naar Bolivia. Schrot, die in de internationale dance scene beroemd is als dj Miss Nine, is sponsor van meerdere kinderen en vraagt als ambassadeur overal waar ze komt aandacht voor het werk van Plan.

‘Dat kan toch niet wáár zijn, dacht ik toen ik via Plan hoorde hoe ongelooflijk veel meisjes nog steeds zijn achtergesteld. Dat moeten we dan eens flink gaan aanpakken, was mijn volgende gedachte. Want al die meisjes hebben recht op een inhaalslag. En als ik daarbij kan helpen als ambassadeur van Plan, graag!

Als vrouwelijke dj weet ik een klein beetje hoe het is om te functioneren in een wereld waarin mannen de toon zetten. Want de dance scene is nog steeds een mannenwereld, al doe ik persoonlijk wat ik wil, zonder daar veel over na te denken. En gelukkig kan dat gewoon. Maar dat geldt meestal niet voor meisjes in ontwikkelingslanden. Daarom wil ik juist voor hen iets betekenen, privé en als Girls first-ambassadeur van Plan.’ [...]

Uit: een column van Miss Nine in Girls first magazine, september 2011

▶ Bekijk het filmpje van de Boliviaanse Mary-Sol op
<https://www.plannederland.nl/sponsor-project>

1. Wat we hebben
gedaan

1.1 Wereldwijd

Feiten & cijfers

- Plan werkt sinds 1969 in Bolivia en zet zich in voor de rechten van kinderen, gezonde moeders en kinderen, goed onderwijs, goede sanitaire voorzieningen en hygiëne, inkomensverbetering en gelijke rechten en kansen voor meisjes en vrouwen.
- In totaal profiteren 48.500 kinderen uit 1.100 gemeenschappen van de projecten van Plan.

**Lancering vijfde 'Because I am a Girl'-rapport:
jongens zijn deel van de oplossing – september 2011**

Bij de lancering van het vijfde 'Because I am a Girl'-rapport, waarin Plan jaarlijks wetenschappelijk onderbouwd verslag doet van de situatie van meisjes, benadrukte Plan dat de sleutel voor het oplossen van de wereldwijde armoede ligt bij gelijke rechten en kansen voor meisjes. Maar dat is alleen mogelijk als ook jongens en mannen erbij worden betrokken. 'So, what about boys' is dan ook de ondertitel van het rapport.

"Het realiseren van gelijke rechten en kansen voor meisjes is dé manier om de armoedespiraal te doorbreken", zei Plan-directeur Monique van 't Hek op 22 september tijdens een discussiebijeenkomst in het Haagse Pathé-theater over gender – het geheel van cultureel en religieus ingegeven normen, waarden en aannames over wat mannelijk is en wat vrouwelijk, die bepalend zijn voor sekserollen en de verhouding tussen de seksen. "Ontwikkelingslanden kunnen gezamenlijk een groei realiseren van 92 miljard dollar per jaar als meisjes dezelfde onderwijskansen krijgen als jongens".

Voor jongens en mannen in ontwikkelingslanden is er volgens het rapport een belangrijke rol weggelegd om de achterstelling van meisjes en vrouwen

te doorbreken. "We moeten hen ervan doordringen dat zij daar ook bij te winnen hebben", zegt Van 't Hek. "Veel jongens en mannen realiseren zich niet dat het ook in hun belang is dat meisjes en vrouwen gelijke rechten en kansen krijgen, want gelijkwaardigheid tussen man en vrouw leidt tot meer geluk en een grotere welvaart voor iedereen."

Conclusies uit het rapport

- Actie moet gericht zijn op: onderwijs, campagnes, wetgeving.
- Programma's van Plan voor jonge mannen in de leeftijd van 15 tot 24 jaar hebben aantoonbaar effect: in India daalde de rechtvaardiging van geweld tegen vrouwen onder deelnemers van 25 naar 18 procent, in Brazilië steeg onder deelnemers de overtuiging dat mannen en vrouwen gelijkwaardig zijn van 48 procent naar 68 procent.
- Gendergelijkheid moet een integraal deel zijn van alle programma's van Plan.

Bron: 'Because I am a Girl – the State of the World's Girls – So, what about boys?'

Jongeren lobbyen voor Wereldmeisjesdag – september 2011

Terwijl de Algemene Beschouwingen in de Tweede Kamer in volle gang waren, organiseerden zo'n zeventig Plan-jongeren op 22 september een evenement op het Haagse Buitenhof om de Nederlandse regering te overtuigen van het belang van een Wereldmeisjesdag.

Wereldwijd organiseerde Plan een petitie om de Verenigde Naties ertoe te bewegen een officiële Wereldmeisjesdag uit te roepen om daarmee aandacht te vragen voor de situatie van meisjes.

Onder het motto 'Rutte zeg JA' maakten de meiden van de Girls Rights Watch van Plan Nederland een lipdub met een boodschap voor de minister-

1. Wat we hebben
gedaan

1.1 Wereldwijd

president. Na een oproep van de Girls Rights Watch en Girl Ambassadors van Plan Nederland maakten Nederlandse meiden bovendien tientallen filmpjes met een oproep aan Mark Rutte. De lipdub en de filmpjes werden op 22 september op een groot scherm vertoond op het Haagse Buitenhof, gevolgd door het overhandigen van de petitie voor Wereldmeisjesdag aan Mark Rutte en een discussie over gender, onder leiding van Plan-jongerenambassadeur Tess Milne (MTV).

Feiten & cijfers

Actie: Jongeren lobbyen voor Wereldmeisjesdag

Budget: € 7.000 (voor onder meer de productie van de lipdub, huur projectiescherm, T-shirts, zaalhuur, techniek, reisvergoeding vrijwilligers, flyers).

Resultaten: 100 jongeren waren aanwezig tijdens activiteiten in Den Haag, 300 mensen ondertekenden de petitie op papier in Den Haag, 8.000 mensen tekenden de petitie online in Nederland.

Publiciteit: Lange nacht van de korte film, 2 september, Nederland 2; Koffietijd, 20 september, RTL4; item op PowNews, 22 september, Nederland 3.

Bereik: 71.000 Nederlanders kijken naar de oproep van meisjes aan Rutte tijdens de 'Lange nacht van de korte film' in september 2011, 203.000 Nederlanders kijken naar het vurige betoog voor Wereldmeisjesdag van jongerenambassadeur Tess Milne in Koffietijd, 156.000 kijkers zien het item over de actie op het Buitenhof van PowNews (+ 96.000 bij de herhaling, de promotievideo wordt 1283 keer bekeken (via Vimeo)).

📺 Bekijk de filmpjes van de Nederlandse jongerenlobby op
www.facebook.com/PlanYouthNL?sk=app_106878476015645&app_data=page-4#!/PlanYouthNL/app_191494420889273

Scholieren schaatsen en zwemmen voor water in Mali –
november 2011

In het verslagjaar organiseerde Plan Nederland met hulp van honderden vrijwilligers de 11e editie van de tweejaarlijkse landelijke scholierenactie Schaatsen en Zwemmen voor Water. Duizenden leerlingen van honderden scholen schaatsten rondjes op de ijsbaan of trokken baantjes in het zwembad voor veilig drinkwater voor hun Afrikaanse leeftijdsgenoten. Ze lieten zich daarbij sponsoren door familie, vrienden en bekenden. De opbrengst van deze educatieve actie was deze keer bestemd voor een groot project van Plan voor veilig drinkwater, sanitaire voorzieningen (zoals wc's) en betere hygiëne in Mali (zie ook pagina 27).

De actie is mede dankzij vele vrijwilligers goed verlopen en de scholen en kinderen waren enthousiast, maar de opbrengst was lager dan voorgaande jaren. Factoren die daarbij een rol speelden, waren het nieuwe financiële systeem, waardoor kinderen niet langer met contant geld over straat hoefden en de toenemende concurrentie van collega-organisaties die ook scholenacties organiseren.

Feiten & cijfers

Actie: Schaatsen en Zwemmen voor Water

Opbrengst: € 576.554. Na aftrek van de kosten is € 404.201 beschikbaar voor het project in Mali.

Bereik: 30.000 leerlingen en hun leerkrachten van 300 Nederlandse scholen wierven samen met honderden vrijwilligers van Plan fondsen voor een groot (drink)waterproject in Mali.

Publiciteit: lokale kranten, Z@pp sport, het Jeugdjournaal, Trouw, Het Parool en VPRO radio besteedden aandacht aan de actie.

1. Wat we hebben
gedaan

1.1 Wereldwijd

Wereldmeisjesdag is een feit – december 2011

In december 2011 besloot de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties een jaarlijkse Wereldmeisjesdag in te stellen (International Day of the Girl Child) op 11 oktober. Deze dag heeft als doel aandacht te vragen voor de stelselmatige discriminatie en achterstelling van meisjes, met name in ontwikkelingslanden. Ter gelegenheid van de bekendmaking van Wereldmeisjesdag bood Plan Nederland premier Rutte beschuit met roze muisjes aan.

Het besluit van de VN is het sluitstuk van jarenlange lobby van Plan. In de afgelopen vier jaar hebben jonge meiden en vrouwen uit zeventig landen bij hun regeringen en de VN aangedrongen op het instellen van een Wereldmeisjesdag. Ze werden daarbij ondersteund door veel vip's, onder wie ambassadeurs van Plan Nederland, zoals zangeres Giovanca en MTV-presentator Tess Milne.

Boodschap in NIVEA-blik voor onderwijsproject in Guatemala – december 2011

Ter ere van het honderdjarige bestaan lanceerde NIVEA in december de 'message in a tin'-applicatie op Facebook. Via deze app konden Facebook-gebruikers laten blijken dat ze aan iemand dachten en tegelijkertijd een Plan-onderwijsproject in Guatemala steunen. Voor elk berichtje dat via deze applicatie werd verstuurd, doneerde NIVEA-producent Beiersdorf € 0,10 aan Plan. Na het toevoegen van een persoonlijke tekst werd het geselecteerde bericht in een virtueel NIVEA-blik naar de ontvanger gestuurd.

Onder het motto We Care and Connect bracht NIVEA ook een bijzonder verjaarsblik van de bekende crème op de markt. Van ieder verkocht blik ging € 0,15 naar het project in Guatemala. Met de applicatie en het Care and Connect-blik wil NIVEA benadrukken dat een mens mooier kan worden van het geven en ontvangen van aandacht (zie ook pagina [\[paginanummer\]](#)).

Feiten & cijfers

Actie: We Care and Connect van NIVEA

Opbrengst (internationaal): ruim € 500.000

Bereik: de actie droeg bij aan de online zichtbaarheid van Plan Nederland. Van de wereldwijde samenwerking tussen Plan en NIVEA-producent Beiersdorf profiteren inmiddels zo'n 25.000 kinderen in Guatemala, door beter onderwijs, betere scholen en betere toegang tot onderwijs.

Texelse scholieren in actie tegen geweld op Ethiopische scholen – februari 2012

Onder de titel Plan Texel organiseerden de Texelse scholieren Oriane Pam (16) en Ismée Kok (16) in het kader van hun profielwerkstuk in februari 2012 een benefietdiner voor Plan. Ze kregen daarbij gratis ondersteuning van Evenementenbureau Puur Zsazsazsu.

De opbrengst van Plan Texel komt ten goede aan de Plan-campagne 'Learn without Fear' (leren zonder angst) voor veilig onderwijs, onder meer in Ethiopië. Deze campagne stelt het geweld aan de kaak, waaraan 350 miljoen kinderen wereldwijd dagelijks blootstaan op school. Ze worden geslagen, seksueel misbruikt en vernederd door de volwassenen die de plicht hebben hen te beschermen. Vooral meisjes zijn slachtoffer van het geweld op school en haken daardoor voortijdig af. "Het is niet vanzelfsprekend dat iedereen veilig naar school kan", vinden Ismée en Oriane. "Dat is voor veel mensen van onze leeftijd moeilijk om te beseffen. Natuurlijk hebben wij ook niet altijd zin in school, maar we weten wel dat school erg belangrijk is en dat het voor iedereen vanzelfsprekend moet zijn om een kans te krijgen te leren."

1. Wat we hebben
gedaan

1.1 Wereldwijd

Feiten & cijfers

Actie: Plan Texel

Opbrengst: ruim € 2.550

Omvang: 140 deelnemers aan het benefietdiner, mede dankzij de actiewebsite www.plantexel.nl

Resultaten Learn without Fear

- Sinds de start van de campagne in 2008 is in verschillende landen wetgeving geïntroduceerd die in totaal 485 miljoen leerlingen helpt beschermen tegen geweld op school.
- Bijna 53.000 onderwijzers zijn getraind in geweldloze pedagogische methoden.
- Ruim 30.000 scholen zijn betrokken bij de campagne.
- Plan werkt samen met lerarenvakbonden in 20 landen – allemaal ambassadeurs voor de campagne.
- Ruim 311.000 mensen zijn voorgelicht over de campagnedoelen – dat helpt denkbeelden over geweld tegen schoolkinderen veranderen.
- In Ethiopië hebben 400 leraren geleerd met kindvriendelijke methodes orde in de klas te houden.
- Gedragscodes op scholen zijn verbeterd, met extra aandacht voor de situatie van meisjes.
- Alle 30 deelnemende Ethiopische scholen hebben schoolclubs opgericht.
- In Ethiopië bereikt het project in totaal 22.500 leerlingen, waarvan 10.800 meisjes.

Bron: 'Learn Without Fear – the campaign to stop violence in schools, third progress report'

Wereldrecordpoging skypen voor 75 jaar Plan – maart 2012

Op 20 maart 2012 bestond Plan precies 75 jaar. Wereldwijd stond Plan daar uitgebreid bij stil met evenementen en acties. In Nederland deden groep 7 en 8 van basisschool De Hoeksteen in Roden mee aan een wereldrecordpoging skypen. Samen met 74 andere schoolklassen wereldwijd legden zij via skype contact met leeftijdsgenoten in andere landen. De leerlingen van De Hoeksteen praatten via een groot beeldscherm uitgebreid met Kalu Ram uit India, die sinds vier jaar door De Hoeksteen wordt gesponsord.

Ze wilden van Kalu en zijn klasgenoten weten wat hun hobby's zijn, welke dromen ze hebben en hoe het is om in India te leven. Ook de kinderen in de klas van Kalu hadden veel vragen voor de kinderen in Roden.

Een leerkracht van De Hoeksteen: "We sponsoren Kalu al jaren, en nu zat hij daar en konden de kinderen met hem praten. Ik werd er helemaal emotioneel van."

Feiten & cijfers

Actie: Wereldrecordpoging Skypen voor 75 jaar Plan

- Wereldwijd doen 75 schoolklassen mee aan de wereldrecordpoging skypen ter gelegenheid van 75 jaar Plan.
- De Hoeksteen sponsort sinds 1978 een kind via Plan Nederland.
- In Nederland zijn zo'n 240 scholen sponsor van Plan.

1. Wat we hebben
gedaan

1.1 Wereldwijd

Campagne Let Girls Be Born – april 2012

Plan Nederland voerde in april campagne tegen het stelselmatig en massaal aborteren van ongeboren meisjes in Azië en om fondsen te werven voor een project van Plan India, 'Let Girls Be Born, dat deze praktijk aan de kaak stelt. Jaarlijks worden in India 500.000 ongeboren meisjes geaborteerd, nadat uit een echo is gebleken dat de moeder in verwachting is van een meisje (bron: The Lancet, 2006). Cultuur en traditie bepalen nog steeds dat meisjes minder waard zijn dan jongens. Wanneer een meisje trouwt, betalen haar ouders bovendien een bruidsschat aan de familie van de bruidegom. Ook daardoor zien ouders meisjes als een last en willen liever een zoon (zie ook pagina [paginanummer]).

Met een indringende tv-spot werd het Nederlandse publiek geconfronteerd met de Indiase realiteit: meisjes zijn vaak niet welkom en krijgen niet het recht geboren te worden. Het gezicht van de campagne was de Indiase vrouw Devkumari, moeder van twee dochttertjes en zwanger van haar derde kind. Plan-medewerker Floor Catshoek volgde de laatste weken van haar zwangerschap en deed verslag van haar ontmoetingen met Devkumari en haar man, die, anders dan veel andere ouders in India, blij zijn met hun meisjes. Devkumari doet bovendien mee aan het Plan-project 'Let Girls Be Born' en vertelde hoe belangrijk het is dat Plan jonge moeders weerbaar maakt tegen de sociale druk een zoon te krijgen.

Feiten & cijfers

Actie: Campagne Let Girls Be Born

Opbrengst: € 55.000 (life time value).

Omvang: De campagne bestond uit een tv-spot, een bioscoopcommercial, online video, online advertising, pr, vrijwilligersinzet en straatmarketing.

Bereik: De campagne zorgde voor een tijdelijke piek in de naamsbekendheid van Plan Nederland. Uit de Facebook-likes, discussies op social media, het te verwaarlozen aantal opzeggingen en de houding van de pers blijkt dat de campagne positief is gewaardeerd.

Doel: Fondsen werven en Plan Nederland koppelen aan de belofte 'Girls first' (branding).

Geleerde lessen: Daar waar naamsbekendheid (tijdelijk) is verbeterd, viel het aantal donaties en nieuwe sponsors tegen. Op basis van een uitgebreide evaluatie heeft Plan Nederland een aantal verbeterpunten geformuleerd, die voor de volgende campagne zullen worden doorgevoerd.

Daphne Bunschoek toont in Kanjers van Goud de verschrikkingen van kinderhandel in Nepal – april 2012

Het programma Kanjers van Goud van RTL4 stond op 22 april 2012 in het teken van kinderhandel in Nepal. Daphne Bunschoek, ambassadeur van Plan Nederland, reisde met haar beste vriend naar Nepal en deed verslag van de gevolgen van grensoverschrijdende kinderhandel voor duizenden kinderen en wat Plan daaraan doet.

Plan vindt dat kinderhandel moet stoppen. Met steun van de Nationale Postcode Loterij en in samenwerking met het internationale netwerk van kindertelefoons Child Helpline International startte Plan in 2011 daarom het Missing Child Alert-netwerk in de landendriehoek India, Nepal, Bangladesh, waar kinderhandel bijna epidemisch is. Naar analogie van het Nederlandse

1. Wat we hebben
gedaan

1.1 Wereldwijd

Amber Alert, is het Missing Child Alert een grensoverschrijdend alarmerings-systeem met als doel verhandelde kinderen op te sporen en op te vangen en daders te straffen. Het Missing Child Alert biedt ook een meldpunt waar kinderen via een mobiele telefoon of andere communicatiemiddelen hulp kunnen inroepen.

Het Missing Child Alert heeft de ambitie uit te groeien tot een algemeen noodnummer in de regio, dat iedereen gratis kan bellen in geval van (dreigende) kinderhandel.

Feiten & cijfers

Actie: Daphne Bunschoek toont verschrikkingen van kinderhandel

- De uitzending Kanjers van Goud is door bijna 500.000 mensen bekeken.
- In Koffietijd (199.000 kijkers) en in een interview in Trouw (oplage: 106.440) vroegen Monique van 't Hek en Daphne Bunschoek aandacht voor het probleem van kinderhandel en voor het Missing Child Alert-project van Plan.
- Bijna 42.000 mensen reageerden op het Facebook-bericht van Plan Nederland over het Missing Child Alert.
- Op een tweet van Plan Nederland over het onderwerp kwamen 187 reacties.

Trommelen voor de Toekomst – mei 2012

Plan Nederland betreft leerlingen in de naschoolse opvang steeds meer bij de educatieve projecten. Zo is in mei voor het eerst een landelijke actie opgezet voor 1000 organisaties voor Buitenschoolse Opvang (BSO), als pilot voor een nieuwe educatieve en fondsenwervende actie: Trommelen voor de Toekomst, die in het teken staat van de wereldwijde Plan-campagne Learn without Fear. In deze campagne stelt Plan geweld op scholen aan de kaak, onder meer in Ethiopië.

Voor Trommelen voor de Toekomst organiseerden de deelnemende BSO's een actieweek, waarin de leerlingen een Afrikaanse muziek- en dansvoorstelling in elkaar zetten. Met behulp van instructiefilmpjes en posters leerden zij Afrikaans dansen, djembé spelen en Afrikaanse maskers maken. Familie en vrienden van de kinderen konden een kaartje kopen voor hun voorstelling, die de actieweek afslot. De opbrengst van de actie gaat naar de campagne Learn without Fear in Ethiopië.

Uit de evaluatie van Trommelen voor de Toekomst blijkt dat de BSO's erg enthousiast zijn over de actie en in de komende jaren weer mee willen doen. De opbrengst bleef achter bij de verwachtingen.

Feiten & cijfers

Actie: Trommelen voor de Toekomst

Opbrengst: € 535 aan het einde van het verslagjaar. Het resterende bedrag kwam na 1 juli 2012 binnen en wordt in verslagjaar 2013 geboekt.

Omvang: 24.543 kinderen van 1000 BSO's deden mee.

Publiciteit: De aftrap voor de actie is gegeven in het programma Z@pplive (82.000 kijkers).

1. Wat we hebben
gedaan

1.1 Wereldwijd

Tiende Marikenloop voor veilig onderwijs in Ethiopië – mei 2012

Duizenden sportieve vrouwen deden op 20 mei 2012 in Nijmegen mee aan de tiende editie van de Marikenloop, de grootste ladies run van Nederland. Velen van hen hadden van hun deelname een sponsorloop gemaakt om zo bij te dragen aan de wereldwijde Plan-campagne Learn without Fear voor veilig onderwijs in onder meer Ethiopië (zie ook pagina [nummer]). Oud-schaatskampioene Annamarie Thomas zorgde voor de warming-up. De organisator van de Marikenloop steunt al jaren het werk van Plan voor meisjes in ontwikkelingslanden.

Feiten & cijfers

Actie: Marikenloop

Opbrengst: € 44.188,12

Omvang: ruim 1.500 deelnemers

Girls first-pumps te koop bij Dolcis – mei 2012

In de lente van 2012 schitterde Plan-ambassadeur dj Miss Nine met echte Girls-firstpumps aan haar voeten en werden deze unieke pumps geïntroduceerd in de filialen van schoenwinkelketen Dolcis en op dolcis.nl. De Girls first-pumps waren het resultaat van een ontwerpwedstrijd van Plan Nederland, in samenwerking met CosmoGirl, om zo aandacht te vragen voor de situatie van meisjes in ontwikkelingslanden en fondsen te werven voor het werk van Plan om meisjes gelijke rechten en kansen te geven.

De actie was gericht op jonge meiden en werd gewonnen door Janne Kooistra. Het ontwerp van haar Girls first-pump werd door Dolcis in productie genomen. Van elk verkocht paar gaat € 2 naar het werk van Plan.

Feiten & cijfers

Actie: Ontwerpwedstrijd Girls first-pump

Opbrengst: € 16.466, waarvan € 1.406 voor 703 paar verkochte Girls first-pumps.

Bereik: ruim 100.000 online bezoekers bij CosmoGirl en Plan Nederland tijdens de ontwerpwedstrijd. En daarna zichtbaarheid in de on- en offline winkels van Dolcis.

Deel 2

Onze partners

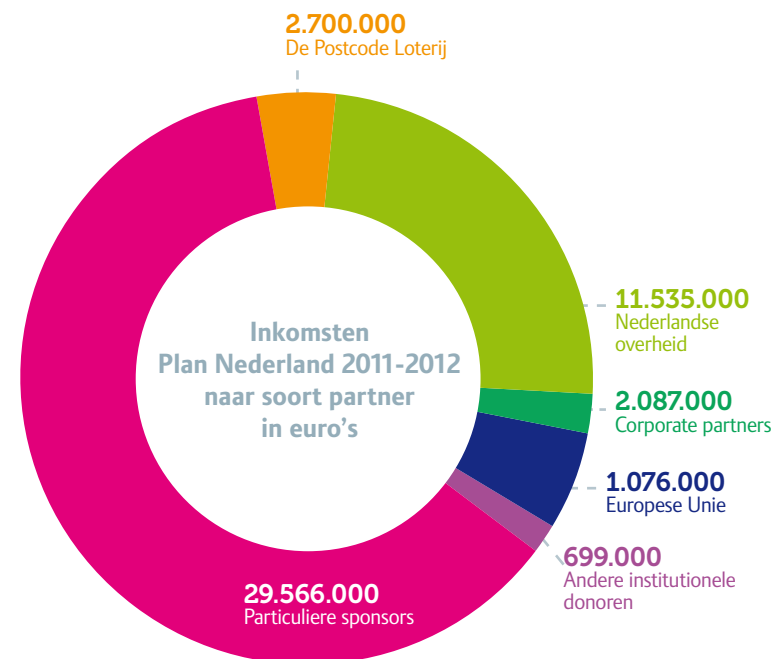
Deel 2: Onze partners

Zonder partners zou Plan Nederland niets kunnen betekenen voor kinderen in ontwikkelingslanden. De bijdragen van particuliere sponsors, de corporate partners, de Nationale Postcode Loterij, de Nederlandse overheid, de Europese Unie, en andere institutionele donoren zijn onmisbaar voor succesvolle projecten. Plan Nederland vindt diversiteit van de inkomsten belangrijk. Daarbij blijft Plan Nederland ernaar streven het werk voor kinderen in ontwikkelingslanden overwegend uit particuliere sponsoring te financieren.

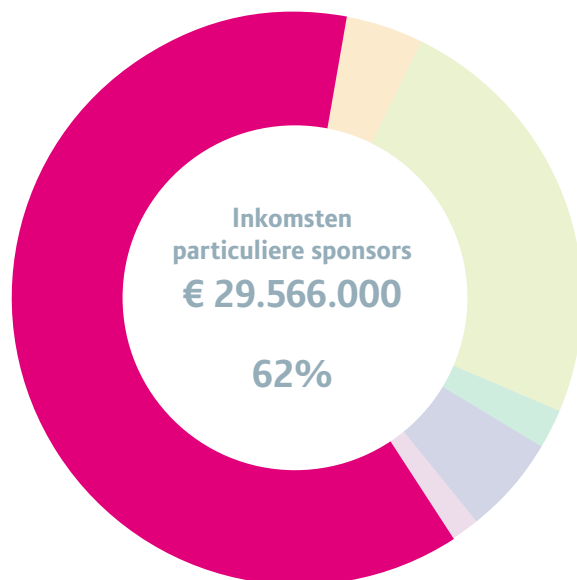
Partner	Inkomsten in €	Percentage
Particuliere sponsors	29.566.000	62%
Corporate partners	2.087.000	5%
Nationale Postcode Loterij	2.700.000	6%
Nederlandse overheid	11.535.000	24%
Europese Unie	1.076.000	2%
Andere institutionele donoren	699.000	1%

De sponsors van Plan

	Werkelijk FY 12	FY12	verschil	FY11
Aantal kindspendors	77.034	80.293	-4%	84.744
Aantal structurele projectspendors	26.807	27.534	-3%	27.534
Aantal eenmalige projectspendors	11.307	8.246	37%	8.246

2.1 De particuliere sponsors

Ze zijn de ruggengraat van Plan, ook in Nederland: de duizenden individuen, gezinnen, schoolkinderen, en andere particuliere sponsors die betrokken zijn en maand na maand en jaar na jaar bijdragen aan een beter leven voor kinderen in ontwikkelingslanden. Zij hebben daarvoor allemaal hun eigen redenen en hun eigen bijzondere verhaal.

Unieke ontmoeting: Finding Guillermo

Finding Guillermo is het verhaal van fotografe Els Zweerink, die als kind graag een broertje wilde. Haar ouders besluiten sponsor te worden van Plan en Els krijgt een 'broertje op afstand'. Via zijn foto's en brieven maakt zij in 1978 kennis met de vijfjarige Guillermo uit het door burgeroorlog geteisterde El Salvador.

De familie Zweerink blijft sponsor van Guillermo tot hij achttien is. Daarna verwatert het contact. 33 jaar later, Els zit dan in haar laatste jaar op de Fotoacademie in Amsterdam, besluit zij als afstudeerproject op zoek te gaan naar haar 'broertje' van toen.

Finding Guillermo is een uniek fotoverslag van een reis, terug in de tijd én naar El Salvador en Guillermo en zijn leven nu.

Els studeerde cum laude af en haar project nam een ongekende vlucht. Els zat in het televisieprogramma 'Goudmijn' en werd geïnterviewd op Radio 2. Finding Guillermo won bovendien de Epospress en is genomineerd voor de de Photo Academy Award 2012.

→ Lees het interview met Els Zweerink in Vrij Nederland op:
https://www.plannederland.nl/sites/default/files/pdf/opschool/Els_Zweerink_VrijNederland.pdf

2. Onze partners

2.1 Particuliere sponsors

Feiten & cijfers

- Publiciteit: Vrij Nederland (oplage 42.000), Goudmijn (217.000 kijkers).
- Plan werkt sinds 1976 in El Salvador.
- In El Salvador staan 42.000 kinderen bij Plan ingeschreven als sponsorkind; 2.537 Nederlandse sponsors sponsoren een of meer Salvadoriaanse kinderen.
- Plan werkt in El Salvador onder meer aan het tegengaan van kindersterfte en besmettelijke ziekten, het bestrijden van geweld tegen kinderen en vrouwen, meer en beter onderwijs, inkomensverbetering en duurzaamheid van de leefomgeving en draagkracht van het milieu.

Supersponsors uit Steenwijkerwold

Stichting CJV Aktie Kinderadoptie in Steenwijkerwold is al 36 jaar sponsor van Plan. Om de maandelijkse bijdrage voor een sponsorkind te bekostigen, verkocht de stichting op Koninginnedag spulletjes in het dorpshuis van Steenwijkerwold. Inmiddels steunt de stichting 21 kinderen en is hun koninginnemarkt een begrip in de regio. Secretaris Gerard Dolstra: “Het hele jaar door verzamelen zo’n dertig vrijwilligers tweedehands spullen, sorteren die en slaan ze op. En 29 en 30 april doen zeker 130 vrijwilligers mee aan de markt.”

Feiten & cijfers

- Stichting CJV Aktie Kinderadoptie uit Steenwijkerwold sponsort Plan sinds 1976.
- De stichting steunt 21 kinderen via Plan Nederland.
- De koninginnemarkt bracht in 2012 ruim € 14.000 op.

Vrienden voor het leven

Niurka Perez Madrigal (30) uit de Dominicaanse Republiek was jaren het sponsorkind van Marijke Riesebeek en Gerrit Naber uit Zwolle. Ze verloren elkaar uit het oog toen Niurka als sponsorkind werd uitgeschreven. Maar Marijke en Gerrit konden haar niet vergeten en gingen naar haar op zoek. In 2006 vonden ze haar en hebben sindsdien intensief contact. Ze bezoeken elkaar zelfs regelmatig. Niurka is nu een jonge vrouw met een opleiding en een baan, mede dankzij haar sponsors van toen, vindt ze zelf. “Er was geld voor schoolboeken, ik kreeg een echt bed en in ons dorp zijn veel dingen verbeterd. Dat heeft allemaal geholpen om echt iets van mijn leven te maken. Zij zijn mijn amigos solidarios, vrienden voor het leven.”

Feiten & cijfers

- Plan werkt sinds 1987 in de Dominicaanse Republiek.
- 1938 Dominicaanse sponsorkinderen worden gesteund door Nederlandse sponsors.
- In de Dominicaanse Republiek werkt Plan onder meer aan goed onderwijs, goede gezondheid voor kinderen, inkomensverbetering en de bescherming van kinderen.

Ontmoeting op Java

Een kennismaking met de mooie en minder mooie kanten van Indonesië, het Indonesië van de kinderen die er leven. Dat beloofde Plan aan de deelnemers van de Indonesiëreis in de zomer van 2012. Joke en Piet Beers gingen mee en bezochten hun sponsorkind Toni. Joke: “Moet je je voorstellen: je bent een jaar of twaalf en dan moet je in een mooi pak met je moeder mee, in een Plan-busje naar een dorp verderop, waar ineens twee vreemde mensen voor je neus staan, die ‘gezellig’ komen kennismaken.” Zij had begrip

2. Onze partners

2.1 Particuliere sponsors

voor zijn onwennigheid. “Het ijs brak toen Toni doorkreeg dat Piet volleybal-trainer is. Toni houdt van volleybal.”

Binnenkort gaat Toni naar de middelbare school. Joke: “We zijn blij dat Toni’s moeder hem naar school stuurt. Het zou zo begrijpelijk zijn als zij hem vraagt te helpen met geld verdienen. We hebben geprobeerd onze waardering voor haar uit te spreken. Maar het blijft behelpen met een tolk, dus ik heb haar hand vastgepakt. Dat is een taal die iedereen begrijpt, gelukkig.”

Feiten & cijfers

- Aan de Plan-Indonesiëreis deden 22 sponsors mee.
- 3 van hen bezochten hun sponsorkind.
- In Indonesië staan ruim 52.000 kinderen ingeschreven als sponsor-kind; van hen worden 4.026 kinderen door Nederlandse sponsors gesteund.
- Plan werkt sinds 1969 in Indonesië.
- Plan zet zich in Indonesië onder meer in voor betere gezondheid, goed en veilig onderwijs, betere hygiëne en sanitaire voorzieningen, inkomensverbetering en de bescherming van kinderen.

Zangeres Giovanca is al jaren sponsor

‘Als mijn alarm gaat, lig ik al een paar minuten stil te wachten tot ie afgaat. Ken je dat? Dat je weet dat je heel vroeg op moet en daar zo bewust van bent, dat je nog vroeger op bent dan je op moet? 04.00 opstaan is niets voor mij.

Gelukkig geeft een douche altijd een soort psychische opleving. Als ik eronder vandaan kom denk ik ineens: Hey, wacht ‘s even! Ik ga naar Ghana en daar wil ik al jaren heen!

Sinds de map met het fotootje van Bernice ergens midden jaren negentig op de deurmat viel en ik las dat dit meisje - dat ik financieel zou steunen - uit Ghana kwam, wilde ik erheen. Ooit’ zou ik naar Ghana afreizen om haar te zien.

Ik wilde met mijn eigen ogen zien of ze er echt op vooruitging, of het allemaal echt zin had. Ik las over putten en scholen, ik wilde ze zien. In rood zand, voor een eeuwige hut met een dak van stro, werd Bernice op elke foto groter en sterker. Ze tekende vrachtauto’s en voetballen. Haar fotootjes en tekeningen verhuisden twaalf keer met me mee, inmiddels doorboord met punaise gaatjes. Na Bernice kwam Phillip Samuel. Ook uit Ghana.

Gelukkig woon ik nu al lang op hetzelfde adres, dus zijn foto’s zijn wat minder gehavend.

Ik droog mijn haar. Het is zover. Alles dubbelcheck, klaar om te gaan. On a mission met Plan. De positie van meisjes moet wereldwijd verbeterd worden.

→ Lees meer over Giovanca’s ervaringen in Ghana op <http://www.giovanca.nl/blog.php>

2. Onze partners

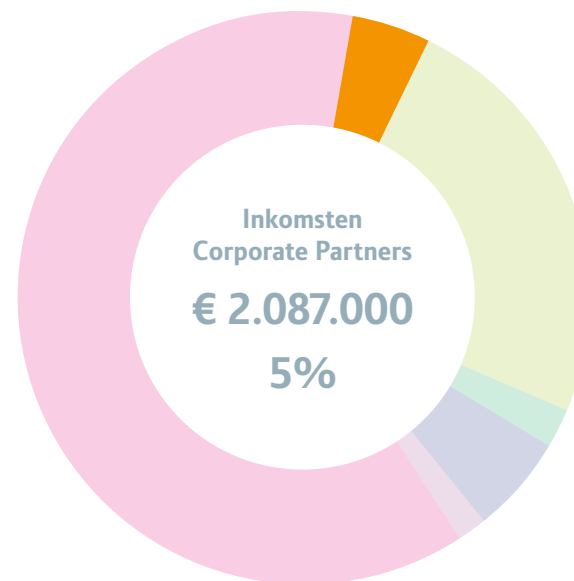
2.1 Particuliere sponsors

2.2 De corporate partners

Feiten & cijfers

- Giovanca Ostiana is sinds haar tienerjaren sponsor van Plan.
- Sinds 2008 is zij ambassadeur van Plan Nederland en vecht zij met Plan voor gelijke kansen en rechten voor meisjes.
- In 2012 figureerde Giovanca in het levende schilderij De Nachtwacht ter gelegenheid van het Goed Geld Gala van de Nationale Postcode Loterij.
- Behalve Giovanca zijn ook Daphne Bunschoek en Tess Milne ambassadeurs van Plan Nederland.

2.2 De corporate partners

Steeds meer bedrijven zoeken in het kader van maatschappelijke betrokkenheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen naar samenwerking met maatschappelijke organisaties om een bijdrage te leveren aan een betere toekomst. Plan Nederland werkt graag samen met corporate partners, want door het bundelen van krachten ontstaan nieuwe initiatieven en kan meer worden bereikt voor kinderen in ontwikkelingslanden. De corporate partners van Plan Nederland steunen het werk van Plan met financiële bijdragen, maar ook met menskracht, ervaring en expertise. In het verslagjaar werkte Plan Nederland samen met 24 corporate partners.

2. Onze partners

2.2 De corporate partners

Accenture

Samenwerking: sinds 1 november 2010

Waarom partners: Accenture heeft zich tot doel gesteld om tussen 2010 en 2015 wereldwijd 250.000 mensen de vaardigheden te leren die nodig zijn om een baan te vinden of een business op te zetten. Accenture maakt haar maatschappelijke betrokkenheid concreet door kennis van de medewerkers in te zetten voor hulp aan kansarme jongeren. De specifieke expertise van Accenture is uiterst waardevol omdat de kennis en kunde complementair is aan die van Plan, en het netwerk van grote waarde is voor Plan en voor de jongerenprojecten die Plan uitvoert.

Bijdrage in verslagjaar 2012: € 1.753.796, waarvan € 294.594 in de vorm van pro bono-diensten van Accenture-medewerkers.

Uitdaging: om de samenwerking, good practices en geboekte resultaten geleidelijk wereldwijd uit te rollen.

Geleerde lessen: Accenture en Plan verwachten meer impact te kunnen hebben op wereldwijde jeugdwerkloosheid als er een strategie wordt ontwikkeld in samenwerking met andere partners uit de private sector om investeringen beter te coördineren en daardoor beter te kapitaliseren.

‘Youth Economic Empowerment’ (YEE) voor Indonesische jongeren

Accenture en Plan hebben na de samenwerking in projecten in Vietnam en India dit jaar de krachten gebundeld om de hoge jeugdwerkloosheid in Thailand en Indonesië terug te dringen. In juni 2012 is in Indonesië de aftrap gegeven voor het Youth Economic Empowerment (YEE)-programma, dat kortlopende, marktgerichte beroepsopleidingen en stages verzorgt voor in totaal 4.000 kansarme Indonesische jongeren en hen begeleidt naar de arbeidsmarkt. Jongeren met ambitie om een eigen bedrijfje te starten, krijgen een ondernemerstraining en toegang tot microfinanciering. Na de pilot

in Indonesië willen Plan en Accenture het YEE-programma verder uitrollen. Accenture-consultant Eva de Jong bezocht het project in Padang Village en zag dat het project lokaal een positieve bijdrage levert aan de toekomstkansen voor jongeren. “In 2012 heb ik gewerkt aan een project van Plan. Accenture speelt een waardevolle rol door het inzetten van het eigen netwerk om potentiële partners te vinden voor YEE. Voor mij is het een hele goede ervaring geweest en het is fijn om mijn Accenture-kennis en expertise te kunnen inzetten voor Plan.”

AkzoNobel Education Fund

Samenwerking: sinds 1994

Waarom partners: onderwijs en ontwikkeling van kinderen en jongeren is belangrijk voor beide organisaties.

Bijdrage in verslagjaar 2012: € 138.709

Uitdagingen: Inhoudelijke verdieping van de samenwerking. Behalve de jaarlijkse projectbijdrage uit het Education Fund is het verder uitbouwen van medewerkersbetrokkenheid wereldwijd een aandachtspunt. Bovendien kunnen Plan en AkzoNobel op corporate niveau samenwerken, onder meer door het inzetten van Plan’s life skills trainingen bij lokale schildersopleidingen van AkzoNobel in ontwikkelingslanden.

Geleerde lessen: continuïteit van het relatiebeheer is belangrijk. Durf de voorwaarden van het partnerschap open te bespreken, sinds 1994 is de context immers veranderd.

Migratie van jongeren

Samen met de Vietnamese NGO REACH en met steun van het AkzoNobel Education Fund voert Plan in Vietnam een werkgelegenheidsproject uit voor kansarme jongeren, het zogenoemde Livelihood Advanced Business Skills

2. Onze partners

2.2 De corporate partners

(LABS)-project. De afgelopen jaren zijn daarmee meer dan 4.000 jongeren opgeleid en aan een baan geholpen.

Vietnam is een opkomende economie en veel jongeren uit arme families trekken naar de grote steden; een droom die te vaak eindigt in een desillusie. In het kader van het LABS project krijgen deze jongeren een vakopleiding en een training in Engels, presentatietechnieken en communicatie. Zo verbeteren ze hun vaardigheden en krijgen meer zelfvertrouwen waardoor ze een nieuwe start kunnen maken.

ASN Bank

Samenwerking: sinds 2008

Waarom partners: de ASN Bank wil haar duurzame missie realiseren door onder andere samen te werken met maatschappelijke partners. Plan wil een wereld waarin meisjes dezelfde rechten en kansen krijgen als jongens, zodat alle kinderen zich volledig kunnen ontwikkelen. Dat sluit goed aan bij het mensenrechtenbeleid van de ASN Bank. ASN Bank heeft na een klantenonderzoek gekozen voor vier duurzame thema's: 'eerlijke handel', 'tegen kinderarbeid', 'duurzame energie' en 'tegen de wapenindustrie'. De samenwerking met Plan is gekoppeld aan het thema 'tegen kinderarbeid'.

Bijdrage in verslagjaar 2012: € 187.953 voor een project tegen kinderarbeid in Bangladesh.

Teleurstelling: het resultaat van de gezamenlijke wervingsactie viel tegen.

Geleerde les: een goede balans vinden tussen de doelstellingen van en de manier waarop Plan Nederland de achterban benaderd en de communicatie en marketingdoelstellingen van de ASN Bank.

Sparen tegen kinderarbeid

De ASN Bank en Plan Nederland bundelen de krachten om kinderarbeid aan te pakken. ASN-klanten met een rekening Ideaalsparen kunnen het thema 'tegen kinderarbeid' steunen. Namens hen doneert de ASN Bank een bedrag aan projecten tegen kinderarbeid, zonder dat het klanten iets kost.

ASN Bank en Plan werken samen in het kader van een programma van Plan in de Bengalese hoofdstad Dhaka.

Daar werken duizenden jonge meisjes onder erbarmelijke omstandigheden als 'huisslavinnen'. Zij kunnen niet naar school, krijgen nauwelijks verzorging en leiden een geïsoleerd en uitzichtloos leven.

Plan komt op voor deze meisjes door leercentra open te stellen. Plan zorgt ervoor dat ze leren lezen en schrijven en les krijgen in en praktische vaardigheden, zoals kennis over gezondheid, veiligheid en persoonlijke hygiëne. Ook krijgen ze medische zorg en juridische hulp, als dat nodig is. En Plan helpt de meisjes bij het verwerken hun vaak verschrikkelijke ervaringen, zodat ze een nieuwe toekomst kunnen opbouwen.

Sinds de start van het project leerden meer dan 1.300 dienstmeisjes lezen, schrijven en rekenen. Ze zijn zich bovendien bewust geworden van hun rechten en weten beter hoe ze zich moeten weren tegen misbruik. Ook de houding van de werkgevers is verbeterd: zij steunen de meisjes, zorgen voor een veilige, kindvriendelijke werkomgeving en laten de meisjes regelmatig naar de leercentra gaan.

TUI Nederland

Samenwerking: sinds 1 juli 2010

Partners omdat: TUI Nederland richt zich op duurzame vakanties met respect voor mens, dier en natuur. Brazilië, een van de werkgebieden van Plan, is een populaire vakantiebestemming, waar de leefomgeving voor jongeren niet altijd veilig is.

Bijdrage in verslagjaar 2012: € 25.000

Uitdagingen: een gezamenlijke publiekscampagne opzetten in Nederland.

Geleerde lessen: Plan Nederland hecht veel waarde aan de inhoudelijke betrokkenheid van TUI Nederland. Op basis van de ervaringen tot nu toe wil Plan de eigen rol in de samenwerking versterken.

Nee tegen kindersekstoerisme in Noordoost-Brazilië

Plan Nederland en TUI Nederland zijn samen met Defence for Children - ECPAT Nederland initiatiefnemers van het project Nee tegen kindersekstoerisme in Noordoost-Brazilië. Veel meisjes uit achtergestelde wijken komen al op jonge leeftijd in aanraking met drugs en (seksueel) geweld. Ze maken vaak hun school niet af en belanden in de prostitutie, als enige manier om geld te verdienen. Het project biedt met name deze meisjes een opleiding met baangarantie in de horeca (zie ook pagina 19).

In het kader van het project wordt niet alleen in Brazilië, maar ook in Nederland en met Nederlandse partners gewerkt aan bewustwording en gedragsverandering ten aanzien van van kindersekstoerisme. Onder andere door structureel aandacht te vragen voor het meldpunt www.meldkindersekstoerisme.nl.

Cisco

Samenwerking: sinds 2009

Partners omdat: het werk van Cisco in de informatie- en communicatietechnologie in toenemende mate van belang is voor Plan. Cisco heeft bovendien wereldwijd eigen Networking Academies waar jongeren worden opgeleid voor een baan in de ICT. De projecten van Plan tegen jeugdwerkloosheid sluiten daarbij aan.

Bijdrage in verslagjaar 2012: Cisco ondersteunt Plan met fondsen, maar ook met expertise. In verslagjaar 2011-2012 doneerden de medewerkers van Cisco in totaal 140 uren aan Plan. De 'Giving Back Week', waarin Cisco-medewerkers zich inzetten voor een goed doel, bracht € 10.000 op voor het werk van Plan.

Uitdagingen: verbreding en verdieping van de samenwerking door meer gezamenlijke fondsenwervende acties, en door de kennis en expertise van Cisco ook in te zetten voor Plan's partnerorganisaties.

Geleerde lessen: dat je al jaren waardevolle partners kunt zijn zonder zeer aanzienlijke 'geldbedragen'.

Girls in IT in India

IT-bedrijf Cisco organiseerde op 14 maart 2012 'Global Giving Back'-dag (teruggeefdag) om hun beleid ten aanzien van maatschappelijk verantwoord ondernemen kracht bij te zetten. Het Inside sales team van Cisco Nederland voerde op deze dag actie voor het Plan-project 'Girls in IT' in India. Met een telefoonactie onder klanten en partners en een benefietlunch brachten zij bijna € 5.000 bij elkaar. Cisco Foundation in de Verenigde Staten heeft het bedrag verdubbeld tot € 10.000 om de inzet van medewerkers voor een goed doel te belonen.

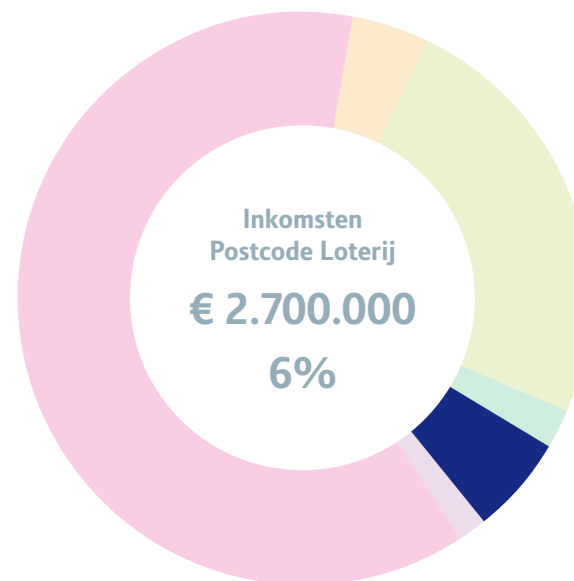
Pagina 47

2. Onze partners

- 2.2 De corporate partners
 - 2.3 De Nationale Postcode Loterij
-

In het kader van het project Girls in IT krijgen Indiase meisjes een IT-opleiding en daarmee betere kansen op de arbeidsmarkt. Behalve vakinhoudelijke kennis op IT-gebied krijgen de deelnemers ook trainingen in presentatietechnieken, sociale vaardigheden en weerbaarheid. En wanneer zij een baan hebben, worden zij de eerste maanden intensief gecoacht. Het slagingspercentage van de opleiding is 85 procent.

2.3 Nationale Postcode Loterij

De Nationale Postcode Loterij

Samenwerking: sinds 1998

Waarom partners: de Nationale Postcode Loterij steunt 85 goede doelen die werken voor mens en natuur, waaronder Plan Nederland. Plan Nederland betreft de deelnemers aan de loterij via diverse communicatiemiddelen bij Plan's werk voor kinderen in ontwikkelingslanden.

Bijdrage in 2012: € 2,7 miljoen. De bijdrage voor het meerjarige project Missing Child Alert van nog eens € 4,6 miljoen uit de Extra Trekking 2010, loopt in dit verslagjaar door.

2. Onze partners

- 2.3 De Nationale Postcode Loterij
- 2.4 De Nederlandse overheid

Met de bijdragen van de Postcode Loterij voert Plan onder meer ook een project uit voor geboorteregistratie in India, een project voor voedselzekerheid in Bolivia en een jongerencampagne in het kader van mondiaal burgerschap. Ook de educatieve scholierenactie ‘Schaatsen en Zwemmen voor Water’ wordt mede mogelijk gemaakt door de Postcode Loterij.

Geleerde lessen: Vanwege de vele campagnes, acties en andere activiteiten van zowel de Nationale Postcode Loterij als Plan Nederland, blijft het een aandachtspunt voor beide organisaties om hierin een balans te vinden en elkaar te blijven ondersteunen bij het realiseren van de wederzijdse doelstellingen.

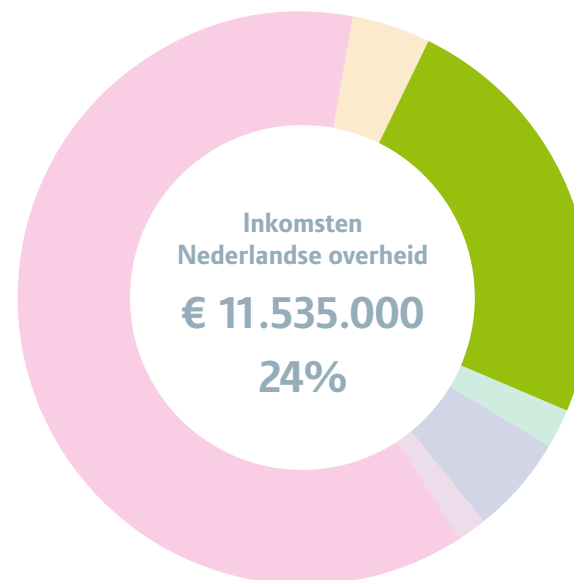
Light up our Lives

Met steun van de Nationale Postcode Loterij voert Plan het pilot-project Light up our Lives uit in de droge Ethiopische regio Lalibela. Energiebronnen zijn er schaars en de erosie door ontbossing is alarmerend. Door klimaatverandering blijven de seizoenregens bovendien steeds vaker uit. Hout, de enige beschikbare energiebron, is steeds moeilijker te vinden, dus zijn meisjes vaak uren per dag kwijt aan hout sprokkelen. Ze kunnen daardoor niet naar school en lopen – ver van huis op zoek naar hout – het risico verkracht te worden.

Als gevolg van de lange droge periodes komt er vaak maar één oogst per jaar van het land in plaats van twee.

Plan werkt in Lalibela daarom tegen ontbossing en vóór verbetering van de voedselzekerheid door alternatieve bronnen van inkomsten. Plan installeert in dat kader irrigatiepompen op zonne-energie om de landbouwopbrengsten te verbeteren. Zonnepanelen, energiezuinige oventjes en accu’s op zonne-energie vervangen voor 80 procent het sprokkelhout. En omdat de zonnepanelen en energiezuinige oventjes lokaal worden gemaakt, zorgt de productie en verkoop voor extra inkomsten. Vooral meisjes en vrouwen profiteren hiervan, want de coöperatie die hiervoor is opgezet, bestaat vooral uit meisjes en vrouwen.

2.4 De Nederlandse overheid

In het kader van het Medefinancieringsstelsel van het ministerie van Buitenlandse Zaken ontvangt Plan Nederland subsidie van de Nederlandse overheid. Plan Nederland krijgt deze subsidie voor het programma Girl Power, dat Plan Nederland in alliantie met vijf andere organisaties uitvoert: de Child Rights Alliance. Maar ook andere programma’s worden ondersteund door de overheid, onder meer uit het Millennium Fund van het ministerie van Buitenlandse Zaken.

Voorbeeld 1: het Girl Power-programma

De Child Rights Alliance

De Child Rights Alliance bestaat uit Defence for Children - ECPAT, Child Helpline International, International Child Development Initiatives, Free Press Unlimited, Women Win en Plan Nederland (penvoerder). In 2009 hebben

2. Onze partners

2.4 De Nederlandse overheid

deze organisaties de krachten gebundeld in een gezamenlijk programma, gericht op meisjes en jonge vrouwen. De MFS2-subsidieaanvraag die bij het ministerie van Buitenlandse Zaken werd ingediend, is eind 2010 gehonoreerd.

Het programma

Met het Girl Power-programma (2011-2015) werkt de Child Rights Alliance aan structurele verbetering van de rechtspositie van meisjes en jonge vrouwen in tien ontwikkelingslanden (Bangladesh, Bolivia, Ethiopië, Ghana, Liberia, Nepal, Nicaragua, Pakistan, Sierra Leone en Zambia). Het programma richt zich in de eerste plaats op maatschappelijke organisaties in deze tien landen. Onderwijskansen, economische en politieke participatie en de bestrijding van geweld tegen meisjes en jonge vrouwen zijn de kernthema's van het programma. De uiteindelijke begunstigden zijn kinderen en jongeren, vooral meisjes onder de 18 jaar. De tweede belangrijke doelgroep wordt gevormd door jonge vrouwen van 18 tot 24 jaar.

Stand van zaken

- De opstartfase van het Girl Power-programma in 2011 heeft meer tijd gekost dan gepland. In het streven naar sterke en duurzame allianties tussen de lokale kinderrechtenorganisaties hebben de regionale partnerorganisaties in alle tien programmalanden zogenoemde Country Steering Committees gevormd. Het opbouwen van die samenwerkingsrelaties was tijdrovend.
- Ook de aanpassingen in het programmavoorstel als gevolg van het begrotingsvoorbehoud van 19 januari 2011 hebben tijd gekost.
- In 2011 is een goede start gemaakt met de uitvoering van de projecten in de programmalanden, vooral wat betreft het thema 'bescherming van meisjes en jonge vrouwen tegen geweld'. In Nepal en Bangladesh werden bijvoorbeeld grote aantallen meisjes en jonge vrouwen bereikt met telefonische hulplijnen, mediacampagnes en workshops op het gebied van life skills.

- Het ministerie van Buitenlandse Zaken heeft op 5 juli 2012 het eerste jaarverslag van het Girl Power programma goedgekeurd.

Feiten & cijfers

Project: Girl Power

Doel: structurele verbetering van de rechten en positie van meisjes en jonge vrouwen in tien programmalanden.

Bereik:

- 747 maatschappelijke organisaties en 155 netwerken van maatschappelijke organisaties;
- 3.477 overheidsinstanties;
- 1.087 gemeenschappen;
- 827.396 meisjes en jonge vrouwen (bescherming tegen geweld);
- 95.504 meisjes en jonge vrouwen (onderwijs);
- 105.541 meisjes en jonge vrouwen (sociaal-politieke participatie);
- 269.332 meisjes en jonge vrouwen (sociaaleconomische participatie).

Budget: € 52.081.405 MFS2 + € 5.081.429 eigen bijdrage uit het Meisjesfonds van Plan Nederland.

Looptijd: 2011-2015

Uitdagingen:

- Het faciliteren van de regionale samenwerkingsverbanden dwingt de Nederlandse alliantieleiden tot nieuwe werkwijzen;
- Door de lange opstartfase heeft de uitvoering van het programma vertraging opgelopen.

2. Onze partners

2.4 De Nederlandse
overheid

Voorbeeld 2: Bestrijden van geweld op scholen in Kenia

Kindermisbruik is een groot probleem in Kenia, thuis en op school. Leraren misbruiken hun machtspositie, bijvoorbeeld door seksuele diensten van leerlingen af te dwingen in ruil voor hogere cijfers. De schadelijke gevolgen reiken vaak verder dan het misbruik zelf. Zo leidt het misbruik er bijvoorbeeld ook toe dat veel meisjes vroegtijdig van school gaan en daardoor minder toekomstkansen hebben. En als kinderen thuis worden misbruikt, lijden ze meestal in stilte, omdat het een taboe is om je familie in een kwaad daglicht te stellen. Met het project Fighting Violence to Ensure Education for All, wil Plan kinderen weerbaar maken door hen bewust te maken van hun rechten en hen in staat te stellen hun rechten te claimen bij de betreffende verantwoordelijken.

Stand van zaken

- Het project is op 31 maart 2012 afgerond en extern geëvalueerd.
- Uit de evaluatie blijkt dat het project scholen in Kwale en Nairobi veiliger heeft gemaakt voor kinderen. 300.000 kinderen en ouders zijn voorgelicht, 1000 leraren die werden beschuldigd van misbruik van kinderen zijn vervolgd door The Teacher Service Commission, misbruik wordt vaker gemeld (Childline Kenya rapporteert 152 procent meer meldingen sinds de start van het project).
- Het project is erin geslaagd om partijen uit verschillende sectoren die cruciaal zijn voor het bestrijden van geweld tegen kinderen bij elkaar te brengen.
- Het project heeft het probleem op de kaart gezet; desondanks blijft geweld tegen kinderen een serieus probleem in de betreffende regio's, omdat het vaak als een gezinsangelegenheid wordt beschouwd.
- Herkenning van en bewustzijn over geweld is toegenomen. Het is nu zaak dat gemeenschappen of dorpen, familieleden en burens openlijk durven ingrijpen en geweld tegen kinderen publiekelijk aan de kaak gaan stellen.

Feiten & cijfers

Project: Bestrijden van geweld op scholen in Kenia

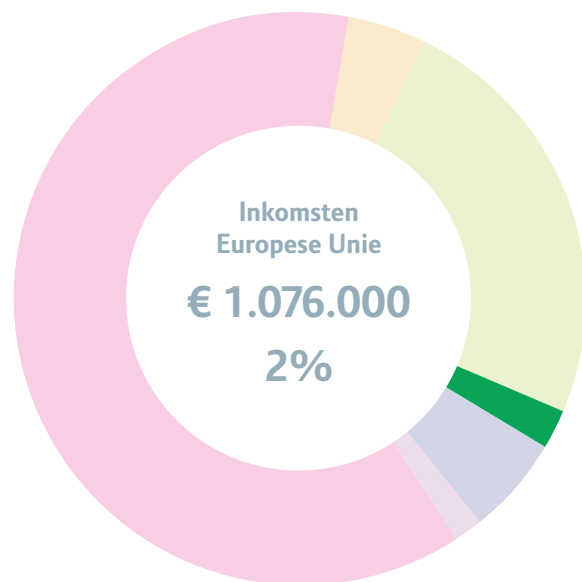
Doel: bestrijden van geweld tegen lagere schoolkinderen in het gebied rond Kwale en rond Nairobi zodat zij veilig naar school kunnen.

Bereik: 300.000 kinderen rond het district Kwale en in stedelijke gemeenschappen in het westen en oosten van Nairobi.

Budget: € 1.485.582, waarvan € 541.046 uit het Millennium Fund (ministerie van Buitenlandse Zaken).

Looptijd: 1 januari 2009 tot 31 juli 2012.

2.5 De Europese Unie

Om continuïteit te garanderen in de financiering van de projecten en programma's vraagt Plan ook subsidie aan bij de Europese Unie. Een paar voorbeelden van projecten die met EU-subsidie worden gefinancierd.

Voorbeeld 1: Betere levensomstandigheden voor Kamaiyas in Nepal

De Nepalese Kamaiyas zijn families die van oudsher helemaal onder aan de maatschappelijke ladder staan en feitelijk een slavenstatus hebben. Het Kamaiya-systeem van gedwongen arbeid is in 2000 afgeschaft. Desondanks is het leven voor veel Kamaiya-families er alleen maar slechter op geworden, omdat veel landheren hen hebben weggestuurd, waardoor ze dieper in de armoede zijn geraakt. Veel families hebben uit wanhoop land 'gekraakt' of zijn onder nog slechtere omstandigheden blijven werken op het land van hun landheren. In Bardiya ondersteunt Plan de Kamaiya-families bij het verbete-

ren van de landbouwproductie. Vrouwen worden geholpen bij het verwerven van een eigen inkomen. Kinderen en jongeren leren hun rechten te claimen om zo de vicieuze cirkel van uitbuiting te doorbreken. De kern van het project richt zich op vrouwen en bestaat uit vier componenten:

- het opzetten van spaar- en leengroepen (self-reliant groups);
- het inrichten van een (fysieke) infrastructuur voor de landbouwproductie (denk aan irrigatiesystemen, verzamelpunten voor de productie en marktplaatsen);
- alfabetisering, businessstraining en beroepsopleidingen voor de Kamaiyas;
- het promoten van rechten, HIV-training.

Als de deelnemers deze trainingen hebben doorlopen, komen ze in aanmerking voor microfinanciering.

Stand van zaken

- Het project loopt op 31 december 2012 na vijf jaar af.
- De aanvankelijke vertraging van het project is helemaal ingehaald.
- De duurzaamheid van de verbeteringen is een punt van zorg. Er is nog minstens vijf jaar ondersteuning nodig om structurele verbetering te kunnen garanderen. Er wordt gekeken of de steun aan de Kamaiyas in het kader van het Girl Power-programma voortgezet kan worden (zie ook pagina 48).

Feiten & cijfers

Project: Betere levensomstandigheden voor Kamaiya's in Nepal

Doel: bestrijden van armoede en uitbuiting van de Kamaiya-families in Nepal.

Bereik: 7.500 families en 37.500 kinderen.

Budget: € 1.027.053, waarvan € 750.000 door de EU.

Uitdagingen:

- De EU hanteert strenge normen voor rapportage, vooral financieel-administratief. Heldere rapportage bij continu veranderende wisselkoersen en budgettaire verschuivingen was een uitdaging;
- Het project loopt eind 2012 af. Om de situatie van de Kamaiyas structureel te verbeteren, is er eigenlijk nog vijf jaar ondersteuning nodig.

Voorbeeld 2: Terugdringen van HIV/aids in Zambia

In tegenstelling tot andere gebieden in Zambia, is het aantal HIV-besmettingen in het district Mansa juist toegenomen. Uit onderzoek in de gemeenschappen blijkt dat er nauwelijks kennis is over HIV/aids en seksualiteit en des te meer vooroordelen over de ziekte. Bovendien bereikt de medische zorg de afgelegen gemeenschappen niet en worden gegevens over de verspreiding van HIV/aids slecht bijgehouden. Daarom werkt Plan in Mansa samen met lokale overheidsinstanties om kennis over HIV/aids te verbeteren, voorlichting te geven, seksualiteit bespreekbaar te maken en het zorgsysteem te helpen verbeteren. Plan besteedt daarbij speciale aandacht aan kinderen en jongeren uit Mansa omdat juist zij, en met name meisjes, kwetsbaar zijn.

Stand van zaken

- De lokale overheid heeft teams geformeerd die onder meer een communicatiestrategie ontwikkelen.
- 200 'peer educators' zijn getraind en hebben in de dorpen rondom Mansa HIV/aids voorlichting gegeven in de vorm van toneel, gedichten, liederen en dans.
- De uitwisseling van leerpunten en successen werkte niet goed, maar is inmiddels verbeterd.
- Het project is door de EU-auditors positief beoordeeld.

Feiten & cijfers

Project: Terugdringen van HIV/aids in Zambia

Doel: terugdringen van HIV/aids, betere toegang tot zorg en behandeling van HIV/aids, het wegnemen van vooroordelen over HIV/aids.

Bereik: 2.965 kinderen en jongeren

Budget: € 883.904, waarvan € 660.000 door de EU.

Looptijd: 24 december 2009 – 23 december 2013

Uitdagingen: bespreekbaar maken van seks en seksgerelateerde onderwerpen is altijd een grote uitdaging in traditionele rurale gebieden.

Voorbeeld 3: Youth in Action

Jongeren uit drie Afrikaanse en drie Europese landen bundelen in dit project hun krachten. Zij vragen bij beleidsmakers aandacht voor de grote werkloosheid onder jongeren, en met name onder meisjes. Het uiteindelijke doel is Europese beleidsmakers te motiveren om werkloosheid onder jongens en meisjes wereldwijd te helpen bestrijden.

2. Onze partners

2.5 De Europese Unie

2.6 Andere institutionele donoren

Stand van zaken

- De jongeren hebben elkaar in Accra ontmoet. Er zijn drie Europees-Afrikaanse landenteams samengesteld.
- De teams hebben ervaringen van werkloze jongeren in ontwikkelingslanden in kaart gebracht en verwerkt in filmpjes, cartoons en workshops. Zo interviewden zij Ghanese meiden die op straat leven of als prostituee moeten werken.
- Met verschillende ludieke acties hebben zij bij jongeren en beleidsmakers in elk land aandacht gevraagd voor jeugdwerkloosheid.
- Het project is goed ontvangen. De jongeren zijn uitgenodigd om te spreken op conferenties in Brussel, Washington en Tokyo.
- Tot nu toe zijn 680 jongeren in zes landen direct bereikt (met workshops, presentaties en online discussies) en 4.149 jongeren indirect, via blogs en uitingen in de media.

Feiten & cijfers

Project: Youth in Action

Doel: Europese beleidsmakers mobiliseren om werkloosheid onder meisjes wereldwijd tegen te gaan.

Bereik: 50 beleidsmakers, 680 jongeren direct en 6.600 indirect.

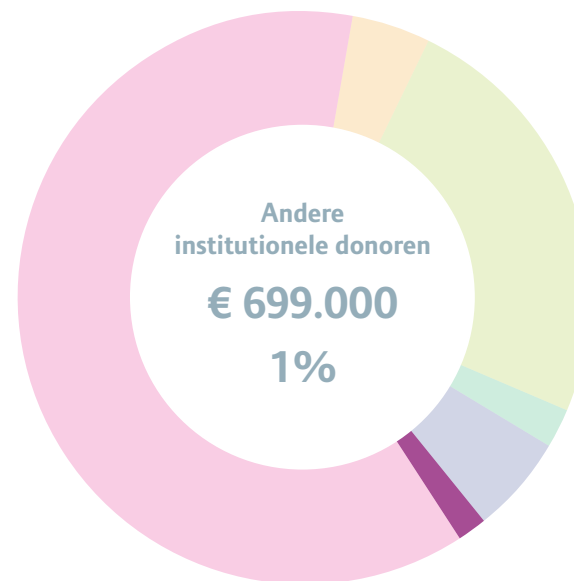
Budget: € 128.175,30, waarvan € 97.945 door de EU.

Looptijd: 1 december 2011 tot 30 november 2012

Uitdagingen: Jongeren die op grote afstand van elkaar leven, bij elkaar betrokken houden. Ook blijft het een uitdaging om beleidsmakers te doordringen van de urgentie om te investeren in de rechten en kansen van vooral meisjes.

📺 Zie ook het filmpje op <http://youtu.be/w4qfeuMdoCQ>

2.6 Andere institutionele donoren

Plan Nederland zoekt in toenemende mate naar verbreding van de financiële basis, door zoveel mogelijk donoren te zoeken voor de kindgerichte programma's en projecten. Behalve met de Nederlandse overheid en de EU werkt Plan Nederland ook samen met andere institutionele donoren.

Wederopbouw in Haïti

Haïti, een van de armste landen ter wereld, werd in januari 2010 getroffen door een verwoestende aardbeving, die aan 200.000 mensen het leven kostte en 1,3 miljoen mensen dakloos maakte. Plan was meteen na de aardbeving ter plekke om noodhulp te verlenen en werkt sindsdien aan een noodhulp- en wederopbouwprogramma, met steun van bijdragen van de Samenwerkende Hulporganisaties (SHO). De nadruk ligt daarbij nu vooral op

2. Onze partners

2.6 Andere institutionele donoren

de wederopbouw van het onderwijs. In dat kader bouwt Plan twaalf tijdelijke en zestien semi-permanente klaslokalen, stelt schoolspullen en schoolmeubilair ter beschikking, traint leerkrachten en schoolhoofden en ondersteunt het Haïtiaanse ministerie van Onderwijs bij het opzetten van een schoolsysteem. Plan ziet erop toe dat zowel jongens als meisjes toegang krijgen tot onderwijs, dat kinderen en volwassenen worden betrokken bij school en dat het onderwijssysteem is ingericht op steun aan kinderen die zijn getraumatiseerd door een ramp.

Stand van zaken

- 2011 laat een duidelijke verschuiving te zien van de bestedingen aan noodhulpactiviteiten naar bestedingen aan wederopbouwactiviteiten. In 2010 werd 80 procent van de SHO-gelden besteed aan noodhulp, in 2011 is dat nog maar 10 procent.
- Plan heeft een begin gemaakt met de distributie van leermaterialen aan 5.000 basisschoolleerlingen en schoolmeubilair voor 16 semi-permanente schoollokalen en 12 tijdelijke schoollokalen.
- 50 leerkrachten en schoolinspecteurs zijn getraind in kindvriendelijke lesmethodes en een kindvriendelijke leeromgeving.
- In totaal zijn inmiddels 75 leraren en twee schoolhoofden getraind in psychosociale hulpverlening, de bescherming van kinderen op school, gendergelijkheid en het stimuleren van hygiëne. Bovendien zijn ze beter voorbereid op rampen.
- Door de betere onderwijsfaciliteiten zijn ouders sneller bereid hun kinderen naar school te sturen.

Feiten & cijfers

Project: Wederopbouw in Haïti

Doel: wederopbouw van het onderwijs en toegang tot goed onderwijs voor 14.000 kinderen.

Bereik: communities in Jacmel, Cayes Jacmel, La Vallee en Croix de Bouquets.

Budget: € 1.134.300 waarvan € 1.059.300 bijdrage SHO

Looptijd: januari 2010 – januari 2015

Uitdagingen:

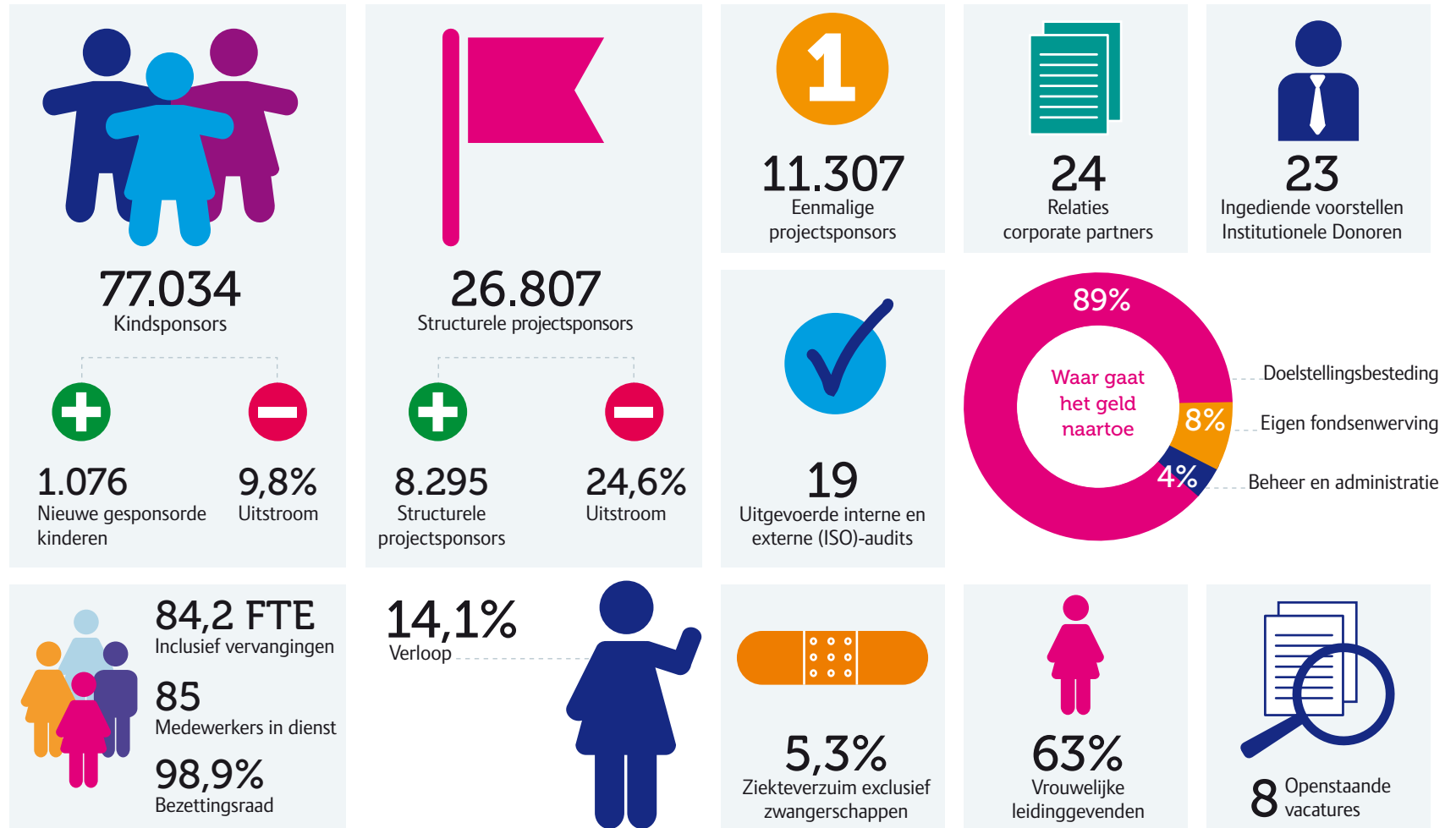
- Het ontbreken van een officieel veiligheids- en beschermingssysteem stelt kwetsbare groepen als vrouwen en kinderen bloot aan grote veiligheidsrisico's;
- De bestaande ongelijkheid tussen mannen en vrouwen is door de ramp nog groter geworden. Vrouwen dragen sinds de aardbeving nog meer verantwoordelijkheid voor de kinderen en het verwerven van voldoende inkomsten;
- Door de slechte veiligheidssituatie lopen vrouwen en meisjes in de opvangkampen meer risico op seksueel geweld en uitbuiting.

Deel 3
Wie we zijn

Deel 3: Wie we zijn

3.1 Kengetallen Plan Nederland

3. Wie we zijn

3.1 Kengetallen

539
Ton CO₂-uitstoot
compensatie Plan Nederland

1
Klimaatadaptie- en
mitigatieprojecten via
Plan International

84.969
Gesponsorde kinderen

Zero tolerancebeleid tegen
fraude, belangenverstreng-
ing en schending van
rechten van kinderen

4 Fraude- en sanctie-
rapportage ontvangen
van Plan International

152.889
Bezoekers website
Plan Nederland.

301
Aantal scholen betrokken
bij acties van Plan

250
Aantal vrijwilligers
betrokken bij Plan

6.427
Likes

2.810
Volgers

5.009
Volgers

73.876
Leden

Naamsbekendheid Plan Nederland
bij de Nederlandse bevolking

12%
Spontaan

41%
Geholpen

Naamsbekendheid Plan Nederland
bij de doelgroep

17%
Spontaan

58%
Geholpen

Imago (gemeten in betrouwbaarheid)

36%
Nederlandse bevolking

34%
Plan-doelgroep

3.2 Visie, missie, identiteit

3.2.1 Visie

Plan Nederland wil een wereld waarin meisjes en jongens dezelfde kansen en rechten krijgen, zodat alle kinderen zich volledig kunnen ontwikkelen; een wereld die de rechten en de waardigheid van kinderen en volwassenen respecteert.

3.2.2 Missie

Plan Nederland zorgt ervoor dat meisjes en jongens in ontwikkelingslanden een betere toekomst tegemoet gaan en armoede in ontwikkelingslanden duurzaam wordt bestreden door de achtergestelde positie van meisjes op te heffen. Met het accent op gelijke kansen en rechten voor meisjes werkt Plan aan concrete en blijvende verbeteringen in het leven van kinderen en volwassenen door:

- naar kinderen te luisteren en met hen samen te werken;
- uit te gaan van het talent en de kracht van ieder kind;
- kinderen, hun familie en de gemeenschap waarin zij leven in staat te stellen in hun basisbehoeften te voorzien en hun mogelijkheden te vergroten om volledig mee te doen in de samenleving;
- gemeenschappen in ontwikkelingslanden te verbinden met gemeenschappen/personen in Westerse landen.

3.2.3 Identiteit

Plan Nederland is lid van Plan International, een internationale, humanitaire, kindgerichte ontwikkelingsorganisatie. Plan werkt op basis van het VN-verdrag voor de Rechten van het Kind aan duurzame armoedebestrijding

en blijvende verbeteringen in de levensomstandigheden van kinderen, met speciale aandacht voor gelijke rechten en kansen voor meisjes. Plan voert kindgerichte gemeenschapsprojecten uit in vijftig landen in Afrika, Azië en Latijns-Amerika in de directe leefomgeving van kinderen. Plan komt wereldwijd op voor de rechten van kinderen en betere naleving van het Verdrag voor de Rechten van het Kind.

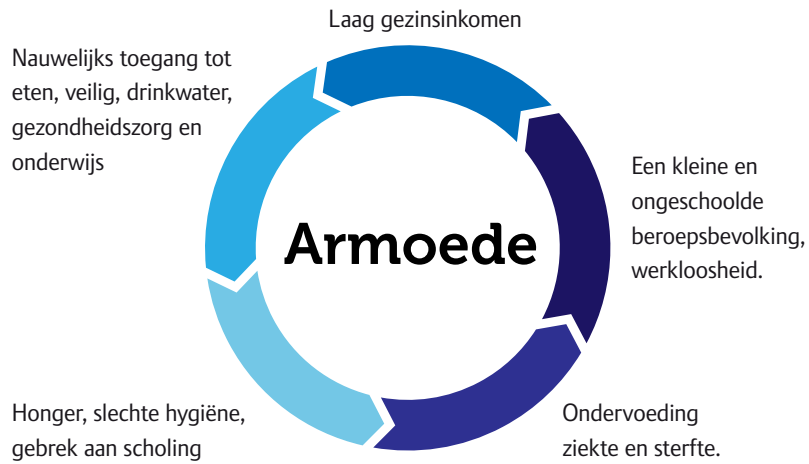
3.2.4 Girls first

Meisjes in ontwikkelingslanden worden stelselmatig en ernstig gediscrimineerd en achtergesteld. Miskend, mishandeld en misbruikt, alleen omdat ze meisjes zijn. Dat is een groot onrecht en bovendien een rem op ontwikkeling. Want onderzoek heeft aangetoond dat de armoedespiraal wordt doorbroken als meisjes dezelfde onderwijskansen krijgen als jongens. Ieder jaar extra naar school, betekent namelijk dat meisjes later tot 20 procent meer verdienen, inkomsten die ze voor het grootste deel besteden aan hun gezin (mannen investeren zo'n 30-35 procent van hun inkomsten in hun gezin). Geschoolde moeders weten bovendien beter wat goed is voor hun kinderen; de kans is dus groter dat ze gezonde kinderen hebben. En ze zorgen ervoor dat hun kinderen – ook hun dochters – naar school gaan, omdat ze weten hoe belangrijk dat is. Daarmee ontstaat een sneeuwbaaleffect, dat op termijn de armoedespiraal doorbreekt. Plan is er dan ook van overtuigd dat meisjes én jongens een betere toekomst tegemoet gaan als meisjes dezelfde rechten en kansen krijgen en hun achterstand kunnen inlopen. Want de samenleving kan alleen in balans zijn als ook meisjes zich kunnen ontplooien. Investeren in meisjes is dus niet alleen rechtvaardig, maar in het kader van duurzame armoedebestrijding ook de smartest investment.

3. Wie we zijn

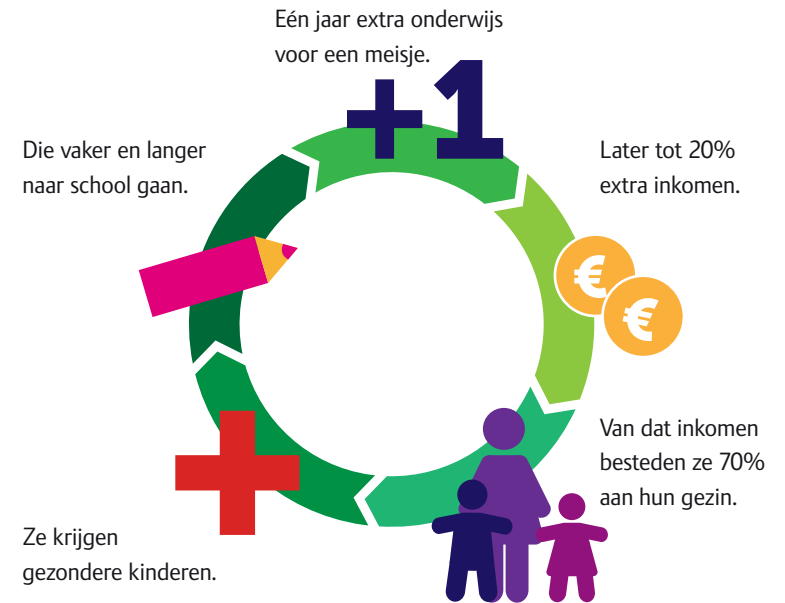
3.2 Visie, missie, identiteit

De armoedecyclus

Armoede wordt vaak van de ene generatie op de andere overgedragen.
Vooral meisjes raken van generatie op generatie gevangen in een armoedespiraal.

Meisjes doorbreken de armoedespiraal

Investeren in meisjes is dé manier om de armoedespiraal te doorbreken.
Opgeleide meisjes verdienen later meer en kunnen hun kinderen ook weer een betere toekomst geven.

3.3 Strategie en beleid

Als lid van de wereldwijde ontwikkelingsorganisatie Plan International staat Plan Nederland een wereld voor waarin meisjes en jongens dezelfde kansen en rechten krijgen, zodat alle kinderen zich volledig kunnen ontwikkelen; een wereld die de rechten en waardigheid van kinderen en volwassenen respecteert. Centraal hierin staat de wens zo veel mogelijk kinderen in ontwikkelingslanden de kans te geven op een betere toekomst, met speciale aandacht voor meisjes. Want de achterstelling en discriminatie van meisjes zorgt voor een rem op ontwikkeling. De armoedespiraal wordt doorbroken als meisjes dezelfde onderwijskansen krijgen als jongens en zelf kunnen beslissen wanneer en met wie ze trouwen, hoeveel kinderen ze willen krijgen en dezelfde kansen krijgen op de arbeidsmarkt.

3.3.1 Plan in de samenleving

Voor Plan Nederland breekt een spannende periode aan in een complexe tijd.

- Nederland verkeert in een economische recessie en het politieke klimaat is ongunstig met betrekking tot nut en noodzaak van ontwikkelings-samenwerking. Plan Nederland heeft een goede naam in de OS-sector, mede als begunstigde van overheidssubsidie in het kader van het Medefinancieringsstelsel (MFS2) van het ministerie van Buitenlandse Zaken. Deze subsidie loopt tot 2015. Of het subsidiestelsel na 2015 gehandhaafd blijft, is nog niet bekend.
- De Nederlandse overheid legt in het kader van ontwikkelingssamenwerking steeds meer de nadruk op economische ontwikkeling en samenwerking met het bedrijfsleven.
- Het Nederlandse publiek is de laatste jaren steeds kritischer ten aanzien van goededoelenorganisaties, en ontwikkelingssamenwerking in het bijzonder. Donorloyaliteit neemt af, omdat mensen sneller switchen van de ene organisatie naar de andere. Eenmalige bijdragen zijn lager.

- Plan Nederland heeft in de particuliere en corporate markt te maken met onvoldoende naamsbekendheid en publieksvertrouwen.
- Kindsponsoring, de traditionele inkomstenbron van Plan Nederland, vraagt om een commitment voor de langere termijn van sponsors. Dit sluit onvoldoende aan bij de wensen van jongere doelgroepen. De succesvolle herintroductie van projectsponsoring compenseert nog niet de terugloop in het aantal kindsponsors.

3.3.2. Strategische keuzes

Om de duurzaamheid van de steun aan kinderen in deze spannende tijd zeker te stellen, investeert Plan Nederland in grotere naamsbekendheid en een betere reputatie. Een tweede prioriteit is het ontwikkelen van producten die aansluiten bij een jongere generatie en die tegelijkertijd kindgerichte gemeenschapsontwikkeling – Plan's manier van werken in de programma-landen – tot hun recht doen komen. Plan werkt daarom aan nieuwe communicatiemogelijkheden met de inzet van social media en zet in op internet om nieuwe particuliere sponsors te betrekken en te binden. Ook kijkt Plan kritisch naar de match van producten en doelgroepen en zoekt daarbij naar verbetering.

Los van kindsponsoring breidt Plan de samenwerking uit met het bedrijfsleven, institutionele donoren (Nederlandse overheid en EU) en vermogensfondsen, onder andere door middel van publiek-private partnerschappen (PPP's). Ook blijft Plan Nederland zich inzetten voor strategische samenwerking met andere organisaties, in Plan-verband en daarbuiten.

3.3.3 Strategische doelen

Ontwikkelingssamenwerking en duurzame armoedebestrijding vragen tijd en commitment en een betrokken achterban. Tot 2016 zet Plan Nederland in op de volgende strategische doelen.

1. Het vergroten van de impact van programma's voor empowerment van (adolescente) meisjes:

- a. inkomstendiversificatie van institutionele donoren en corporate partners
- b. specialisatie in doelgroep, thema's en landen en efficiënt beheer en capaciteitsversterking;
- c. kennismanagement;
- d. samenwerking met andere Nationale Plan-organisaties, NGO's, corporate partners en PPP's.

2. Verbreding en verjonging van het sponsorbestand:

- a. bekendheid van merk, merkbefORTE en propositie verbeteren;
- b. verbeteren van reputatie, merk en positie als expert, in de Nederlandse samenleving en in de OS-sector;
- c. ontwikkelen van een breder pakket van fondsenwervende producten;
- d. fondsenwerving en campagnes op acquisitie en op behoud.

3. Modern werkgeverschap, dat past bij een resultaatgerichte, flexibele en lerende organisatie:

- a. werken bij Plan Nederland is gebaseerd op de kernwaarden betrouwbaar, deskundig, gepassioneerd, ondernemend, persoonlijk en resultaatgericht;
- b. introductie van het nieuwe werken - #smartworking@plan;
- c. een kleiner en kostenefficiënt kantoor.

4. Effectieve en efficiënte bedrijfsvoering, gebaseerd op transparantie en maatschappelijke, economische en ecologische duurzaamheid.

Visie Plan Nederland maakt deel uit van Plan International en wil een wereld waarin meisjes en jongens dezelfde kansen en rechten krijgen, zodat alle kinderen zich volledig kunnen ontwikkelen; een wereld die de rechten en de waardigheid van kinderen en volwassenen respecteert.

Missie Plan Nederland zet zich ervoor in dat meisjes én jongens in ontwikkelingslanden een betere toekomst tegemoet gaan en armoede in ontwikkelingslanden duurzaam wordt bestreden door de achtergestelde positie van meisjes op te heffen. Met het accent op gelijke kansen en rechten voor meisjes werkt Plan aan concrete en blijvende verbeteringen in het leven van kinderen en volwassenen door:

- naar kinderen te luisteren en met hen samen te werken,
- uit te gaan van het talent en de kracht van ieder kind,
- kinderen, hun familie en de gemeenschap waarin zij leven in staat te stellen in hun basisbehoeften te voorzien en hun mogelijkheden te vergroten om volledig mee te doen in de samenleving,
- gemeenschappen in ontwikkelingslanden te verbinden met gemeenschappen/ personen in de Westerse wereld.

Waarden & persoonlijkheid

- Plan is ondernemend (initiatiefrijk en met lef), resultaatgericht en betrouwbaar.
- Plan medewerkers zijn deskundig en werken met passie op een eerlijke, zorgzame en persoonlijke manier.

Benefits

- De smartest investment
- Duurzame armoedebestrijding
- Economische en sociale empowerment
- Gendergelijkheid

Girls first

Bewijsvoering

- Gender impact in communities
- Gender proof projectuitvoering
- Aandacht voor meisjethema's
- Bewezen empowerment
- Kennis lokale leefgemeenschappen

Het verschil (kerncompetentie)

Plan geeft meisjes in ontwikkelingslanden een betere toekomst. Gebruikmakend van de kennis van lokale gemeenschappen, en met hen, werkt Plan aan de bescherming, gezondheid, scholing, rechtspositie en economisch en maatschappelijk perspectief voor meisjes.

Sponsorinzicht

Ik geef geld aan Plan omdat ik een wereld wil waarin jongens en meisjes gelijke kansen hebben zodat alle kinderen zich volledig kunnen ontwikkelen. Ik wil dat Plan meisjes in staat stelt hun achterstand in te lopen, omdat dat helpt om de armoedespiraal te doorbreken.

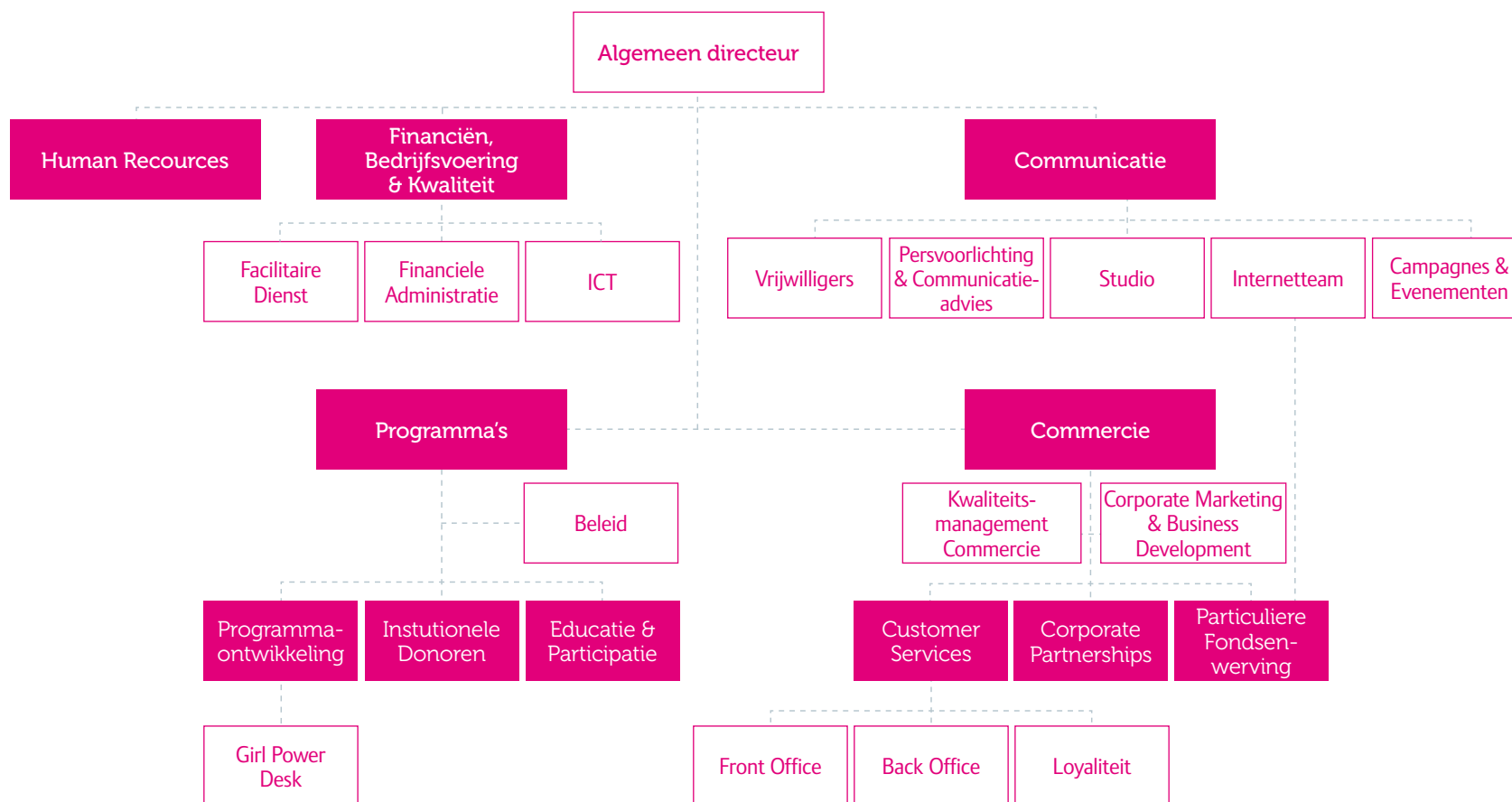
Kerndoelgroepen fondsenwerving

- 60+ (grootste groep bestaande sponsors)
- Gezinnen met kinderen (betrokken massa)
- Jongvolwassenen (toekomst)
- Verenigingen (binding met maatschappij)
- Institutionele donoren & bedrijfsleven

3.4 Organisatie en afdelingstaken

3.4.1 Organisatie

Het onderstaande organogram geeft de organisatiestructuur weer van Plan Nederland, tot 30 juni 2012. Na een reorganisatie is met ingang van 1 juli 2012 een nieuwe organisatiestructuur ingevoerd (zie pagina 97).

3.4.2 Afdelingstaken en kengetallen

3.4.2a Financiën, bedrijfsvoering en kwaliteit

Het doel van de afdeling Financiën, bedrijfsvoering en kwaliteit is een effectieve en efficiënte bedrijfsvoering en naleving van wet en regelgeving.

Dit wordt bereikt door:

- het ontwikkelen van visie en beleid;
- risico- en kansenmanagement;

- het uitvoeren van business planning en monitoring (inclusief kostenbeheersing en -controle);
- het verbeteren van de effectiviteit en de efficiëntie van bedrijfsprocessen (onder meer kwaliteitsmanagement);
- het naleven van relevante wet- en regelgeving, bijvoorbeeld op het gebied van jaarverslaglegging (CBF, VFI en GRI) en het uitvoeren van periodieke audits hierop;
- het rapporteren over kritische prestatie-indicatoren van de hele organisatie;
- het verzorgen van externe verslaglegging aan sponsors en donoren.

Kengetallen Financiën, bedrijfsvoering en kwaliteit

	FY2012 Werkelijk	FY2012 Begroot	FY2012 Verschil	FY2011 Werkelijk
Economische duurzaamheid				
Operational Efficiency				
Percentage kosten eigenkostenwerving (VFI-gemiddelde 'Internationale hulp' 7%*)	8,1%	9,4%	-13%	9,7%
Percentage beheer & administratie (VFI-gemiddelde 'Internationale hulp' 3%*)	4,1%	3,4%	21%	3,2%
Doelstellingsbesteding (VFI-gemiddelde 'Internationale hulp' 90%*)	89,1%	88,1%	1%	86,5%
Governance, compliance en kwaliteit				
Aantal uitgevoerde interne en externe (ISO-)audits	19	7	171%	14
Ecologische duurzaamheid				
Ton CO2-uitstoot compensatie Plan Nederland	539	500	8%	499
Klimaatadaptie- en mitigatieprojecten via Plan International	1	1	0%	1
Groene stroom	100%	100%	0%	100%
Gebruik FSC papier	95%	100%	-5%	100%
Vermindering gebruik kantoorpapier FY11 basisjaar	23%	-10%	-330%	0%

*Bron VFI-gemiddelden 'Internationale hulp': Goede Doelen Rapport 2012, VFI, p. 18.

3. Wie we zijn

3.4 Organisatie en afdelingstaken

3.4.2b Communicatie

1. De afdeling Corporate Communicatie zorgt ervoor dat mensen in Nederland Plan kennen en vertrouwen.
2. De afdeling informeert de diverse stakeholders over het werk en de resultaten van Plan en betreft hen hierbij.
3. De afdeling is verantwoordelijk voor:

- het genereren van vrije publiciteit en het onderhouden van relaties met de pers;
- eenduidige en samenhangende externe communicatie;
- het verzorgen van de interne communicatie, inclusief die met vrijwilligers;
- de redactie van teksten voor de uiteenlopende uitingen van Plan Nederland;
- social media;
- Het onderhouden van de contacten met Plan-ambassadeurs en vips.

Kengetallen Communicatie

1. Verbeteren van de naamsbekendheid en het imago van Plan Nederland.
2. Uitdragen van de nieuwe koers van Plan Nederland: Girls first

	FY2012 Werkelijk	FY2012 Begroot	FY2012 Verschil	FY2011 Werkelijk
Maatschappelijke betrokkenheid				
Aantal bezoekers website Plan in Nederland	152.889	185.022	-17%	217.155
Aantal scholen betrokken bij acties van Plan Nederland	301	501	-40%	700
Aantal vrijwilligers betrokken bij Plan Nederland	250	337	-29%	350
Social Media				
Twitter	2.810	1.769	59%	1.769
Hyves	73.876	79.395	-7%	79.395
LinkedIn	5.009	0		
Facebook	6.427	1.313	389%	1.313

3. Wie we zijn

3.4 Organisatie en afdelingstaken

	FY2012 Werkelijk	FY2012 Begroot	FY2012 Verschil	FY2011 Werkelijk
Naamsbekendheid Plan bij de Nederlandse bevolking				
Spontaan	12%	13%	-7%	13%
Geholpen	41%	42%	-2%	42%
Naamsbekendheid Plan bij de doelgroep				
Spontaan	17%	22%	-21%	22%
Geholpen	58%	64%	-9%	64%
Imago (gemeten in betrouwbaarheid)				
Nederlandse bevolking	36%	35%	3%	35%
Plan Doelgroep	34%	34%	0%	35%

Toelichting

De doelstellingen voor imagoverbetering en verhoging van de naamsbekendheid in het verslagjaar zijn maar gedeeltelijk gehaald. De gevoerde campagne ('Echo-campagne') heeft op dit gebied wel resultaten opgeleverd, maar alleen tijdelijk. Op het gebied van publiciteit heeft Plan redelijk gescoord. Dat maakt duidelijk dat een afname van aanwezigheid in de media een daling van de bekendheid veroorzaakt. Voor het komende jaar is een intensivering van campagnes en vrije publiciteit gepland, gericht op toename van bekendheid en vertrouwen.

3. Wie we zijn

3.4 Organisatie en afdelingstaken

3.4.2c Human Resources

1. De afdeling Human Resources is verantwoordelijk voor werving en selectie van de juiste mensen voor de juiste functies. Een evenwichtig personeelsbestand (man/vrouw) is daarbij, waar mogelijk, het uitgangspunt.

2. De afdeling ondersteunt alle medewerkers bij de ontwikkeling van de competenties.

3. Ook zorgt de afdeling voor een goed werkklimaat (letterlijk en figuurlijk).

4. De afdeling is verantwoordelijk voor duidelijke en bescheiden arbeidsvoorwaarden.

Kengetallen Human Resources

	FY 2012 Werkelijk	FY 2012 Target	FY 2012 Werkelijk	FY 2011 Target
Ziekteverzuim, exclusief zwangerschappen	5,3%	5,4%	-2%	5,4%
Aantal vrouwelijke leidinggevenden	63%			
Aantal FTE*, inclusief vervanging	84,2	84,5	0%	82,4
Bezettingsgraad*	98,9%	97,7%	1%	97,7%
Aantal openstaande vacatures*	8	3	167%	3
Verloop	14,1%	15,4%	-9%	15,4%
Aantal medewerkers in dienst*	85	85	1%	90

* Stand per eind juni 2012

Toelichting

De bezetting loopt iets terug omdat we kortere dienstverbanden aangaan, passend bij een flexibele inzet van de medewerkers op programma's en projecten. Het verloop is daarom nog steeds rond 15 procent. De lichte daling van het ziekteverzuimpercentage is te danken aan meer focus op gezondheid en ziekteverzuimbegeleiding.

3. Wie we zijn

3.4 Organisatie en afdelingstaken

3.4.2d Programma's

De afdeling Programma's is onderverdeeld in de subafdelingen Programmaontwikkeling, Institutionele Donoren en Educatie en Participatie.

Programmaontwikkeling

De afdeling programmaontwikkeling houdt zich bezig met:

- ontwikkelen van nieuwe programma's gericht op meisjes en gendergelijkheid;

- ondersteuning van Plan-landenkantoren bij de uitvoering van projecten en programma's;
- verantwoording afleggen aan donoren en sponsors over de behaalde resultaten;
- kennis delen met en ontwikkeling bevorderen van andere partijen binnen en buiten Plan op het gebied van programmaontwikkeling.

Kengetallen Programmaontwikkeling

Doelstellingen	FY2012 werkelijk	FY2012 verwacht
Effectief beheer van lopende projecten en programma's	ISO-audit uitgevoerd en geen tekortkomingen in projectbeheer vastgesteld	Projectbeheer ISO-gecertificeerd
Plan-landenkantoren zijn tevreden met geboden ondersteuning door Plan Nederland	Uitkomsten van klanttevredenheidsonderzoek zijn pas na FY12 beschikbaar	80% van de landenkantoren waarmee Plan Nederland een programmatische relatie heeft, is tevreden
Toegenomen samenwerking met andere nationale (donor)-kantoren van Plan International	Samenwerkingsovereenkomsten in gang gezet met 5 andere kantoren (Plan USA, Plan Australië, Plan UK, Plan Zweden, Plan Noorwegen)	Samenwerkingsovereenkomsten met 4 andere nationale kantoren
Aantal thematische evaluaties voltooid	1 thematische evaluatie voltooid (deelname aan IOB-evaluatie over 'basic education')	4 thematische evaluaties van programma's afgerond
Aantal presentaties, deelname aan paneldiscussies in OS sector of publicaties in vakbladen	12	8

3. Wie we zijn

3.4 Organisatie en afdelingstaken

Institutionele Donoren

De afdeling Institutionele Donoren is verantwoordelijk voor:

- het werven van fondsen bij instellingen en instituten, zoals de Europese Unie, de Nederlandse overheid en (internationale) vermogensfondsen;
- de coördinatie van de ontwikkeling van projectvoorstellen;

- het onderhouden van de relatie met institutionele donoren;
- een bijdrage aan de ontwikkeling van strategisch beleid, visie, kennis en kaders voor institutionele donoren van Plan Nederland en voor Plan International.

Kengetallen Institutionele Donoren

Doelstellingen	Werkelijk FY 2012	Begroot FY2012
Stimuleren van dialoog met potentiële donoren	10 nieuwe prospects	Minimaal 9 prospects
Aantal ingediende aanvragen	23 aanvragen, waarvan 6 goedgekeurd	19 aanvragen, waarvan 10 goedgekeurd
Bijdrage aan goedlopende projecten	Rapportage verzonden lopende projecten: <ul style="list-style-type: none"> • SHO 2e rapportage wederopbouw Haiti • Nationale Postcode Loterij: Brazilië-project • Millenniumfondsproject in Kenia (aanvraag budget neutrale verlenging) • EU-gefinancierd project in Nicaragua (eindrapportage en audit) 	4 goedgekeurde EU- en SHO-rapportages
Het verbeteren van relatiebeheer (intern en extern)	<ul style="list-style-type: none"> • Jaarplan goedgekeurd • Interne ISO audit – OK • Memorandum of Understanding met Plan Canada om gezamenlijk fondsen te werven is klaar voor ondertekening in Q1FY13 	<ul style="list-style-type: none"> • 1 goedgekeurd jaarplan • 1 goedgekeurde ISO-audit • 1 MoU met een Plan-landenorganisatie
Capaciteitsversterking (intern en internationaal)	<ul style="list-style-type: none"> • Trainingen met 2 landenkantoren en hun lokale partners over planning EU-programma's • Training over acquisitiemogelijkheden bij VS foundations • Start-up workshop onderwijsproject in Indonesië • Workshop in Sierra Leone voor ontwikkeling EU-aanvraag • Start-up workshop voor voedselzekerheidsproject in Nicaragua • Log frame-opfrustraining NLNO 	<ul style="list-style-type: none"> 1 training ID 3 trainingen Plan Nederland/Plan International 1 training aan externe partner

3. Wie we zijn

3.4 Organisatie en afdelingstaken

Educatie en Participatie

Het doel van de afdeling Educatie en Participatie is:

- Het creëren (en behouden) van een duurzame, actieve en betrokken achterban in Nederland door middel van educatie in de ruimste zin van het woord;
- De kennis van en betrokkenheid bij ontwikkelingsthema's vergroten bij kinderen en jongeren met onderwijs- en participatieprogramma's en campagnes in het kader van het vak Mondiaal Burgerschap.

Kengetallen Educatie en Participatie

	FY2012 Werkelijk	FY2012 Begroot	FY2012 Verschil	FY2011 Werkelijk
Bereik onder kinderen/jongeren	768.000*	200.000	568.000	2.000.000
Aantal jongeren dat voor Plan in actie is gekomen	7.867	6.600	1.267	3.713

* Dit aantal is exclusief de campagne op MTV; die bereikte 1,4 miljoen kinderen en jongeren en is meegenomen in de cijfers van FY2011.

3. Wie we zijn

3.4 Organisatie en afdelingstaken

3.4.2e Commercie

De afdeling Commercie bestaat uit de afdelingen Customer Services, Corporate Partnerships en Particuliere Fondsenwerving.

Customer Services

Het doel van de afdeling Customer Services is om particuliere sponsors zo lang mogelijk aan Plan te binden. Dit gebeurt door:

- de gegevens van sponsors en de mutaties daarin efficiënt en effectief vast te leggen en door de gewenste informatie tijdig aan sponsors te verstrekken;
- vragen en klachten van particuliere sponsors correct te behandelen;
- de sponsors op de hoogte te houden van de voortgang en resultaten van projecten en van de situatie van individuele sponsorkinderen.

Kengetallen Customer Services

€ * 1.000

	FY 2012 Werkelijk	FY 2012 Begroot	FY12 Verschil	FY 2011 Werkelijk
Aantal kindspendors	77.034	80.293	-4%	84.744
Opzegpercentage kindspendors	9,8%	9,5%	3%	10,1%
Bedrag kindspensoring	€ 24.642	€ 24.930	-1%	€ 25.906
Aantal projectspendors	26.807	27.534	-3%	27.534
Bedrag projectspensoring	€ 2.736	€ 2,784	-2%	2.447
Opzegpercentage projectspendors	24,6%	23,0%	7%	22,0%
Opzegpercentage kindspendors > 1jr sponsor	9,8%	9,5%	3%	10,1%
Opzegpercentage projectspendors > 1 jaar sponsor	24,6%	23,0%	7%	22,3%
Percentage sponsors dat schrijft met sponsorkind	11,8%	10,0%	1,8%	
Percentage e-mailadres bekend	56%	55%		

3. Wie we zijn

3.4 Organisatie en afdelingstaken

Particuliere Fondsenwerving

De afdeling Particuliere Fondsenwerving werft fondsen op de particuliere markt voor de projecten en programma's van Plan in ontwikkelingslanden.

Met het oog op de duurzaamheid en effectiviteit van programma's voor kindgerichte armoedebestrijding streeft Plan Nederland ernaar om sponsors via kind- en project sponsoring voor langere tijd aan zich te binden.

Kengetallen Particuliere Fondsenwerving

(Bedragen x € 1.000)	FY2012 Werkelijk	FY2012 Begroot	FY2012 Verschil	FY2011 Werkelijk
Aantal nieuw gesponsorde kinderen	1.076	2.250	-52%	904
Werven nieuwe structurele project sponsors	8.295	7.500	11%	15.603
Inkomsten uit nalatenschappen	€ 1.078	€ 1.500	-23%	€ 2.094
Werven van eenmalige donaties (noodhulp, Marikenloop, Schaatsen en Zwemmen voor Water, yoco-actieplatform, internet, Baby's voor Baby's, webshopverkoop)	€ 1.036	€ 1.000	4%	€ 237

Corporate Partnerships

De Afdeling Corporate Partnerships werkt samen met bedrijven en particulieren die het werk van Plan ondersteunen. De samenwerking kan financieel of

inhoudelijk zijn en is vaak structureel. De fondsen worden altijd ingezet voor de financiering van de programma's van Plan, in de programmalanden of in Nederland.

Kengetallen Corporate Partnerships

(Bedragen x € 1.000)	FY2012 Werkelijk	FY2012 Begroot	FY2012 Verschil	FY2011 Werkelijk
Inkomsten corporate partners	€ 1.792	€ 1.550	16%	€ 647
Giften in natura	€ 295	€ 0		
Inkomsten Nationale Postcode Loterij	€ 2.700	€ 2.700	0%	€ 7.290
Aantal corporate partners of major donors dat structureel bijdraagt met een financiële donatie	24	25	-4%	17

3.5 Bestuur, governance en compliance

3.5.1 Governance

Plan Nederland streeft naar een duurzame bedrijfsvoering en een duurzame samenleving en geeft dit vorm met duurzaamheidsbeleid (zie pagina 76). Plan Nederland is lid van de Vereniging van Fondsenwervende Instellingen (VFI) en hanteert met betrekking tot de fondsenwerving de gedragscode van de VFI. Deze is gestoeld op de basiswaarden respect, openheid, betrouwbaarheid en kwaliteit. Plan Nederland blijft, onder meer door lidmaatschap van de VFI en van de branchevereniging Partos, op de hoogte van nieuwe brancheontwikkelingen.

3.5.2 CBF-Keur

Plan Nederland voldoet in de bedrijfsvoering aan de Code voor Goed Bestuur, conform de richtlijnen van de Commissie Wijffels uit 2005 (zie pagina 208). Deze code is in 2008 vervlochten met het reglement van het Centraal Bureau Fondsenwerving. Als drager van het CBF-Keur hanteert Plan Nederland bij de fondsenwerving bovendien de gedragscode van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF). Deze gedragscode schrijft voor dat: 'Bij fondsenwerving, voorlichting en communicatie de identiteit, de doelstelling, de programma's en de financiële situatie van de instelling duidelijk omschreven zijn. De instelling kan deze informatie te allen tijde beschikbaar stellen. De externe communicatie van de organisatie geeft inzicht in de doelstellingen van de organisatie en de realisatie daarvan. Hierbij wordt rekening gehouden met de volgende principes:

- de instelling onthoudt zich van misleiding en vergelijking met andere fondsenwervende instellingen;
- fondsenwervende activiteiten zijn gericht op het verwerven van vrijwillige bijdragen en zijn niet intimiderend;
- de instelling beschikt over een klachtenprocedure. De regels die hiervoor gelden, worden op verzoek verstrekt aan belanghebbenden;

- de kosten voor de fondsenwerving bedragen gemiddeld over drie achtereenvolgende jaren niet meer dan 25 procent van de baten uit eigen fondsenwerving.'

Plan Nederland heeft het CBF-Keur sinds januari 1998 en werd in 2003 her-toetst op de naleving van de CBF-criteria. In januari 2008 is het keurmerk opnieuw toegekend voor een periode van vijf jaar, tot 1 januari 2013.

3.5.3 Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI)

Plan Nederland beschikt sinds de invoering in januari 2008 over een ANBI-verklaring. Deze verklaring garandeert dat de Belastingdienst Plan Nederland erkent als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Dit biedt fiscale voordelen voor zowel Plan Nederland als voor sponsors.

3.5.4 Kwaliteitsmanagementsysteem

Plan Nederland is sinds februari 2006 ISO:9001-2008-gecertificeerd. Plan's kwaliteitsmanagementsysteem is grotendeels op deze werkwijze gebaseerd.

Tweejaarlijks vindt een (externe) audit plaats in het kader van de ISO-certificering van Plan Nederland. De hercertificatieaudit is in twee fasen uitgevoerd. In het voorjaar 2011 bij Plan Mali (waarvan verslag is gedaan in het jaarverslag 2010-2011) in oktober 2011 bij Plan Nederland.

De scope van deze audit betrof:

- de effectiviteit van het managementmodel;
- ontwikkeling van managementprocessen;
- risico's en kansen;
- managementinformatie;
- lerende organisatie;
- de ISO-gerelateerde onderwerpen van het CBF-Keur. Lloyds heeft geen afwijkingen vastgesteld.

De externe Lloyds auditor stelt op basis van de ISO 9001-audits vast, dat het systeem adequaat wordt onderhouden. De ISO-audits in 2010 en 2011 leverden geen onvolkomenheden op en hadden dus een goed resultaat. Op 1 december 2011 is de ISO-certificering 9001:2000 van Stichting Plan Nederland verlengd tot 30 november 2014.

3.5.5 Controlemaatregelen in de Plan-organisatie

De interne accountantsdienst van Plan International voert regelmatig controles uit, zowel op financieel-administratief (financial audits) als op inhoudelijk gebied (program audits). Deze controles worden op basis van roulatie uitgevoerd bij de Plan-landenkantoren in ontwikkelingslanden en bij hun lokale partnerorganisaties. De bevindingen worden twee keer per jaar gerapporteerd aan de audit committee van Plan International. Jaarlijks wordt bij het internationale kantoor een externe accountantscontrole uitgevoerd door PricewaterhouseCoopers (PwC) ten behoeve van de internationale gecombineerde jaarrekening van Plan International. Er zijn specifieke afspraken gemaakt met de externe accountant ten aanzien van onder meer de aanpak en de frequentie van de financiële audits in de Plan-programmalanden. Met Nederlandse uitvoerende partners is overeengekomen dat zij een accountantsverklaring overleggen voor projecten met een besteding boven de € 150.000. Deze aanvullende controlemaatregel is ingericht voor programma's die niet onder de interne accountantscontrole van Plan International vallen.

Behalve deze interne en externe accountantscontrole via Plan International, worden de projecten en programma's gefinancierd met gelden van het Medefinancieringsstelsel (MFS2) onderworpen aan een jaarlijkse accountantcontrole door de externe accountant PwC. Deze controle vindt op verschillende niveaus in de keten plaats: bij het landenkantoor ter plaatse - inclusief een bezoek aan de met MFS2-geld gefinancierde-projecten, bij het internationale kantoor van Plan International en bij Plan Nederland. De bevindingen worden jaarlijks gerapporteerd aan de auditcommissie van Plan Nederland.

In het kader van het penvoerderschap voor de Child Rights Alliance (MFS2), waarmee Plan Nederland het Girl Power-programma uitvoert, is in 2011 een begin gemaakt met operationele audits die zijn uitgevoerd door medewerkers van Plan Nederland en de leden van de Child Rights Alliance. Doel van deze audits is ervoor te zorgen dat de alliantie blijvend voldoet aan de eisen die de overheid stelt. Zowel van PwC als binnen de sector heeft Plan Nederland complimenten gekregen voor deze wijze van aanpak.

In het kader van het kwaliteitsmanagementsysteem voert Plan Nederland ook een team van tien medewerkers van Plan Nederland als interne auditors periodiek operationele audits uit. Doelstelling van deze audits is te leren van gemaakte fouten en voortdurende verbetering van processen.

Het kwaliteitsmanagementsysteem, en daarmee de beheersmaatregelen van de afdeling Internationale Programma's, is ook onderdeel van de externe kwaliteitsaudit van Lloyds.

De conclusie van de controle van PwC is, dat de interne beheersing van Plan Nederland gedurende 2012 van voldoende niveau is.

3.5.6 Allianties en samenwerkingsverbanden

Plan Nederland heeft een aantal strategische partners waarmee een gestructureerd samenwerkingsverband (alliantie) bestaat. Deze samenwerking is gebaseerd op een gemeenschappelijk doel. Door expertise te bundelen, kunnen de doelgroepen in de programmalanden beter worden geholpen. Een voorbeeld van zo'n samenwerkingsverband is de Child Rights Alliance, waarmee Plan het Girl Power-programma uitvoert, dat wordt gefinancierd door het ministerie van Buitenlandse Zaken (MFS2, zie ook pagina 48). Deze alliantie is met het Girl Power-programma actief in tien landen. Met een aantal partners van de Child Rights Alliance (Child Helpline International, International Child Development Initiative en Defence for Children-ECPAT) werkt Plan Nederland bovendien nauw samen in een programma in Kenia dat zich richt op de bestrijding van geweld tegen kinderen (zie ook pagina 50). In samenwerking met de Nederlandse NGO WASTE, tot slot, zet Plan Nederland zich in voor het verruimen van de toegang tot sanitaire voorzieningen voor krottenwijkbewoners in Afrikaanse steden (zie ook pagina 26).

3.6 Duurzaamheid

Plan zet zich wereldwijd in voor betere levensomstandigheden en toekomstkansen van kinderen in ontwikkelingslanden en de naleving van het VN-verdrag voor de Rechten van het Kind en doet dat ook in het kader van de eigen bedrijfsvoering. Plan wil maatschappelijk verantwoord ondernemen en streeft naar maatschappelijke, economische en ecologische duurzaamheid (practise what you preach). Doelstelling van de duurzame bedrijfsvoering van Plan Nederland is om kernrisico's in de bedrijfsvoering en de keten te verlagen en via kostenreductie, innovatie en groei bij te dragen aan een meer duurzame wereld.

3.6.1 Maatschappelijke duurzaamheid

	FY2012 Werkelijk	FY2012 Begroot	FY2012 Verschil	FY2011 Werkelijk
Aantal gesponsorde kinderen	84.969	88.234	-4%	93.347
Zero-tolerancebeleid tegen fraude, belangenverstrengeling en schending van rechten van kinderen				
Fraude- en sanctierapportage ontvangen van Plan International	4	2	100%	2
Maatschappelijke betrokkenheid				
Aantal bezoekers website Plan in Nederland	152.889	185.022	-17%	217.155
Aantal scholen betrokken bij acties van Plan Nederland	301	501	-40%	700
Aantal vrijwilligers betrokken bij Plan Nederland	324	337	-4%	350
Social Media				
Twitter	2.810	1.769	59%	1.769
Hyves	73.876	79.395	-7%	79.395
LinkedIn	5.009	0		
Facebook	6.427	1.313	389%	1.313
Naamsbekendheid Plan bij de Nederlandse bevolking				
Spontaan	12%	13%	-7%	13%
Geholpen	41%	42%	-2%	42%
Naamsbekendheid Plan-doelgroep				
Spontaan	17%	22%	-21%	22%
Geholpen	58%	64%	-9%	64%
Imago (gemeten in betrouwbaarheid)				
Nederlandse bevolking	36%	35%	3%	35%
Plan-doelgroep	34%	34%	0%	35%

De eerste pijler van duurzaamheid die Plan belangrijk vindt, is het beleid ten aanzien van maatschappelijke duurzaamheid. Plan Nederland verstaat onder maatschappelijke duurzaamheid:

- Beheer en ontwikkeling van Plan-projecten en -programma's;
- Zero-tolerancebeleid tegen fraude, belangenverstrengeling en de schending van de rechten van kinderen;
- Kennisontwikkeling en kennis delen over de Plan-aanpak;
- Faciliteren maatschappelijke betrokkenheid van stakeholders voor de doelstellingen van Plan Nederland en mede daartoe het verbeteren van imago en naamsbekendheid;
- Diversiteit van medewerkers.

Beheer en ontwikkeling van Plan-projecten en -programma's

In 2016 wil Plan Nederland het volgende hebben bereikt:

- Grotere impact op meisjes (empowerment) en gendergelijkheid in 23 landen (de prioriteitslanden van plan Nederland);
- Grotere betrokkenheid van particulieren en bedrijven bij de situatie van meisjes in de programmalanden;
- Een sterke identiteit en erkenning in Nederland van plan als expert op het gebied van genderproblematiek en empowerment van meisjes.

Leidend in de strategie zijn de uitgangspunten: specialiseren, innoveren en het aangaan van strategische partnerschappen. Met deze strategie beoogt Plan Nederland een praktische invulling te geven aan het verbeteren van de kwaliteit en duurzaamheid van programma's en het vergroten van de impact daarvan op adolescente meisjes. Daarbij is essentieel:

- Efficiënt en verantwoord project- en programmabeheer;
- Opbouw technische expertise per themacluster;
- Capaciteitsversterking van de Plan-landkantoren.

Zero-tolerancebeleid tegen fraude, belangenverstrengeling en schending van de rechten van kinderen

- Plan zet zich wereldwijd in voor de rechten van kinderen en voor betere naleving van het VN-verdrag voor de Rechten van het Kind.
- Plan gaat altijd uit van het belang van het kind, wijst kinderarbeid af en conformeert zich daarbij aan de normen van het Sphere Project (Minimum Standards in Disaster Response) en Do No Harm (het voorkomen van negatieve gevolgen van conflictsituaties voor kinderen).
- Plan verdedigt de rechten en belangen van kinderen ook in het kader van de eigen bedrijfsvoering en alle partijen die daarbij betrokken zijn: de medewerkers, vrijwilligers, sponsors, leveranciers en alle andere partijen waarmee Plan Nederland relaties onderhoudt.
- Het kindbeschermingsbeleid van Plan Nederland is vastgelegd in de Gedragscode Kindbescherming. Iedereen - werknemers en sponsors, partners of freelancers - die voor Plan naar het veld reizen, zijn aan deze gedragscode gebonden en ondertekenen deze.
- Plan wijst sponsoring af van partijen die:
 - handelen in wapens, tabak of alcohol;
 - handelen in strijd met de universele rechten van de mens en de rechten van het kind (zoals kinderhandel en kinderarbeid);
 - worden vervolgd voor schendingen van internationale humanitaire, milieu of financiële standaarden of verdragen;
 - onvoldoende transparant zijn over activiteiten in sectoren of regio's waar schendingen van internationale standaarden regelmatig voorkomen.

Kennisontwikkeling en kennis delen

In het kader van kennisontwikkeling en kennis delen:

- zet Plan kennisontwikkelingstrajecten in;
- leert Plan van andere NGO's en netwerken;

- documenteert en leert Plan van nieuwe vormen van samenwerking met NGO's, bedrijven en overheden (PPP's);
- lobbyt Plan voor de kernthema's bij donoren.

Faciliteren maatschappelijke betrokkenheid

Plan Nederland betreft partners bij de uitvoering van duurzaam beleid, zowel in Nederland als daarbuiten. Bij partners valt in dit geval te denken aan kinderen en jongeren, de Raad van Toezicht, de Raad van Advies, de directie, medewerkers, de overheid, het bedrijfsleven, vrijwilligers, sponsors, major donors en landenkantoren van Plan. Plan faciliteert de corporate partners in corporate social responsibility (CSR) en maatschappelijk verantwoord ondernemen (zie ook pagina 138) en werkt in dat kader ook aan verbetering van het eigen imago en de naamsbekendheid. Plan Nederland wil dit verbeteren door:

- resultaten en impact van projecten en programma's centraal te stellen in campagnes en sponsorcommunicatie;
- thema's en doelen dichtbij en tastbaar te maken voor campagnes;
- meer exposure te zoeken voor Plan-experts in de media;
- interactie met de achterban te faciliteren via onder meer de sociale media.

Diversiteit van medewerkers en vrijwilligers

Plan Nederland streeft naar zo groot mogelijke diversiteit van de medewerkers en moedigt maatschappelijke betrokkenheid van medewerkers, vrijwilligers, corporate partners en leveranciers voor de doelstellingen van Plan aan (zie ook pagina 94).

3.6.2 Economische duurzaamheid

	FY2012 Werkelijk	FY2012 Begroot	FY2012 Verschil	FY2011 Werkelijk
Fondsenwerving				
Aantal nieuw gesponsorde kinderen	1.076	2.250	-52%	904
Aantal nieuwe structurele projectponsors	8.295	7.500	11%	15.603
Aantal eenmalige projectponsors	11.307	8.246	37%	8.246
Ingediende voorstellen Institutionele Donoren	23	19	21%	4
Relatiemanagement				
Aantal kindspponsors	77.034	80.293	-4%	84.744
Aantal structurele projectponsors	26.807	27.534	-3%	27.534
Uitstroom kindsporing	9,8%	9,5%	3%	10,1%
Uitstroom structurele projectponsors	24,6%	23,0%	7%	22,3%
Aantal relaties corporate partners	24	25	-4%	17
Operational Efficiency				
Percentage kosten eigen Fondsenwerving (VFI-gemiddelde 'Internationale hulp' 7%, CBF-norm 25%)*	8,1%	9,4%	-13%	9,7%
Percentage beheer en administratie (VFI-gemiddelde 'Internationale hulp' 3%)*	4,1%	3,4%	21%	3,2%
Doelstellingsbesteding (VFI-gemiddelde 'Internationale hulp' 90%)*	89,1%	88,1%	1%	86,5%
Governance, compliance en kwaliteit				
Aantal uitgevoerde interne en externe (iso) audits	19	7	171%	14

*Bron VFI-gemiddelden 'Internationale hulp': Goede Doelen Rapport 2012, VFI, p. 18.

De bedrijfsvoering van Plan Nederland is in overeenstemming met de Code voor Goed Bestuur, conform de richtlijnen van de Commissie Wijffels (zie pagina 208) en de normen van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF). Alle processen van Plan Nederland zijn ISO-gecertificeerd. Plan streeft zo veel mogelijk naar inkomstendiversificatie en operationele efficiëntie.

Planning & control-cyclus

Plan Nederland heeft een strategisch meerjarenplan met een meerjarig financieel kader en een jaarplan met een begroting. Het strategisch meerjarenplan met het meerjarig financieel kader omvat de strategie en de speerpunten van het beleid voor een periode van vier jaar. In het jaarplan worden op basis van het meerjarenplan concrete (deel)plannen geformuleerd. Over de uitgevoerde plannen wordt achteraf verantwoording afgelegd.

Dashboard management

In het managementteam wordt het integrale duurzaamheidsbeleid (management dashboard) periodiek besproken. Op basis van de begroting en werkelijke resultaten wordt beleid doorgevoerd en zo nodig bijgesteld.

Meerjarenplan en financieel kader

In het meerjarenplan (Visie 2016) zijn de strategische visie van Plan Nederland en de doelstellingen voor een periode van vier jaar vastgelegd. Het meerjarenplan bevat een uitwerking op hoofdlijnen om deze doelstellingen te realiseren. Hierin is vastgelegd dat Plan Nederland inzet op:

- diversiteit van partnerschappen met kleine en grote gevers, zoals particuliere sponsors, institutionele donoren en corporate partners;
- innovatie en modernisering van het productaanbod;
- strategische samenwerking en allianties.

Sterkte/zwakte-analyse Plan Nederland

Plan ziet de volgende kansen en dilemma's, onder meer bij het realiseren van de missie, en gebruikt deze bij het bijstellen van de strategie, beleid en het meerjarenplan.

Sterkte/zwakte-analyse Plan Nederland

Sterkte	Zwakte
<ol style="list-style-type: none"> 1. Achter Plan Nederland staat een wereldwijde organisatie met 75 jaar kennis en ervaring 2. Onderscheidende eigen stijl en unieke merkbeloofte (Girls first) 3. Medewerkers hebben passie voor Plan 4. Mobilisatie en binding van jongeren 5. Eén financieel systeem: gemakkelijker om te monitoren, gemakkelijker om elkaar te vervangen 6. Door afronding van grote ICT-projecten heeft Plan Nederland nu een beter beheersbare en flexibelere IT-omgeving die klaar is voor de toekomst 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Beeld van het werk van Plan bij het publiek is diffuus 2. Bekendheid bij doelgroep is nog laag 3. Het lukt Plan Nederland nog niet om het teruglopende aantal kindsporsors te compenseren met projectsponsors 4. Onvoldoende match tussen programma-informatie en fondsenwervende concepten 5. Vertrouwen van het publiek is laag door reputatieschade uit het verleden
Kansen	Bedreigingen
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bedrijven zoeken NGO-partners met een global footprint, thematische synergie, maatwerk relatie(beheer), mogelijkheid tot donaties in kind- en medewerkersbetrokkenheid, bereidheid tot joint pr, branding en communicatie: we do! 2. Interesse van het bedrijfsleven voor samenwerking in PPP's 3. Internationale netwerk van de GPT om lokaal relaties aan te gaan met partners van andere NO's 4. Nieuwe directie maakt meer gebruik van netwerk voor fondsenwerving, waardoor er meer kansen zijn op de Nederlandse foundations-markt 5. Ontsluiting markt internationale grants, met name Verenigde Staten en Golfregio, door harmonisatie en samenwerking met andere NO's (USNO, CNO) 6. Structurele samenwerking met Bekende Nederlanders die oproepen Plan te steunen 7. Samenwerking met corporate partners (Accenture, ASN Bank, KNVB) 8. Linken van jongeren hier aan jongeren in Plan-programmalanden 9. Voor andere NO's de incasso gaan verzorgen 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mogelijk minder capaciteit op de programma-afdeling voor ondersteuning van Corporate Partnerships 2. OS-subsidie van de overheid ligt onder vuur. SBOS-faciliteit is bijvoorbeeld vroegtijdig stopgezet. Verwachting is dat bij bezuinigingen OS-subsidies geraakt zullen worden. 3. Tendens is directe financiering aan organisaties in ontwikkelingslanden. De toegevoegde waarde als NLNO komt steeds meer onder druk te staan 4. Afhankelijkheid van Internationale Programma's voor inhoudelijke content en actieve rol in het maatschappelijk debat 5. Macro-economische factoren: negatief sentiment OS en economische crisis 6. Conversiepercentages lopen marktbreed terug, CPA's nemen toe 7. Kennis verdwijnt uit de organisatie door vertrek van medewerkers 8. Concurrentie van collega-organisaties op scholen 9. SPA-financiering stopt als succes onvoldoende is aangetoond 10. Impact van de reorganisatie

Jaarplan en begroting

In het derde kwartaal van het jaar worden het jaarplan en de begroting van het nieuwe jaar opgesteld. De behaalde resultaten worden afgezet tegen het meerjarenplan, een SWOT-analyse wordt uitgevoerd waarna zo nodig bijstelling plaatsvindt van de strategische meerjarenplanning en de meerjarenbegroting. Het jaarplan met de begroting is een geïntegreerd plan voor de organisatie, waarvan afdelingsplannen zijn afgeleid. Jaarplan en begroting worden door de directie goedgekeurd en daarna vastgesteld door de Raad van Toezicht.

Werving en besteding

Om zo veel mogelijk kinderen in ontwikkelingslanden zicht te geven op een betere toekomst, werft Plan Nederland fondsen bij zo veel mogelijk sponsors. Het gaat daarbij om drie geldstromen.

1. De bijdragen van particuliere sponsors in het kader van kindsponsorship en projectsponsorship (inclusief noodhulpacties en nalatenschappen).
2. De bijdragen van institutionele donoren zoals de subsidies van de Nederlandse overheid en de Europese Unie.
3. De bijdragen van en samenwerking met bedrijven in het kader van maatschappelijke betrokkenheid, inclusief de bijdrage van de Nationale Postcode Loterij.

Conform het financiële beleid, neemt Plan Nederland in de begroting jaarlijks een kostenratio op voor besteding in het kader van de doelstelling van minimaal 80 procent, kosten beheer en administratie van maximaal 5 procent en maximaal 15 procent kosten eigen fondsenwervende activiteiten. Hiermee blijft Plan Nederland ruim onder de norm van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF). Plan Nederland houdt zich aan de regels van het CBF voor verantwoord campagne voeren

De effectiviteit en uitvoering van het fondsenwervingsbeleid wordt jaarlijks geëvalueerd. Op basis daarvan worden leer- en verbeterpunten geformuleerd.

Plan Nederland besteedt alle financiële middelen zo snel mogelijk aan de doelstellingen en streeft ernaar gelden binnen een jaar na ontvangst te verantwoorden en in het kader van de doelstelling te besteden. Intern heeft Plan Nederland een projectcommissie die op basis van de programmastrategie periodiek financieringsverzoeken voor projecten beoordeelt en waar mogelijk honoreert, rekening houdend met de vereisten van donoren. Deze projectcommissie bestaat uit de chief program officer, de chief marketing officer en de chief financial officer.

Vermogens- en beleggingsbeleid

De directie van Plan Nederland is verantwoordelijk voor het financiële beleid van Plan Nederland. Het vermogensbeleid van Plan is conform de richtlijn voor reserves van de Vereniging Fondsenwervende Instellingen (VFI). Het beleid van Plan Nederland is erop gericht liquide middelen onder te brengen bij de bank die volgens www.eerlijkebankwijzer.nl op een verantwoorde manier omgaat met de aan haar toevertrouwde gelden. Omdat het niet mogelijk is een automatische incasso van sponsorgelden te laten plaatsvinden via een duurzame bank, is een deel van de liquide middelen ondergebracht bij een van de grootbanken (Rabobank). Met ASN Bank is een langdurige samenwerkingsovereenkomst gesloten.

Niet-financiële criteria voor de gemaakte keuzes voor een bank zijn:

- De bank handelt niet in strijd met de universele rechten van de mens en de rechten van het kind (zoals kinderhandel en kinderarbeid);
- De bank wordt niet vervolgd voor schendingen van internationale humanitaire, milieu of financiële standaarden of verdragen;

- De bank ondersteunt geen productie van en handel in wapens, tabak of alcohol;
- De bank is voldoende transparant over activiteiten in sectoren of regio's waar schendingen van internationale standaarden regelmatig voorkomen.

Plan Nederland houdt geen vrije reserves aan, zoals een continuïteitsreserve en besteedt de bijdragen van sponsors en donoren zo snel mogelijk aan de doelstelling. Plan zet daarbij tijdelijk beschikbare liquide middelen vast op een spaarrekening of depositorekening bij meerdere banken (de Rabobank of de ASN Bank) na periodieke toetsing via 'de eerlijke bankenwijzer' en bij voorkeur bij banken met een AAA rating of een rating daar zo dicht mogelijk bij. Plan Nederland heeft er bewust voor gekozen om niet te beleggen (bijvoorbeeld in aandelen).

Tussentijdse rapportages

Maandelijks wordt in het managementteam de managementrapportage besproken. Mede op basis van deze managementrapportage brengt de directie per kwartaal verslag uit aan de Raad van Toezicht. Halverwege het jaar wordt in het managementoverleg de voortgang van het jaarplan besproken. Dit resulteert in een raming die de directie rapporteert en bespreekt met de Raad van Toezicht.

Verantwoording

Aan het eind van het jaar vindt een evaluatie plaats van het jaarplan en de vastgelegde doelstellingen. Op basis van de voorlopige cijfers worden in het managementteam de resultaten besproken van het afgelopen verslagjaar. Bevindingen en leerpunten worden gerapporteerd aan de Raad van Toezicht. De jaarcyclus wordt afgesloten met het jaarverslag. Daarin legt Plan Nederland verantwoording af over het gevoerde beleid en de resultaten. Voorafgaand aan het formuleren van het beleidsstuk 'Visie 2016' vond

een evaluatie plaats van de realisatie van 'Visie 2012'. De bevindingen en leerpunten uit deze evaluatie zijn verwerkt in 'Visie 2016'.

De jaarrekening wordt na controle door de accountant voorzien van een accountantsverklaring. Het jaarverslag met de jaarrekening wordt door de directie goedgekeurd, waarna deze door de Raad van Toezicht wordt vastgesteld.

Behalve het jaarverslag maakt Plan Nederland voor de verschillende belangengroepen ook een specifiek informatiepakket, omdat de communicatie-eisen voor de verschillende belanghebbenden uiteenlopen. Voorbeelden zijn:

- Het jaarlijkse Verslag MFS2 voor de Nederlandse overheid;
- De jaarlijkse verantwoording over projectsubsidies aan de Europese Unie;
- 'Op maat'-rapportage voor corporate partners (Jaarverslag Stichting Education Fund een speciale Stichting voor Akzo Nobel);
- Een jaarlijks voortgangsverslag van het gesponsorde kind en diens leefgemeenschap voor de kindsponsors;
- Een jaarlijks projectverslag voor structurele projectsponsors.

Het jaarverslag van Plan Nederland en de jaarcijfers van Plan International (Plan International worldwide combined financial statements) voldoen aan zowel de wettelijke eisen als aan aanvullende eisen, zoals de Richtlijn Verslaggeving Fondsenwervende Instellingen en het reglement van het CBF-Keur van het Centraal Bureau Fondsenwerving.

→ www.plan-international.org

Risicomanagement

Net als iedere andere organisatie heeft Plan Nederland te maken met risico's die afbreuk kunnen doen aan het werk en het behalen van de doelstellingen van de organisatie. Om de kans op fouten zo klein mogelijk te maken, alert te zijn op mogelijke risico's, mogelijke zwaktes van de organi-

satie te monitoren en bij te sturen en het afbreukrisico zo klein mogelijk te maken, handhaaft Plan Nederland een zero tolerancebeleid tegen fraude, belangenverstremming en de schending van de rechten van kinderen. Risicomanagement is in dit verband een continuproces, waarbij aandacht wordt besteed aan het volgen en periodiek bijstellen van beheersmaatregelen om de verschillende risico's te managen.

Plan Nederland heeft hiervoor:

- Een risicomanagementproces en systeem voor planning, monitoring en rapportage;
- Risicomanagement dat deel uitmaakt van projectmanagement;
- Richtlijnen en procedures voor de inrichting en procedures voor de financiële verslaglegging, alsmede financiële handelingen en rechtshandelingen waarbij verantwoordelijkheden en interne controles zijn vastgelegd;
- Goed ingewerkte medewerkers op het gebied van risicomanagement.

Risicomanagement op strategisch niveau

Jaarlijks staat risicomanagement op de agenda van de Raad van Toezicht. Periodiek vindt bij Plan Nederland een strategische analyse plaats waarbij de risico's worden gerelateerd aan de strategische besluitvorming.

Leerpunten uit deze strategische analyse zijn:

- De terugtrekkende overheid, de economische situatie in de wereld en teruglopende belangstelling voor ontwikkelingssamenwerking zijn van invloed op het werk van Plan;
- De inkomsten uit kindsponsorship lopen terug en de inkomsten van structurele particuliere projectsponsors hebben nog niet het volume bereikt om de terugloop van de inkomsten uit kindsponsorship te compenseren. Ombuiging van deze beweging is essentieel. Kernwoorden daarbij zijn groei in vertrouwen, omzetgroeierversnelling in volume en het stimuleren

van meer samenwerking in de organisatie en met partners om gezamenlijk de doelen te realiseren;

- Programma's in the lead! Plan Nederland moet aansluiten bij financieringsvragen uit de Plan-programmalanden en op de vraag van de donoren en op basis van de strategie en geformuleerde doelen middelen toewijzen aan projecten met de meeste impact;
- De inkomsten uit subsidies van de EU en bijdragen van corporate partners nemen toe. De ingeslagen weg is succesvol en wordt voortgezet;

Deze leerpunten zijn verwerkt in het beleidsstuk Visie 2016.

Bescherming van kinderen - Gedragscode Kindbescherming

Plan zet zich wereldwijd in voor de rechten van kinderen en voor betere naleving van het VN-verdrag voor de Rechten van het Kind. Plan bestrijdt schendingen van kinderrechten en conformeert zich hierbij aan de richtlijnen van het Sphere Project (Minimum Standards in Disaster Response) en Do No Harm (het voorkomen van negatieve gevolgen van conflictsituaties voor kinderen).

Plan verdedigt de rechten en de belangen van kinderen ook in het kader van de eigen bedrijfsvoering en alle partijen die daarbij betrokken zijn: de medewerkers, vrijwilligers, sponsors, leveranciers en alle andere partijen waarmee Plan Nederland relaties onderhoudt. In de eigen bedrijfsvoering hanteert Plan wereldwijd een reglement voor de bescherming van kinderen: de Child Protection Policy

Alle medewerkers van Plan Nederland en iedereen die op enigerlei wijze aan Plan Nederland is verbonden, verplichten zich kennis te nemen van de Gedragscode Kindbescherming en deze met een handtekening te onderschrijven. Het doel is kindermisbruik te voorkomen, te signaleren en aan te pakken. Wie bij Plan Nederland wil werken, moet binnen drie maanden na

indiensttreding een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) van de gemeente overleggen.

Reputatierisicomanagement

Imagoschade is een groot risico voor een fondsenwervende ontwikkelingsorganisatie als Plan Nederland. Om dit risico zo klein mogelijk te maken, heeft Plan Nederland een calamiteiten- en communicatieplan. Als penvoerder van een aantal allianties is professioneel reputatiemanagement des te belangrijker.

In het werkveld waarin Plan opereert, kunnen zaken mis gaan. Plan Nederland rapporteert hierover transparant aan alle relevante stakeholders. Een uitdaging vormt het managen van de verwachtingen van (kind)sponsors ten aanzien van de projecten die worden uitgevoerd via Plan International. Plan Nederland moet ervoor waken niet meer te beloven dan kan worden waargemaakt. Ontwikkeling is een proces van de lange adem; het kan jaren duren voordat resultaten zichtbaar zijn. Bovendien hebben ook externe factoren invloed op de resultaten.

Operationele en veiligheidsrisico's

Het werk van Plan in ontwikkelingslanden brengt onvermijdelijk een aantal risico's met zich mee die consequenties kunnen hebben voor de voortgang van projecten en programma's of de veiligheid van medewerkers. Plan spant zich ervoor in operationele risico's zo veel mogelijk te beheersen door een goede planning vooraf, zorgvuldige monitoring en door zorgvuldig gebruik te maken van de expertise bij Plan.

Plan's wereldwijde Safety & Security-beleid beperkt de veiligheidsrisico's van medewerkers en bezoekers, die in het kader van hun werk naar programma-landen van Plan reizen, landen waar de veiligheidssituatie door natuurrampen, burgeroorlog, corruptie of een voedselcrisis niet optimaal is. Het veiligheidsbe-

leid van Plan Nederland bestaat uit een aantal risicobeperkende maatregelen voorafgaand aan een veldreis en een aantal plannen voor onvoorziene omstandigheden, die aangeven wat te doen in geval van een incident. Medewerkers van Plan Nederland krijgen een Safety & Security-training die hen beter in staat stelt om te gaan met ongewone situaties in ontwikkelingslanden.

Voorkomen van calamiteiten in de bedrijfsvoering

Om de continuïteit van de bedrijfsvoering te garanderen, bijvoorbeeld bij brand, bij het uitvallen van ICT-applicaties of het niet kunnen innen van sponsorgelden, is een crisismanagementprocedure vastgelegd, waarin ook een tijdelijk onderkomen is opgenomen.

Informatiebeveiliging

Informatiebeveiliging is de bescherming van informatie tegen een scala aan bedreigingen (zoals financiële schade en imagoschade). Het beleid is gericht op het waarborgen van de bedrijfscontinuïteit en het minimaliseren van de bedrijfsrisico's. Het informatiebeveiligingsbeleid heeft als doel de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van informatie bij Plan Nederland zo veel mogelijk te garanderen.

Financiële risico's

Ieder kwartaal wordt in geval van belangrijke financiële voor- en nadelen een aangepaste raming opgesteld om tijdig financieel te kunnen bijsturen.

Spreiding van bestedingen

Door de aard van het werk loopt Plan Nederland financiële risico's. In ontwikkelingslanden is het soms onzeker of geld kan worden besteed zoals gepland. Spreiding over verschillende landen, programma's en thema's kan daarbij helpen.

Anticorruptie, fraude en integriteit

Plan Nederland voert een zero-tolerancebeleid tegen fraude (het handelen of het opzettelijk nalaten van handelen, in combinatie met een element van bedrog, waardoor betrokkene(n) direct of indirect voordeel behalen ten nadele van Plan of partners van Plan). Het is Plan-medewerkers niet toegestaan onwettige betalingen te verrichten of te accepteren. Bij vermoedens van oneigenlijk gebruik van financiële middelen volgt Plan Nederland de procedures die door Plan International zijn vastgelegd in het beleidsdocument Anti Fraud and Anti Corruption Policy en het Field Operations Book: Reporting Fraud.

Door het gecentraliseerde controlesysteem en de duidelijk gedefinieerde verantwoordelijkheden op alle niveaus van Plan International, is oneigenlijk gebruik van fondsen direct traceerbaar. Als fraude of oneigenlijk gebruik van financiële middelen wordt geconstateerd, voorziet het internationale beleid in de geëigende disciplinaire of juridische sancties, variërend van het op non-actief stellen of ontslag van medewerkers en het stopzetten van betalingen of het terugvorderen bij partnerorganisaties of leveranciers, tot politieaan-gifte van strafbare feiten of het starten van een civielrechtelijke procedure.

Jaarlijks worden alle geconstateerde fraudegevallen gerapporteerd aan de Financial Audit Committee van Plan International. Plan Nederland ontvangt hiervan een rapportage van de landenkantoren en via Plan International. Als dat relevant is, worden ook donoren op de hoogte gesteld van fraudegevallen, inclusief de getroffen maatregelen.

Eind 2011 werd een geval van fraude gemeld met betrekking tot commissiebetalingen. Na zorgvuldig onderzoek zijn twee medewerkers ontslagen. Bij de betrokken partner van Plan in het veld is aangedrongen op verbetering van hun financiële procedures.

Spreiding van inkomstenbronnen

Om te grote afhankelijkheid van één inkomstenbron te voorkomen, streeft Plan Nederland naar een zo groot mogelijke spreiding van inkomstenbronnen. Concreet betekent dit:

- Dat Plan Nederland het verloop van particuliere sponsors minstens stabiel wil houden, met betere service en het aanbieden van interessante sponsorprojecten, en door het werven van nieuwe sponsors;
- Dat de programma-afdeling zich ook richt op fondsenwerving bij verschillende institutionele donoren, zoals de Europese Unie en het ministerie van Buitenlandse Zaken;
- Dat Plan Nederland blijft inzetten op groei van de bijdragen uit het bedrijfsleven en van de Nationale Postcode Loterij (NPL). Met additionele aanvragen voor ambitieuze programma's hoopt Plan Nederland extra financiering te krijgen.

Compliance risico's

Plan Nederland conformeert zich aan de wet- en regelgeving voor fondsenwervende instellingen. PwC controleert ieder jaar de projecten in het veld. Bij Plan Nederland controleert PwC de Nederlandse activiteiten en de administratieve organisatie en beoordeelt de interne controles. Plan Nederland voldoet aan de geldende wet- en regelgeving, zoals subsidieregels, regelingen omtrent personeel, fiscale regels en privacyregels.

Contractuele verplichtingen

Om juridische risico's voortvloeiend uit contractuele verplichtingen tot een minimum te beperken, werkt Plan Nederland zo veel mogelijk met standaardcontracten en algemene inkoopvoorwaarden. Contracten met een waarde hoger dan 25.000 euro of met een relatief hoog risicoprofiel worden in principe extern juridisch getoetst.

3. Wie we zijn

3.6 Duurzaamheid

Afspraken tussen donoren en Plan Nederland over programmabestedingen die via Plan International worden gedaan, worden in een Grant Agreement Document (GAD) met het betreffende Plan-landenkantoor vastgelegd. Bij Plan Nederland toetsen programmamedewerkers periodiek of aan de gestelde eisen wordt voldaan in de financiële reglementen van specifieke donoren. Mocht op enig moment blijken dat een partner bepaalde verplichtingen niet nakomt, dan past Plan Nederland het fraude- en sanctiebeleid toe. Plan Nederland behoudt zich het recht voor om contractuele verplichtingen eenzijdig te ontbinden als financiële middelen door de partnerorganisatie niet in overeenstemming met de gemaakte afspraken worden gebruikt.

Pensioenrisico

Plan Nederland heeft een defined benefit pensioensysteem. Hiermee draagt Plan Nederland het pensioenrisico voor de medewerkers. Plan heeft in lijn met andere organisaties in de sector een middelloonregeling. Gezien de ontwikkelingen op pensioengebied, onderzoekt Plan Nederland de overdracht van dit risico aan een pensioenverzekeraar, waarbij medewerkers er niet op achteruitgaan en Plan Nederland de jaarrekening IAS 19-proof kan maken. Plan verwacht dat hierdoor zowel de actuariële kosten als de kosten voor verantwoording en controle aanzienlijk zullen dalen.

GRI-richtlijn

Plan Nederland rapporteert volgens de richtlijnen van het Global Reporting Initiative (GRI). Plan streeft ernaar om op applicatieniveau G3C Self Declared te rapporteren. Dit heeft betrekking op de mate van detail waarop Plan Nederland rapporteert en de mate van duurzaamheid meet en inzichtelijk maakt.

→ www.globalreporting.org

Samenvatting Dashboard Global Reporting Initiative (GRI)

GRI-Richtlijn	Informatie/Waar te vinden
Profile	
Strategy and analysis	Deze zijn te vinden in het jaarverslag, de jaarrekening en het managementverslag
Reporting Parameters	Bevat gegevens over de periode 01-07-2011 tot en met 30-06-2012
Report Scope and Boundaries	Het jaarverslag heeft uitsluitend betrekking op Stichting Plan Nederland. De inhoud wordt bepaald door de richtlijnen die Plan Nederland volgt van het CBF, VFI, GRI, et cetera. Een samenvatting van het duurzaamheidsbeleid is in het jaarverslag geïntegreerd
Governance, Commitments and Engagement	<p><i>Governance en Commitments</i> Verantwoordingsverklaring, Governance, Verslag van Raad van Toezicht en de Ondernemingsraad.</p> <p><i>Stakeholders engaged by Plan</i> Kindsponsors, projectsponsors, major donors, institutionele donoren (incl. Nederlandse overheid), corporate partners, scholen, jongeren, alliantiepartners Girl Power-programma, personeel, Raad van Toezicht, Raad van Advies, vrijwilligers, leveranciers en kantoren van Plan International.</p>
Performance indicators	Jaarrekening, ecologische duurzaamheid.
Labor Practices and Decent Work	Plan Nederland en Human Resources
Human Rights	Risicomanagement (bescherming van kinderen), door 240 uur training aan personeel op het gebied van richtlijnen en procedures. Plan Nederland via projecten van Plan International op het voorkomen van kinderarbeid en andere vormen van gedwongen arbeid en uitbuiting.
Society	Corruptiebeleid en risicomanagement
Product Responsibility	Gedekt door Governance

Een uitgebreide GRI-contentindex staat op pagina 143.

3.6.3 Ecologische Duurzaamheid

(Bedragen x € 1.000)	FY 2012 Werkelijk	FY 2012 Begroot	FY12 Verschil	FY 2011 Werkelijk
Ton CO ₂ -uitstoot compensatie Plan Nederland	539	500	8%	499
Klimaatadaptie- en mitigatieprojecten via Plan International	1	1	0%	1
Groene stroom	100%	100%	0%	100%
Gebruik FSC-papier	95%	100%	-5%	100%
Vermindering gebruik kantoorpapier FY11 basisjaar	23%	-10%	-330%	0%

Toelichting:

- Uitstoot van CO₂ is toegenomen.
- De groene stroom is met 100 procent toegenomen. Reden hiervan is dat de groene stroom geen certificaat heeft en daardoor volgens de richtlijnen niet als groene stroom mag worden gekenmerkt.
- Het gebruik van kantoorpapier is met 23 procent toegenomen in plaats van afgenomen met 10 procent. Een van de redenen hiervoor is dat Plan Nederland drukwerk vaker 'in house' produceert en minder uitbesteedt.

Kinderen in ontwikkelingslanden worden het hardst getroffen door de gevolgen van klimaatverandering. Een van de uitgangspunten in het werk van Plan Nederland is dan ook ecologische duurzaamheid. Plan International heeft al in 1996 vastgelegd dat Plan in alle programma's gelijkwaardige en duurzame toegang tot en gebruik van natuurlijke bronnen bevordert.

Noodsituaties

In 2009 accordeerde Plan een strategie voor noodsituaties. Daarin staat onder andere: 'De programma's van Plan dragen ertoe bij dat gemeenschappen weerstand kunnen bieden aan natuurrampen, aftakeling van het milieu en conflictsituaties.'

Plan is medeondertekenaar van het INGO Accountability Charter, dat Plan verplicht om 'internationale en nationale wetgeving voor de mensenrechten,

bescherming van het ecosysteem, duurzame ontwikkeling en ander openbaar goed te ondersteunen'.

Externe bedreigingen voor duurzaamheid

Het wordt steeds duidelijker dat de draagkracht van de planeet aarde ernstig wordt bedreigd door factoren als bevolkingsgroei, uitputting van hulpbronnen, consumptiepatronen, armoede en klimaatverandering. De gevolgen daarvan zijn vooral voelbaar in ontwikkelingslanden, waar natuurrampen, zoals extreme droogte en extreme regen, steeds vaker voorkomen. Dit heeft een enorme impact op de kinderen en families voor wie Plan werkt en ondermijnt de programma's en projecten om hen te steunen. Bovendien staat de duurzaamheid van de internationale samenleving onder druk door schendingen van rechten, waaronder de schending van de rechten van kinderen. Dat uit zich in ongelijkwaardigheid, uitbuiting en onderdrukking.

Duurzaamheidsbeleid Plan Nederland

Plan Nederland heeft in de hele Plan-organisatie het voortouw genomen in het duurzaamheidsbeleid door het vaststellen van een klimaatbeleid in 2009 en een duurzaamheidsbeleid in 2010.

In het afgelopen jaar heeft Plan meetbare duurzaamheidsdoelstellingen geïntroduceerd.

Plan Nederland ziet klimaatverandering als deel van een brede kijk op duurzaamheid, waarvan juist kinderen in ontwikkelingslanden het slachtoffer worden. Plan in Nederland levert daarom naar vermogen een bijdrage aan de oplossing door:

- Bedrijfsvoering met een zo laag mogelijke CO₂-uitstoot en compensatie van de resterende uitstoot;
- Bewustwording van de achterban van Plan (Nederland);
- De ontwikkeling van gecertificeerde klimaatadaptatie- en mitigatieprojecten in samenwerking met andere Plan-kantoren.

Een klimaatwerkgroep, bestaande uit medewerkers van Plan Nederland, adviseert het managementteam en begeleidt de implementatie van het klimaatbeleid.

In 2012 is een aantal doelstellingen voor ecologische duurzaamheid gedefinieerd:

- 100 procent FSC-papier in 2012, deze doelstelling is al behaald.
- Afname van papierverbruik met 10 procent in 2013;
- In 2013 de CO₂-uitstoot door vliegreizen verlagen naar 300 ton.

Verlagen CO₂-uitstoot

De CO₂-uitstoot van Plan Nederland is het afgelopen jaar met 30 ton toegenomen. De uitstoot van stroom is in 2011 toegenomen, doordat de groene stroom die wordt afgenomen geen certificaat van oorsprong heeft. Hierdoor kan de stroom niet als klimaatneutraal worden aangemerkt. Dit betekent een toename van 92 ton.

Om de CO₂-uitstoot te reduceren, treft Plan Nederland de volgende maatregelen:

- Op de nieuwe locatie (Plan Nederland verhuist in december 2012 naar een ander kantoor) kan Plan Nederland de verwarming en elektriciteit in eigen beheer aflezen. Hierdoor neemt het effect van interne klimaatbeheersing toe. Verbruiksgegevens wisselen sterk, een toename van 18 ton;
- Plan Nederland ontmoedigt het gebruik van de auto. Medewerkers maken zoveel mogelijk gebruik van het openbaar vervoer of de fiets. Plan stelt twee fietsen en een elektrische scooter ter beschikking voor zakelijke afspraken. Toename van uitstoot van openbaar vervoer met 7 ton en een afname van uitstoot van auto's van 20 ton, bevestigen dit;
- Na de verhuizing zal Plan Nederland 'het nieuwe werken' introduceren. Plan verwacht hierdoor een daling van het woon-werkverkeer;
- Het gebruik van kantoorpapier is nog niet gedaald, dit kan door het digitaliseren van het archief en bewustwording bij het personeel nog beter bevorderd worden;
- Plan Nederland past online conferencing toe om vliegreizen waar mogelijk te vermijden en hierdoor de CO₂-uitstoot te verlagen. Afgelopen jaar is hierdoor de CO₂-uitstoot van vliegreizen bij Plan Nederland met 67 ton verminderd. Doelstelling voor komend jaar is onder de 300 ton CO₂-uitstoot uit te komen.

3. Wie we zijn

3.6 Duurzaamheid

CO ₂ uitstoot (ton)	2007	2008	2009	2010	2011
Elektriciteit	304	59	48	-*	92
Verwarming	348	90	6	7	25
Papier	-**	8	8	8	10
Ov	8	8	13	10	17
Auto	62	65	76	71	50
Vliegreizen	337	372	334	404	337
Totaal	1059	602	485	500	531

* In 2010 is geen opgave ontvangen van de verhuurder.

** In 2007 is dit niet gemeten.

Bewustwording achterban

De bewustwordingsactiviteiten van de interne klimaatgroep richtte zich voornamelijk op de medewerkers van Plan Nederland. Dat gebeurde via een ‘klimaatblog’ op het Intranet en door informatie over klimaatvriendelijke consumptie. Een schriftelijke enquête onder het personeel in 2011 toont aan dat de klimaatproblematiek leeft onder een groot deel van de medewerkers. De klimaatdoelstellingen zijn opgenomen in het jaarplan van Plan Nederland.

Via de afdeling Educatie en Participatie zijn 150 lespakketten over het onderwerp duurzaamheid op scholen ingezet (lespakket Grow your meal en lespakket Make the Link - ClimateExchange)

Gecertificeerd klimaatproject

Compensatie van de resterende CO₂-uitstoot vindt momenteel plaats door het compensatiebedrag te reserveren voor het Plan-project Light up our Lives in Ethiopië (zie ook pagina 48). Een volgende stap is de certificering van dit project volgens Gold Standard en/of CDM.

Beperkingen in duurzaamheidsmaatregelen

In de huidige en toekomstige huisvesting is Plan Nederland niet in staat om duurzaamheidsmaatregelen te treffen voor het hergebruik van (regen)water. Het verder scheiden van afval is afhankelijk van de voorzieningen in het Amsterdamse stadsdeel Oud-Zuid. Aparte inzameling van plastics is bijvoorbeeld nog niet mogelijk omdat de stadsdeelraad daar geen voorzieningen voor heeft.

Plannen

In de periode 2012-2013 wil Plan Nederland de ketenaansprakelijkheid voor ecologische duurzaamheid in kaart brengen en pleiten voor een internationale strategie voor ecologische duurzaamheid. Plan Nederland heeft zich bovendien aangesloten bij het initiatief van Plan International voor een eigen GRI-rapportage.

3.7 Particuliere Fondsenwerving

3.7.1 Doelstellingen in het verslagjaar

- Het werven van 2.250 nieuwe kindsponsors
- Het werven van 7.500 nieuwe projectsponsors
- Het werven van € 1,5 miljoen aan nalatenschappen
- Het werven van € 1.000.000 aan eenmalige donaties

3.7.2 Resultaten in het verslagjaar

- Ondanks de hernieuwde focus op het werven van kindsponsors, blijft het resultaat (1.076) achter bij de doelstelling (2.250).
- 8.295 nieuwe projectsponsors hebben zich aan Plan verbonden.
- Plan Nederland ontving € 1.078.000 aan nalatenschappen.
- Plan Nederland ontving € 1.036.000 aan eenmalige donaties.

Bedragen x € 1.000)	FY 2012 Werkelijk	FY 2012 Begroot	FY12 Verschil	FY 2011 Werkelijk
Aantal nieuw gesponsorde kinderen	1.076	2.250	-52%	904
Werven nieuwe structurele projectsponsors	8.295	7.500	11%	15.603
Inkomsten uit nalatenschappen	€ 1.078	€ 1.500	-23%	€ 2.094
Werven van eenmalige donaties (noodhulp, Marikenloop, Schaatsen en Zwemmen voor Water, yoco-actieplatform, internet, Baby's voor Baby's, webshopverkoop)	€ 1.036	€ 1.000	4%	€ 237

3.7.3 Campagnes

Plan heeft er in het verslagjaar voor gekozen om via thematische campagnes fondsen te werven. Deze campagnes sluiten aan op de merkbelofte 'Girls first'. De belangrijkste campagne die Plan Nederland voerde was in april, tegen het stelselmatig en massaal aborteren van ongeboren meisjes in Azië, met als doel fondsen te werven voor het project Let Girls Be Born in India, dat deze praktijk aan de kaak stelt (zie ook pagina 18).

De fondsenwervende resultaten		
Aantal eenmalige donaties	538	
Omzet eenmalige donaties	€ 4.430	
Aantal kind- en projectsponsors	46	
Jaarwaarde (omzet)	€ 8.600	
Totaalomzet (Life time value)		€ 50.000

3.7.4 Behaalde successen

- **Schaatsen en Zwemmen voor Water:** met meer dan 30.000 leerlingen van 300 Nederlandse scholen, 30.000 sponsors en € 576.554 als opbrengst, was Schaatsen en Zwemmen voor Water een succes, al was het eindbedrag lager dan in 2009. Plan Nederland zet zich in om nog meer stakeholders te betrekken en enthousiast te maken om mee te doen aan deze actie.
- **Succesvolle face-to-face werving projectsponsors:** opnieuw werden de meeste nieuwe projectsponsors geworven via face-to-face werving. Met name in het tweede halfjaar wist Plan Nederland te profiteren van betere conversiecijfers, dankzij de campagne voor het project 'Let Girls Be Born'. Samen met een gespecialiseerd bureau werd een doorvertaling gemaakt van het campagneconcept.

- **Behoud kindsporsors:** dankzij samenwerking met een gespecialiseerd bureau weet Plan Nederland de achterdeur beter dicht te houden. Met name kindsporsors die bellen om op te zeggen, worden vaker behouden voor Plan. Veelal willen zij zich nog wel committeren, maar dan voor een lager bedrag en als projectsporsor in plaats van als kindsporsor.
- **Noodhulpacties:** de betrokkenheid van sporsors bij kinderen in ontwikkelingslanden is onverminderd groot. Dat blijkt onder meer uit hun bereidheid gul te geven voor de noodhulpacties van Plan na een ramp. Plan Nederland deed via brieven en e-mails een noodhulpoproep aan alle sporsors en aan de mensen die Plan eerder steunden met een eenmalige gift. Deze oproep bracht € 453.661 op voor het noodhulpprogramma van Plan in Ethiopië, Kenia en Zuid-Sudan.

3.7.5 Teleurstellingen

- **Door-to-door-werving kindsporsors:** Plan Nederland heeft dit jaar een test gedaan met het werven van kindsporsors aan de deur. Mensen waren heel enthousiast, maar besloten helaas onvoldoende vaak om een kind te gaan sporsoren. Plan Nederland heeft daarom besloten deze test niet te continueren. Dit is de belangrijkste reden waarom de doelstelling voor de werving van nieuwe kindsporsors niet is gehaald.
- **Campagne ‘Let Girls Be Born’:** de campagne heeft de naamsbekendheid van Plan bij het Nederlandse publiek en specifiek bij de doelgroep tijdelijk sterk doen toenemen. Maar de fondsenwerving bleef achter. De campagne is uitgebreid geëvalueerd en op grond daarvan zijn verbeterpunten geformuleerd.

3.7.6 Geleerde lessen

- **Nieuwe producten:** het is lastig om nieuwe kindsporsors te werven. Daarom wil Plan Nederland, naast kindsporsoring, meer Plan-specifieke proposities ontwikkelen. Hier gaat Plan Nederland in het volgende verslagjaar zwaarder op inzetten en de organisatie op aanpassen.
- **Resultaten laten zien:** potentiële sporsors verwachten dat Plan resultaten laat zien. Dat is in het afgelopen verslagjaar onvoldoende gebeurd. Hier zal Plan Nederland nog meer nadruk op gaan leggen.

3.7.7 Doorkijk naar het volgende verslagjaar

- Plan Nederland gaat een nieuwe manier van campagnevoeren introduceren.
- Plan Nederland zal directe marketingkanalen nog meer dan voorheen inzetten tijdens campagnes.
- Plan Nederland zoekt nog meer de samenwerking met de internationale Plan-collega’s om te profiteren van elkaars kracht.
- Kanalen als internet en mobiele telefonie zullen meer worden benut.
- De organisatie wordt gekanteld, met het aanstellen van doelgroep- en kanaalmarketeers, zodat de focus meer op fondsenwerving ligt.
- Plan Nederland blijft massamediale campagnes voeren, die de problematiek van meisjes op de kaart zetten en bijdragen aan grotere naamsbekendheid van Plan. Fondsenwervende activiteiten worden anders ingericht.

3.8 Human Resources bij Plan Nederland

3.8.1 De medewerkers van Plan Nederland

Aan het einde van verslagjaar (30 juni 2012) werkten bij Plan Nederland 85 medewerkers.

De medewerkers van Plan Nederland	FY 2012	FY 2011
Aantal medewerkers*	85	90
Fulltime/parttime*	54/31	51/39
Aantal stagiaires*	3	12
FTE*	84,2	82,4
Vrouw*	54	59
Man*	31	31
Vrouwelijke leidinggevendenden	62,50%	68,75%
Gemiddeld aantal dienstjaren	8	7
Gemiddelde leeftijd	42	40
Verloop	14,1%	15,4%
Ziekteverzuim**	5,02%*	5,23%*
Flexratio onbep/bepaalde tijd*	66/19	

* absoluut aantal per 30-06-2012

** exclusief zwangerschapsverlof

Toelichting

De bezetting loopt iets terug, omdat Plan Nederland steeds kortere dienstverbanden aangaat, passend bij flexibele inzet van medewerkers voor programma's en projecten. Dat heeft ook invloed op het ziekteverzuim, dat mede daardoor niet lager is. Meer aandacht voor gezondheid en ziekteverzuimbegeleiding heeft geleid tot een lichte daling van het ziekteverzuim.

3.8.1a De waarden van Plan Nederland

Op basis van de waarden resultaatgericht, ondernemend, persoonlijk, gepassioneerd, deskundig en betrouwbaar ondersteunt Plan Nederland de medewerkers bij hun professionele ontwikkeling en scheidt een goed werkklimaat (letterlijk en figuurlijk). Daarbij worden duidelijke en bescheiden arbeidsvoorwaarden gehanteerd.

3.8.1b Werving en selectie

In het verslagjaar heeft Plan Nederland medewerkers vooral geworven via de de Plan-accounts op Facebook en Twitter, ondersteund door de eigen netwerken van medewerkers op de sociale media. Grotendeels was deze manier van werven succesvol.

3.8.1c Arbeidsomstandigheden en arbo

Afgelopen verslagjaar heeft Plan Nederland extra aandacht geschonken aan verzuimbegeleiding en gezondheidsmanagement. Het verzuim is mede daardoor licht gedaald.

3.8.1d Diversiteit van medewerkers en vrijwilligers

Plan Nederland streeft naar zo groot mogelijke diversiteit van de medewerkers en moedigt maatschappelijke betrokkenheid van medewerkers, vrijwilligers, corporate partners en leveranciers bij de doelstellingen van Plan aan. In de praktijk blijkt het moeilijk een evenredig aantal vrouwelijke en mannelijke medewerkers te werven, omdat er meer vrouwen dan mannen solliciteren. Aan werkzoekende Plan-vrijwilligers, biedt Plan Nederland de mogelijkheid van een werkervaringsplek als kantoorvrijwilliger.

3.8.1e Medewerkerstevredenheid

Plan Nederland vindt het belangrijk dat medewerkers open kunnen communiceren in een prettige sfeer. Ook dit verslagjaar is daarom de

3. Wie we zijn

3.8 Human resources bij Plan Nederland

medewerkertevredenheid gemeten. De resultaten worden meegenomen in de formulering van de nieuwe HR-jaarplannen.

Belangrijke uitkomsten medewerkertevredenheidsonderzoek

De score medewerkertevredenheid is een 7,1. Dit is een lichte daling ten opzichte van vorig jaar. Toen was de score een 7,4.

Medewerkers noemen als redenen om bij Plan Nederland te blijven, de werksfeer en collega's en de inhoud van het werk.

Als redenen om te vertrekken worden vooral de doorgroeimogelijkheden genoemd.

Conclusies

- Medewerkers zijn erg betrokken bij Plan en bij de doelstellingen van de organisatie.
- Vorig jaar bleek al dat de mensen van Plan Nederland passie hebben voor het werk en hoewel de trots op het werk iets is afgenomen, is er nog steeds veel affiniteit met het werk. Bijna iedereen is bereid om iets extra's te doen voor Plan. Werkinhoudelijk zit het ook goed: het werk is leuk en afwisselend. Wel iets minder uitdaging in het werk dan vorig jaar; de kennis en vaardigheden mogen beter worden benut.
- De organisatie van het werk kwam vorig jaar als een van de belangrijkste verbeterpunten uit het onderzoek naar voren. Hoewel op dit punt verbetering is geboekt, blijft er duidelijk behoefte aan meer efficiency. Planningen en afspraken worden niet altijd nagekomen en onderlinge afstemming van werkzaamheden kan beter.
- De doorgroeimogelijkheden bij Plan zijn een verbeterpunt. Voor bijna de helft van de medewerkers zijn de beperkte mogelijkheden een reden om Plan eventueel te verlaten. Een suggestie is om in het kader van doorgroeien meer gebruik te maken van het internationale karakter van Plan. Gelukkig vinden medewerkers wel dat er bij Plan Nederland voldoende

ontwikkelmogelijkheden zijn, al is de tevredenheid over de trainings- en opleidingsmogelijkheden wel iets gedaald.

- De snelheid van beslissen blijft een aandachtspunt. Medewerkers geven aan dat besluitvorming over te veel schijven moet en dat er te veel over wordt vergaderd. Verder blijft het beeld dat medewerkers van Plan hebben constant: Plan wordt gezien als een weinig moderne, klantgerichte en ambitieuze organisatie.
- De tevredenheid over de samenwerking op afdelingen is afgenomen maar nog wel goed. De samenwerking tussen afdelingen blijft een aandachtspunt: er is een gebrek aan afstemming van de werkzaamheden tussen verschillende afdelingen.
- De werksfeer en de inhoud van het werk zijn de belangrijkste redenen om bij Plan te blijven en zijn de sterke punten van Plan Nederland. Er is er een goede werksfeer en collega's staan voor elkaar klaar bij vragen of problemen in het werk.
- De werkomstandigheden worden minder vaak genoemd als verbeterpunt dan vorig jaar, maar is wel een aandachtspunt. Ook zijn de medewerkers nu positiever over de hoeveelheid werk en ervaren een goede balans tussen werk en privéleven. Toch is soms een extra medewerker gewenst om het werk goed te kunnen doen. Mogelijk kan dit worden opgevangen door de overdracht van het werk beter te organiseren.
- Voor het tweede jaar op rij is ook de beleving van de kernwaarden van Plan Nederland gemeten. Vorig jaar kwam alleen 'gepassioneerd' als sterke kernwaarde naar voren en passie staat nog steeds met stip op één. Draagvlak voor de kernwaarden is er zeker, ze moeten alleen worden vertaald naar het dagelijks werk.

3. Wie we zijn

3.8 Human resources bij Plan Nederland

De medewerkerstevredenheid is iets afgenomen en de verbeterpunten liggen vooral op organisatorisch vlak. Voor de komende tijd zijn aandachtspunten:

- verbetering van de samenwerking;
- efficiënter werken;
- snellere besluitvorming.

De sterke kanten van Plan Nederland komen duidelijk naar voren uit het onderzoek: het is leuk werk en medewerkers zijn gepassioneerd en willen worden uitgedaagd om het beste uit zichzelf te blijven halen.

3.8.1f Reorganisatie – Fit for the future

In het verslagjaar voerde Plan Nederland een reorganisatie door op basis van een nieuwe organisatiestructuur die de organisatie efficiënter en slagvaardiger maakt.

Sociaal plan

De nieuwe organisatiestructuur betekende het afscheid van een aantal collega's, in totaal vijftien fte.

De directie stelde samen met HR en de ondernemingsraad een sociaal plan op. Plan Nederland vond het daarbij belangrijk om ontslagen medewerkers zo veel mogelijk te ondersteunen bij het vinden van ander geschikt werk en bood vertrekkende medewerkers onder meer opleidingen en outplacement-begeleiding aan.

Met alle medewerkers zijn de gevolgen van de reorganisatie individueel besproken. Ook kregen zij tijdens de gesprekken voor hen relevante informatiepakketten.

Nieuwe functies

Door de nieuwe organisatiestructuur is een aantal arbeidsplaatsen en functies komen te vervallen en zijn nieuwe functies ontstaan. Op deze functies kon intern worden gesolliciteerd. Tegelijkertijd is een nieuwe methode van functieweging geïntroduceerd, die ook voor alle nieuwe functies geldt. De functieomschrijvingen in het nieuwe functiehuis zijn resultaatgerichter en korter dan voorheen. In sollicitatierondes zijn medewerkers waar passend en mogelijk benoemd in nieuwe rollen of op nieuwe afdelingen. Waar interne benoeming niet mogelijk bleek, heeft Plan Nederland extern geworven.

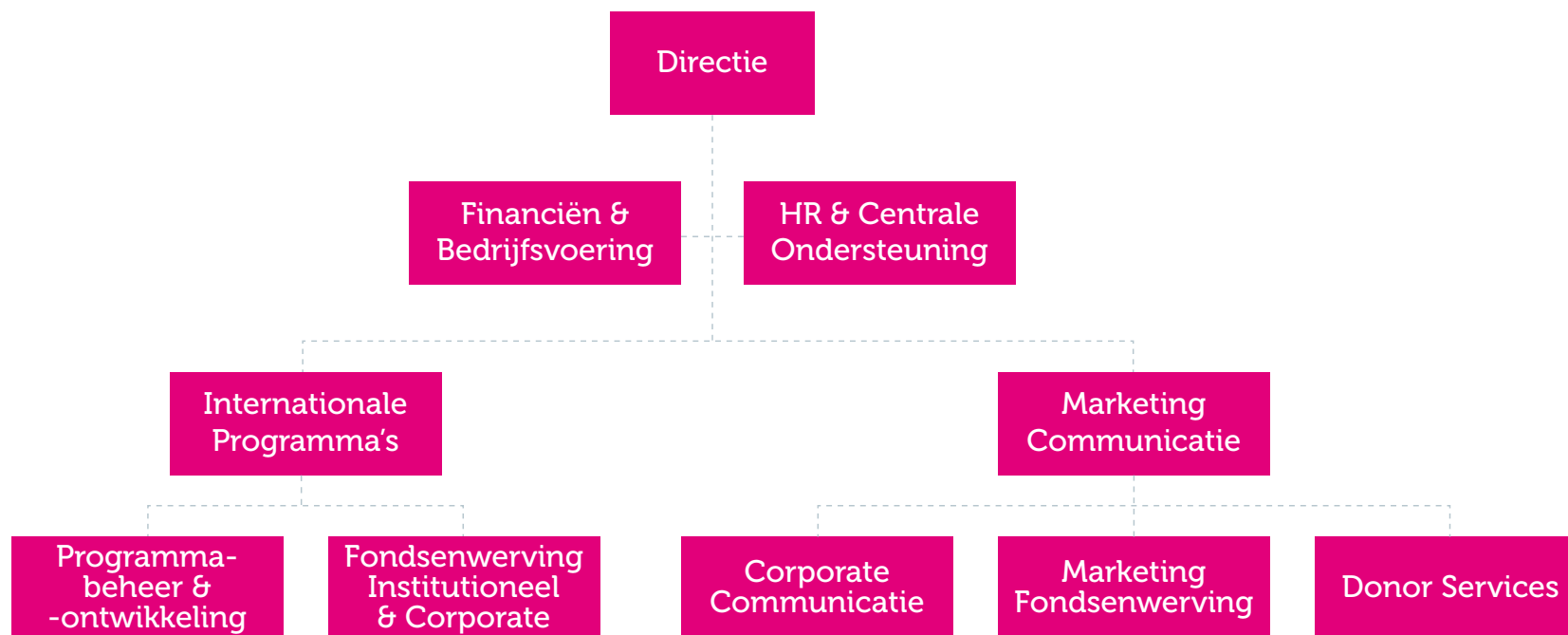
Nazorg

Tijdens de reorganisatie bood een groep medewerkers begeleiding en nazorg, na een oproep van Plan Nederland, maar op eigen initiatief en op vrijwillige basis. De medewerkers uit de nazorggroep kwamen van alle afdelingen. Zij ondersteunden vertrekkende en blijvende collega's en vervulden een brugfunctie naar directie en managementteam.

3. Wie we zijn

3.8 Human resources bij
Plan Nederland

De nieuwe organisatiestructuur (per 1 juli 2012)

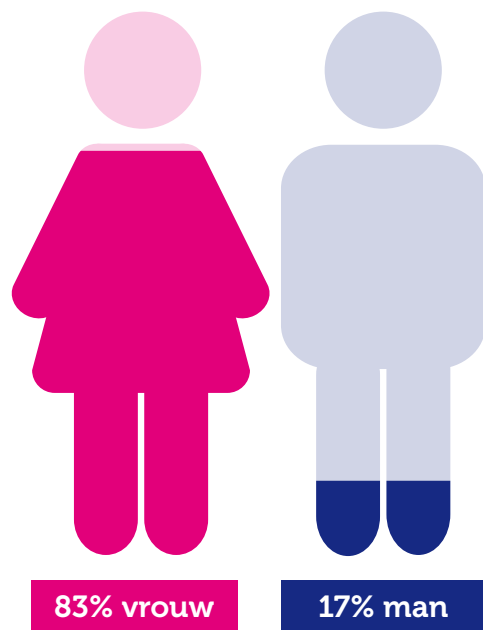

Verhuizing

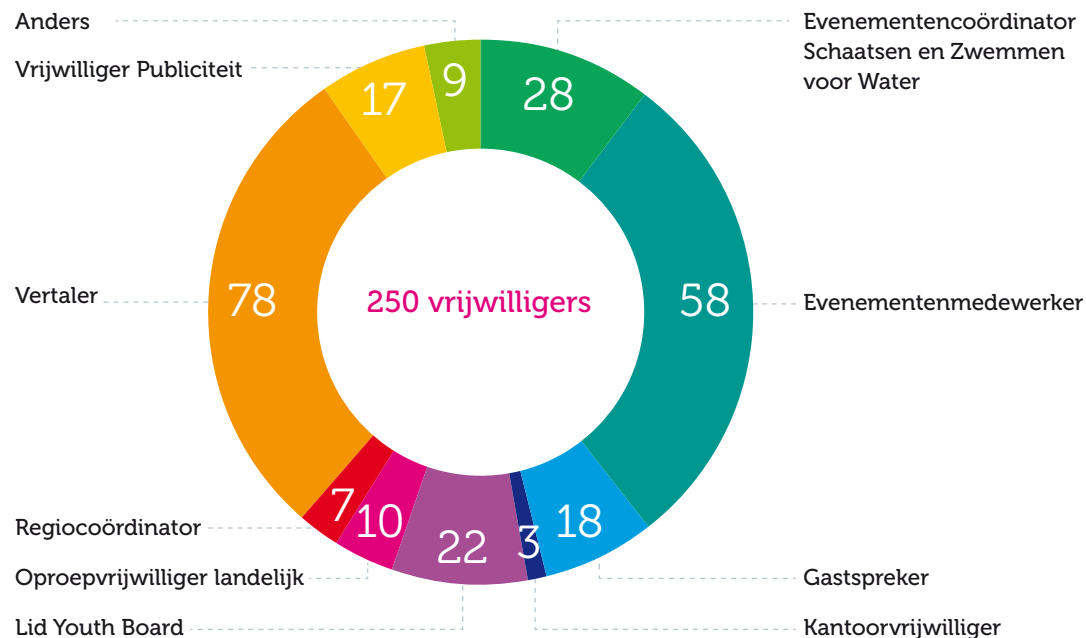
In het komende jaar wordt de reorganisatie afgerond. Daarnaast komt er aandacht voor resultaatgericht beoordelen en een arbo-toets. Ook gaat Plan Nederland verhuizen naar een kleiner pand en wordt een nieuwe flexibelere manier van werken geïntroduceerd: #smartworking@plannederland.

3.8.2 De vrijwilligers van Plan Nederland

Man- vrouwverdeling vrijwilligers

Vrijwilligerstaken

3.8.2a De vrijwilligers

Plan Nederland werkt al 25 jaar samen met vele vrijwilligers, die een belangrijke bijdrage leveren aan de activiteiten van Plan. In het verslagjaar kon Plan Nederland rekenen op de inzet van 250 vrijwilligers.

3.8.2b Vrijwilligersactiviteiten in het verslagjaar

Dankzij de inzet van de vrijwilligers...

- kon de landelijke scholierenactie Schaatsen en Zwemmen voor Water plaatsvinden;

- is in het verslagjaar veel vrije publiciteit gegenereerd voor het werk van Plan in de lokale pers;
- heeft Plan Nederland een goede band opgebouwd met 'Vrouwen van een eiland' op Texel, wat resulteerde in een benefietdiner van twee Texelse scholieren;
- hebben basisschoolleerlingen uit de omgeving Hoorn spontane acties voor Plan opgezet (naar aanleiding van gesprekken van de vrijwilligers op de Speeldag Hoorn).

3. Wie we zijn

3.8 Human resources bij Plan Nederland

3.8.2c Organisatiestructuur van de vrijwilligers

De vrijwilligers van Plan Nederland zijn ingedeeld in regio's. Plan Nederland streeft ernaar in iedere provincie één regiocoördinator te benoemen, die optreedt als contactpersoon tussen de vrijwilligers en de vrijwilligerscoördinatoren op het kantoor van Plan Nederland in Amsterdam.

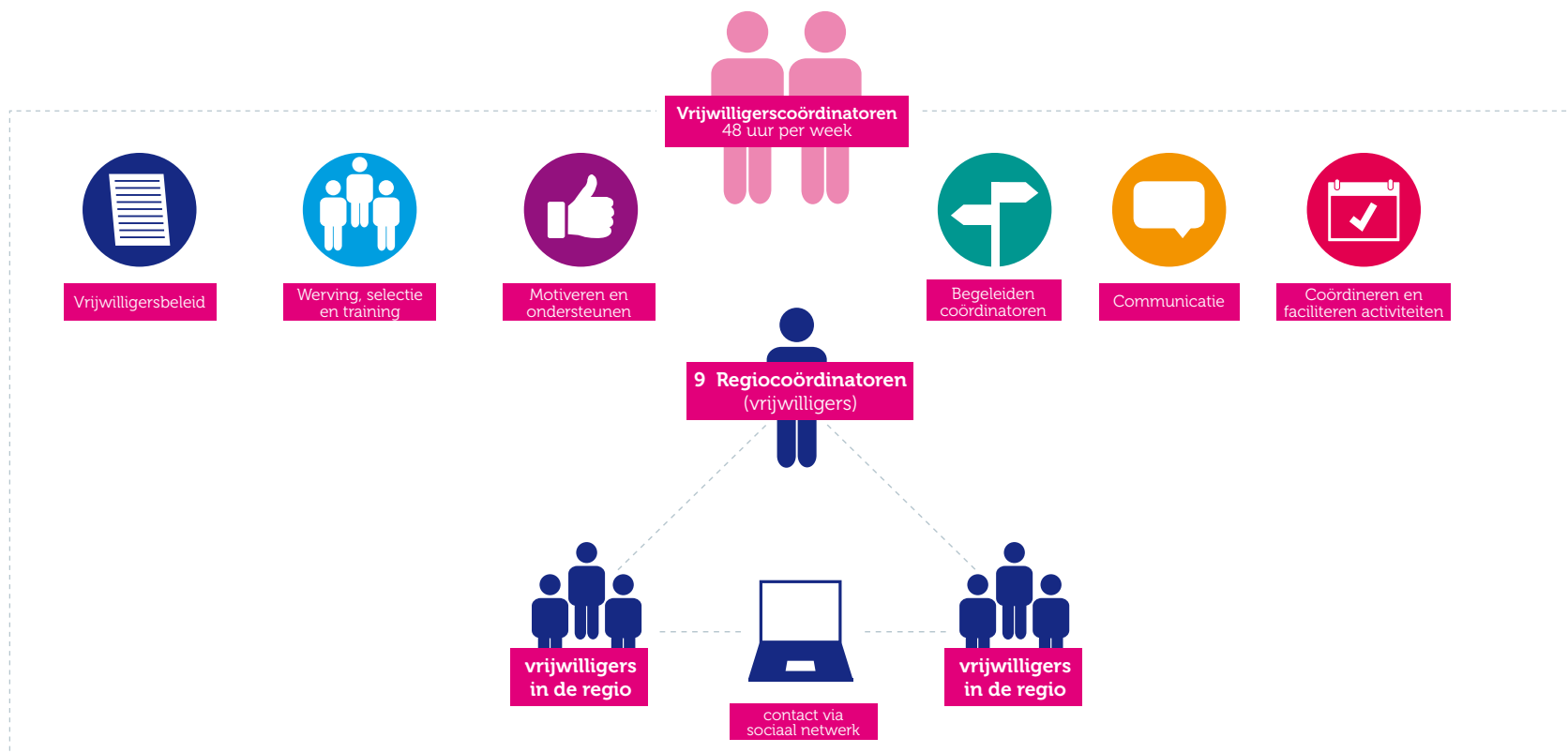
Helaas hadden in het verslagjaar maar negen regio's een regiocoördinator.

De vrijwilligers in de regio's waar geen coördinator actief was, zijn op andere manieren op de hoogte gehouden van alle acties en campagnes. Zij konden zich ook bij een andere regio aansluiten.

3.8.2d Ondersteuning van de vrijwilligers

Voor de ondersteuning van het vrijwilligersnetwerk waren in het verslagjaar twee betaalde deeltijdmedewerkers in dienst bij Plan (in totaal 48 uur per week). Deze twee medewerkers zorgen voor:

- de werving, selectie en training van vrijwilligers;
- communicatie met de vrijwilligers;
- het begeleiden van de regiocoördinatoren;
- het motiveren en ondersteunen van de vrijwilligers;
- het coördineren en faciliteren van vrijwilligersactiviteiten;
- het formuleren en uitvoeren van vrijwilligersbeleid.

3. Wie we zijn

3.8 Human resources bij Plan Nederland

In de komende tijd:

- Gaat Plan Nederland het vrijwilligerswerk nog meer projectmatig inrichten;
- Herijkt Plan Nederland het vrijwilligersbeleid op basis van onderzoek naar het functioneren van het vrijwilligersnetwerk en waarvoor Plan-vrijwilligers wil inzetten;
- Wil Plan Nederland meer gegevens verzamelen over wat de vrijwilliger bezighoudt om een beter inzicht te krijgen in het vrijwilligersbestand;
- Wil Plan Nederland de communicatie met de vrijwilligers verbeteren door social media beter te gebruiken en nieuws over activiteiten, campagnes en resultaten in een tweewekelijkse digitale nieuwsbrief te delen.

3.8.2e Communicatie met de vrijwilligers

- De regiocoördinatoren zijn de belangrijkste schakel tussen het hoofdkantoor van Plan Nederland en de vrijwilligers.
- Vrijwilligers kunnen met elkaar communiceren via een digitale ontmoetingsplaats.
- Twee keer per jaar organiseert Plan Nederland een vrijwilligersinformatiedag. Op die dag is er gelegenheid om:
 - nieuwe ontwikkelingen en campagnes te presenteren;
 - input te geven en te vragen over nieuwe producten;
 - input te geven en te vragen over manieren om het vrijwilligerswerk gemakkelijker en aantrekkelijker te maken;
 - te bedenken hoe vrijwilligers de campagnes van Plan Nederland regionaal en lokaal kunnen ondersteunen.

3.8.3 De ondernemingsraad

3.8.3a Samenstelling OR

De Ondernemingsraad (OR) van Plan Nederland bestaat uit vijf leden (maar vanwege het vertrek van een collega vanaf maart 2012 uit vier leden). In juni 2012 zijn OR-verkiezingen gehouden. Drie van de vier zittende OR-leden traden af en stelden zich herkiesbaar. Bovendien zijn er drie nieuwe aanmeldingen gekomen.

3.8.3b Vergaderfrequentie

De OR vergadert minstens een keer per maand alleen en een keer per maand met de directie en de HR-manager. In het verslagjaar vergaderde de OR een keer met twee leden van de Raad van Toezicht.

3.8.3c Terugblik

De OR kijkt terug op een bewogen jaar, waarin de reorganisatie een belangrijke plaats innam. De discussies met de directie waren soms kritisch en fel, maar altijd in openheid en met wederzijds respect. Een belangrijk punt blijft, dat de OR zo vroeg mogelijk geïnformeerd wil worden over op handen zijnde advies- en instemmingsaanvragen en andere zaken.

De belangrijkste onderwerpen van het afgelopen jaar waren:

- Een adviesaanvraag voor een nieuw primair IT-systeem;
- Instemming wijzigingen personeelshandboek;
- Instemming nieuw beleid vakantiedagen;
- Adviesaanvraag reorganisatie;
- Instemming sociaal plan;
- Adviesaanvraag verhuizing;
- Visiestuk 2015 (Fit for the Future).

3. Wie we zijn

3.8 Human resources bij Plan Nederland

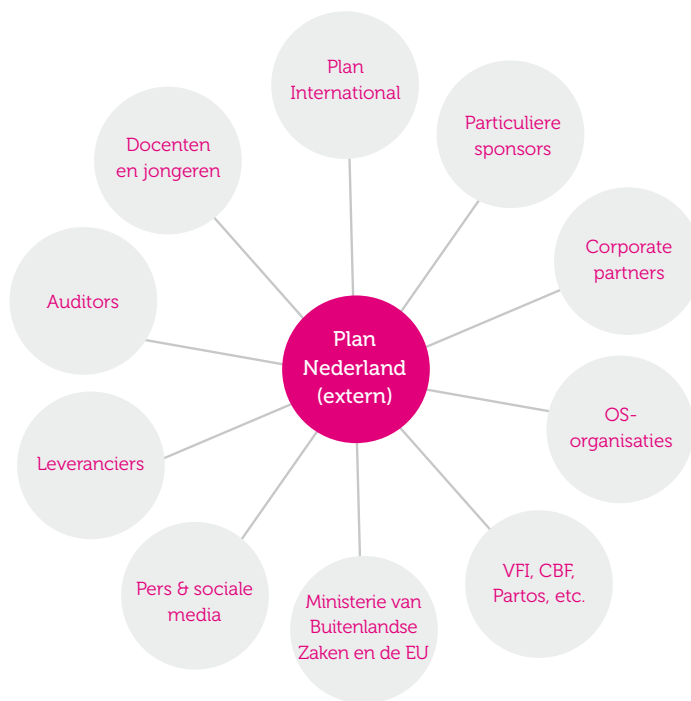
3.9 Communicatie met belanghebbenden

3.8.3d Communicatie met de achterban

Alle advies- en instemmingsaanvragen staan op het intranet van Plan Nederland. Dat geldt ook voor alle (niet vertrouwelijke) notulen van de OR en het OR-directieoverleg. Om de adviesaanvraag van de reorganisatie te beoordelen, raadpleegde de OR de achterban in een plenaire bijeenkomst en riep de hulp in van een adviseur. Bij de adviesaanvraag voor de verhuizing en de OR-verkiezingen heeft de OR gebruik gemaakt van het digitale enquête-systeem survey monkey om de achterban te raadplegen.

3.9 Communicatie met belanghebbenden

De belanghebbenden van Plan Nederland

Plan Nederland vindt het belangrijk helder en transparant te communiceren met alle belanghebbenden en hen te betrekken bij het werk van Plan voor kinderen in ontwikkelingslanden. Plan Nederland gebruikt daarvoor een mix van communicatiemiddelen en probeert daarbij zoveel mogelijk maatwerk te leveren voor de verschillende doelgroepen. Niet alle doelgroepen hebben immers dezelfde informatiebehoefte. Bovendien lopen de doelstellingen van communicatie met belanghebbenden uiteen. De voornaamste communicatie-doelstellingen van Plan Nederland zijn: de verschillende doelgroepen te informeren (over doel, activiteiten en resultaten van Plan), verantwoording af te leggen en sponsors en potentiële sponsors te betrekken bij het werk van Plan.

3.9.1 Communicatiemiddelen

Girls first magazine

Met het periodiek Girls first magazine, dat drie keer per jaar verschijnt, wil Plan Nederland alle sponsors informeren, betrekken en bevestigen in hun keuze voor Plan. Om na te gaan of het magazine voldoet, is in september 2011 een lezersonderzoek uitgevoerd.

Net als in 2009, toen Plan Nederland een lezersonderzoek liet uitvoeren naar de sponsorkrant PlanJournal, geeft tweederde van de sponsors aan zich te herinneren dat ze het laatste nummer hebben ontvangen. Enkele dagen na ontvangst heeft een kwart van de sponsors Girls first magazine gelezen of doorgebladerd, nog eens drie op de tien denkt dit nog te gaan doen.

3. Wie we zijn

3.9 Communicatie met belanghebbenden

Percentage ontvangst en lezen Girls first magazine (in 2009 PlanJournaal)

	Mei 2009	September 2011
Ontvangen	67%	65%
• Helemaal of deels gelezen	- 10%	- 13%
• Doorgebladerd	- 16%	- 11%
• Ontvangen, (nog) niet bekeken, maar wel van plan	- 20%	- 31%
• Ontvangen, maar niet bekeken en ga dit ook niet doen	- 21%	- 10%
Niet ontvangen	33%	35%
• Maar magazine wel bekend	- 10%	- 17%
• Ontvangst onbekend, magazine onbekend	- 14%	- 18%
	100%	100%

Naast het leesbereik van het Girls first magazine van september 2011 (tweede editie) is ook gevraagd naar het leesbereik van het eerste nummer van dit magazine. Inmiddels blijkt de helft van de sponsors minimaal één exemplaar van Girls first magazine te hebben ingekeken. 50-plussers en vrouwen lezen het magazine wat vaker. Als ook de huisgenoten worden meegenomen, dan wordt in ruim zes op de tien huishoudens het magazine gelezen.

Web (www.plannederland.nl)

De website van Plan Nederland heeft als doel sponsors en geïnteresseerden te informeren, op de hoogte te houden van actualiteiten en acties en om fondsen te werven. Ook het corporate jaarverslag verschijnt sinds 2011 online.

Social media

Sinds 2007 maakt Plan Nederland gebruik van social media. Dat is begonnen met Hyves in het kader van de 'Because I am a Girl'- campagne en is uitgegroeid tot een community van meer van 75.000 mensen. In het verslagjaar is de inzet van social media uitgebreid naar diverse pagina's op Facebook. Bovendien is Plan Nederland actief op Twitter, GoSuperModel (communicatie met jongeren) en Pinterest. Voor volgend jaar staat een uitbreiding naar LinkedIn op de planning.

Via de sociale media geeft Plan Nederland inzicht in het werk voor kinderen in ontwikkelingslanden. Het is een geschikt kanaal om dit snel en laagdrempelig aan veel mensen te laten zien en rechtstreeks te praten met de sponsors en geïnteresseerden. De kracht en extra (visuele) mogelijkheden van de sociale media verbetert bovendien de transparantie van de communicatie, bijvoorbeeld over de besteding van geld.

→ www.facebook.nl/plannederland

→ <https://twitter.com/PlanNederland>

Jaarverslagen en rapportages

Los van het corporate jaarverslag zorgt Plan Nederland voor een informatiepakket op maat voor de verschillende doelgroepen om verantwoording af te leggen over bestedingen. Corporate partners ontvangen een jaarlijkse rapportage over de voortgang van door hen gefinancierde projecten, de Nederlandse overheid ontvangt een verslag over de bestedingen van de subsidie in het kader van het Medefinancieringsstelsel (MFS2) en voor de particuliere sponsors die het volledige corporate jaarverslag te omvangrijk vinden, maakt Plan Nederland een verkort jaarverslag in de vorm van een jaarverslagspecial van Girls first magazine. In alle rapportages staat transparantie centraal. Het corporate jaarverslag 2011 van Plan Nederland was genomineerd voor de Transparant Prijs en eindigde op de vierde plaats.

3. Wie we zijn

3.9 Communicatie met belanghebbenden

3.9.2 Communicatiematrix

Doelgroep	Middel	Doel	Oplage bereik 2011-2012	Oplage/bereik 2010-2011
Particuliere sponsors (kindsponsors en projectsponsors)	Girls first magazine het magazine voor alle sponsors 3x per jaar (januari, mei, september)	Informereren, bevestigen en binden, verantwoording afleggen en resultaten tonen, mobiliseren om in actie te komen	55.000 print, 45.000 (online)	72.000 print, 37.000 digitaal
	See Our World (jaarlijkse update over het land van het sponsorkind en de resultaten die Plan heeft geboekt)	Verantwoorden, informeren, inspireren	52.000 (print), 28.500 (online)	70.000
	Sponsor Child Update (voor kindsponsors) Periodieke update van de situatie van het sponsorkind en diens familie en een beschrijving van ontwikkelingen in de gemeenschap waarin het kind woont	Informereren, verantwoorden	Alle kindsponsors - oplage verschilt per land (sponsor kiest voor print of digitaal)	Alle kindsponsors – oplage verschilt per land (de sponsor kiest zelf voor digitaal of print)
	Jaarlijkse projectupdate (voor projectsponsors)	Informereren, betrekken, verantwoorden	Alle projectsponsors, oplage verschilt per project	Alle projectsponsors, oplage verschilt per project
	Noodhulpcommunicatie	Fondsen werven, betrekken en informeren	Actie voor Oost-Afrika in juli 2011, 72.016 direct mailing en 67.219 e-mailings Actie voor West-Afrika in mei 2012, 11414 direct mailings	109.000 (meerdere malen, print en digitaal)
	Digitale nieuwsbrief 1x per 6 weken	Informereren, extra fondsen werven	52.255	74.000

3. Wie we zijn

3.9 Communicatie met belanghebbenden

Doelgroep	Middel	Doel	Oplage bereik 2011-2012	Oplage/bereik 2010-2011
Vrijwilligers	Girls first magazine 3x per jaar (januari, mei, september)	Informereren, betrekken, inspireren, binden, bevestigen	250	350
	Nieuwsbrief (wekelijks) Via digitaal vrijwilligersnetwerk 'In Touch'	Informereren, betrekken	250	350
	Informatiebijeenkomsten	Informereren, opleiden, betrekken, inspireren	± 20 vrijwilligers per bijeenkomst	± 35 vrijwilligers per bijeenkomst
	Sociale media vooral Facebook-pagina voor vrijwilligers (facebook.com/planyouth)	Informereren, betrekken, inspireren	107 likes	-
Corporate partners	Evenementen (twee CSR-workshops, een informatiebijeenkomst over het project REACH)	Relatie onderhouden, betrekken	In totaal ± 75	Enkele tientallen tot honderden
	Persoonlijke contacten op individuele basis	Relatie onderhouden, initiatieven nemen voor invulling samenwerking	Honderden	Honderden
	Digitale mailings	Informereren, betrekken	Kerstmailing (203) Eindejaarsmailing/jaarverslag (137)	Enkele honderden Tussen 100 en 200
	Girls first magazine	Informereren, betrekken, verantwoorden	Op basis van inschrijving	Op basis van inschrijving

3. Wie we zijn

3.9 Communicatie met belanghebbenden

Doelgroep	Middel	Doel	Oplage bereik 2011-2012	Oplage/bereik 2010-2011
Kinderen en jongeren	Love for Sale (MTV-serie spotcampagne, billboards, promo's in kader van project tegen kindersekstoerisme)	Jongeren betrekken bij het werk van Plan	7,5% van alle 13-24 jarige Nederlandse jongeren zag het programma, ruim 1/3 van alle Nederlandse jongeren in die leeftijd is in aanraking gekomen met Love for Sale	-
	Multimediaproject WeCreate (Twitter, weCreate-portal op mtv.nl, interactief spel, et cetera)	Kinderen en jongeren betrekken bij werk van Plan	141.741 mensen via Twitter, ruim 1.000 jongeren waren betrokken bij campagne	-
	Gosupermodel.nl (algemeen)	Kinderen en jongeren betrekken bij werk van Plan	500.000 bezoekers per maand 27.361 'vriendinnen' van het Plan-profiel	500.000 bezoekers per maand
	Direct contact via buitenschoolse opvang (Trommelen voor de Toekomst)	Bewustwording bij jongeren over het werk van Plan en steun hiervoor	490 BSO-instellingen (totaal 24.543 kinderen)	-
	Educatieve programma's op scholen (Schaatsen en Zwemmen voor Water, Aflatoun, Make the Link Climate exChange, Grow your Meal)	Scholen zijn blijvend betrekken bij het werk van Plan	4.800 lespakketten verstuurd	680 scholen
Nederlands publiek	Televisiecommercial (voorjaar 2012)	Naamsbekendheid, bewustwording	78% van de doelgroep, vrouwen 35/55 jaar, welstandsklasse AB1	-
	Volgers Plan op Twitter	Betrekken, interesseren	2.810	1.769
	Volgers Hyves Plan Nederland Volgers Hyves Because I am a Girl	Betrekken, interesseren	2.381 71.282	2.951 79.395
	Volgers Plan op Facebook	Betrekken, interesseren	6.427	1.313
	Jaarverslag	Informeren, verantwoorden	3.344 op www.plannederland.nl/jaarverslag	1.100 op www.plannederland.nl/jaarverslag
	Corporate website	Fondsen werven (betrekken), informeren	231.246 (waarvan 170.493 unieke IP's)	290.140 (waarvan 217.155 unieke IP's)

3.9.3 Klanttevredenheid en klachtenmanagement

3.9.3a Klanttevredenheid

Particuliere sponsors

In september en in oktober 2011 heeft Plan Nederland een klanttevredenheidsonderzoek (KTO) onder sponsors gehouden. Van alle respondenten beoordeelt ruim acht op de tien Plan (Nederland) en de werkwijze van Plan met goed tot uitstekend, 15 procent met voldoende en slechts 2 procent met matig.

	Onderzoek magazine (september 2011)	KTO-onderzoek (oktober 2011)
Uitstekend	10%	9%
Goed	73%	73%
Voldoende	15%	16%
Matig	2%	1%
Slecht	0%	1%
	100%	100%

N= 205 respondenten (322, exclusief 'weet niet')

Tevredenheid van Plan-landenkantoren

Plan Nederland maakt deel uit van een internationale organisatie, met vestigingen over de hele wereld. Samenwerking tussen de collega's in het veld en de fondsenwervende kantoren is van cruciaal belang om effectief te werken. In de loop van 2011 heeft Plan International daarom een klanttevredenheidsmeting onder de Plan-landenkantoren voorbereid. Deze tevredenheidsmeting is in juli 2012 uitgevoerd.

Doel is inzicht te krijgen in de waardering door landenkantoren van de samenwerking met de nationale kantoren, waarvan Plan Nederland er een is. Landenkantoren zijn gevraagd hun collega's rapportcijfers te geven voor de kwaliteit van het programmatisch advies, de kennis van en het begrip voor het beleid en de procedures van het landenkantoor en voor de kwaliteit van de communicatie en het relatiebeheer van het nationale kantoor met de landenkantoren.

De uitkomst van het klanttevredenheidsonderzoek was voor dit jaarverslag nog niet beschikbaar, maar zal in het jaarverslag van 2012-2013 worden opgenomen.

Plan gaat de interne klanttevredenheidsmeting iedere twee jaar herhalen.

Tevredenheid van alliantiepartners

Alliantiepartners worden steeds belangrijker voor Plan Nederland. Behalve de uitwisseling van kennis en ervaring gaat het daarbij ook om goede samenwerking. In het verslagjaar heeft Plan Nederland daarom een begin gemaakt met het ontwikkelen van een instrument om de tevredenheid van alliantiepartners te monitoren. Het is de bedoeling in verslagjaar 2012-2013 een eerste meting te doen, waarover in het volgende jaarverslag kan worden gerapporteerd.

3.9.3b Klachtenmanagement

Plan Nederland wil graag dat de sponsors tevreden zijn en blijven. In dat kader heeft Plan Nederland een vragen- en klachtenprocedure om de tevredenheid van belanghebbenden te bewaken en blijvend te verbeteren. Klachtenrapportages worden ieder kwartaal in het MT besproken, waarna en indien van toepassing bijsturingsacties plaatsvinden.

3. Wie we zijn

3.9 Communicatie met belanghebbenden

Plan Nederland hecht grote waarde aan de tevredenheid van haar partners, in het bijzonder van de particuliere sponsors. Plan hanteert daarom een ruime definitie van het begrip klacht. Plan Nederland registreert iedere mondelinge of schriftelijke uiting van onvrede van een particuliere sponsor of andere partner als klacht, wanneer de verwachting van de partner niet is waargemaakt. Het hoeft dus niet in alle gevallen een 'klacht' in de letterlijke zin van het woord te betreffen.

Meest voorkomende klachten FY12	Totaal FY12	Totaal FY11	Vershil in %
Administratieve zaken, bijvoorbeeld achterstanden, betaalmethoden en attesten (officiële verklaringen)	305	294	4%
Met betrekking tot opzegproces	438	471	-7%
Over de werkwijze en procedures van Plan Nederland (o.a. door-to-door-werving)	684	1.460	-53%
Over communicatie-uitingen (onder andere mailings, jaarverslag)	396	136	191%
Klachten en opmerkingen over de uitschrijving van gesponsorde kinderen	126	210	-40%
Over briefwisseling met gesponsorde kinderen	91	228	-60%
Met betrekking tot communicatie vanuit het veldkantoor	152	179	-15%
Over voorkeur ten aanzien van te sponsoren kinderen of projecten	37	52	-29%
Overige	374	976	-62%
Totaal	2.603	4.006	-35%

Toelichting

Daling over de gehele linie

In de tabel is een daling van het totaal aantal klachten zichtbaar ten opzichte van het boekjaar 2010-2011. Het percentage klachten op het aantal sponsors in boekjaar 2010-2011 was 3,6 procent. In het boekjaar 2011-2012 was het percentage 1,9 procent. Ook zijn de absolute aantallen sterk gedaald, van 4.006 in boekjaar 2010-2011 naar 2.602 in boekjaar 2011-2012. Een daling van ruim 35 procent van de absolute aantallen.

Die daling is vooral het gevolg van het feit dat Plan Nederland aanzienlijk minder door-to-door-wervingsacties heeft uitgevoerd en dat de aansturing van de uitvoerende bureaus is verbeterd. Ook in de categorie 'overige' zijn de klachten significant gedaald ten opzichte van het voorgaande jaar. In het verslagjaar 2010-2011 betroffen de overige klachten veelal bezwaren tegen de verhoging van de maandelijkse bijdrage van kindsponsors (323). In het verslagjaar was de prijsverhoging afgerond en waren het aantal klachten hierover dan ook gering.

Klachten over werkwijze en procedures

Meer dan 70 procent van de klachten over de werkwijze en procedures hebben betrekking op door-to-door wervingsacties. De klachten betroffen hoofdzakelijk onjuiste afspraken die met nieuwe sponsors zijn gemaakt.

Klachten over communicatie-uitingen (onder andere mailings, jaarverslag)

De klachten met betrekking tot communicatie-uitingen van Plan Nederland zijn gestegen. Er zijn 221 klachten binnengekomen van sponsors die bij het Girls first magazine ook een kaart ontvingen voor hun voormalig sponsorkind. Dit was het gevolg van een verkeerde selectie in de database en onvoldoende controle. De procedure hiervoor is aangescherpt.

De televisiespot bij de campagne tegen het massaal aborteren van meisjes die Plan Nederland in het voorjaar voerde, heeft tot 61 klachten geleid. 93 procent van deze klachten was van mensen die geen sponsor zijn van Plan; zij vonden de campagne te indringend of te confronterend. Over deze televisiespot is ook een klacht ingediend bij de Reclame Code Commissie. Deze verklaarde de klacht ongegrond.

Klachten en opmerkingen over de uitschrijving van gesponsorde kinderen

Uit kosten- en efficiëntieoverweging heeft Plan Nederland ervoor gekozen om de meeste sponsors bij uitschrijving van het sponsorkind meteen een nieuw sponsorkind toe te wijzen. In boekjaar 2011-2012 waren 126 mensen het niet eens met deze procedure, ten opzichte van 210 in het jaar daarvoor. Deze daling komt waarschijnlijk voort uit het feit dat sponsors vertrouwd raken met deze manier van werken.

3. Wie we zijn

3.9 Communicatie met belanghebbenden

Bovendien belt Plan Nederland sponsors over uitschrijving, als zij van tevoren hebben aangegeven daar prijs op te stellen.

Klachten over de briefwisseling met de gesponsorde kinderen

Plan Nederland heeft het contact met de veldkantoren verbeterd. Dat resulteert in een sneller antwoord op brieven van sponsors. Voorheen was dat de voornaamste bron van klachten over de briefwisseling met sponsorkinderen.

Afname overige klachten

Periodieke analyses van de klachten en de continue procesverbeteringen zorgen voor een afname van het aantal klachten over andere onderwerpen dan de bovengenoemde.

Het aantal klachten met betrekking tot het opzeggingsproces is iets afgenomen, maar blijft schommelen. Het betreft vooral klachten over het uitblijven van een bevestiging van uitschrijving. Plan Nederland heeft er uit kostenoverweging voor gekozen om sponsors die Plan korter dan drie maanden en voor minder dan 5 euro per maand sponsoren, alleen een opzegbevestiging per e-mail te sturen. Ook komt het nog regelmatig voor dat het verzoek tot opzegging (verzonden per brief) Plan niet bereikt of dat de sponsor zelf vergeet een automatische incasso stop te zetten. De opzeggingsprocedure blijft dus aandacht vragen.

Ook in het komende verslagjaar zal Plan Nederland vragen en klachten eenduidig en systematisch registreren, zodat trends en problemen in de processen tijdig kunnen worden signaleerd.

3.9.4 Dialoog met sponsors: 'Denk mee met Plan'

Met het oog op een goede aansluiting bij de wensen en verwachtingen van sponsors, potentiële sponsors en vrijwilligers gaat Plan Nederland graag de dialoog met hen aan. Dit gebeurt onder meer via klantcontacten op de afdeling klantenservice, via de social media, met contacten tijdens evenementen (onder meer op scholen) en met periodieke klanttevredenheidsonderzoeken.

In het kader van een aanscherping van de strategische koers organiseerde Plan Nederland begin 2012 een intensieve gedachtewisseling met de particuliere sponsors. In twee groepsdiscussies werden (positieve) drijfveren, wensen en barrières van sponsors besproken. Ook zette Plan een online co-creatie community op (denkmeemetplan.nl), waarin Plan-sponsors en andere belangstellenden hun mening konden geven. Plan Nederland beoogde hiermee:

- het aanbod aan huidige sponsors te verbeteren;
- input te krijgen voor het bepalen van (nieuwe) businessprioriteiten;
- gezamenlijke ontwikkeling van nieuwe fondsenwervingsinitiatieven;
- meer inzicht te krijgen in de belangrijkste barrières die in de benadering van potentiële sponsors moeten worden overwonnen.

In totaal namen honderd mensen deel aan de persoonlijke en onlinediscussies over 28 onderwerpen. Meer dan 700 kwalitatieve reacties waren het resultaat. Zowel Plan Nederland als de deelnemers hebben de discussies ervaren als zeer waardevol.

Een paar reacties van deelnemers:

'Ik wil jullie graag bedanken voor de mogelijkheid die jullie me geboden hebben door mij te vragen mee te denken over Plan. Het was fijn om nauw betrokken te zijn bij dit onderzoek. Als donateur voel je je gehoord, wat natuurlijk belangrijk is.'

'Ik heb veel plezier aan de community beleefd. Interessante ideeën gezien en leuk dat er zo veel mensen hebben gereageerd. Goed idee om sponsors er zo bij te betrekken. Ik hoop dat jullie dat in de toekomst blijven doen.'

3.10 Plan International: profiel van de internationale organisatie

3.10.1 Identiteit

Plan International is een internationale, humanitaire, kindgerichte ontwikkelingsorganisatie zonder politieke, godsdienstige of commerciële doelstellingen. Plan werkt sinds 1937 in vaak moeilijke en complexe omstandigheden aan blijvende verbeteringen in de levenssituatie van kinderen en hun familie in ontwikkelingslanden. Plan doet dit door middel van kindgerichte gemeenschapsprojecten in vijftig landen in Afrika, Azië en Latijns-Amerika. Plan zet zich wereldwijd in voor de rechten van kinderen en betere naleving van het VN-verdrag voor de Rechten van het Kind.

3.10.2 Visie

Plan staat voor een wereld waarin alle meisjes en jongens zich volledig kunnen ontwikkelen; een wereld die de rechten en de waardigheid van volwassenen en kinderen respecteert. Plan werkt aan een wereld waarin meisjes en jongens gelijke kansen krijgen, omdat ze daar recht op hebben.

3.10.3 Missie

Plan streeft naar blijvende en concrete verbeteringen in het leven van meisjes en jongens in ontwikkelingslanden door:

- te luisteren naar kinderen en met hen samen te werken;
- uit te gaan van de kracht van ieder kind;
- kinderen, hun familie en de gemeenschap waarin zij leven, in staat te stellen in hun basisbehoeften te voorzien en hun mogelijkheden te vergroten om volledig mee te doen in de samenleving;
- op te komen voor de rechten van kinderen, waar ook ter wereld.

3.10.4 Geschiedenis

Plan is een niet-gouvernementele ontwikkelingsorganisatie van Britse oorsprong. De Engelse journalist John Langdon-Davies richtte de organisatie in 1937 op om weeskinderen en ontheemde kinderen in de Spaanse Burgeroorlog een veilig onderkomen te bieden. Tijdens de Tweede Wereldoorlog was de organisatie ook actief in Nederland, Frankrijk en België. In de loop van de jaren vijftig verschoof het werkterrein van Plan naar arme landen buiten Europa.

Per 30 juni 2012 werden in totaal 1,23 miljoen kinderen via Plan gesponsord (2011: 1.518.561).

3.10.5 Organisatie

Organogram Plan International

Programmalanden

Westelijk Afrika (WARO)

Benin, Burkina Faso, Ghana, Guinee,
Guinee-Bissau, Kameroen, Liberia, Mali,
Niger, Senegal, Sierra Leone, Togo

Oostelijk en Zuidelijk Afrika (RESA)

Egypte, Ethiopië, Kenia, Malawi,
Mozambique, Rwanda, Sudan, Zuid-Sudan,
Tanzania, Uganda, Zambia, Zimbabwe

Azië (ARO)

Bangladesh, Cambodja, China, Filipijnen,
India, Indonesië, Laos, Myanmar, Nepal,
Pakistan, Sri Lanka, Oost-Timor, Thailand,
Vietnam

Latijns-Amerika (ROA)

Dominicaanse Republiek, El Salvador, Gua-
temala, Haïti, Honduras, Nicaragua, Bolivia,
Brazilië, Colombia, Ecuador, Paraguay, Peru

**Internationaal
Bestuur &
Internationaal
kantoor**

Nationale Organisaties

Australië

België

Brazilië

Canada

Colombia

Denemarken

Duitsland

Finland

Frankrijk

Groot-Brittannië

Hong Kong

Ierland

India

Italië

Japan

Nederland

Noorwegen

Spanje

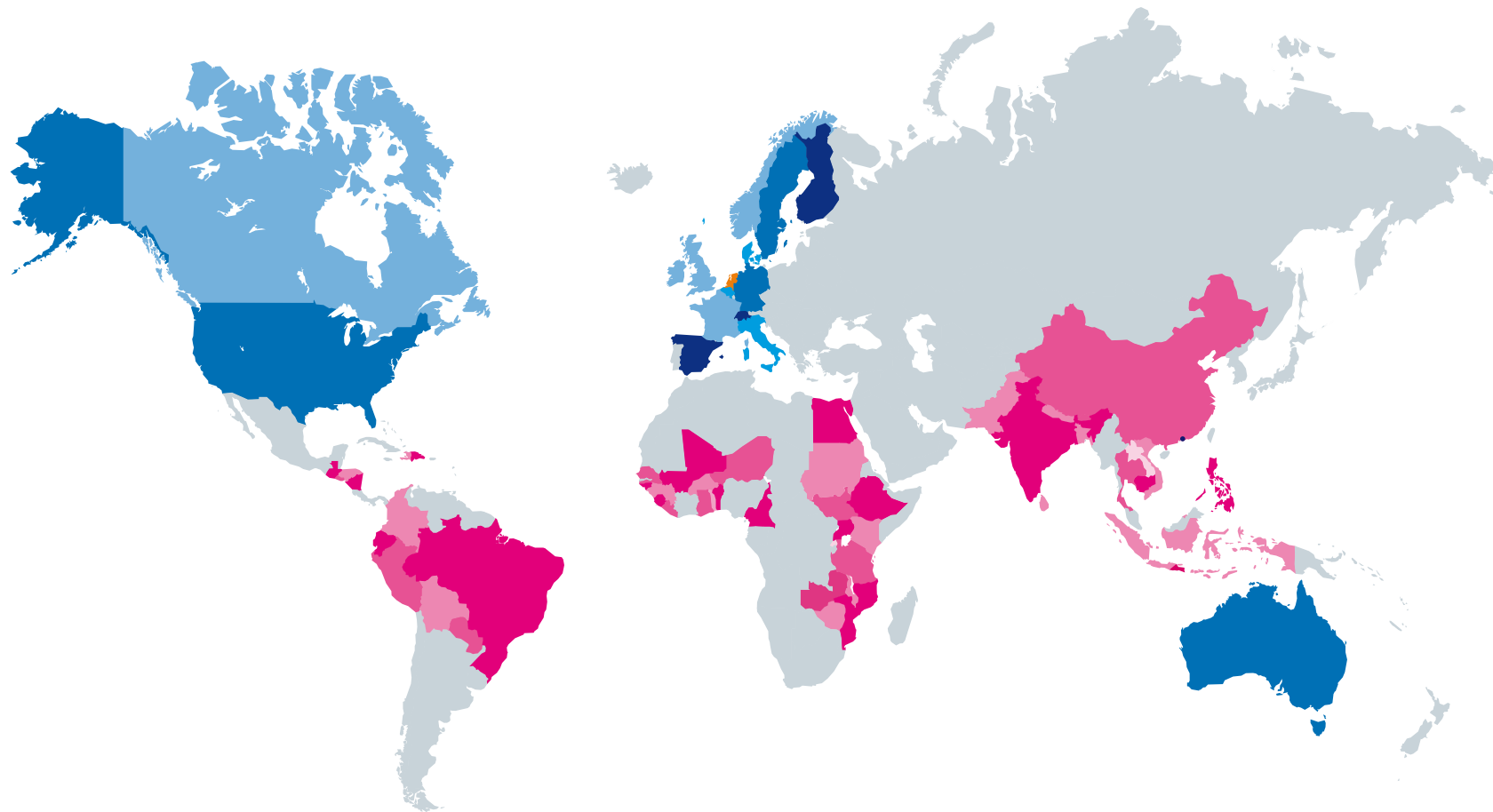
Verenigde Staten

Zuid-Korea

Zweden

Zwitserland

Plan-programmalanden en Nationale Organisaties

Roze: Programmalanden
Blauw: Nationale Organisaties

3. Wie we zijn

3.10 Profiel Plan International

Plan is een wereldwijde organisatie met een wereldwijde ambitie. Ruim 7.500 medewerkers, in de programmalanden vrijwel allemaal van lokale afkomst, 50.000 vrijwilligers in gemeenschapsprojecten over de hele wereld en ruim 1,2 miljoen kinderen en hun sponsors werken samen aan een beter leven voor kinderen in ontwikkelingslanden. Om dit doel stap voor stap te bereiken, heeft Plan een efficiënt internationaal netwerk, dat bestaat uit veldorganisaties in vijftig programmalanden in Afrika, Azië en Latijns-Amerika en 21 nationale organisaties, waaronder Plan Nederland, waar fondsen worden geworven.

De koepelorganisatie Plan International is een gezamenlijke organisatie voor beleid, uitvoering en controle van de programma's en de projecten in de programmalanden. De nationale organisaties zijn leden van Plan International.

De 21 nationale organisaties (inclusief Colombia en India, die een status hebben als Field Country National Organisation) hebben als belangrijkste taak de fondsen te werven die nodig zijn voor het realiseren van de kindgerichte gemeenschapsprojecten in de programmalanden. De nationale organisaties werven die fondsen bij particulieren, overheden en bedrijven. Bovendien zetten de nationale organisaties van Plan zich in eigen land en internationaal in voor lobby en mondiale educatie. Behalve in Nederland, heeft Plan nationale organisaties in Australië, België, Brazilië, Canada, Colombia, Denemarken, Duitsland, Finland, Frankrijk, Groot-Brittannië, Hong Kong, Ierland, India, Italië, Japan, Noorwegen, Spanje, de Verenigde Staten, Zuid-Korea, Zweden en Zwitserland.

3.10.6 Beleid

Het beleid van Plan wordt vastgesteld door het internationale bestuur, dat bestaat uit elf gekozen bestuursleden, en een vertegenwoordiging van minimaal drie bestuursleden uit de programmalanden. De bestuursleden worden op basis van individuele kennis, expertise en ervaring gekozen door

de Members Assembly van Plan, waarin alle nationale organisaties zijn vertegenwoordigd. Het internationale bestuur legt verantwoording af aan de Members Assembly.

Het internationale kantoor van Plan International, gevestigd in het Engelse Woking (bij Londen), is verantwoordelijk voor de coördinatie van alle activiteiten in de landen waar Plan werkt. Het internationale kantoor wordt geleid door de internationale directeur (Chief Executive Officer), die rapporteert aan het internationale bestuur.

Het internationale kantoor ziet toe op een efficiënte besteding van de fondsen die geworven zijn door de nationale organisaties en stelt het geld beschikbaar aan de Plan-velddorganisaties (Country Offices) in de programmalanden, op basis van hun jaarlijkse en meerjarige ontwikkelingsplannen, voortgangsrapportages en begroting. Ook controleert het internationale kantoor de bestedingen en de kwaliteit van de ontwikkelingsprogramma's en draagt zorg voor regelmatige interne en externe audits.

3.10.7 Werkwijze in de programmalanden

Plan werkt in de directe leefomgeving van kinderen aan duurzame verbetering van hun levensomstandigheden. Plan doet dit door middel van kindgerichte programma's en projecten, waarin kinderen centraal staan en die armoede aan de basis aanpakken. Duurzame armoedebestrijding is het primaire doel.

Selectie van programmalanden

Plan selecteert de programmalanden op basis van een aantal criteria, namelijk:

- de kindersterfte (onder kinderen tot en met vijf jaar) is hoger dan 4 procent;
- de HDI (Human Development Index, een meetinstrument van de Verenigde Naties dat de sociaal-economische situatie van een land aangeeft) is 0,72 of lager.

Vóór de start van programma's in een nieuw land onderzoekt Plan bovendien de situatie in een land, om op grond daarvan te kunnen bepalen hoe de organisatie het beste kan bijdragen aan de ontwikkeling van de kinderen. In deze analyse neemt Plan in elk geval de volgende factoren mee:

- de aard en de oorzaken van kinderarmoede;
- de plaatselijke wetgeving en het plaatselijke beleid met betrekking tot de ontwikkeling van kinderen;
- de betrokkenheid van de nationale overheid inzake de rechten van het kind;
- het politieke en sociale klimaat en de stabiliteit in het land;
- de aard en de mate van ontwikkeling van het maatschappelijk middenveld, inclusief de aanwezigheid van andere internationale ontwikkelingsorganisaties;
- bestaande nationale en internationale communicatiefaciliteiten.

Bij de identificatie, planning, uitvoering en evaluatie van programma's en projecten zijn de kinderen en de families in de betrokken gemeenschappen de partners van Plan. De prioriteiten die zij aangeven, staan centraal. Plan werkt in de programmalanden op nationaal, regionaal en lokaal niveau ook intensief samen met overheden, andere (inter)nationale ontwikkelingsorganisaties, maatschappelijke organisaties (zoals dorpscomités, vrouwenorganisaties, culturele instellingen en vrijwilligers- en jongerenorganisaties), particuliere organisaties en het bedrijfsleven.

Child Centered Community Development: kinderen centraal

Plan gelooft in de kracht van kinderen. Plan gelooft ook dat kinderen zelf heel goed weten wat ze nodig hebben voor hun ontwikkeling. Daarom luistert Plan naar kinderen en betreft hen bij de projectactiviteiten. Plan leert kinderen daarbij op te komen voor hun rechten en geeft ze een stem. Vaak letterlijk, met een jeugdjournaal of een radioprogramma voor en door kinderen, met een kinderparlement of met videofilms die kinderen maken over hun

leven. De stem van kinderen die opkomen voor hun rechten, kan het begin zijn van ingrijpende, positieve veranderingen in een samenleving, en van oplossingen die goed zijn voor kinderen, niet alleen voor volwassenen.

Als basisingrediënten van de werkwijze zet Plan de behoeften van kinderen centraal, luistert naar kinderen, hun familie en gemeenschappen en neemt hen serieus. Deze werkwijze noemt Plan Child Centered Community Development (CCCD). Het is de hoeksteen van alle Plan-activiteiten.

Capaciteitsversterking

Betere vaardigheden van de mensen ter plaatse maken deel uit van Plan's doel bij te dragen aan de zelfredzaamheid van de betrokken gemeenschappen, zodat zij onafhankelijk worden en blijven van externe hulp. In dat kader begeleidt Plan ook gemeenschapsorganisaties (zoals een buurt- of wijkvereniging) bij het analyseren van problemen en bij het vinden van oplossingen en bij de planning en uitvoering van projecten en programma's. Ook ondersteunt Plan gemeenschappen bij het verbeteren van hun vaardigheden om op te komen voor hun rechten.

De rechten van kinderen

Bijna de helft van alle kinderen wereldwijd – dat is meer dan een miljard kinderen – leeft in armoede, vooral als gevolg van uitsluiting en discriminatie. Om armoede blijvend uit te bannen, is het niet voldoende de welvaart eerlijker te verdelen. Blijvende oplossingen voor armoede beginnen met inzicht in de bestaande, ongelijke machtsrelaties op sociaal, economisch en politiek gebied. Plan vindt het belangrijker dat deze ongelijkheid wordt aangepakt en dat volwassenen en kinderen, waar ook ter wereld, aanspraak kunnen maken op hun rechten. Plan is een kindgerichte ontwikkelingsorganisatie en werkt op grond van de verplichting die de internationale gemeenschap is aangegaan met het ondertekenen van het VN-verdrag voor de Rechten van

het Kind in 1989: kinderen verdienen niet alleen alle steun die ze nodig hebben om een toekomst op te bouwen, ze hebben er recht op.

Voor het werk van Plan betekent dit dat kinderen, hun familie en de gemeenschappen waarin zij leven, leren opkomen voor hun rechten, onder meer door bewustwording en training. Het betekent ook dat Plan nadrukkelijk opkomt voor de rechten van meisjes om hun dezelfde kansen te geven als jongens. Bovendien betekent het dat Plan werkt met overheden om ervoor te zorgen dat internationale verdragen worden omgezet in beleid dat wordt uitgevoerd en gehandhaafd. Plan draagt zo bij aan de mondigheid van kinderen en families en aan de plichtsvervulling van overheden.

Meisjes eerst: the smartest investment

Sinds het eerste 'Because I am a Girl'-rapport in 2007 duidelijk heeft gemaakt hoe slecht meisjes er wereldwijd voor staan, besteedt Plan nog nadrukkelijker aandacht aan meisjes in de programma's en projecten. Gendergelijkheid is in toenemende mate een cross-cutting thema, dat in ieder project wordt meegenomen. Want Plan wil meisjes de kans geven een inhaalslag te maken, zodat zij dezelfde kansen krijgen als jongens en hun rechten kunnen claimen. Dat is niet alleen rechtvaardig om te doen, maar in het kader van duurzame armoedebestrijding ook de smartest investment. Want onderzoek heeft aangetoond dat de armoedespiraal wordt doorbroken als meisjes simpelweg dezelfde onderwijskansen krijgen als jongens.

Programmakader

Armoede heeft nooit één oorzaak. Bovendien veroorzaakt armoede vaak een vicieuze cirkel waarin mensen gevangen raken. Daarom pakt Plan de oorzaken van armoede in samenhang en aan de basis aan, op meerdere terreinen tegelijkertijd. Want een school bouwen heeft weinig zin als kinderen moeten werken, als er geen goede leerkrachten zijn en ouders er niet van

overtuigd zijn dat hun kinderen recht hebben op onderwijs. Als Plan een school gaat bouwen, zet Plan dus ook projecten op waarmee ouders hun inkomsten kunnen verbeteren, leidt leerkrachten op en vertelt kinderen en ouders over de rechten van kinderen.

De programma's van Plan dragen bij aan een duurzame leefomgeving waarin de rechten van kinderen en jongeren bekend zijn, worden gerespecteerd en beschermd en kunnen worden geclaimd door allen.

Plan stelt zich hierbij concreet tot doel:

- 1 Kinderen en jongeren te beschermen tegen alle vormen van geweld;
- 2 Een gezond leven voor kinderen en jongeren;
- 3 Goed onderwijs voor kinderen;
- 4 Veilig water en betere sanitaire voorzieningen voor kinderen en hun familie;
- 5 Een betere levensstandaard voor kinderen en hun familie;
- 6 Seksuele en reproductieve gezondheid voor jongeren, met name in relatie tot HIV/aids;
- 7 Kinderen en jongeren in staat stellen te participeren in de samenleving;
- 8 Hulp en bescherming te bieden bij rampen.

Als leidraad bij het plannen, uitvoeren en evalueren van programma's en projecten gelden de volgende uitgangspunten (principles):

Het kind staat centraal (child centeredness): alle activiteiten moeten bijdragen aan de verbetering van de levensomstandigheden van kinderen. De rechten van kinderen liggen hieraan ten grondslag.

Geïntegreerde aanpak (integration): met het oog op doelmatigheid worden aspecten van de acht doelstellingen samengevoegd in een coherente programmastrategie.

Gelijke kansen voor meisjes en jongens (gender equity): projecten zijn erop gericht de verhouding tussen mannen en vrouwen te verbeteren en de ontwikkelingskansen voor meisjes en vrouwen te vergroten.

Draagkracht op de lange termijn vergroten (empowerment and sustainability): projecten richten zich op blijvende verbetering van de organisatorische, technische en financiële deskundigheid van de gemeenschappen.

Respect voor het leefmilieu (environmental sustainability): projecten richten zich op armoedebestrijding op de lange termijn, op een manier die duurzame en gelijke toegang tot natuurlijke hulpbronnen waarborgt en de draagkracht van het ecosysteem verbetert.

Samenwerking (cooperation): alle projecten worden in samenwerking met de betrokken gemeenschap, overheidsorganen, non-gouvernementele en andere organisaties opgezet en uitgevoerd.

Leren van elkaar (learning): met het oog op kwaliteitsverbetering trekt Plan voortdurend lering uit interne en externe ervaringen van de eigen organisatie en partners.

3.10.8 Bestedingen via Plan International

Plan gaat zo efficiënt mogelijk en volgens de internationale normen om met de fondsen uit de 21 donorlanden. Via het internationale kantoor van Plan worden deze fondsen toegekend aan de veldkantoren in de programmalanden. Een centraal verzamelpunt biedt kostenvoordelen vanwege lagere transactiekosten, betere wisselkoersen en betere controle.

Verdeling van de middelen

De verdeling over de programmalanden van de gebundelde inkomsten, onder meer uit particuliere sponsorwerving, vindt in principe plaats op

basis van de goedgekeurde strategische meerjarenplannen. Deze worden door de veldkantoren vastgelegd na overleg met kinderen, hun families en gemeenschappen en partners. Deze strategische plannen voor elk programmaland bevatten de specifieke programmadoelen voor een programmaland of -gebied. Bijvoorbeeld dat het percentage kinderen dat de lagere school afmaakt in vijf jaar stijgt van 40 naar 60 procent, door het bouwen van scholen en het trainen van leerkrachten.

Investering in kindgerichte gemeenschapsprojecten

Plan geeft geen geld rechtstreeks aan kinderen of hun families. De beschikbare middelen worden gebruikt voor het realiseren van kindgerichte gemeenschapsprojecten die op de korte of langere termijn leiden tot verbetering van de kwaliteit van het leven van kinderen. De bijdragen van sponsors worden geïnvesteerd in deze projecten en programma's.

Controle

Plan controleert streng hoe de fondsen worden besteed. Daarmee waarborgt Plan efficiënt beheer en kan oneigenlijk gebruik worden voorkomen. Het lokale veldmanagement is financiële verantwoording verschuldigd aan de landendirecteur, die op zijn beurt verantwoording aflegt aan een van de vier regionale directeuren. De regionale directeuren leggen verantwoording af aan de internationale directeur van Plan International, die weer verantwoording aflegt aan het internationale bestuur van Plan.

Plan werkt met gedetailleerde procedures voor elke fase in de besteding van fondsen. Alle procedures en administratieve en controllingprocessen zijn vastgelegd in het Field Operations Book. De interne auditafdeling van Plan controleert jaarlijks ongeveer 70 procent van de uitgaven in het veld en rapporteert daarover direct aan de financial audit committee van het internationale bestuur. Bovendien wordt Plan jaarlijks gecontroleerd door

externe accountants van accountantskantoor PwC. Tot slot zijn het management en de operaties van Plan International Inc. en Plan Limited gecontroleerd en onafhankelijk beoordeeld door de International Committee on Fundraising Organizations (ICFO). Beide voldoen aan de ICFO-standaarden en grondslagen.

Plan heeft in alle programmalanden een systeem voor planning, monitoring, evaluatie, leren en verantwoorden. Dit systeem voor Planning, Accountability and Learning (PALS) vormt de basis voor het beheer en de controle van de financiën en het volgen van de kortetermijnresultaten (outputs) en de langetermijnresultaten (outcomes) van programma's en projecten. PALS biedt namelijk de mogelijkheid om:

- op basis van een onderzoek vooraf (baseline study) duidelijke en haalbare doelstellingen te formuleren (planning);
- tussentijds te bepalen of er aantoonbare stappen zijn gezet in het bereiken van de vooraf bepaalde doelstellingen; met deze gegevens kan de voortgang worden gemeten (monitoring);
- te bepalen of de vooraf bepaalde doelstellingen zijn bereikt en om lering te trekken uit de programma's (evaluation).

Inkomsten en uitgaven

Het totaal van de inkomsten van de 21 nationale organisaties bepaalt de inkomsten van Plan International. Van de som van geworven fondsen mag volgens de richtlijnen van Plan maximaal twintig procent worden uitgegeven aan kosten voor fondsenwerving en aan de uitvoeringskosten van Plan en de nationale organisaties.

De overige (minimaal) 80 procent wordt besteed aan de ontwikkeling, begeleiding en uitvoering van Plan's programma's en projecten voor kinderen.

Daaronder vallen alle kosten die moeten worden gemaakt om 'de klus te

klaren', waaronder de kosten van deskundigen (artsen, ingenieurs, architecten), salarissen van lokale Plan-medewerkers, het programmabeheer en de huisvesting van de lokale Plan-organisaties. Deze kosten zijn noodzakelijk om programma's en projecten van de grond te krijgen en succesvol af te ronden.

Plan International neemt geen kosten voor haar rekening voor fondsenwervende activiteiten van de nationale organisaties.

Reserves

Plan International reserveert middelen uitsluitend voor onvoorziene omstandigheden, zoals inkomstenverliezen, koersschommelingen en onverwachte extra uitgaven, bijvoorbeeld voor noodhulp na rampen. De fondsen die bedoeld zijn voor deze reserves, worden vastgezet in deposito's.

3.11 Onderscheidend vermogen (USP's) van Plan

1. Plan werkt structureel, direct en aan de basis met lokale mensen aan armoedebestrijding in de communities – dorpen en wijken. Plan doet dit door middel van programma's en projecten in de directe omgeving van kinderen. Plan blijft een aantal jaren om samen met de mensen tot oplossingen te komen voor hun armoedeprobleem.
2. Plan betreft kinderen bij de projecten. Plan luistert naar kinderen, hun familie en de communities en geeft hun een stem. Daardoor krijgen ze meer kansen, want zij geven aan wat voor hen belangrijk is.
3. Plan legt de nadruk op gelijke rechten en kansen voor meisjes. Want armoede kan niet worden opgelost als niet ook gelijkheid tussen meisjes en jongens en vrouwen en mannen wordt gerealiseerd.
4. Plan werkt samen met alle betrokkenen. Plan verwacht dat ook zij verantwoordelijkheid nemen en meedoen. Plan stelt aan de communities materialen ter beschikking voor gemeenschapsprojecten. De betrokkenen dragen ook altijd zelf bij aan de projecten, hetzij door arbeidskracht (bijvoorbeeld bij het bouwen van een school), hetzij door ook zelf fondsen te werven (bijvoorbeeld door lootjes te verkopen). De achterliggende gedachte daarvan is, dat projecten alleen maar succesvol kunnen zijn als de mensen zelf vanaf het allereerste begin meedoen en eigen verantwoordelijkheid nemen. Alleen dan kan een project duurzaam zijn.
5. Plan werkt in de programmalanden intensief samen met (lokale) overheden en instanties om grote problemen aan te pakken, zoals meisjesbesnijdenis, kinderhandel en HIV/aids. Via lobby oefent Plan invloed uit op wijzigingen in wet- en regelgeving ten gunste van de kansarmen in de samenleving.
6. Ook in de donorlanden werkt Plan in partnerschap met het bedrijfsleven, met overheden en andere institutionele donoren en in alliantie met andere organisaties aan het tegengaan van schendingen van de rechten van kinderen, met de nadruk op de rechten van meisjes.
7. Plan is een wereldwijde organisatie, maar heeft in alle vijftig programmalanden een eigen nationale en lokale infrastructuur met lokale medewerkers die ter plekke werken aan armoedebestrijding.
8. Plan faciliteert communicatie tussen sponsors en kinderen. Ontwikkelingssamenwerking krijgt daardoor een persoonlijk gezicht. Plan kent alle kinderen bij naam en monitort de families die meedoen aan de projecten. Uniek voor Plan is, dat sponsors naar het veld kunnen. Op bezoek bij het kind dat ze sponsoren, kunnen zij met eigen ogen zien hoe Plan werkt en welke projecten Plan uitvoert in de directe omgeving van kinderen.

3.12 Plan-organen

Managementteam Plan Nederland

Drs. M.M. (Monique) van 't Hek, algemeen directeur
De heer R. (Robert) de Groot, chief marketing officer (per 1 oktober 2011)
Drs. Q.A.(Quirine) van Heek, chief financial officer (CFO)
Drs. J.J. (Jan Jaap) Kleinrensink, hoofd Internationale Programma's
(tot 1 december 2011)
Mevrouw D.M. (Daniëlle) Prent, manager HR
Drs. I.R.A.C. (Ismène) Stalpers, chief of International Programs
(per 1 april 2012)

Raad van Toezicht Plan Nederland

Drs. D. (David) Vriesendorp, voorzitter
Mr. P. (Paul) Arlman (tot 31 december 2011)
Mr. H.A. (Hein) van Beuningen (per 14 februari 2012)
Mr. drs. J.L. (Jan Louis) Burggraaf, vice-voorzitter
Mr. E.J. (Erik) Cornelissen (per 14 februari 2012)
Mevrouw F.E.M. (Elsemieke) Havenga-Hillen
Drs. B.J.M. (Bernadette) Langius
Drs. P.B. (Peter) Mensing (tot 31 december 2011)
De heer G.J. (Gerard) Mezenberg (tot 17 april 2012)
Drs. F.M.J. (Frans) Röselaers
Prof. dr. E.M.(Esther-Mirjam) Sent
N.P. (Natascha) Jacobovits de Szeged, BA
Ir. T.C.M.J.(Tom) van Woerkom (per 4 juni 2012)

Raad van Advies Plan Nederland

Dr. H.O.C.R. (Onno) Ruding, voorzitter
De heer A. (Antony) Burgmans

Drs. A.E.J.M. (Alexandra) Schaapveld MA
Prof. mr. J. E. (Jaap) Doek
Drs. E. Ph. (Ewoud) Goudswaard
Drs. J. (John) Lintjer
Mr. drs. R.W.L. (Reinier) Russell (per 6 juni 2012)
Drs. M.A. (Margot) Scheltema (tot 18 juni 2012)
Rabbijn A. (Awraham) Soetendorp
Drs. E. (Ehsan) Turabaz
Luitenant-Generaal b.d. M.L.M. (Marcel) Urlings
De heer E.T. (Erik Thijs) Wedershoven

Internationaal directeur

De heer N. (Nigel) Chapman

Internationaal bestuur (per 30 juni 2011)

Ellen Loej (Chair) – Denemarken (m.i.v.februari 2012)
Dorota Keverian (vice-voorzitter) - USA
Peter Gross (penningmeester) – USA
Werner Bauch – Duitsland
Pierre Bardon – Frankrijk
Stan Bartholomeeussen – België
Lydie Boka-Mene – Southern Director
Joshua Liswood – Canada
Anne Skipper – Australië
Reema Nanavaty – Southern Director (m.i.v. november 2011)
Martin Hoyos – Oostenrijk

3. Wie we zijn

3.10 Profiel Plan
International

Nationale Organisaties en hun directeur

Australië: Ian Wishart

België: Dirk van Maele

Canada: Rosemary A. McCarney

Colombia: Gabriela Bucher Balcázar

Denemarken: Gwen Wisti

Duitsland: Maïke Röttger, m.i.v. 3 december 2010

Finland: Riitta Weiste

Frankrijk: Alain Caudrelier-Benac

Groot-Brittannië: Marie Staunton

Hong Kong: James R. Murray

Ierland: David Dalton

India: Bhagyashri Dingle

Italië: Tiziana Fattori

Japan: Gabriel Kazuo Tsurumi

Nederland: Monique van 't Hek, m.i.v. 1 maart 2011

Noorwegen: Helen Bjørnøy

Spanje: Concha López

Verenigde Staten: Tessie San Martin

Zuid-Korea: Sang-Joo Lee

Zweden: Anna Hägg-Sjöquist

Zwitserland: Andreas Herbst m.i.v. 16 september 2010

Regionale organisaties

Gezahegn Kebede, Regionaal Directeur Oostelijk en Zuidelijk Afrika met
ingang van 1 august 2010

Roland Angerer, Regionaal Directeur Latijns-Amerika, met ingang van
1 september 2010

Adama Coulibaly, Regionaal Directeur Westelijk Afrika, met ingang van
1 februari 2011

Mark Pierce, Regionaal Directeur Azië, met ingang van 1 april 2011

3. Wie we zijn

3.10 Profiel Plan

International

Deel 4

Verantwoording

Deel 4: Verantwoording

4.1 Directieverslag

4.1.1 75 jaar Plan

Het is dit jaar 75 jaar geleden dat de Britse oorlogscorrespondent John Langdon-Davies tijdens de Spaanse Burgeroorlog het Foster Parents Plan voor War Children oprichtte. In de dertig jaren die volgden, zette de organisatie zich in voor kinderen in oorlogsgebieden, eerst in Europa tijdens en na de Tweede Wereldoorlog, daarna in Cambodja, Laos, Korea en Vietnam. In de jaren zestig groeide Plan uit tot een van de grootste internationale ontwikkelingsorganisaties die in vijftig landen werkt voor en met kinderen. In de afgelopen 75 jaar heeft Plan vele miljoenen kinderen zicht gegeven op een betere toekomst en bij Plan Nederland hebben we daar jaar na jaar aan bijgedragen. In dit verslagjaar alleen al hebben 103.841 particuliere sponsors onze projecten gesteund en 84.969 sponsorkinderen en hun familie op weg geholpen naar een leven zonder armoede en uitzichtloosheid.

Pioniersgeest

We zijn er trots op dat we als organisatie de intentie van John Langdon-Davies trouw zijn gebleven: kinderen steunen in hun eigen omgeving, met de financiële bijdragen van sponsors van over de hele wereld. Maar er was meer en dat is er nog steeds. We stimuleren onze sponsors ook contact te onderhouden met de kinderen, als ambassadeurs van hun communities en hen aan te moedigen. We creëren daarmee een wereldwijd netwerk van persoonlijke betrokkenheid, die landsgrenzen overschrijdt en cultuurbarrières afbreekt.

Ook de pioniersgeest zit nog steeds in het DNA van onze organisatie. Plan was de eerste ontwikkelingsorganisatie die kinderen een stem gaf

in hun eigen ontwikkeling. Plan kwam met Child Centered Community Development, een werkwijze die de inbreng van kinderen centraal stelt. Het was Plan die in 2007 de noodklok luidde over de onvoorstelbaar schrijnende situatie van meisjes in ontwikkelingslanden en dat wetenschappelijk onderbouwde. En op 11 oktober 2012 stond de hele wereld voor het eerst stil bij het lot van meisjes op de allereerste Wereldmeisjesdag (International Day of the Girl Child), die dankzij jarenlange lobby van Plan door de Verenigde Naties is uitgeroepen. Dat is een grote stap voorwaarts en een belangrijk signaal dat we in onze strijd voor een rechtvaardige en gelijkwaardige wereld meisjes een extra zetje moeten geven, zodat zij dezelfde kansen en rechten krijgen als jongens.

Nieuwe antwoorden

Er is dus veel om trots op te zijn als we kijken naar 75 jaar Plan. En toch hadden we ons 75-jarige bestaan liever niet gevierd. Als ontwikkelingsorganisatie is ons doel immers vanaf dag één om onszelf overbodig te maken, omdat de kinderen en families voor wie wij werken op eigen kracht verder kunnen. Op lokaal en regionaal niveau is dat vaak gelukt, maar het wereldwijde armoedeprobleem hebben we nog niet opgelost. Het zou ook naïef zijn te denken dat Plan dat alleen kan.

We leven in een wereld in crisis, die de noodzaak van ontwikkelingsorganisaties als de onze alleen maar benadrukt en ons dwingt nieuwe antwoorden te vinden.

De economische crisis plaatst ons voor de uitdaging andere manieren te vinden om voldoende fondsen te werven voor ons werk om de gevolgen voor kinderen in ontwikkelingslanden tot een minimum te beperken. De klimaatcrisis confronteert ons met een toenemend aantal natuurrampen in

onze programmalanden, dat het werk van jaren teniet kan doen en altijd de allerarmsten en meest kwetsbaren het hardste treft.

Daarbij is ontwikkeling en duurzame armoedebestrijding een proces dat generaties in beslag kan nemen. Een eerlijker verdeling van welvaart die voor ontwikkeling nodig is, vraagt om fundamentele verandering, in cultuur en tradities, in gedrag en in machtsbalans. Onze eigen geschiedenis leert dat dit niet van de ene op de andere dag kan worden bereikt. Kijk naar de gelijkwaardige positie van vrouwen in de Westerse wereld; dat heeft eeuwen gekost. Het werkterrein van Plan vraagt om een lange adem en veel flexibiliteit, en die hebben we.

Als een ramp toeslaat in een van onze werkgebieden, zijn we er en redden levens met onze noodhulpprogramma's. Als het gaat om duurzame ontwikkeling, steunen we de kinderen, geven hen een toekomstperspectief en werken met onze gemeenschapsprojecten aan een kansrijker leven voor elk van hen. We komen op voor de kansen en rechten van meisjes en stellen hen in staat om de armoedespiraal te doorbreken, voor henzelf en voor de generaties die na hen komen. Want als meisjes de kans krijgen naar school te gaan en hun schoolopleiding af te ronden, verdienen ze later meer, kunnen ze beter voor hun kinderen zorgen en zien ze erop toe dat hun kinderen – hun zonen én dochters – ook naar school gaan. Daarmee ontstaat een sneeuwbal-effect, dat op termijn de armoedespiraal doorbreekt.

Zo werken we stap voor stap aan een betere toekomst voor meisjes en jongens, zolang kinderen in ontwikkelingslanden onze steun nodig hebben.

4.1.2 Ontwikkelingen in het verslagjaar

Particuliere fondsenwerving

Het is in het verslagjaar niet gelukt om al onze plannen en ambities te realiseren. Zo is het werven van nieuwe kindsponsors achtergebleven bij onze

verwachtingen. Net als veel andere organisaties hebben we een vergrijzende achterban van ongelooflijk trouwe sponsors. Veel van hen zijn 55+ of ouder en zijn al jaren sponsor. Dat is een groot goed waar we dankbaar voor zijn, maar het brengt ook een relatief snel natuurlijk verloop met zich mee. Het is dus belangrijk een jongere generatie aan ons te binden, een generatie die hart heeft voor ontwikkelingssamenwerking – daarvan zien we overal de bewijzen – maar die niet gemakkelijk kiest voor het langetermijncommitment dat wij van onze kindsponsors vragen.

Ook de recessie en het huidige maatschappelijke klimaat zijn factoren die van invloed zijn op onze wervingsactiviteiten. Veel mensen voelen de gevolgen van de recessie en moeten de broekriem aanhalen. De groeiende kritiek op de effectiviteit van ontwikkelingssamenwerking doet mensen aarzelen, omdat ze zich afvragen of het allemaal wel zin heeft en het geld goed terecht komt. Konden we al die mensen maar uitnodigen om te komen kijken naar onze projecten! We zouden dan de twijfel kunnen wegnemen en kunnen laten zien dat kinderen een kans geven – bijvoorbeeld door onderwijs – een ongelooflijk positieve verandering betekent. In de landen waar wij werken, bouwt Plan aan de zelfredzaamheid en het zelfvertrouwen van een hele nieuwe generatie van krachtige jongeren, die zelf iets van hun leven kunnen maken en zelf aan de slag gaan met ontwikkeling. Aan ons hier in Nederland de taak de waarde daarvan over het voetlicht te brengen en nieuwe sponsors het vertrouwen te geven dat hulp helpt.

Belangrijk daarbij is bewustwording van de urgentie van problemen die ontwikkeling in de weg staan. In het voorjaar hebben we campagne gevoerd om de massale abortus van ongeboren meisjes in Azië aan de kaak te stellen. Want daar begint vaak al de achterstelling van meisjes: ze krijgen zelfs niet de kans geboren te worden, simpelweg omdat ze meisjes zijn. Het was een confronterende campagne, waar we veel positieve reacties op hebben gekre-

gen en die Plan hernieuwd op de kaart heeft gezet. Maar de conversie van betrokkenheid naar daadwerkelijk geven op grote schaal is uitgebleven. Een van de lessen die we hieruit hebben geleerd, is dat we moeten blijven werken aan onze naamsbekendheid en aan vertrouwen in onze organisatie. En dat het lastig blijft om alleen met spotjes op de televisie daadwerkelijk fondsen te werven. We trekken daaruit lering voor onze volgende campagne.

Schaatsen en Zwemmen voor Water

Onze tweejaarlijkse, landelijke scholierenactie Schaatsen en Zwemmen voor Water heeft in de editie van 2012 minder opgebracht dan in voorgaande jaren. Er deden minder scholen mee, dus was de opbrengst ook minder. Maar het blijft een prachtig, sportief en educatief evenement, dat we al 24 jaar organiseren voor veilig drinkwater en betere hygiëne in Afrika. Het teruglopende aantal deelnemende scholen heeft te maken met het groeiende aanbod van educatieve acties en evenementen voor scholen. En wellicht ook met het feit dat we Schaatsen en Zwemmen voor Water tweejaarlijks organiseren, waardoor er in het tussenliggende jaar een gat valt. Vanaf 2013 willen we Schaatsen en Zwemmen voor Water dan ook ieder jaar gaan organiseren. Nederland loopt warm voor evenementen die sport en fondsenwerving combineren. Maar het belangrijkste is, dat waterproblematiek voor ons een belangrijk issue is, juist met het oog op meisjes. Want het zijn vooral de meisjes die iedere dag vaak kilometers moeten lopen om water te halen en daardoor niet de kans krijgen naar school te gaan.

Fit for the Future

Onder het motto Fit for the Future hebben we in het verslagjaar bij Plan Nederland een grote efficiëntieslag gemaakt. Onze corporate partner Accenture heeft ons daarin pro bono geadviseerd en dat heeft geresulteerd in een reorganisatie, die op 1 juli 2012 zijn beslag heeft gekregen. We hebben een strategisch meerjarenplan, ook financieel, goed inzicht in

onze kosten en een organisatiestructuur waarmee we effectief en efficiënt kunnen werken. Het aantal fte's is teruggebracht met 15 (van 84 naar 69 fte's) en dat is natuurlijk een pijnlijk proces. Maar in grote lijnen is dit harmonieus verlopen, met een goed sociaal plan en in goed overleg met de Ondernemingsraad, die zich zeer constructief heeft opgesteld en het belang van Plan altijd voorop heeft gesteld.

In het kader van meer soberheid verhuizen we in december 2012 naar een kleiner en goedkoper kantoor. We trekken in een oud schoolgebouw in de binnenstad van Amsterdam, met een maatschappelijke bestemming, waardoor de huur laag is.

4.1.3 Samenwerking in het veranderende OS-landschap

In de roerige tijd waarin we leven, zien we accentverschuivingen in het werkkterrein van ontwikkelingsorganisaties als Plan. De discussie over de toekomst van ontwikkelingssamenwerking richt zich nu met name op het belang van economische ontwikkeling. Dat is een goede zaak, want als de economie groeit, hebben mensen daar in principe baat bij. Maar economische groei en ontwikkeling komen niet vanzelf. Daarvoor hebben bedrijven opgeleide mensen nodig. Onderwijs en opleiding en werkgelegenheid zijn hierin dus de sleutelfactoren. Je ziet dan ook dat het bedrijfsleven steeds meer betrokken wordt in het kader van economische ontwikkeling en ontwikkelingssamenwerking en dat is positief. Maar het realiseren van sociale doelen is niet de core business van het bedrijfsleven. Bedrijven zijn dan ook geen vervanging voor ontwikkelingsorganisaties, maar hebben een complementerende rol. Ik geloof in samenwerking tussen overheid, bedrijfsleven en ontwikkelingsorganisaties, bijvoorbeeld via privaat-publieke partnerschappen. In die driehoek zit grote toegevoegde waarde.

Met name op het gebied van onderwijs en vakopleiding hebben we al

een aantal waardevolle partnerschappen met bedrijven, onder meer met Accenture, AkzoNobel, ASN Bank en met NIVEA (Beiersdorf).

Samenwerking is de sleutel tot de oplossing van de armoede in de wereld. Samenwerking met kinderen, hun familie, de communities, lokale en internationale overheden, bedrijven en andere ontwikkelingsorganisaties. En samenwerken is wat wij iedere dag opnieuw doen.

4.1.4 Doorkijk naar de toekomst

Het is niet gemakkelijk te voorspellen wat de toekomst ons gaat brengen. We zitten in een economische recessie en dat is geen goed nieuws. Maar in vergelijking met andere Europese landen, valt het in Nederland relatief nog mee. We hebben een werkloosheidspercentage van 5,3 procent, terwijl de werkloosheid in andere landen oploopt tot 25 procent. Er is een enorme interesse in ontwikkelingssamenwerking, ook onder jongeren. Onze uitdaging blijft ervoor te zorgen dat al die mensen weten waar we voor staan, hun vertrouwen te winnen en hun steun te krijgen voor ons werk voor kinderen, en met name voor meisjes. In dat kader moeten we de urgentie van de problemen van kinderen in ontwikkelingslanden nog duidelijker maken, alert blijven op de efficiëntie van onze manier van werken en onze basis verbreden met samenwerkingsverbanden.

Als ik wat verder in de toekomst kijk, is het nog moeilijker een duidelijk beeld te krijgen. Behalve de inkomsten uit particuliere fondsenwerving (62 procent) en bijdragen van bedrijven (5 procent) komt ruim 20 procent van onze inkomsten van de Nederlandse overheid. En vanaf 2016 is onduidelijk wat er met de MFS-subsidie van het ministerie van Buitenlandse Zaken gaat gebeuren. Dat zal afhangen van de nieuwe regering, beschikbare fondsen, de economische situatie en politieke beslissingen. Wij hopen dat we met de Nederlandse overheid kunnen blijven samenwerken. In de eerste plaats vanwege ons Girl Power-programma, dat we met overheidssubsidie in tien landen

uitvoeren met vijf alliantiepartners. Maar ook omdat het goed en belangrijk is om met de overheid en andere partners samen te werken. Want juist door samenwerking kunnen we veel, en veel sneller, duurzame resultaten boeken.

Al met al ben ik zeker niet pessimistisch. Voor 2013 ben ik voorzichtig optimistisch. Na 2015 is het nu nog een beetje koffiedikkijken. Veel belangrijke factoren zijn onduidelijk, al hebben we wel scenario's klaarliggen. Het is hoe dan ook zaak flexibel te blijven. Ook wat de omvang van Plan Nederland betreft. En misschien komt de tijd eraan om na te denken over meer structurele samenwerking, of een fusie, met andere organisaties. Wereldwijd is Plan nog steeds een groeiende organisatie - onlangs is in Italië een Plan-vestiging geopend – en toch zijn dit mogelijkheden waar ook Plan International naar kijkt.

4.1.5 Een jaar in cijfers

Particuliere sponsors

Bij de sluiting van het verslagjaar, op 30 juni 2012, had Plan Nederland 103.841 particuliere sponsors (77.034 kindsponsors en 26.807 projectponsors). Via Plan Nederland werden 84.969 kinderen gesponsord door Nederlandse kindsponsors. Dit zijn er per saldo 8.378 minder dan in het vorige verslagjaar. De afname is het gevolg van een natuurlijk verloop door vergrijzing bij particuliere kindsponsors en een te geringe instroom van nieuwe kindsponsors om dit verloop te compenseren. Het percentage opzeggingen was met 9,8 procent iets lager dan in het vorige verslagjaar (-10,1 procent). Wervingsactiviteiten resulteerden in 1.076 nieuwe kindsponsors in het verslagjaar.

Per 30 juni 2012 heeft Plan 26.807 projectponsors; dit zijn er per saldo 727 minder dan in het vorige verslagjaar. De instroom was 8.295 projectponsors en de uitstroom 9.022 projectponsors. Er waren 11.307 eenmalige projectponsors in het verslagjaar.

Baten

- De baten kindsponsoring uit eigen fondsenwerving zijn ten opzichte van het budget voor 99 procent gerealiseerd. Ten opzichte van verslagjaar 2010/2011 is dat een daling in baten van 1,3 miljoen euro. De achtergebleven werving van nieuwe particuliere sponsors speelt hierin de belangrijkste rol.
- De totale baten uit giften en schenkingen (2,7 miljoen euro) zijn voor 98 procent gerealiseerd ten opzichte van het budget. Gebudgetteerd waren meer structurele projectsponsors. Ten opzichte van het verslagjaar 2010/11 is hierbij sprake van een lichte stijging van 0,3 miljoen euro, met name door bijdragen uit particuliere initiatieven. Baten uit acties waren ruim 1,0 miljoen euro, namelijk 450.000 euro voor noodhulp in Oost-Afrika en 577.000 euro van de scholierenactie Schaatsen en Zwemmen voor Water. De bijdragen van het bedrijfsleven (corporate partners) van 1,8 miljoen euro zijn 15 procent hoger ten opzichte van het budget, met name vanwege een tweede partnerschap met Accenture.
- De baten uit nalatenschappen bedroegen in het verslagjaar 1,12 miljoen euro. Dit is een daling van 45 procent ten opzichte van verslagjaar 2010/11. Ten opzichte van het budget is sprake van een daling van 0,3 miljoen euro.
- De bijdrage uit acties van derden - deze heeft betrekking op de bijdrage van de Nationale Postcode Loterij - bedroeg in totaal 2,7 miljoen euro. Ook werd 0,3 miljoen euro ontvangen van de Samenwerkende Hulporganisaties (SHO) in het kader van noodhulp en wederopbouw in Haïti. Plan Nederland ontving deze bijdrage als gastdeelnemer.
- De bijdrage van de overheid in het kader van het MFS2-medefinancieringsstelsel bedroeg in het verslagjaar 9,0 miljoen euro. Van dit bedrag wordt 3.169.000 euro afgedragen aan de partners van de Child Rights Alliance. Overige subsidies (ministerie van Buitenlandse Zaken, EU en anderen) bedroegen 4,0 miljoen euro.

Kosten en bestedingen in het kader van de doelstelling

- De besteding aan de doelstelling was 42,7 miljoen euro. Dit is 0,9 miljoen euro minder dan gebudgetteerd. Ten opzichte van het vorige verslagjaar is de stijging 3,7 miljoen (+10 procent). In dit verslagjaar is 31,2 miljoen euro beschikbaar gesteld aan Plan International.
- Bestedingen aan de doelstelling in Nederland bedroegen in het verslagjaar 0,2 miljoen euro meer dan gebudgetteerd. De totale bestedingen in Nederland waren in het verslagjaar 1,6 miljoen euro meer dan in het vorige verslagjaar. Dit is een gevolg van de ontvangen bijdrage van 8,9 miljoen euro van het ministerie van Buitenlandse Zaken in het kader van de MFS2-subsidie, onder meer bestemd voor het aandeel van de alliantiepartners in het Girl Power-programma.
- Het kostenpercentage eigen fondsenwerving is met 8,1 procent ruim onder de norm van het Centraal Bureau Fondsenwerving, dat een maximaal kostenpercentage van 25 procent voorschrijft. Het kostenpercentage is 14 procentpunt lager ten opzichte van het verslagjaar 2010/2011 door lagere verwervingskosten in 2010/2011 (er is in 2011/2012 geen Girls first-concert georganiseerd, er zijn geen activiteiten ontplooid voor verhoging van de maandelijkse sponsorbijdrage en er waren beperkte door-to-door-activiteiten).

Amsterdam, 14 december 2012

Monique van 't Hek
Directeur Plan Nederland

4.2 Verslag van de Raad van Toezicht

Plan, een van de oudste onafhankelijke ontwikkelingsorganisaties wereldwijd, bestaat in 2012 75 jaar. Reden voor dankbaarheid tegenover iedereen die Plan in al die jaren heeft gesteund, maar ook aanleiding voor bezorgdheid. Het is immers teleurstellend dat armoede nog steeds het leven tekent van ontelbare kinderen en dat ontwikkelingsorganisaties als Plan nog steeds nodig zijn. Daarbij blijft het in het huidige economische en maatschappelijke klimaat een grote uitdaging voor Plan om voldoende middelen te werven om kinderen en hun familie te kunnen steunen. Familie- en bedrijfsfondsen zullen hieraan bijdragen en efficiëntie en effectiviteit worden nog belangrijker. In het verslagjaar heeft Plan Nederland daarom met de pro bono hulp van Accenture de eigen organisatiestructuur onder de loep genomen, met een kleiner personeelsbestand en een kleinere kantoorruimte als resultaat. Plan Nederland is daarmee 'fit for the future' (zie ook pagina 96).

Terug naar de oorsprong van de organisatie, was het 't menselijke mededogen van één bijzondere man, die tijdens de Spaanse Burgeroorlog de grondvesten legde voor Plan. 75 jaar later is dat nog steeds voelbaar. Hoewel de organisatie gemeenschapsprojecten en –programma's uitvoert in de directe leefomgeving van alle kinderen in een community, heeft Plan het individu nooit uit het oog verloren. Een unieke formule, waarbij het belang van het kind in het middelpunt staat en kinderen zelf hun toekomst gestalte geven. Plan werkt voor en met alle kinderen, jongens en meisjes, maar Plan steunt meisjes in het bijzonder bij het maken van een inhaalslag. Want door stelselmatige discriminatie staan zij ernstig op achterstand. Plan steunt meisjes onder meer door het Girl Power-programma van de Child Rights Alliance, een coalitie van zes ontwikkelingsorganisaties, waaronder Plan Nederland.

Coalities als deze worden in de toekomst vaker gevormd, niet alleen tussen ontwikkelingsorganisaties, maar ook met bijvoorbeeld bedrijven en universiteiten. In het verslagjaar zijn met succes stappen in die richting gezet. Hoopvol is ook, dat ondanks economische recessie, natuurrampen en conflicten, een Plan-programmaland als Colombia nu ook donorland is geworden en dat landen als Brazilië, Ghana en China zich aandienen als nationale organisatie van Plan. Dat betekent dat zij ook fondsen gaan werven.

Samenstelling van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht van Plan Nederland bestaat uit tien leden. De criteria met betrekking tot de samenstelling en de deskundigheid van de leden van de Raad van Toezicht zijn in profielschetsen opgenomen. De leden van de Raad van Toezicht worden aangesteld voor vier jaar en zijn eenmaal herkiezbaar.

Zittingstermijn, functie(s) en eventuele nevenfunctie(s)

Op de volgende pagina een overzicht van de leden van de Raad van Toezicht van Plan Nederland, hun zittingstermijn, functie(s), expertisegebied in de raad en hun eventuele nevenfunctie(s). In het verslagjaar zijn relatief veel leden afgetreden en nieuwe aangetreden. Dat heeft te maken met het moment waarop de Raad van Toezicht van Plan voor het eerst werd ingesteld, waardoor een aantal termijnen tegelijk afloopt.

De heer drs. D. (David) Vriesendorp

Directeur 'Eb en Vloed', adviseur van overheden, ondernemers en stichtingen op het gebied van people, planet & profit

Deskundigheid en/of rol in de Raad van Toezicht

Voorzitter, lid Internationale Commissie, Strategie en HR, lid van de Remuneratiecommissie, lid Auditcommissie Plan International

Nevenfunctie(s) einde boekjaar

- Lid Bestuur Eduardo Frei Foundation
- Lid bestuur Maatschappij Nijverheid en Handel
- Voorzitter Koning Willem II Genootschap
- Voorzitter Raad van Bestuur Mountain Child Care Nepal
- Lid Raad van Bestuur van True Heroes film festival

lid sinds

26-09-'07

voor 4 jaar lid

Herkiesbaar

De heer mr. H.A. (Hein) van Beuningen

Vice President, Booz & Company

Deskundigheid en/of rol in de Raad van Toezicht

- Strategisch, financieel
- Lid Auditcommissie Plan Nederland

Nevenfunctie(s) einde boekjaar

- Lid bestuur Stichting Elise Mathilde Fonds
- Lid Raad van Commisarissen Teslin Capital Management
- Lid Raad van Commisarissen Astor Participaties
- Lid Directie Esse non Videri Investments

lid sinds

14-02-'12

voor 4 jaar lid

Herkiesbaar

De heer mr. drs. J.L. (Jan Louis) Burggraaf

Partner Allen & Overy LLP

Deskundigheid en/of rol in de Raad van Toezicht

Strategisch, financieel en juridisch

Nevenfunctie(s) einde boekjaar

- Lid Raad van Bestuur De Persgroep N.V./S.A. (België)
- Lid Raad van Toezicht Christelijke Hogeschool Ede
- Lid Bestuur Stichting Biblica Nederland
- Voorzitter Stichting Hieronymus
- Docent Vrije Universiteit Law Academy
- Docent Nyenrode Business University

lid sinds

20-03-'03

voor 4 jaar lid

Niet herkiesbaar

De heer mr. E.J. (Erik) Cornelissen

CFO BlazHoffski Productions BV
Directeur-eigenaar Longavida Holding BV, adviseur fusies & overnames, strategie

Deskundigheid en/of rol in de Raad van Toezicht

- Financieel, juridisch, media en sponsoring
- Lid Auditcommissie
- Bestuurslid AKZONobel Education Fund

Nevenfunctie(s) einde boekjaar

- Voorzitter hockeyclub AH&BC (Amsterdam)
- Bestuurslid Topsport Amsterdam
- Bestuurslid theateropleiding THOPPS

lid sinds

26-09-'07

voor 4 jaar lid

Her kiesbaar

De heer drs. F.M.J. (Frans) Röselaers

Gepensioneerd

Deskundigheid en/of rol in de Raad van Toezicht

- Kinderrechten
- Strategie en ontwikkelingsamenwerking

Nevenfunctie(s) einde boekjaar

- Bestuurslid van IREWOC (Foundation on International Research on Working Children)
- Adviseur van KidsRights International
- Adviseur van International Cocol Initiative

lid sinds

01-09-'08

voor 4 jaar lid

Her kiesbaar

Mevrouw drs. B.J.M. (Bernadette) Langius

Lid College van Bestuur Vrije Universiteit Amsterdam

Deskundigheid en/of rol in de Raad van Toezicht

Strategie en financieel

Nevenfunctie(s) einde boekjaar

- Lid Raad van Toezicht Het Nationale Ballet
- Lid Raad van Toezicht Het Muziektheater

lid sinds

16-02-'09

voor 4 jaar lid

Her kiesbaar

Mevrouw prof.dr. E.M. (Esther-Mirjam) Sent

Hoogleraar Economische Theorie en Economisch
Beleid Radboud Universiteit Nijmegen
Lid Eerste Kamer der Staten Generaal

Deskundigheid en/of rol in de Raad van Toezicht
Economie

Nevenfunctie(s) einde boekjaar

- Lid bestuur International Network for Economic Methodology
- Redacteur Routledge INEM Advances in Economic Methodology
- Redacteur Journal of Institutional Economics
- Lid Vereniging Aegon
- Lid Raad van Advies Erasmus Journal for Philosophy and Economics
- Lid redactieraad Me Judice
- Lid Raad van Advies De Groene Zaak
- Lid redactieraad Academische Boekengids
- Lid curatorium Wiardi Beckman Stichting
- Lid curatorium Wetenschappelijk Bureau voor de Vakbeweging
- Lid Sociaal-Wetenschappelijke Raad (SWR) van de Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen (KNAW)

lid sinds

16-11-'09

voor 4 jaar lid

Herkiesbaar

Mevrouw F.E.M. (Elsemieke) Havenga-Hillen

Directeur/eigenaar EHC Communicatie en Consultancy

Deskundigheid en/of rol in de Raad van Toezicht
Media

Nevenfunctie(s) einde boekjaar

- Vice-voorzitter bestuur LMHC hockeyclub Laren
- bestuurslid Bas van der Goor Foundation

lid sinds

16-11-'09

voor 4 jaar lid

Herkiesbaar

Pagina 131

4: Verantwoording

4.2 Verslag van de Raad van Toezicht

Mevrouw N.P. (Natascha) Jacobovits de Szeged, BA

Consultant Egon Zehnder International

Deskundigheid en/of rol in de Raad van Toezicht

- Digitaal
- Strategisch en human resources

Nevenfunctie(s) einde boekjaar

- Lid Marketing Adviesraad Rijksmuseum

lid sinds

22-11-'10

voor 4 jaar lid

Herkiesbaar

De heer ir. T.C.M.J.(Tom) van Woerkom

Directeur/eigenaar Van Woerkom Interim Management BV,
MCI-Mastercoach, adviseur

Deskundigheid en/of rol in de Raad van Toezicht

- Regiocoördinator Plan-vrijwilligers

Nevenfunctie(s) einde boekjaar

-

lid sinds

04-06-'12

voor 4 jaar lid

Herkiesbaar

4: Verantwoording

4.2 Verslag van de Raad van Toezicht

Nevenfuncties directeur

Directeur Monique van't Hek is bestuurslid van de stichting Alle Beetjes een kleine stichting op het gebied van ontwikkelingssamenwerking. Daarnaast is zij uit hoofde van haar functie als directeur van Plan Nederland bestuurslid van de Stichting Hein Kolk Scholarship Fund of Plan International Inc. en van de Stichting Education Fund 94.

Toezichthoudende rol

De Raad van Toezicht houdt toezicht op het beleid van de statutaire directie en de algemene gang van zaken in de stichting en geeft advies aan de directie. De Raad van Toezicht krijgt de relevante informatie door formeel bilateraal overleg, financiële kwartaalrapportages, het Management Informatie Systeem (MIS) en via beleidsdocumenten en analyses – veelal ondersteund door informatie van de betrokken manager – voor de zaken waarover de Raad van Toezicht zich moet uitspreken. De Raad van Toezicht is algeheel bevoegd te handelen ten aanzien van de statutaire directie.

- Tot het jaarverslag van de stichting behoort de verantwoordingsverklaring van de Raad van Toezicht (zie pagina 207).
- Het toezicht strekt zich uit tot het realiseren van de doelstellingen van de stichting, toezicht op de strategie en de risico's die zijn verbonden aan de activiteiten, toezicht op de opzet en werking van de interne systemen voor risicobeheersing en controle, en toezicht op de financiële verslaglegging en daarmee de verantwoording daarvan.
- De Raad van Toezicht bespreekt minstens eenmaal per jaar buiten de aanwezigheid van de directie het eigen functioneren (inclusief dat van de individuele leden) en het functioneren van de directie. Door omstandigheden heeft de evaluatie van het eigen functioneren in het verslagjaar niet plaatsgevonden.
- De Raad van Toezicht behandelt periodiek de strategie en risico's van de

stichting en de uitkomsten van de beoordeling door de directie van de opzet en werking van de interne systemen voor risicobeheersing en de controle, via de Auditcommissie en door middel van de updates van het internationale bestuur van Plan International.

- De Raad van Toezicht formeert uit de eigen gelederen een Auditcommissie en een Remuneratiecommissie, die als taak hebben om de besluitvorming van de Raad van Toezicht op het gebied van de begroting, de jaarrekening en het systeem van interne en externe audits voor te bereiden en de honorering en het arbeidsvoorwaardenbeleid van de statutaire directeur vaststellen.
- De leden van de Raad van Toezicht werken onbezoldigd. Aan de leden kan wel een billijke onkostenvergoeding worden toegekend (op voordracht van de directie en vast te stellen door de Raad van Toezicht).

De leden van de Raad van Toezicht hebben geen zakelijke relaties met Plan Nederland. Er zijn maatregelen getroffen die belangenverstrengeling tegen gaan. Deze zijn vastgelegd in de statuten van Stichting Plan Nederland.

Commissies

De Raad van Toezicht heeft een Auditcommissie en een Remuneratiecommissie.

De Auditcommissie

De Auditcommissie heeft in het verslagjaar op 31 oktober 2011 en 16 april 2012 vergaderd.

Het doel van de Auditcommissie is het voorbereiden van de besluitvorming over de begroting, de jaarrekening inclusief het jaarverslag en de bespreking van deze jaarstukken met de accountant van de stichting. De commissie is ook belast met de toetsing van de werking van de administratieve organisatie en interne controles, in het bijzonder de betalingsorganisatie. De

4: Verantwoording

4.2 Verslag van de Raad van Toezicht

externe accountant wordt benoemd door de Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht kan aan de accountant nadere vragen stellen over de verklaring inzake de getrouwheid van de jaarrekening. De accountant woont de vergadering van de Auditcommissie bij, en waar wenselijk de vergadering van de Raad van Toezicht waarin over de vaststelling en goedkeuring van de jaarrekening wordt besloten. De accountant rapporteert zijn bevindingen ten aanzien van de jaarrekening aan de directie, de Auditcommissie en de Raad van Toezicht. De directie en de Auditcommissie beoordelen minstens een keer in de vijf jaar het functioneren van de externe accountant. De chief financial officer (CFO), die de systemen voor risicobeheersing en controle beoordeelt en daarover rapporteert, heeft vrije toegang tot de directie en de Raad van Toezicht. De externe accountant en de Auditcommissie nemen kennis van de bevindingen van de CFO. De Auditcommissie heeft het afgelopen boekjaar twee keer vergaderd. De volgende onderwerpen zijn besproken:

- Rapportage van bevindingen en toelichting van PwC bij de controle van de financiële rapportage MFS 2011;
- Financieel verslag MFP 2010;
- Aanbeveling budgetmodificatie ICT
- Implicaties wijzigingen in de Richtlijn voor jaarverslaggeving 650 in 2011;
- Concept financieel jaarverslag;
- Accountantsverslag bij de controle van het financieel jaarverslag over het boekjaar 2010/2011 van Stichting Plan Nederland;
- Fraudeprocedure Plan Nederland;
- ICT-systeemimplementatie update;
- Rooster van aftreden leden Auditcommissie;
- Benchmarkonderzoek Berenschot en VFI-sectoranalyse;
- Vergaderdata 2012.

De Remuneratiecommissie

De Remuneratiecommissie heeft in het verslagjaar op 15 december 2011 vergaderd.

Het doel van deze commissie is het voorbereiden van goede besluitvorming over de honorering van de statutaire directeur, alsmede het voorbereiden van wijzigingen in het arbeidsvoorwaardenbeleid. De voorzitter van de Raad van Toezicht is tevens voorzitter van de Remuneratiecommissie. De Remuneratiecommissie heeft het afgelopen boekjaar een keer vergaderd. De volgende onderwerpen zijn besproken:

- Rooster van aftreden leden Remuneratiecommissie;
- Selectiecriteria, profielschets en benoemingsprocedure voor bestuurders en leden van de Raad van Toezicht;
- Bezoldiging directeur;
- Remuneratierapport;
- Voorbereiden van alle andere besluitvorming over algemene salariële verhoudingen;
- Pensioenvoorziening, notitie toekomstige ontwikkelingen.

Overleg met de Ondernemingsraad

De voorzitter van de Raad van Toezicht en een lid van de Raad vergaderden één keer met de Ondernemingsraad. De volgende onderwerpen zijn besproken:

- Reorganisatie;
- Verhuizing;
- Visie 2016;
- Het nieuwe werken;
- Financieel jaarverslag;
- Cijfers tot en met januari 2012;
- Project ICT Dini;
- Benoeming leden Raad van Toezicht.

Beoordeling en evaluatie van de activiteiten in relatie tot de doelstellingen

De Raad van Toezicht heeft door de periodieke verslagen van de directie en de resultaten, zoals opgenomen in het jaarverslag, geconstateerd dat de resultaten uit de voorjaarscampagne 2012 zijn achtergebleven. De raad heeft de directie gevraagd om hier lering uit te trekken. De raad heeft geconstateerd dat er in het verslagjaar voortgang is geboekt bij het aanboren van privaat-publieke fondsen, een weg die verder gevolgd zal worden.

Vergaderonderwerpen

In het verslagjaar heeft de Raad van Toezicht vier keer vergaderd en een keer een teleconferentie gehad. De belangrijkste onderwerpen die daarin aan de orde kwamen, waren:

- Jaarverslag en jaarrekening 2010-2011;
- Partos en het besluit om MFS2-evaluaties voortaan gezamenlijk met alle deelnemers te maken;
- Goedkeuring verslag Child Rights Alliance 2011 (mfs2);
- Het nieuwe primaire ict-systeem;
- Organisatieanalyse door accenture in het kader van de meerjarenstrategie;
- Reorganisatie in het kader van meerjarenplanning Fit for the Future;
- Plan International Members Assembly;
- Benoeming nieuwe leden Raad van Toezicht (rooster van aftreden);
- Vergaderdata 2012 Raad van Toezicht, Auditcommissie en Remuneratiecommissie;
- Jaarplan verslagjaar 2013 en meerjarenplanning verslagjaren 2013-2016;
- Meerjarenstrategie 2013-2016;
- Huisvesting;
- Evaluatie voorjaarscampagne 2012;
- Gezamenlijke bijeenkomst Raad van Toezicht en Raad van Advies.

Evaluaties

Evaluatie van de directie

Met de in maart 2011 aangetreden directeur Monique van 't Hek heeft 24 februari 2012 een evaluatiegesprek plaatsgevonden. Een verslag ervan is opgenomen in het personeelsdossier. In het maandelijkse periodieke overleg tussen de directeur en de voorzitter van de Raad van Toezicht zijn de lopende zaken en het toekomstig beleid behandeld en hierna in hoofdlijnen aan de vergadering van de Raad van Toezicht gemeld.

Inzicht in de beloning van de directeur is te vinden in de jaarrekening (zie pagina 178).

Evaluatie Raad van Toezicht

In het verslagjaar heeft de Raad van Toezicht het eigen functioneren niet geëvalueerd. Door omstandigheden kon de geplande evaluatiebespreking niet doorgaan. Deze wordt nu op zo kort mogelijke termijn gepland.

Evaluatie van de risico's en risicobeheersing

De Raad van Toezicht houdt nauw toezicht op de risico's en mate van risicobeheersing in de organisatie. Jaarlijks wordt dit onderwerp intensief besproken tijdens de vergadering van de raad. Tevens vraagt de raad de accountants of naast de opzet ook de werking goed is. In de managementletter van de accountant is opgenomen dat de interne beheersing bij Plan Nederland voldoende is. Een overzicht van de belangrijkste risico's en de manier waarop Plan Nederland deze beheerst, is te vinden in het hoofdstuk Plan Nederland en duurzaamheid (zie ook pagina 84).

Evaluatie van de toegevoegde waarde en effectiviteit van samenwerkingsverbanden

Met het oog op de toekomst heeft de Raad van Toezicht met de directeur gesproken over samenwerkingsverbanden. Plan Nederland is penvoerder van de Child Rights Alliance, een belangrijke en succesvolle alliantie voor de uitvoering van het Medefinancieringsprogramma MFS2. Een nieuwe vorm van samenwerking is gevonden voor een project voor opleiding in plaats van seksuele uitbuiting in Brazilië. TUI Nederland, de Nationale Postcode Loterij, ECPAT, de Algemene Nederlandse Vereniging van Reisondernemingen (ANVR), Travel Counsellors, Fly Brazil en Plan werken daarin samen. Meer van dit soort brede coalities tussen private en publieke partijen zijn wenselijk. Bestaande samenwerkingsverbanden zijn geïntensiveerd.

Evaluatie van de organisatiestructuur

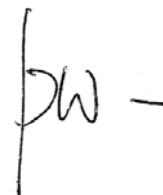
Plan Nederland was een organisatie met relatief veel verschillende afdelingen. Gezien de toename van (verschillende soorten) subsidies en de afnemende inkomsten uit particuliere fondsenwerving is een nieuwe strategie geformuleerd. Daarbij hoort ook een aangepaste organisatiestructuur. Accenture voerde in het verslagjaar pro bono een organisatieanalyse uit en Plan Nederland liet zelf een benchmark uitvoeren bij Berenschot. Het beoogde doel was een structuur voor de toekomst, die rekening houdt met maximale efficiëntie en effectiviteit, resultaatgericht werken, duurzame bedrijfsvoering en kostenbesparing. De nieuwe organisatiestructuur is per 1 juli 2012 effectief geworden (zie ook pagina 97).

Toekomstige ontwikkelingen en de Raad van Toezicht

Het blijft voor Plan Nederland een grote uitdaging om nieuwe sponsors te vinden om de teruglopende inkomsten uit particuliere fondsenwerving te pareren en om de fondsen verder te spreiden. Plan merkt, onder andere aan

het succes van een actie als Schaatsen en Zwemmen voor Water, dat het Nederlandse publiek zich zeer betrokken voelt bij de situatie van kinderen in ontwikkelingslanden. Dat geldt ook voor gelijke rechten en kansen voor meisjes, waarvoor Plan Nederland de komende jaren nadrukkelijk kiest (Girls first, het Girl Power-programma). In de Visie 2013-2016 is dit door de directie verder uitgewerkt en getoetst. De Raad van Toezicht ziet toe op de succesvolle uitvoering hiervan.

Amsterdam, november 2012

Namens de Raad van Toezicht,
David Vriesendorp, voorzitter

4.3 Samenvatting van de Verantwoordingsverklaring

In de verantwoordingsverklaring zet Stichting Plan Nederland uiteen hoe invulling wordt gegeven aan de volgende hoofdprincipes:

1. Functiescheiding tussen besturen, uitvoeren en toezicht houden;
2. Continu verbeteren van de effectiviteit en efficiëntie van de bestedingen;
3. Optimalisatie van de omgang met belanghebbenden.

1. Functiescheiding tussen besturen, uitvoeren en toezicht houden

Plan Nederland onderschrijft de Code Goed Bestuur voor Goede Doelenorganisaties (Code Wijffels). Conform deze code maakt Plan Nederland statutair onderscheid tussen besturen en toezicht houden volgens het Raad van Toezicht-model (two tier). De verhouding tussen de statutaire directeur en de Raad van Toezicht is, behalve in de wet en statuten¹, vastgelegd in een Huishoudelijk Reglement² van de Raad van Toezicht en in een afzonderlijk Directiestatuut³.

De statutaire directie is belast met het besturen van de stichting en brengt elk kwartaal schriftelijk verslag uit aan de Raad van Toezicht en legt verantwoording af. De statutaire directie ontvangt een bezoldiging conform de richtlijnen die dienaangaande door de VFI zijn opgesteld (voortvloeiend uit de Code Goed Bestuur van de Commissie Wijffels) en binnen de DG-norm. In het directiestatuut is omschreven welke besluiten de statutaire directie rechtsgeldig kan nemen en voor welke besluiten de goedkeuring van de Raad van Toezicht nodig is.

De Raad van Toezicht houdt intern toezicht op het beleid van de statutaire directeur en in aangelegenheden die de statutaire directie aangaan ten aanzien van de algemene gang van zaken in de stichting. Tevens treedt de raad

op als vertegenwoordiger van de werkgever en als klankbord van de statutaire directie.

2. Continu verbeteren van de effectiviteit en efficiëntie van de bestedingen

Plan Nederland hanteert een uitgebreid instrumentarium om de effectiviteit en efficiëntie van bestedingen te monitoren. Partnerorganisaties, projectvoorstellen en uitvoering van projecten worden gemonitord door analyse van financiële en inhoudelijke rapportages en monitoringsbezoeken aan projecten door de betreffende themadeskundigen van Plan Nederland. Ieder project wordt halverwege en bij afronding extern geëvalueerd.

De afspraken over financiële bijdragen van Plan Nederland aan de programma's van Plan International worden vastgelegd in een Grants Agreement Document. De financiële bijdragen van Plan Nederland worden op basis van goedgekeurde financiële en inhoudelijke rapportages in termijnen overgemaakt. Als een partner zijn verplichtingen niet nakomt, past Plan Nederland het fraude- en sanctiebeleid toe (op basis van de Anti Fraud and Anti Corruption Policy, die is vastgesteld door Plan International⁴).

Plan International controleert hoe fondsen worden besteed. De directeur van Plan International legt verantwoording af aan het internationale bestuur van Plan International.

Alle procedures, administratieve en controlling processen zijn vastgelegd in het Field Operation Book. De interne auditafdeling van Plan controleert jaarlijks ongeveer 70 procent van de uitgaven in het veld en rapporteert daarover aan de Financial Audit Committee van het internationale bestuur. Bovendien wordt Plan jaarlijks gecontroleerd door externe accountants. Het management en de operaties van Plan International Inc. en Plan Limited

1. Zie Statuten Stichting Plan Nederland van 1 september 2011. Deze zijn destijds gewijzigd in verband met de uitkomsten van de hertoetsing CBF Keur.

2. Zie Huishoudelijk Reglement Stichting Plan Nederland, Raad van Toezicht, april 2008

3. Zie Directiestatuut Stichting Plan Nederland, 10 november 2008

4. Goedgekeurd door Financial Audit Committee van Plan International, november 2007

worden beoordeeld door het onafhankelijke International Committee on Fundraising Organizations (ICFO).

Wat betreft monitoring van interne processen steunt de directeur in belangrijke mate op klachtenrapportages, interne kwaliteitsaudits, externe benchmarkonderzoeken en financiële en operationele audits van de CFO. Ook steunt de algemeen directeur op de bevindingen van de accountants, de externe ISO-auditor, het CBF, het VFI, het ministerie van Buitenlandse Zaken, Plan International en andere relevante belanghebbenden. Verbeterpunten worden maandelijks besproken met het managementteam van Plan Nederland.

3. Optimalisatie van de omgang met belanghebbenden

Plan Nederland ziet het als plicht om belanghebbenden een getrouw en helder beeld te geven van de besteding van de financiële middelen en de impact ervan.

De belangrijkste beneficianten van Plan zijn de kinderen in ontwikkelingslanden, hun ouders of verzorgers en de gemeenschappen waarin zij leven. Zij zijn de directe beneficianten van de projecten en de programma's die door Plan Nederland worden gefinancierd. Om deze doelgroepen te bereiken, werkt Plan Nederland samen met de Plan-landenkantoren en hun partnerorganisaties. De medewerkers van de landenkantoren hebben geregeld direct en intensief contact met de sponsorkinderen en hun families. Daarnaast is er een aantal belanghebbenden met wie Plan regelmatig contact onderhoudt. Allereerst zijn dat de sponsors in Nederland (particulieren, corporate partners, scholen, verenigingen en institutionele donoren). De groep belanghebbenden van Plan Nederland bestaat verder uit medewerkers, vrijwilligers, de overheid, beleidsmakers en beleidsbeïnvloeders, alliantiepartners, andere Plan-kantoren, Plan International en het Nederlandse publiek.

De afdelingen Corporate Communicatie en Commercie zien erop toe dat adequaat wordt ingespeeld op de informatiebehoefte van belanghebbenden. Verschillende doelgroepen worden op verschillende manieren geïnformeerd. De inhoudelijke en financiële rapportages worden aangepast aan de behoeften van de belanghebbenden. Plan Nederland heeft ook in 2011-2012 de werkzaamheden uitgevoerd en verantwoord conform de eisen van het Reglement CBF-Keur. Ten aanzien van de financiële verantwoording van de organisatie gelden de regels op de jaarverslaggeving voor fondsenwervende instellingen (RJ 650).

Plan heeft voor bijna alle groepen belanghebbenden instrumenten in gebruik of in ontwikkeling om de tevredenheid periodiek te meten. Maar ook daarbuiten kunnen alle contacten aanleiding zijn om communicatiemiddelen aan te passen, te verbeteren, stop te zetten of om nieuwe communicatiemiddelen te introduceren.

Zowel voor sponsors als partnerorganisaties hanteert Plan Nederland een formele klachtenregeling. Klachten worden conform de ISO-richtlijnen geregistreerd en afgehandeld via de procedure Klachtenbehandeling. Onder klachten worden verstaan 'proactieve uitingen van de klager waarin te kennen wordt gegeven dat aan bepaalde verwachtingen niet is voldaan'. Hieronder vallen in de praktijk ook ideeën, opmerkingen en wensen van belanghebbenden.

De Raad van Toezicht heeft op 19 november 2012 vastgesteld dat bij Stichting Plan Nederland de opzet en werking van de Verantwoordingsverklaring en daarmee de invulling van de hoofdprincipes goed is.

De volledige Verantwoordingsverklaring, inclusief de Code Wijffels, is als bijlage opgenomen in dit jaarverslag.

4.4 Niet-financiële resultaten

4.4.1 Plan Nederland in de Nederlandse samenleving

Plan Nederland is een van de grootste kindgerichte ontwikkelingsorganisaties in Nederland. Met een kleine 104.000 particuliere sponsors is de organisatie nog steeds diep verankerd in de samenleving. Plan werkt op grond van het VN-verdrag voor de Rechten van het Kind en is voorvechter van gelijke rechten en kansen voor meisjes in ontwikkelingslanden. Plan gaat daarbij altijd uit van het belang van het kind, wijst kinderarbeid af en conformeert zich aan de normen van het Sphere Project (Minimum Standards in Disaster Response) en Do No Harm (het voorkomen van negatieve gevolgen van conflictsituaties op kinderen).

De rechtenbenadering van Plan Nederland

Het uitgangspunt van het werk van Plan Nederland is het VN-CEDAW-verdrag (Convention on the Elimination of All forms of Discrimination Against Women) uit 1979 en het VN-verdrag voor de Rechten van het Kind (1989). Het CEDAW-verdrag vormt de basis van het genderbeleid bij Plan en alle maatregelen, intern en in de programma's, om meisjes en vrouwen dezelfde kansen en rechten te geven als jongens en mannen. Het Verdrag voor de Rechten van het Kind is bepalend voor alle activiteiten van Plan. Dit verdrag is een mijlpaal in het internationale denken en handelen ten aanzien van de positie van kinderen en jongeren in de samenleving. Plan heeft zich internationaal gebonden aan deze kinderrechtenbenadering.

Dit is een fundamentele keuze met verregaande consequenties voor het werk in het veld en voor fondsenwerving. Voor het werk in het veld betekent het dat kinderen rechten hebben en volwaardig participeren en dat lokale overheden worden aangesproken op hun verantwoordelijkheid. Voor fondsenwerving betekent de rechtenbenadering dat de puur charitatieve aanpak

wordt losgelaten: kinderen verdienen niet alleen alle steun die ze nodig hebben om een toekomst op te bouwen, ze hebben er recht op.

Inmiddels hebben vrijwel alle landen in de wereld het kinderrechtenverdrag ondertekend. Dit biedt Plan een stevige basis voor beleidsbeïnvloeding op alle niveaus, van lokale en nationale overheden tot de VN.

Plan verdedigt de rechten en belangen van kinderen ook in het kader van de eigen bedrijfsvoering en alle partijen die daarbij betrokken zijn: de medewerkers, vrijwilligers, sponsors, leveranciers en alle andere partijen waarmee Plan in Nederland relaties onderhoudt. Het kindbeschermingsbeleid van Plan Nederland is vastgelegd in de Gedragscode Kindbescherming. Medewerkers en sponsors, partners of freelancers die voor Plan naar het veld reizen, zijn aan deze gedragscode gebonden (zie ook pagina 85).

Ketenverantwoordelijkheid en samenwerking met het bedrijfsleven

Ten aanzien van samenwerking met het bedrijfsleven hanteert Plan Nederland strakke richtlijnen. Plan wijst sponsoring af van partijen die handelen in wapens, tabak of alcohol, die handelen in strijd met de universele rechten van de mens en de rechten van het kind (zoals kinderhandel en kinderarbeid), die worden vervolgd voor schendingen van internationale humanitaire, milieu of financiële standaarden of verdragen, of die onvoldoende transparant zijn over activiteiten in sectoren of regio's waar schendingen van internationale standaarden regelmatig voorkomen.

Iedere samenwerkingspartner van Plan Nederland tekent het kindbeschermingsbeleid van Plan. Soms betekent dit dat bepaalde bedrijven een intern onderzoek moeten instellen, alvorens te kunnen tekenen voor de garantie dat activiteiten intern en ook in de keten niet in strijd zijn met dit beleid van Plan. Dit motiveert het betreffende bedrijf om hierbij stil te staan en te controleren in hoeverre zij zelf een 'schone' keten hebben.

Voordat Plan Nederland gaat samenwerken met een bedrijf wordt een potentiële corporate partner onderworpen aan een zogenaamde 'ethical check'. Bij (beursgenoteerde) multinationals doet Plan dit door een rapport te laten opstellen door een extern gespecialiseerd bureau (EIRIS, SOMO), bij overige bedrijven volstaat een grondige background check (via internet, archiefdossiers en referenties).

Samenwerking met Plan Nederland kan ook tot stand komen omdat een bedrijf de productieketen wil opschonen en dit samen met Plan Nederland wil doen. TUI Nederland is hiervan een voorbeeld. De reisorganisatie streeft duurzaam toerisme na en wil in dat verband niet alleen 'groene' accommodaties en reizen aanbieden, maar ook specifieke problematiek op bepaalde populaire vakantiebestemmingen aanpakken. In samenwerking met Plan, ECPAT, Childhood Foundation en de Algemene Nederlandse Vereniging van Reisondernemingen (ANVR), pakt TUI (seksuele) uitbuiting van kinderen en jongeren aan in toeristische badplaatsen in Noordoost-Brazilië. Dit gebeurt door het eigen personeel en de lokale touroperators voor te lichten en te instrueren hoe te handelen bij vermoedens van kinderseksuïerisme, door lobby in de Nederlandse reisbranche voor ondertekening van de Code of Conduct om kinderen tegen uitbuiting te beschermen en door kwetsbare jongeren in Brazilië een alternatieve bron van inkomsten te bieden (zie ook pagina 19).

Plan is van oorsprong een grassroots-organisatie, maar werkt in toenemende mate ook aan het versterken van het maatschappelijk middenveld. Directe ketenverantwoordelijkheid neemt daarmee navenant toe, maar beleidsmatig staat dat in de organisatie nog in de kinderschoenen. Het heeft echter wel de aandacht, zeker in het kader van de programma's voor economische zekerheid en voedselzekerheid, onder meer door partnerschap met bedrijven als Accenture op het gebied van werkgelegenheid voor kansarme

jongeren. Deze programma's, die heel marktgericht zijn, voert Plan uit in samenwerking met het lokale bedrijfsleven. Ook in het kader van privaat-publieke partnerschappen zoekt Plan Nederland samenwerking met grote bedrijven, zoals waterbedrijven. Daarmee kan Plan invloed uitoefenen in de keten.

4.4.2 Dilemma's in het verslagjaar

Merk of belofte

Bij de herpositioneringsslag die Plan Nederland in het vorige verslagjaar maakte, was de tagline 'Girls first' aanvankelijk ingezet als onderdeel van het merk Plan. Het doorvoeren van die lijn zou Plan Nederland in een uitzonderingspositie plaatsen in de identiteit van de internationale Plan-organisatie. Uiteindelijk is daarom gekozen voor een bijstelling van de herpositionering, waarbij 'Girls first' niet als merk, maar als belofte geldt. Plan is immers geen ontwikkelingsorganisatie voor meisjes, maar zet zich in voor kinderen: meisjes én jongens. Daarbij geeft Plan extra aandacht aan meisjes vanwege hun structurele achterstelling ten opzichte van jongens. Met deze bijstelling van de herpositionering blijft Plan Nederland in lijn met de internationale organisatie.

De bezinning op de herpositionering leidde tot de beslissing om in het najaar van 2011 geen campagne te voeren. De directie en het managementteam vonden het niet opportuun naar buiten te treden met een identiteitsboodschap waarover intern nog onvoldoende helderheid bestond.

Outsourcing ICT

Outsourcing van ICT was een ander dilemma in het verslagjaar. Plan Nederland wordt na de reorganisatie (zie ook pagina 96) een kleinere organisatie en gaat met 'het nieuwe werken' mee in nieuwe ontwikkelingen, ook op het gebied van ICT. Onder meer met inzet van de sociale media wil

Plan Nederland alle betrokkenen zo goed en adequaat mogelijk bereiken en betrekken. Dat vraagt om expertise. Maar met een kleinere organisatie is het niet mogelijk al deze expertise in huis te houden. Plan Nederland heeft daarom gekozen voor outsourcing van ICT en focus op hoofdactiviteiten: ontwikkeling en beheer van programma's en marketing en fondsenwerving, met inachtneming van een duurzame bedrijfsvoering. Want dat zijn de hoofdtaken van Plan Nederland.

4.4.3 Resultaatmeting en evaluatie van programma's

Plan Nederland gebruikt het eigen Program Accountability and Learning System (PALS) om de resultaten van de programma's te meten. Bij elk project worden de doelstellingen, verwachte resultaten en activiteiten vastgelegd. De beginsituatie wordt gemeten in een nulmeting (baseline study). Gedurende de projectperiode houdt Plan Nederland op de volgende manier de vinger aan de pols:

- Jaarlijks controleert Plan Nederland of de afgesproken activiteiten zijn uitgevoerd door de lokale partners en in hoeverre de beoogde doelgroepen zijn bereikt. Ook wordt de tevredenheid gemeten van de kinderen, jongeren en volwassenen die tot de doelgroep behoren. Deze informatie wordt verzameld door middel van jaarlijkse voortgangsrapportages, consultaties met lokale gemeenschappen en veldbezoeken;
- Halverwege en aan het einde van de projectperiode controleert Plan Nederland in hoeverre de beoogde verbeteringen in het leven en welzijn van meisjes en jongens ook realiteit zijn geworden. Onafhankelijke onderzoekers voeren deze evaluaties uit;
- Langetermijneffecten van projecten, zoals een grotere gelijkheid tussen meisjes en jongens, worden pas geruime tijd na afloop van een project zichtbaar. Plan meet deze effecten met de zogenaamde post intervention

studies die worden uitgevoerd vijf jaar nadat Plan uit een werkgebied is vertrokken.

Kwaliteit van resultaatmeting

Plan Nederland houdt de kwaliteit van evaluaties nauwkeurig in de gaten. Alle eindevaluaties, maar ook tussentijdse beoordelingen, worden beoordeeld aan de hand van de criteria die ook gebruikt worden door de Inspectie Ontwikkelingssamenwerking en Beleidsevaluatie (IOB) van het ministerie van Buitenlandse Zaken: validiteit, betrouwbaarheid, en bruikbaarheid. De kwaliteitsinformatie die zo wordt verkregen, wordt gebruikt om projecten bij te sturen of uit te breiden (upsalen). Bovendien trekt Plan Nederland zo goed mogelijk lering uit vooral de beste evaluaties om toekomstige projecten en programma's beter op te zetten en uit te voeren en de effectiviteit ervan te optimaliseren.

Evaluaties in 2011-2012

Alle projecten en programma's van Plan worden systematisch geëvalueerd in de programmacyclus van landen volgens de principes van het eerdergenoemde Program Accountability and Learning System (PALS).

Plan Nederland voert daarnaast nog eigen eindevaluaties uit die vooral bedoeld zijn om goed inzicht te krijgen in de specifieke bijdrage van de activiteiten van Plan Nederland aan de programma's die door de Plan-landenkantoren worden uitgevoerd. De projectevaluaties betreffen meestal verschillende projecten in het kader van één bepaald thema in meerdere landen; de programma-evaluaties geven inzicht in de effectiviteit van de aanpak van Plan Nederland.

Projectevaluaties 2011-2012

In het verslagjaar zijn drie projectevaluaties uitgevoerd.

- Eén evaluatie betrof het kindbeschermingsproject in Kenia, dat is uitgevoerd met steun van het Millennium Fonds van het ministerie van Buitenlandse Zaken;
- Een andere projectevaluatie betrof een project op het gebied van voedselzekerheid in Nicaragua;
- De derde evaluatie is een studie naar een voedselzekerheidsproject in China.

Programma-evaluaties 2011-2012

In totaal zijn er drie programma-evaluaties uitgevoerd.

- a. Een van deze evaluaties is een studie door Wageningen Universiteit naar de effecten van voedsel- en voedingszekerheidsprojecten in zeven verschillende landen die Plan Nederland in de periode tussen 2004 en 2011 heeft uitgevoerd.
- b. Een andere programma-evaluatie is in opdracht van Plan International uitgevoerd en heeft betrekking op de kindbeschermingsprogramma's van Plan.
- c. De derde programma-evaluatie in het verslagjaar is de evaluatie door de IOB van het ministerie van Buitenlandse Zaken en gaat in op de effectiviteit van de Nederlandse steun aan basic education in ontwikkelingslanden, in het bijzonder de inspanningen van zes Nederlandse NGO's, waaronder Plan Nederland.

a. Conclusies over het voedings- en voedselzekerheidsprogramma

De studie naar de geïntegreerde voedings- en voedselzekerheidsprojecten van Plan Nederland beoordeelt de projecten als succesvol. De onderzoekers zien positieve veranderingen met betrekking tot de belangrijkste resultaatgebieden:

- Zuigelingen en kinderen in het projectgebied zijn beter gevoed. Op basis daarvan concluderen de onderzoekers dat de voedsel- en voedingsveilig-

heid is toegenomen;

- Moeders en vaders denken en handelen anders met betrekking tot de zorg en de voeding van zuigelingen en peuters (meer borstvoeding, meer afwijzing in de voeding voor kinderen);
- Boerenfamilies zijn erin geslaagd hun landbouw- en veeteeltproductie te verhogen en daaruit meer inkomen te verwerven. Met het gebruik van moestuinen is de thuisconsumptie van groenten en fruit toegenomen;
- Een belangrijke succesfactor is de innovatieve aanpak, waarbij verschillende interventies nauw met elkaar zijn verweven: productie van voedsel, voeding en gezondheid en sanitaire voorzieningen. De verschillende interventies waren gericht op verschillende doelgroepen, zoals onder meer vrouwen en kinderen, boerinnen en boeren, scholen en medisch personeel;
- Het onderzoek laat ook zien dat het monitorings- en evaluatiesysteem van Plan nog tekortschiet. Het was moeilijk om betrouwbare informatie over de impact van het project (de verbeterde gezondheidssituatie van kinderen) te genereren.

b. Conclusies over het kindbeschermingsprogramma

Kindbescherming is een relatief nieuw thema in de ontwikkelingssamenwerking en Plan, zeker voor overheden in ontwikkelingslanden. Overheden zijn verantwoordelijk voor het beschermen van kinderen tegen geweld, misbruik en exploitatie. Ervaringen wijzen uit dat een systeembenadering het beste werkt. Daarmee wordt een gecoördineerde aanpak bedoeld waarbij verschillende instanties betrokken zijn, met heldere regels en voldoende middelen en capaciteit, met aandacht voor preventie én opvang van slachtoffers en met betrokkenheid van kinderen zelf. Maar hoe een dergelijke systematische aanpak het beste tot stand kan worden gebracht, is internationaal nog onderwerp van debat.

- De evaluatie laat die onduidelijkheid ook binnen Plan zien. Plan heeft

volgens de onderzoekers grote vooruitgang geboekt in de kwaliteit van de kindbeschermingsprogramma's. Maar de organisatie is er nog onvoldoende in geslaagd een adequate strategie te ontwikkelen voor het tot stand brengen van effectieve kindbeschermingssystemen.

- Specifieke onderdelen van het kindbeschermingssysteem van Plan zijn al wel succesvol. Plan-programma's zijn sterk waar het gaat om meer participatie van kinderen en het veranderen van sociale normen en waarden over omgang met en opvoeding van kinderen. Mede door de hulp van Plan nemen lokale gemeenschappen en scholen steeds meer concrete maatregelen die geweld en misbruik tegengaan. Ook is Plan in een aantal gevallen succesvol gebleken in het beïnvloeden van lokale en nationale politici en leiders.
- De studie wijst verder op twee belangrijke tekortkomingen.
 - De verschillende activiteiten van Plan zijn soms onvoldoende op elkaar afgestemd terwijl het voor het opbouwen van een effectief systeem van kindbescherming juist belangrijk is dat activiteiten elkaar aanvullen. Bewustwording van ouders over de behandeling van kinderen moet bijvoorbeeld gepaard gaan met het aanleren van nieuwe vaardigheden in het opvoeden van kinderen. Het inschakelen van dorpscomités om kwetsbare kinderen te signaleren is pas echt effectief als ook de betrokken overheidsinstanties betere opvang voor deze kinderen kunnen bieden.
 - Ook bleek dat de Plan-programma's nog niet altijd de meest kwetsbare kinderen bereiken. Er is nog te weinig aandacht voor kinderen met een handicap. Ook moet er meer aandacht komen voor de specifieke oorzaken van geweld tegen kinderen en geweld door kinderen.

c. Conclusies over het onderwijsprogramma

De conclusies van het IOB-onderzoek gaan niet alleen over het onderwijsprogramma van Plan Nederland, maar betreffen de inspanningen van zes Nederlandse NGO's.

- Op basis van een analyse van 37 evaluatierapporten concluderen de onderzoekers dat de NGO's meer kinderen naar school hebben laten gaan door investeringen in infrastructuur, bewustwording bij ouders over het belang van onderwijs, het aanbieden van informeel onderwijs en financiële steun aan gezinnen. De vraag is echter of de effecten ook duurzaam zijn, dat wil zeggen of kinderen ook langer op school blijven en hun school ook afmaken.
- NGO's investeerden in de kwaliteit en relevantie van het onderwijs door opleiding van leerkrachten en schoolhoofden, het verbeteren van curricula en het ontwikkelen van nieuwe lesmaterialen. De onderzoekers zien in een aantal gevallen de positieve effecten van deze investeringen: een verschuiving van leerkrachtgericht naar kindgericht onderwijs met aandacht voor de persoonlijke ontwikkeling van kinderen. Maar op basis van het onderzoeksmateriaal kunnen zij geen oordeel vellen over de langetermijneffecten op de kwaliteit van het onderwijs.
- Het IOB-onderzoek concludeert dat participatie van leerlingen, ouders en gemeenschappen in het onderwijs een positief effect kan hebben op de leeromgeving, maar niet noodzakelijk op het schoolbeleid of de kwaliteit van onderwijs. Kinderen en ouders blijken in de praktijk nog onvoldoende zelfvertrouwen te hebben om daadwerkelijk invloed en controle uit te oefenen op het gedrag van leerkrachten en schooldirecteuren.

4.5 GRI-contentindex

Profile Disclosure	Description	Reported	Cross-reference/Direct answer
1. Strategy and Analysis			
1.1 COMM	Statement from the most senior decision-maker of the organization	Fully	Verslag van de Raad van Toezicht
2. Organizational Profile			
2.1	Name of the organization	Fully	Stichting Plan Nederland
2.2 COMM	Primary activities, brands, products, and/or services	Fully	Plan Nederland zorgt ervoor dat meisjes en jongens in ontwikkelingslanden een betere toekomst tegemoet gaan en armoede in ontwikkelingslanden duurzaam wordt bestreden door de achtergestelde positie van meisjes op te heffen. Met het accent op gelijke kansen en rechten voor meisjes werkt Plan aan concrete en blijvende verbeteringen in het leven van kinderen en volwassenen. Paragraaf 3.2.2
2.3	Operational structure of the organization, including national offices, sections, branches, field offices, main divisions, operating companies, subsidiaries, and joint ventures	Fully	De organisatie Plan Nederland bestaat uit de volgende onderdelen: <ul style="list-style-type: none"> • Programma's • Commercie • Communicatie • Bedrijfsvoering • Human Resources
2.4	Location of organization's headquarters.	Fully	Het internationale hoofdkantoor van Plan International is gevestigd in Woking (Engeland)
2.5	Number of countries where the organization operates, and names of countries with either major operations or that are specifically relevant to the sustainability issues covered in the report	Fully	Plan International bestaat uit vijftig programmalanden in Afrika, Azië en Latijns-Amerika en 21 nationale organisaties, waaronder Plan Nederland, waar fondsen worden geworven. (paragraaf 3.10.5)
2.6 COMM	Nature of ownership and legal form	Fully	Plan Nederland is een stichting. In de organisatie van Plan Nederland is er statutair onderscheid tussen besturen en toezichthouders. Aan de ene kant is er Stichting Plan Nederland met de statutaire directie, de staf en afdelingen. De directie is belast met het besturen van de stichting. Aan de andere kant is er de Raad van Toezicht, die veelal goedkeuring moet verlenen voor het mandaat van de directie en toezicht houdt op het beleid van de directie en de algemene gang van zaken. De onderlinge werkverhouding tussen deze twee organen is vastgelegd in een Huishoudelijk Reglement en een Directiestatuut, die beide verankerd zijn in de statuten, welke door de Raad van Toezicht zijn vastgesteld. Ook is het mandaat van de Raad van Toezicht vastgelegd in de statuten van Plan Nederland.

Profile Disclosure	Description	Reported	Cross-reference/Direct answer
2.7	Target audience and affected stakeholders. Markets served (including geographic breakdown, sectors served, and types of affected stakeholders/customers/beneficiaries)	Fully	Doelgroep: kinderen in ontwikkelingslanden Belanghebbenden: Plan International, particuliere sponsors, corporate partners, OS-organisaties, VFI, CBF, Partos en GRI, ministerie van Buitenlandse Zaken, EU, pers & sociale media, leveranciers, auditors, docenten en jongeren. Paragraaf:3. 9
2.8 COMM	Scale of the reporting organization	Fully	Plan heeft op 30 juli 2012 84,2 FTE in dienst. Totaal inkomsten € 47,9K.
2.9	Significant changes during the reporting period regarding size, structure, or ownership	Fully	Paragraaf 4.1.2 'Ontwikkelingen in het verslagjaar'
2.10	Awards received in the reporting period	Fully	N/A
3. Report Parameters			
3.1	Reporting period (e.g., fiscal/calendar year) for information provided	Fully	1 juli 2011 - 30 juni 2012
3.2	Date of most recent previous report (if any)	Fully	1 juli 2010 - 30 juni 2011
3.3	Reporting cycle (annual, biennial, etc.)	Fully	Jaarlijks
3.4	Contact point for questions regarding the report or its contents	Fully	Quirine van Heek (CFO)
3.5	Process for defining report content	Fully	<p>De vaststelling van de de inhoud van het jaarverslag wordt gedaan door de afdelingen Bedrijfsvoering, Corporate Communicatie en de directeur. De Raad van Toezicht en het managementteam dragen ook bij aan de vorm en inhoud. Daarnaast worden de kengetallen opgenomen die voldoen aan de richtlijnen van CBF, VFI en GRI.</p> <p>Prioriteitsonderdelen jaarverslag: 1. Wat hebben we gedaan? (programma's, acties) 2. Onze partners 3. Wie we zijn (kengetallen, maatschappelijke, economische en ecologische duurzaamheid) 4. Directe verantwoording</p> <p>Stakeholders die het rapport gebruiken: • particulier sponsors, institutionele donoren, bedrijven • interne medewerkers en management</p> <p>Als gids voor de inhoud van het jaarverslag wordt met name gebruik gemaakt van de richtlijnen voor de Transparantprijs van PwC. Deze worden door Plan Nederland gevolgd, evenals CBF-richtlijn 650 en de (andere) richtlijnen van CBF, VFI en GRI.</p>

Profile Disclosure	Description	Reported	Cross-reference/Direct answer
3,6	Boundary of the report (e.g., countries, divisions, subsidiaries, leased facilities, joint ventures, suppliers). See GRI Boundary Protocol for further guidance	Fully	Het jaarverslag heeft betrekking op de activiteiten van Stichting Plan Nederland
3,7	State any specific limitations on the scope or boundary of the report (see completeness principle for explanation of scope)	Fully	In verband met de vele verschillende eisen en richtlijnen die gelden voor jaarverslaglegging, is het duurzaamheidsverslag voor het grootste gedeelte in het jaarverslag verwerkt. Zie deel 3
3,8	Basis for reporting on joint ventures, subsidiaries, leased facilities, outsourced operations, and other entities that can significantly affect comparability from period to period and/or between organizations	Fully	Plan Nederland heeft geen joint ventures, leased facilities, et cetera
3,10	Explanation of the effect of any re-statements of information provided in earlier reports, and the reasons for such re-statement (e.g., mergers/acquisitions, change of base years/periods, nature of business, measurement methods)	Fully	Er zijn geen re-statements
3,11	Significant changes from previous reporting periods in the scope, boundary, or measurement methods applied in the report	Fully	Er is niets veranderd
3,12	Table identifying the location of the Standard Disclosures in the report.	Fully	Paragraaf 3.6.2 en GRI-contentindex, paragraaf 4.5

Profile Disclosure	Description	Reported	Cross-reference/Direct answer
4. Governance, Commitments, and Engagement			
4.1	Governance structure of the organization, including committees under the highest governance body responsible for specific tasks, such as setting strategy or organizational oversight	Fully	In de Verantwoordingsverklaring geeft Stichting Plan Nederland aan hoe invulling wordt gegeven aan de hoofdprincipes (paragraaf 4.3): 1. Functiescheiding tussen besturen, uitvoeren en toezicht houden 2. Continu verbeteren van de effectiviteit en efficiëntie van de bestedingen 3. Optimalisatie van de omgang met belanghebbenden
4.2 COMM	Indicate whether the Chair of the highest governance body is also an executive officer	Fully	Verantwoordingsverklaring: 1. Functiescheiding tussen besturen, uitvoeren en toezicht houden (paragraaf 4.3) 2. De Raad van Toezicht houdt toezicht op het beleid van de statutaire directie, de algemene gang van zaken in de stichting en geeft advies. Paragraaf 4.2
4.3	For organizations that have a unitary board structure, state the number of members of the highest governance body that are independent and/or non-executive members.	Fully	De Raad van Toezicht bestaat uit 10 leden (www.plannederland.nl/raad_van_toezicht)
4.4 COMM	Mechanisms for internal stakeholders (e.g., members), shareholders and employees to provide recommendations or direction to the highest governance body	Fully	Plan Nederland heeft een Ondernemingsraad die medezeggenschap heeft in de organisatie. Paragraaf 4.2
4.14 COMM	List of stakeholder groups engaged by the organization	Fully	Plan International, particuliere sponsors, corporate partners, OS-organisaties, VFI, CBF, Partos en GRI, ministerie van Buitenlandse Zaken, EU, pers & sociale media, leveranciers, auditors, docenten en jongeren. Paragraaf 3.9
4.15	Basis for identification and selection of stakeholders with whom to engage	Fully	Plan heeft een zero-tolerancebeleid tegen fraude, belangenverstremgeling en schending van de rechten van kinderen. Paragraaf 3.6 en paragraaf 4.4

Performance Indicator	Description	Reported	Cross-reference/Direct answer
STANDARD DISCLOSURES PART III: Performance Indicators			
Program Effectiveness			
Affected stakeholder engagement			
NG01	Processes for involvement of affected stakeholder groups in the design, implementation, monitoring and evaluation of policies and programs	Not	
Feedback, complaints and action			
NG02	Mechanisms for feedback and complaints in relation to programs and policies and for determining actions to take in response to breaches of policy	Not	De Ondernemingsraad is hiervoor het orgaan. Paragraaf 3.8.3 'De Ondernemingsraad'
Monitoring, evaluating and learning			
NG03	System for program monitoring, evaluation and learning, (including measuring program effectiveness and impact), resulting changes to programs, and how they are communicated	Not	
Gender and diversity			
NG04	Measures to integrate gender and diversity into program design, implementation, and the monitoring, evaluation, and learning cycle	Not	
Public awareness and advocacy			
NG05	Processes to formulate, communicate, implement, and change advocacy positions and public awareness campaigns	Not	
Coordination			
NG06	Processes to take into account and coordinate with the activities of other actors	Not	
Economic			
Resource allocation			
NG07	Resource allocation	Fully	Zie de gecombineerde balans paragraaf 4.6.1
Ethical fundraising			
NG08	Sources of funding by category and five largest donors and monetary value of their contributions	Fully	Zie de gecombineerde staat van baten en lasten, paragraaf 4.6.2

Performance Indicator	Description	Reported	Cross-reference/Direct answer
Economic performance			
EC1 COMM	Direct economic value generated and distributed, including revenues, operating costs, employee compensation, donations and other community investments, retained earnings, and payments to capital providers and governments	Fully	Paragraaf 4.1.5 en in de jaarrekening paragraaf 4.9 : Meerjarenbegroting FY13-FY16
EC2	Financial implications and other risks and opportunities for the organization's activities due to climate change.	Not	Deze risico's zijn niet geïdentificeerd
EC3	Coverage of the organization's defined benefit plan obligations	Fully	Zie paragraaf 4.6.4 punt 10 (voorzieningen)
EC4	Significant financial assistance received from government	Fully	Onder andere het uit MFS2-subsidie gefinancierde programma 'Girl Power' van de Child Rights Alliance, een samenwerkingsverband van (kinderrechten)organisaties. Paragraaf 2.4
Market presence, including impact on local economies			
EC5	Range of ratios of standard entry level wage compared to local minimum wage at significant locations of operation	Not	
EC6	Policy, practices, and proportion of spending on locally-based suppliers at significant locations of operation	Not	
EC7	Procedures for local hiring and proportion of senior management hired from the local community at significant locations of operation	Fully	Plan Nederland opereert zelf niet buiten Nederland
Indirect economic impacts			
EC8	Development and impact of infrastructure investments and services provided primarily for public benefit through commercial, in-kind, or pro bono engagement	Fully	Zie paragraaf 4.6.2 (donaties in natura)
EC9	Understanding and describing significant indirect economic impacts, including the extent of impacts	Fully	Zie paragraaf 4.6.2 (donaties in natura)

Performance Indicator	Description	Reported	Cross-reference/Direct answer
Environmental			
Materials			
EN1	Materials used by weight or volume	Not	Plan Nederland gebruikt geen materialen in een productieproces.
EN2	Percentage of materials used that are recycled input materials	Partially	100% gebruik van FSC-papier (paragraaf 3.6.3)
Energy			
EN3	Direct energy consumption by primary energy source	Not	Plan rapporteert op CO ₂ -uitstoot niet op gebruik van energie (paragraaf 3.6.3)
EN4	Indirect energy consumption by primary source	Not	Plan wil per 2013 op basis van well-to-wheel calculaties
EN5	Energy saved due to conservation and efficiency improvements	Fully	Reductie van CO ₂ gerealiseerd door afname in woonwerkverkeer met de auto en een actief beleid voor reductie van vlieg-reizen heeft geleid tot een afname. Voor details zie paragraaf 3.6.3
EN6	Initiatives to provide energy-efficient or renewable energy based products and services, and reductions in energy requirements as a result of these initiatives	Fully	Ketenaansprakelijkheid voor ecologische duurzaamheid in kaart brengen. Een eigen energiemeter in het nieuwe pand, waar Plan Nederland per 15 december 2012 naartoe verhuisd. Door het nieuwe werken hoopt Plan nog minder CO ₂ - uitstoot te realiseren in het woon-werkverkeer (paragraaf 3.6.3)
EN7	Initiatives to reduce indirect energy consumption and reductions achieved	Not	Deze initiatieven zullen in 2013 worden opgepakt
Water			
EN8	Total water withdrawal by source	Not	Plan Nederland gebruikt alleen kraanwater
EN9	Water sources significantly affected by withdrawal of water	Not	Plan Nederland gebruikt alleen kraanwater
EN10	Percentage and total volume of water recycled and reused	Partially	Plan Nederland kan in het huidige pand geen gerecycled water gebruiken. Zie paragraaf 3.6.3 'Beperkingen'

Performance Indicator	Description	Reported	Cross-reference/Direct answer
Biodiversity			
EN11	Location and size of land owned, leased, managed in, or adjacent to, protected areas and areas of high biodiversity value outside protected areas	Not	Plan Nederland bezit geen land en is gevestigd in een stedelijke omgeving
EN12	Description of significant impacts of activities, products, and services on biodiversity in protected areas and areas of high biodiversity value outside protected areas.	Not	Deze impacts zijn niet van toepassing op de activiteiten van Plan Nederland
EN13	Habitats protected or restored	Not	Plan heeft het gecertificeerde klimaatproject Light up your Lives in Ethiopie. (paragraaf 3.6.3)
EN14	Strategies, current actions, and future plans for managing impacts on biodiversity	Not	Plan Nederland's expertise is gericht op gemeenschapsontwikkeling op het gebied van rechten van kinderen
EN15	Number of IUCN Red List species and national conservation list species with habitats in areas affected by operations, by level of extinction risk	Not	Plan Nederland's expertise is gericht op gemeenschapsontwikkeling op het gebied van duurzame armoedebestrijding en rechten van kinderen
Emissions, effluents and waste			
EN16	Total direct and indirect greenhouse gas emissions by weight	Fully	Zie de tabel CO ₂ -reductie in paragraaf 3.6.3
EN17	Other relevant indirect greenhouse gas emissions by weight	Not	Deze heeft Plan Nederland niet
EN18	Initiatives to reduce greenhouse gas emissions and reductions achieved	Fully	Zie paragraaf 3.6.3
EN19	Emissions of ozone-depleting substances by weight	Not	Plan Nederland gebruikt geen ozone depletion materials.
EN20	NO _x , SO _x , and other significant air emissions by type and weight	Not	Plan Nederland gebruikt geen NO _x or SO _x air emissions anders dan transport. Deze CO ₂ -uitstoot staat vermeld in het overzicht in paragraaf 3.6.3
EN21	Total water discharge by quality and destination	Not	N/A
EN22	Total weight of waste by type and disposal method	Not	Vuilnisophaal en -verwerking gebeurt in Amsterdam door wekelijkse gemeentelijke afvaldienst
EN23	Total number and volume of significant spills	Not	Plan Nederland heeft geen significante verspilling
EN24	Weight of transported, imported, exported, or treated waste deemed hazardous under the terms of the Basel Convention Annex I, II, III, and VIII, and percentage of transported waste shipped internationally	Not	N/A
EN25	Identity, size, protected status, and biodiversity value of water bodies and related habitats significantly affected by the reporting organization's discharges of water and runoff	Not	Al het gray water wordt geproduceerd door de gemeente Amsterdam

Performance Indicator	Description	Reported	Cross-reference/Direct answer
Products and services			
EN26 COMM	Initiatives to mitigate environmental impacts of products and services, and extent of impact mitigation	Fully	Bewustwording achterban en ons gecertificeerde klimaatproject. Paragraaf 3.6.3
EN27	Percentage of products sold and their packaging materials that are reclaimed by category	Not	Plan Nederland verkoopt geen verpakte producten
Compliance			
EN28	Monetary value of significant fines and total number of non-monetary sanctions for non-compliance with environmental laws and regulations	Not	Plan Nederland heeft geen boetes gekregen
Transport			
EN29	Significant environmental impacts of transporting products and other goods and materials used for the organization's operations, and transporting members of the workforce	Partially	De alinea over het verlagen van de CO ₂ -uitstoot in paragraaf 3.6.3 in het jaarverslag
Overall			
EN30	Total environmental protection expenditures and investments by type	Not	Er zijn geen uitgaven en investeringen op het gebied van het beveiligen van de omgeving
Social: Labor Practices and Decent Work			
Employment			
LA1 COMM	Total workforce, including volunteers, by employment type, employment contract, and region	Fully	Zie hiervoor paragraaf 3.8.1 'De medewerkers van Plan Nederland' en paragraaf 3.8.2 'De vrijwilligers van Plan Nederland'
LA2	Total number and rate of employee turnover by age group, gender, and region	Fully	Zie hiervoor paragraaf 3.8.1 'De medewerkers van Plan Nederland'
LA3	Benefits provided to full-time employees that are not provided to temporary or part-time employees, by major operations	Not	Dit bestaat niet bij Plan Nederland
Labor/management relations			
NG09	Mechanisms for workforce feedback and complaints, and their resolution	Not	De Ondernemingsraad is hiervoor het orgaan. Zie paragraaf 3.8.3 'De Ondernemingsraad'
LA4	Percentage of employees covered by collective bargaining agreements	Not	Plan Nederland kent geen cao, maar heeft eigen arbeidsvoorwaarden, welke zijn beschreven in het personeelshandboek

Performance Indicator	Description	Reported	Cross-reference/Direct answer
LA5	Minimum notice period(s) regarding significant operational changes, including whether it is specified in collective agreements	Not	In kennisstelling gebeurt naar individuele medewerkers, dit is beschreven in het personeelshandboek
Occupational health and safety			
LA6	Percentage of total workforce represented in formal joint management-worker health and safety committees that help monitor and advise on occupational health and safety programs	Not	Plan Nederland's bedrijfshulpdienst (BHV) voert relevante beveiligingsmaatregelen in, met goedkeuring van het managementteam
LA7 COMM	Rates of injury, occupational diseases, lost days, and absenteeism, and number of work-related fatalities by region	Fully	Het ziekteverzuim was 5% in verslagjaar 2011-2012.
LA8 COMM	Education, training, counseling, prevention, and risk-control programs in place to assist workforce members, their families, volunteers or community members regarding serious diseases	Not	Zie paragraaf 3.8.1c 'Arbeidsomstandigheden'
LA9	Health and safety topics covered in formal agreements with trade unions	Not	Plan Nederland heeft geen overeenkomsten met vakbonden
Training and education			
LA10 COMM	Average hours of training per year per employee by employee category	Not	Plan beschikt niet over dit overzicht
LA11 COMM	Programs for skills management and lifelong learning that support the continued employability of employees and assist them in managing career endings	Not	Vermeld in het personeelshandboek
LA12	Percentage of employees receiving regular performance and career development reviews	Not	N/A
Diversity and equal opportunity			
LA13	Composition of governance bodies and breakdown of employees per category according to gender, age group, minority group membership, and other indicators of diversity	Fully	Zie het organogram bij 3.8.1f
LA14	Ratio of basic salary of men to women by employee category.	Not	Er is geen genderonderscheid bij Plan Nederland

Performance Indicator	Description	Reported	Cross-reference/Direct answer
Social: Human Rights			
Investment and procurement practices			
HR1	Percentage and total number of significant investment agreements that include human rights clauses or that have undergone human rights screening	Not	Plan Nederland heeft geen significante investeringsovereenkomsten
HR2	Percentage of significant suppliers and contractors that have undergone screening on human rights and actions taken	Not	Alle medewerkers hebben in het vorig boekjaar 2010-2011 een training gekregen
HR3	Total hours of employee training on policies and procedures concerning aspects of human rights that are relevant to operations, including the percentage of employees trained	Not	Alle medewerkers hebben in het vorig boekjaar 2010-2011 een training gekregen
Non-discrimination			
HR4	Total number of incidents of discrimination and actions taken	Not	Er zijn geen incidenten gerapporteerd
Freedom of association and collective bargaining			
HR5	Operations identified in which the right to exercise freedom of association and collective bargaining may be at significant risk, and actions taken to support these rights	Not	Deze risico's zijn niet geïdentificeerd
Child labor			
HR6	Operations identified as having significant risk for incidents of child labor, and measures taken to contribute to the elimination of child labor	Fully	<p>Plan gaat altijd uit van het belang van het kind, wijst kinderarbeid af en conformeert zich daarbij aan de normen van het Sphere Project (Minimum Standards in Disaster Response) en Do No Harm (het voorkomen van negatieve gevolgen van conflictsituaties voor kinderen).</p> <p>Plan verdedigt de rechten en belangen van kinderen ook in het kader van de eigen bedrijfsvoering en alle partijen die daarbij betrokken zijn: de medewerkers, vrijwilligers, sponsors, leveranciers en alle andere partijen waarmee Plan Nederland relaties onderhoudt.</p> <p>Het kindbeschermingsbeleid van Plan Nederland is vastgelegd in de Gedragscode Kindbescherming. Werknemers en sponsors, partners of freelancers die voor Plan naar het veld reizen, zijn aan deze gedragscode onderworpen. Paragraaf 3.6</p>

Performance Indicator	Description	Reported	Cross-reference/Direct answer
Forced and compulsory labor			
HR7	Operations identified as having significant risk for incidents of forced or compulsory labor, and measures to contribute to the elimination of forced or compulsory labor	Fully	Plan gaat altijd uit van het belang van het E171 wijst kinderarbeid af en conformeert zich daarbij aan de normen van het Sphere Project (Minimum Standards in Disaster Response) en Do No Harm (het voorkomen van negatieve gevolgen van conflictsituaties voor kinderen). Plan verdedigt de rechten en belangen van kinderen ook in het kader van de eigen bedrijfsvoering en alle partijen die daarbij betrokken zijn: de medewerkers, vrijwilligers, sponsors, leveranciers en alle andere partijen waarmee Plan Nederland relaties onderhoudt. Het kindbeschermingsbeleid van Plan Nederland is vastgelegd in de Gedragscode Kindbescherming. Werknemers en sponsors, partners of freelancers die voor Plan naar het veld reizen, zijn aan deze gedragscode onderworpen. Paragraaf 3.6
Security practices			
HR8	Percentage of security personnel trained in the organization's policies or procedures concerning aspects of human rights that are relevant to operations	Not	Plan Nederland heeft geen beveiligingspersoneel
Indigenous rights			
HR9	Total number of incidents of violations involving rights of indigenous people and actions taken	Not	Niet relevant bij Plan Nederland
Social: Society			
Community			
SO1	Nature, scope, and effectiveness of any programs and practices that assess and manage the impacts of operations on communities, including entering, operating, and exiting	Fully	Impactmeting bij Programma's Deel 1 'Wat we hebben gedaan'. Zie ook paragraaf 4.4.3
Corruption			
SO2COMM	Percentage and total number of programs/ business units analyzed for risks related to corruption	Not	Plan Nederland houdt een fraude-overzicht bij, dit is confidencieel

Performance Indicator	Description	Reported	Cross-reference/Direct answer
S03	Percentage of employees trained in organization's anti-corruption policies and procedures	Not	Dit overzicht bestaat niet
S04 COMM	Actions taken in response to incidents of corruption	Not	Dan wordt er een onderzoek ingesteld en betreffende maatregelen genomen (confidentieel)
Public policy			
S05	Public policy positions and participation in public policy development and lobbying	Fully	Zie deel 1 'Wat we hebben gedaan'
S06	Total value of financial and in-kind contributions to political parties, politicians, and related institutions by country	Not	Plan Nederland doet dit niet
Anti-competitive behavior			
S07	Total number of legal actions for anti-competitive behavior, anti-trust, and monopoly practices and their outcomes	Fully	Er zijn geen wettelijke acties genomen tegen Plan
Compliance			
S08	Monetary value of significant fines and total number of non-monetary sanctions for non-compliance with laws and regulations	Not	Plan Nederland heeft geen boetes ontvangen
Social: Product Responsibility			
Customer health and safety			
PR1	Life cycle stages in which health and safety impacts of products and services are assessed for improvement, and percentage of significant products and services categories subject to such procedures	Not	Niet relevant: Plan Nederland heeft geen producten of diensten op het gebied van gezondheid en veiligheidsrichtlijnen.
PR2	Total number of incidents of non-compliance with regulations and voluntary codes concerning health and safety impacts of products and services during their life cycle, by type of outcomes	Not	Plan Nederland heeft geen incidenten van non-compliance inzake gezondheid en veiligheid
Product and service labelling			
PR3	Type of product and service information required by procedures, and percentage of significant products and services subject to such information requirements	Not	Niet relevant voor Plan Nederland, er zijn geen producten die deze informatie vereisen

Performance Indicator	Description	Reported	Cross-reference/Direct answer
PR4	Total number of incidents of non-compliance with regulations and voluntary codes concerning product and service information and labeling, by type of outcomes	Not	Niet relevant voor Plan Nederland, er zijn geen producten die deze informatie vereisen
PR5	Practices related to customer satisfaction, including results of surveys measuring customer satisfaction	Fully	Zie deel 2 van het jaarverslag 'Onze partners'
Marketing communications			
PR6 COMM	Programs for adherence to laws, standards, and voluntary codes related to fundraising and marketing communications, including advertising, promotion, and sponsorship	Fully	Paragraaf 3.5: Governance, CBF Keur, ISO-certificering, et cetera
PR7	Total number of incidents of non-compliance with regulations and voluntary codes concerning marketing communications, including advertising, promotion, and sponsorship by type of outcomes	Not	Plan werkt in lijn met alle marketingcodes
Customer privacy			
PR8	Total number of substantiated complaints regarding breaches of customer privacy and losses of customer data	Not	Er zijn hierover geen klachten
Compliance			
PR9	Monetary value of significant fines for non-compliance with laws and regulations concerning the provision and use of products and services	Not	Plan Nederland heeft geen boetes ontvangen

4.6 Jaarrekening

4.6.1 Gecombineerde balans

Per 30 juni 2012 (na resultaatbestemming)

€ * 1.000

Toelichting		30 Juni 2012	30 Juni 2011
Activa			
Materiële vaste activa	4		
- Bedrijfsmiddelen		1.104	851
Voorraad	5	58	67
Vorderingen en overlopende activa			
- Toezeggingen van kindsponsors		82	78
- Rekening courant met Plan International	6	90	271
- Overige vorderingen	7	1.639	2.791
		1.811	3.140
Liquide middelen	8	11.477	9.529
Totaal activa		14.450	13.587
Passiva			
Reserves	9		
- Bestemmingsreserves		8.961	8.719
		8.961	8.719
Fondsen			
- Bestemmingsfondsen		472	772
		472	772
Totaal reserves en fondsen		9.433	9.491
Voorzieningen	10		
- Pensioenvoorziening		391	260
- Jubileumvoorziening		34	74
		425	334
Kortlopende schulden			
- Crediteuren		522	670
- Loonbelasting en sociale premies		152	143
- Overige schulden	11	3.918	2.949
		4.592	3.762
Totaal passiva		14.450	13.587

4.6.2 Gecombineerde staat van baten en lasten

Voor het jaar eindigend 30 juni 2012

€ * 1.000

Toelichting		2011/2012	2011/2012 Begroting	2010/2011
Baten Fondsenwerving				
Baten uit eigen fondsenwerving	13,1			
- Kindsponsoring		24.642	24.930	25.906
- Giften en schenkingen		2.736	2.784	2.447
- Acties		1.036	1.000	237
- Corporate partners		1.792	1.550	647
- Giften in natura		295	-	-
- Nalatenschappen		1.152	1.500	2.094
		31.653	31.764	31.331
Baten uit acties van derden	13,2			
- SHO		303	-	220
- Nationale Postcode Loterij		2.700	2.700	7.290
		3.003	2.700	7.510
Subsidies van overheden	13,3			
Subsidies Nederlandse overheid		11.535	12.532	4.974
Subsidiesxe Europese Unie		1.076	1.105	494
Overige subsidies		396	1.233	447
		13.007	14.870	5.915
Overige baten	13,4			
Netto resultaat liquide middelen		229	150	180
Overige baten		-	-	57
		229	150	237
Som der baten		47.892	49.484	44.993

Toelichting		2011/2012	2011/2012 Begroting	2010/2011
Lasten				
Besteed aan doelstellingen	14,1			
Doelstelling educatie en participatie (a)		1.237	982	1.067
Doelstelling programmaontwikkeling en beheer (b1)		3.459	3.086	2.549
Doelstelling Child Rights Alliance (b2)		3.169	3.540	1.955
Doelstelling voorlichting en bewustwording (c)		3.590	4.237	4.314
Doelstelling internationale afdracht (d)		31.206	31.742	29.039
		42.661	43.587	38.924
Werving baten	14,2			
Kosten eigen fondsenwerving		2.574	2.972	2.970
Kosten acties derden		116	85	112
Kosten verkrijging subsidies overheden		622	797	594
		3.312	3.854	3.676
Beheer en administratie	14,3			
Kosten beheer en administratie		1.977	1.655	1.447
Som der lasten	14,4	47.950	49.096	44.047
Resultaat				
Resultaatbestemming	9	-58	388	946
Bestemmingsreserves		242		935
Bestemmingsfondsen		-300		11
Kern ratio's				
Kostenpercentage eigen fondsenwerving		8,1%	9,4%	9,5%
Bestedingspercentage (t.o.v. De baten)		89,1%	88,1%	86,5%
Bestedingspercentage (t.o.v. De bestedingen)		89,0%	88,8%	88,4%
Beheerskosten als % van de totale lasten		4,1%	3,4%	3,3%
Gemiddeld aantal personeelsleden, gemeten in fte		84,2	84,5	82,4

4.6.3 Gecombineerd kasstroomoverzicht

Voor het jaar eindigend op 30 juni 2012

€ * 1.000

		2011/2012	2010/2011
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Baten	47.892		44.993
Lasten	47.950		44.047
Saldo baten en lasten		-58	946
Aanpassing voor afschrijvingen		305	135
Verandering in werkkapitaal:			
- Vorderingen (afname/toename)	1.329		-274
- Voorraad goederen (afname/toename)	9		-39
- Voorzieningen (toename)	91		115
- Schulden (toename)	830		1.295
		2.259	1.097
Operationele kasstroom		2.506	2.178
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investerings in materiële vaste activa		-558	-848
Totale kasstroom		1.948	1.330
Liquide middelen per begin boekjaar		9.529	8.199
Liquide middelen per einde boekjaar		11.477	9.529
		1.948	1.330

Ontvangen gelden stelt Plan Nederland zo snel mogelijk ter beschikking aan de doelstelling. Projectverplichtingen worden echter niet altijd op voorhand aangegaan in verband met de onzekerheid over de te verwachten giften. Na ontvangst van een gift staan de liquide middelen bij Plan totdat ze worden

uitbetaald ten behoeve van het project. Liquide middelen worden op een direct-opeisbare rentedragende rekening gehouden, zodat middelen altijd direct beschikbaar zijn voor de doelstelling. De liquide-middelenpositie is gedurende het boekjaar toegenomen met € 1,9 miljoen.

4.6.4 Toelichting op de balans en de staat van baten en lasten

1. Algemeen

De jaarrekeningen van Stichting Plan Nederland en van de Stichting Hein Kolk Scholarship Fund of Plan International Inc. (hierna 'Hein Kolk Scholarship Fund') zijn per boekjaar 2011/2012 niet meer gecombineerd, omdat Plan Nederland geen overwegende zeggenschap meer heeft in deze stichting.

Stichting Plan Nederland (hierna ook 'Plan') heeft tot doel zorg te dragen voor maximale, duurzame financiële bijdragen aan de internationale programma's uitgevoerd door Plan International Inc. (hierna 'Plan International'), gericht op de verbetering van de levenssituatie van kansarme kinderen in ontwikkelingslanden.

Daarnaast voert Plan ook in Nederland projecten uit (bijvoorbeeld educatie en participatie), die hoofdzakelijk gefinancierd worden door daarvoor ontvangen projectbijdragen (bijvoorbeeld subsidies van de EU).

Tevens heeft Plan als doelstelling zinvolle communicatie te bevorderen tussen enerzijds particuliere en andere sponsors, en anderzijds de gesponsorde kinderen, hun familie en hun omgeving in de programmalanden van Plan.

In de organisatie van Plan Nederland is er statutair onderscheid tussen besturen en toezichthouden. Aan de ene kant is er Stichting Plan Nederland met de statutaire directie, de staf en afdelingen. De directie is belast met het besturen van de stichting. Aan de andere kant is er de Raad van Toezicht, die veelal goedkeuring moet verlenen voor het mandaat van de directie en toezicht houdt op het beleid van de directie en de algemene gang van zaken.

De onderlinge werkverhouding tussen deze twee organen is vastgelegd in een Huishoudelijk Reglement en een Directiestatuut, die beide verankerd zijn in de statuten, welke door de Raad van Toezicht zijn vastgesteld. Ook is het mandaat van de Raad van Toezicht vastgelegd in de statuten van Plan Nederland.

2. Relatie Plan International Inc.

Plan International is verantwoordelijk voor de selectie, uitvoering, beheersing en verantwoording van de internationale programma's van de fondsenwervende Plan-organisaties met betrekking tot specifieke kind- en project sponsoring. De Plan-landenkantoren in de ontwikkelingslanden zijn verantwoordelijk voor de interventieprogramma's, gefinancierd uit inkomsten van bedrijven, subsidies van de overheid en inkomsten van particuliere project sponsors. Deze programma's worden samen met de Nederlandse organisatie overeengekomen. Plan Nederland schakelt dus de landenkantoren van Plan International in voor het uitvoeren van specifieke projecten die gefinancierd worden uit projectbijdragen, van onder meer de overheid in het kader van het Medefinancieringsprogramma. De hiermee gepaard gaande bedragen worden gespecificeerd in noot 13.3. De rol van Plan International in dit proces ligt op het gebied van coördinatie, ondersteuning en het faciliteren van de (financieel) administratieve processen.

Plan Nederland en Plan International zijn met elkaar verbonden via de oprichtingsakte van Plan International en door middel van de lidmaatschaps-overeenkomst en een beeldmerkovereenkomst. De 21 fondsenwervende Plan-organisaties (inclusief Colombia en India) zijn de enige leden van Plan International. Plan International heeft een internationaal bestuur met daarin bestuursleden die geselecteerd worden op basis van specifieke kennis en vaardigheden. In lijn met de oprichtingsakte van Plan International en de statuten van Plan Nederland, zal Plan Nederland alle specifieke kindsponsor-

bijdragen, minus de fondswervende en overige lokale lasten, afdragen aan Plan International. De leden zijn binnen de missie en visie van Plan vrij om hun eigen operationele beleid te formuleren en uit te voeren.

3. Waarderingsgrondslagen en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld conform de 'Richtlijn Fondsenwervende Instellingen' (of Richtlijn 650). De jaarrekening is opgesteld in euro's en wordt vergeleken met de door de directie vastgestelde begroting verslagjaar 2011/2012 en de realisatie 2010/2011.

Vreemde valuta

Transacties in vreemde valuta gedurende het jaar en vorderingen en schulden in vreemde valuta aan het einde van het boekjaar, worden omgerekend tegen respectievelijk de koersen geldend op het tijdstip van de transactie en tegen de koersen geldend aan het einde van het boekjaar. Alle contracten worden afgesloten in euro's.

De posten in de jaarrekening worden gewaardeerd met inachtneming van de valuta van de economische omgeving waarin de activiteiten worden uitgeoefend (de functionele valuta). De jaarrekening is opgesteld in euro's; dit is zowel de functionele als de presentatievaluta.

Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers op transactiedatum.

Monetaire activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend in de functionele valuta tegen de koers per balansdatum. De uit de afwikkeling en omrekening voortvloeiende koersverschillen komen ten gunste of ten laste van de winst-en-verliesrekening.

Niet-monetaire activa die volgens de verkrijgingsprijs worden gewaardeerd in een vreemde valuta worden omgerekend tegen de wisselkoers op de transactiedatum (of de benaderde koers). Niet-monetaire activa die volgens de actuele waarde worden gewaardeerd in een vreemde valuta worden omgerekend tegen de wisselkoers op het moment waarop de actuele waarde werd bepaald. Koersverschillen die optreden bij de afwikkeling of omrekening van monetaire posten worden in de winst en verliesrekening verwerkt in de periode dat zij zich voordoen.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de directie zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat de directie schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Vergelijking voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur, of lagere bedrijfswaarde. Deze afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte economische levensduur die varieert van drie tot vijf jaar en zijn berekend volgens de lineaire methode.

Vorraden

De voorraden merchandise-artikelen worden gewaardeerd op verkrijgingsprijzen onder toepassing van de FIFO-methode (first in, first out) of lagere opbrengstwaarde.

Vorderingen

Vorderingen worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente-rente-inkomsten ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas- en banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courant-schulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Reserves en fondsen

Het eigen vermogen is ingedeeld in reserves (de directie van een fondsenwervende instelling heeft een deel van de reserves afgezonderd voor een specifiek doel) en fondsen (door derden is aan een deel van de middelen een specifieke besteding is gegeven).

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voor uitgaven voor groot onderhoud wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren.

Schulden

Schulden worden bij de eerste waardering gewaardeerd tegen de reële waarde en worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Baten en lasten

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Toegezegde bijdragen uit **kindsporsoring** worden verantwoord in het jaar waarop zij betrekking hebben, met uitzondering van vooruit ontvangen sponsorbijdragen waarvoor een bestemmingsfonds wordt aangehouden.

De opbrengsten van **nalatenschappen** worden verantwoord in het boekjaar waarin de omvang van deze baten betrouwbaar kan worden vastgesteld. Voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden in het boekjaar waarin ze worden ontvangen verantwoord als baten uit nalatenschappen, voorzover deze niet reeds in een voorgaand boekjaar zijn verantwoord. Verkrijgingen belast met vruchtgebruik worden alleen in de toelichting vermeld. Zij worden pas in de staat van baten en lasten verantwoord bij het einde van het vruchtgebruik of bij eerdere verkoop van de blote eigendom.

De baten uit **gezamenlijke acties** worden verantwoord in het jaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld, met dien verstande dat ontvangen voorschotten worden verantwoord in het jaar waarin ze zijn ontvangen.

Projectbijdragen en giften worden verantwoord in het jaar waarin de toezegging heeft plaatsgevonden. Overheidssubsidies in contanten worden verantwoord na toekenning. Ontvangen projectbijdragen en giften die nog niet aan doelbesteding zijn besteed, worden na resultaatbestemming in de balans opgenomen onder 'nog niet uitgekeerde projectbijdragen en giften'. Een overheidssubsidie wordt verantwoord na besteding. Voorwaardelijke projectbijdragen (met een mogelijke terugbetaalverplichting) die ontvangen zijn maar nog niet besteed, worden als schuld verantwoord.

Subsidies worden als bate verantwoord in de winst-en-verliesrekening in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de condities voor ontvangst kunnen worden aangetoond.

Afdrachten aan Plan International uit hoofde van inkomsten uit kindsporing worden verantwoord in het jaar dat de donatie onvoorwaardelijk is geworden.

Aandeel in **acties van derden**, zoals de Nationale Postcode Loterij, worden verantwoord voor het netto door Plan te ontvangen bedrag, verminderd met eventueel door Plan aan derden te betalen directe verwervingskosten. De baten worden toegerekend aan het jaar dat de betreffende actiegelden bij Plan Nederland zijn ontvangen.

De giften van een **zaak in natura** worden gewaardeerd tegen de reële waarde in Nederland. Deze giften worden financieel verantwoord.

De niet-financiële bijdrage die door vrijwilligers wordt geleverd, wordt niet in de staat van baten en lasten verantwoord.

Personeelsbeloningen (lonen, salarissen en sociale lasten) worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Het kasstroomoverzicht is opgesteld aan de hand van de indirecte methode.

4. Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt.

	€ * 1.000	
	30 juni 2012	30 juni 2011
Aanschafwaarde		
Openingsbalans per 1 juli	3.115	2.267
Investeringen	558	848
Desinvesteringen	-	-
Eindbalans per 30 juni	3.673	3.115
Cumulatieve afschrijvingen		
Openingsbalans per 1 juli	2.264	2.129
Afschrijving verslagjaar	305	135
Afschrijving op desinvesteringen	-	-
Eindbalans per 30 juni	2.569	2.264
Boekwaarde per 30 juni	1.104	851

Op balansdatum is beoordeeld of sprake is geweest van een bijzondere waardevermindering van vaste activa. Hiervan is in het verslagjaar geen sprake geweest. Alle materiële vaste activa zijn benodigd voor de bedrijfsvoering. De boekwaarde per 30 juni 2012 bestaat voor het grootste gedeelte uit ICT-gerelateerde materiële vaste activa.

5. Voorraad goederen

Vanwege het buiten gebruik stellen van merchandise in verslagjaar 2011/2012 zijn uit de verkochte merchandise geen bedragen ten goede gekomen aan het Meisjesfonds.

6. Rekening courant met Plan International

In het verslagjaar is de rekening-courantverhouding met Plan International gedaald tot € 90.000. Dit bedrag wordt verrekend met de overmaking kindsponsoring naar Plan International in het derde kwartaal van 2012.

7. Overige vorderingen en overlopende activa

De post overige vorderingen (met een looptijd korter dan één jaar) bestaat uit de volgende onderdelen:

	€ * 1.000	
	30 juni 2012	30 juni 2011
Nog te ontvangen interest	80	84
Nog te ontvangen nalatenschappen	1.076	2.143
Vooruitbetaalde pensioenpremies	209	200
Openstaande vorderingen bij MFS en corporate partners	13	66
Overige vooruitbetaalde en te ontvangen bijdragen	261	298
	1.639	2.791

8. Liquide middelen

	€ * 1.000	
	30 juni 2012	30 juni 2011
Kas- en banksaldi	2.069	594
Spaarrekeningen bij Rabobank (rating AAA)	3.250	2.900
Spaarrekeningen bij ASN Bank (rating A-)	6.158	6.035
	11.477	9.529

Plan Nederland kiest ervoor geen vrije reserves aan te houden, zoals een continuïteitsreserve, en de bijdragen van sponsors en donoren zo spoedig mogelijk te besteden aan de doelstelling. Plan zet daarbij tijdelijk beschikbare liquide middelen vast op een spaarrekening of depositorekening bij meerdere banken (bijvoorbeeld de Rabobank of de ASN Bank) na periodieke toetsing via 'de eerlijke bankenwijzer'. Dit gebeurt bij een bank met bij voorkeur een AAA-rating of een rating daar zo dicht mogelijk bij. Plan heeft er bewust voor gekozen om niet te beleggen (bijvoorbeeld in aandelen).

9. Reserves en fondsen

De ontwikkeling van de reserves en fondsen is als volgt.

€ *1000

	Reserves			Fondsen			
	Niet uitgekeerde overheid-MFS-bijdragen	Niet uitgekeerde NPL-project-bijdragen	Overige niet uitgekeerde projectbijdragen en giften	Totaal reserves	Bestemmingsfonds kindsporsoring	Totaal vastgelegd vermogen	Totaal reserves en fondsen
Stand per 1 juli 2011	-	5.691	3.028	8.719	772	772	9.491
Toename van reserve	8.244	1.700	9.814	19.758	-300	-300	19.458
Afname van reserve	8.244	2.460	8.812	19.516	-	-	19.516
Stand per 30 juni 2012	0	4.931	4.030	8.961	472	472	9.433

Reserves

De reserves kunnen als volgt worden toegelicht:

€ *1000

Giften	Giften			Giftreserves				Saldo 30 juni 2012	Voorwaardelijke verplichtingen 30 juni 2012
	Bron	Bruto Gift	Uitv. kosten Nederland	Netto gift	Saldo 30 juni 2011	Totaal beschikbaar	Besteed via Plan Int. of rechtstreeks		
Eigen fondsenwerving									
Giften en schenkingen (*)	2.736	818	1.918	1.083	3.001	2.573	118	310	3.761
Acties	1.036	200	836	313	1.149	448	0	701	730
Corporate partners	1.792	151	1.641	205	1.846	1.116	43	687	4.210
Giften in natura	295	0	295	0	295	0	295	0	0
Nalatenschappen	1.152	324	828	1.427	2.255	285	0	1.970	372
Baten acties van derden									
Nationale Postcode Loterij	2.700	689	2.011	5.691	7.702	1.803	657	5.242	3.249
SHO	303	16	287	0	287	287	0	0	84
Subsidies									
MFS	9.049	805	8.244	0	8.244	4.622	3.622	0	24.448
Europese Unie	1.076	67	1.009	0	1.009	873	136	0	944
Nederlandse overheid	2.882	193	2.689	0	2.689	1.462	1.176	51	5.174
Totalen	23.021	3.263	19.758	8.719	28.477	13.469	6.047	8.961	42.972

(*) De reserve giften en schenkingen (van particulieren) bestaat uit giften ten behoeve van projecten (onder andere Noodfonds, themafondsen zoals gezondheidszorg, onderwijs en kinderrechten) die nog niet besteed zijn.

De directie heeft bepaald dat de verschillende onderdelen van de reserves aan reeds vastgestelde projecten zullen worden besteed, aan de hand van vastgestelde interne richtlijnen. Deze onderdelen hebben derhalve een specifieke bestemming.

Fondsen

Hieronder zijn alleen fondsen opgenomen waarvan de beperking in de bestedingsmogelijkheid door derden is bepaald of het gevolg zijn van speciale acties. Plan zal deze bestemmingsfondsen pas uitkeren op het moment dat er zekerheid kan worden geboden dat de uitgaven in overeenstemming zijn met de wensen of eisen van de geveer. Het bestemmingsfonds kindsponsoring betreft vooruitontvangen bedragen van sponsors.

10. Voorzieningen

Onder de voorzieningen zijn de verplichtingen opgenomen voor de toegezegde pensioenregelingen en toekomstige jubilea. De mutaties in de voorzieningen uit hoofde van toegezegde pensioen- en jubilearegelingen zijn als volgt:

€ * 1.000

	Voorziening toegezegde pensioenregeling	Voorziening jubileumuitkering	Totaal
Stand per 01-07-2011	260	74	334
Betaalde premies/bijdragen	(317)	-	(317)
Overige mutaties	448	40	488
Stand per 30-6-2012	391	34	425

De pensioenregeling is conform de bepalingen van IAS19. Dit betekent voor de zogenaamde toegezegde pensioenregelingen dat in de balans wordt opgenomen de contante waarde van de pensioenaanspraken uit hoofde van de toegezegde pensioenregeling, onder aftrek van de reële waarde van de fondsbeleggingen en rekening houdende met de aan volgende boekjaren toe te rekenen lasten over verstreken diensttijd.

De pensioenaanspraken zijn per 30 juni 2012 als volgt samengesteld:

€ * 1.000

	30 juni 2012	30 juni 2011
Contante waarde van de fondsbeleggingen	11.129	7.363
Reële waarde	-10.374	-6.461
Subtotaal	755	902
Nog niet in het resultaat verwerkte actuariële resultaten	-364	-642
Netto pensioenaanspraken	391	260

De samenstelling van de pensioenlasten in de staat van baten en lasten is als volgt:

€ * 1.000

	2011/2012	2010/2011
In boekjaar verdiende pensioenaanspraken	231	298
Toegerekende interest	392	355
Verwachte opbrengst fondsenbeleggingen	-162	-182
Toegerekende actuariële resultaten	-13	2
Totale pensioenlasten	448	473

De belangrijkste actuariële uitgangspunten zijn de volgende.

	2011/2012	2010/2011
Levensverwachting vrouw	88,2	87,6
Levensverwachting man	86,2	84,7
Rendement op fondsbeleggingen	57,6%	-10,6%
Verwacht rendement op fondsbeleggingen	3,2%	5,3%
Verwachte salaristijgingen	1,5%	1,5%
Verwachte indexeringen van pensioenen	2,0%	2,0%
Verwachte indexeringen van pensioenen actieven	0,0%	1,0%
Verwachte indexeringen van pensioenen inactieven	5,3%	4,4%

Het rendement op fondsbeleggingen stijgt naar 57,6 (vorig jaar -10,6%). Dit kan verklaard worden uit het feit dat het percentage verwacht rendement op fondsbeleggingen is gedaald van 5,3 naar 3,2% (het rendement welke bedrijven met een AA-rating wisten te behalen op hun obligaties daalde met ruim 2%).

In het verslagjaar is de nieuwe methode met betrekking tot de verwerking van actuariële resultaten nog niet toegepast. Dit betekent dat resultaten die binnen de arbitrair bepaalde bandbreedte ('corridor') blijven, niet in het resultaat en vermogen verwerkt hoeven te worden. Per verslagjaar 2012/2013 worden deze resultaten (voor een bedrag van €364.000) - volgens de nieuwe richtlijn - verwerkt in resultaat en vermogen.

De samenstelling van de jubileumlasten in de staat van baten en lasten is als volgt:

	€ * 1.000	
	2011/2012	2010/2011
In boekjaar verdiende jubilearechten	-	8
Vrijval in verband met uitbetaalde jubilea	40	8
Totale jubileumlasten	-40	-

11. Overige schulden

	€ * 1.000	
	2011/2012	2010/2011
Bankkosten	21	22
Vakantiedagen	141	164
Kosten jaarcontrole	77	80
Vooruit ontvangen subsidies/bijdragen	1.325	839
Reorganisatieverplichting	729	-
Verplichting MFS	1.568	1.690
Overige vooruit ontvangen en te betalen bedragen	57	154
Totaal	3.918	2.949

Alle schulden hebben een looptijd korter dan één jaar. De mogelijk terug te betalen subsidies hebben te maken met vooruitontvangen gelden van Buitenlandse Zaken (MFS) en de Europese Unie voor uit te voeren programma's in het kader van de doelstelling. Zodra deze voorwaardelijke subsidies conform doelstelling besteed zijn, worden deze als baten verantwoord.

12. Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Niet uit de balans blijvende bezittingen

De niet uit de balans blijvende bezittingen betreffen een tweetal bloot eigendom verhoudingen uit legaten, met een waarde van totaal € 160.000 en een fonds op naam voor een bedrag van € 20.000 voor een periode van 5 jaar (per boekjaar 2010/2011).

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

De verplichtingen zijn onderverdeeld in de projectverplichtingen in het kader van de doelstelling en de overige verplichtingen voor het kantoor van Plan Nederland.

€ * 1.000

Voorwaardelijke projectverplichtingen	
Boekjaren	Verplichtingen
2013	16.352
2014	12.363
2015	10.233
2016	3.973
2017	51
Totaal projectverplichtingen	42.972

Per 30 juni 2012 heeft Plan Nederland € 43 miljoen aan contractuele verplichtingen uitstaan inzake uit te voeren projecten. Deze uitgaven zijn gedekt door de niet uitgekeerde projectbijdragen binnen het vrij besteedbaar vermogen en door subsidietoezeggingen die nog niet als baten zijn verantwoord. Projectverplichtingen zijn voorwaardelijke verplichtingen. Nadere specificaties van de projectbestedingen in verslagjaar 2011/2012 zijn terug te vinden in de toelichting.

Meerjarige financiële verplichtingen	
Boekjaren	Verplichtingen
2013	389
2014	326
2015	326
Totaal overige verplichtingen	1.041

Plan Nederland heeft verplichtingen uit hoofde van diverse huurcontracten voor apparatuur en faciliteiten. De aan de inflatie geïndexeerde huurverplichting loopt ultimo december 2012 af. Per kalenderjaar 2013 zal Plan Nederland een nieuwe locatie betrekken aan de Stadhouderskade 60 te Amsterdam. Het contract loopt van 2013 tot en met 2022 met een breekmogelijkheid na 5 jaar. Verder staat Plan Nederland garant voor frankeerkosten die Sandd heeft gefactureerd aan de drukker van periodieken voor het geval de drukker niet aan haar verplichtingen kan voldoen.

13. Baten

13.1 Baten uit eigen fondsenwerving

Het verloop van het aantal sponsors kan als volgt worden weergegeven.

Aantal sponsors	Structureel			Eenmalig
	Kind sponsors	Project sponsors	Totaal aantal sponsors	Totaal aantal sponsors
1 juli 2011	84.744	27.534	112.278	8.246
Toename aantal sponsors	1.076	8.295	9.371	
Afname aantal sponsors	-8.786	-9.022	-17.808	
Eénmalige sponsors				11.307
30 juni 2012	77.034	26.807	103.841	11.307

	2011/2012	2011/2012 begroting		2010/2011
Kindsporsoring				
Totaal kindsporsoring	24.642	24.930	-1%	25.906

€ * 1.000

De baten uit kindsporsoring zijn € 0,3 miljoen (1%) lager dan de begroting. Ten opzichte van het vorige verslagjaar is de teruggang € 1,3 miljoen (-5%). De achtergebleven werving van nieuwe sponsors speelt hierin de voornaamste rol. Baten uit kindsporsoring betreffen de periodieke bijdragen van particuliere sponsors voor ondersteuning van de gemeenschappen van de gesponsorde kinderen.

	2011/2012	2011/2012 begroting		2010/2011
Giften en schenkingen				
Totaal giften en schenkingen	2.736	2.784	-2%	2.447

€ * 1.000

Dit betreft eenmalige en structurele giften en schenkingen van sponsors of derden en deze zijn conform begroting.

Acties

Dit betreft de verantwoording van baten van scholen en bijzondere giften.

	2011/2012	2011/2012 begroting		2010/2011
Totaal acties	1.036	1.000	4%	237

€ * 1.000

De baten uit acties hadden betrekking op de actie Schaatsen Zwemmen voor Water 2011 (€ 580.000) en ontvangen Noodhulp-acties (€ 460.000).

Corporate partners

Dit betreft de verantwoording van baten van het bedrijfsleven. Deze corporate partners steunen verschillende veelal 'op maat'-projecten, waarbij zij in de projectlanden vaak ook lokale deskundigheid en hulp van eigen medewerkers ter beschikking stellen. Een voorbeeld hiervan is Accenture.

	2011/2012	2011/2012 begroting		2010/2011
Totaal Corporate Partnerships	1.792	1.550	16%	647

€ * 1.000

De baten van de corporate partners zijn gestegen naar € 1,8 miljoen. Partners zijn meer bereid tot samenwerking dan tot het beschikbaar stellen van een gift in geld. Ten opzichte van verslagjaar 2010/2011 is er sprake van een ruime verdubbeling. Van Accenture is een bedrag ontvangen van € 1,4 miljoen.

Giften in natura

Plan Nederland heeft in het verslagjaar giften in natura ontvangen ter waarde van € 295.000 (vorig verslagjaar € 111.000). Per verslagjaar 2011/2012 worden deze giften verantwoord via de baten en lasten.

	2011/2012	2011/2012 begroting		2010/2011
Totaal giften in natura	295	-		-

€ * 1.000

Op deze regel worden de ontvangen en toegezegde gelden uit erfenissen verantwoord.

€ * 1.000

	2011/2012	2011/2012 begroting		2010/2011
Totaal nalatenschappen	1.152	1.500	-23%	2.094

Gezien de aard kunnen de inkomsten van jaar tot jaar sterk verschillen. In vergelijking met vorig jaar is de opbrengst bijna gehalveerd.

€ * 1.000

	2011/2012	2011/2012 begroting		2010/2011
Totaal baten uit eigen fondsenwerving	31.653	31.764	0%	31.331

13.2 Baten uit acties van derden

Nationale Postcode Loterij (NPL)

De bate van de Nationale Postcode Loterij betreft de reguliere bijdrage van € 2,7 miljoen.

Samenwerkende Hulp Organisaties (SHO)

De baten van de SHO - ontvangen via Save the Children ten behoeve van noodhulp en wederopbouw in Haïti, bedraagt € 0,3 miljoen. In 2011 is de noodhulpfase afgerond en de wederopbouwfase gestart.

SHO

Onderstaand de verslaglegging voor de Samenwerkende Hulp Organisaties:

€ * 1.000

	2011/2012	2011/2012 begroting		2010/2011
Baten				
Baten uit acties van derden		303		220
Vooruitontvangen		-		235
Totale baten		303		455
Besteed aan:				

	2011/2012	2011/2012 begroting	2010/2011	2010/2011
Afdrachten aan Plan International		287		442
Uitvoeringskosten in Nederland				
- Personeelskosten	8		7	
- Reiskosten	2		1	
- Kantoor- en algemene kosten	6		5	
Totaal uitvoeringskosten (5,3 %)		16		13
Totale lasten		303		455
Toegevoegd aan de nog te ontvangen projectbijdragen overheid		0		0

€ * 1.000

	2011/2012	2011/2012 begroting		2010/2011
Totaal aandeel in acties van derden	3.003	2.700	11%	7.510

13.3 Subsidies van overheden

Subsidies Nederlandse Overheid

MFS2: Girl Power - Promoting Equal Rights and Opportunities for Girls and Young Women

De subsidie in het kader van het Girl Power-programma betreft een vijfjarig programma ter grootte van € 52 miljoen dat gefinancierd wordt door het ministerie van Buitenlandse Zaken (MFS2). Plan diende de subsidieaanvraag in als penvoerder van de Child Rights Alliance, met als mede-indieners de Nederlandse organisaties Child Helpline International, DCI-ECPAT, Free Press Unlimited, International Child Development Initiative (ICDI) en Women Win.

Het programma heeft als doel de versterking van het maatschappelijk middenveld in 10 landen in Afrika, Azië en Latijns-Amerika voor de gelijke rechten en kansen van meisjes en jonge vrouwen. In de eerste 6 maanden van 2011 ondersteunden de alliantieleden hun partnerorganisaties in de 10 programmalanden bij de nadere uitwerking van project- en programmavoorstellen en het opzetten en versterken van onderlinge samenwerkingsverbanden. Op 1 juni 2011 diende de Child Rights Alliance de nulmeting van het Girl Power-programma in bij het ministerie van Buitenlandse Zaken, gebaseerd op baseline-onderzoek in de 10 programmalanden.

€ * 1.000

	2011/2012	2011/2012 Begroting	2010/2011
Ontvangen projectcontributie	8.937	5.209	4.183
Saldo rentebaten	112	0	23
Totale baten subsidie MFS	9.049	5.209	4.206
Overgemaakt aan:			
Alliantieverdeling			
- Child Helpline International	740	390	440
- DCI/ECPAT	695	367	414
- Free Press Unlimited	686	437	492
- ICDI	723	382	431
- Women Win	325	194	218
Project- en programmafinanciering			
- In Nederland	453	352	175
- Via Plan International	4.622	2.673	1.692
* Vergoeding uitvoeringskosten	805	414	344
Totale lasten subsidie MFS	9.049	5.209	4.206
Toegevoegd aan de nog niet uitgekeerde projectbijdragen overheid	0	0	0

De met deze overheidssubsidie samenhangende uitvoeringskosten (gemiddeld 9%) worden vergoed door het ministerie en dienen ter dekking van bureau - en overige kosten.

DGIS - Sanitation in Peri-urban Areas in Africa

De subsidie in het kader van het project Sanitation in Peri-urban Areas in Africa (SPA) betreft een vijfjarig programma ter grootte van € 3,5 miljoen dat gefinancierd wordt door het ministerie van Buitenlandse Zaken. Het

programma is van start gegaan in 2007 en Plan voert het programma samen met de Nederlandse NGO, WASTE uit in de steden Kabwe (Zambia), Arba Minch (Ethiopië), Parakou (Benin), Blantyre en Mzuzu (Malawi). Het programma heeft als doel de sanitatiesituatie in de steden structureel en duurzaam te verbeteren. Tot nu toe is er € 1.704.000 uitgegeven, waarvan € 1.016.000 in boekjaar 2011/2012. Dit is gedaan ter ondersteuning van de lokale stakeholders (gemeentes, kleine entrepreneurs, lokale banken, lokale NGOs), om een sanitatieplan te ontwikkelen en om lokale banken te betrekken, met als doel leningen te verstrekken aan lokale entrepreneurs of huiseigenaren voor het verbeteren van de sanitatiesituatie in hun stad te verbeteren. Momenteel wordt er samen met het ministerie van Buitenlandse Zaken gekeken naar de mogelijkheid om het programma te verlengen met een jaar om zo de mogelijkheid tot opschaling en replicatie te borgen.

€ * 1.000

	2011/2012	2010/2011
Ontvangen projectcontributie	1.264	0
Voorgefinancierd	-249	52
Saldo bankrente	1	2
Totale baten	1.016	54
Besteed aan:		
Directe project- en programmafinanciering	892	43
Internationale project- en programmafinanciering	76	0
Vergoeding uitvoeringskosten	48	11
Totale lasten	1.016	54
Toegevoegd aan de niet uitgekeerde projectbijdragen overheid	0	0

Milleniumfonds - Fighting Violence to ensure education for all

De subsidie betreft een bijdrage aan een driejarig project ter grootte van € 1,4 miljoen. Het project wordt gefinancierd door het Millenniumfonds van het ministerie van Buitenlandse Zaken (€ 0,5 miljoen) en door Plan Nederland samen met vier Nederlandse partners, te weten Child Helpline International, International Child Development Initiatives (ICDI), International Research on Working Children (IREWOC) en Defence For Children (DCI). Dit project heeft volgens de mid term-evaluatie een duidelijk impact op het aantal gerapporteerde gevallen van kindermishandeling en een betere samenwerking met de Keniaanse overheid. Ook het onderwijsbeleid in Kenia benadrukt nu het stoppen van geweld tegen kinderen, onder andere door het verbieden van lijfstraffen op school en het feit dat op alle salarisstroken van onderwijzers nu 'Stop kindermisbruik' staat.

€ * 1.000

	2011/2012	2010/2011
Ontvangen projectdonatie	94	94
Vooruitontvangen/voorgefinancierd	-34	96
Saldo rentebaten	1	2
Totale baten	61	192
Besteed aan:		
Directe project - en programmafinanciering	2	142
Via plan international	0	50
Vergoeding uitvoeringskosten	59	0
Totale lasten	61	192
Toegevoegd aan de niet uitgekeerde projectbijdragen overheid	0	0

DGIS - CLTS Empowering self-help sanitation of rural and peri-urban communities and schools in Africa

De subsidie in het kader van het programma Community Led Total Sanitation (CLTS) betreft een vijfjarig project. Het project wordt voor € 4,474 miljoen gefinancierd door het ministerie van Buitenlandse Zaken. Plan Nederland draagt bij met € 2,136 miljoen, mede uit de opbrengsten van de actie Schaatsen en Zwemmen voor Water.

€ * 1.000

	2011/2012	2010/2011
Ontvangen projectcontributie	1.000	473
Vooruitontvangen	0	46
Voorgefinancierd	258	127
Saldo rentebaten	1	2
Totale baten	1.259	648
Besteed aan:		
Directe project - en programmafinanciering	112	129
Via Plan International	1.061	468
Vergoeding uitvoeringskosten	86	51
Totale lasten	1.259	648
Toegevoegd aan de niet uitgekeerde projectbijdragen overheid	0	0

ICreate-Creative Lab

De SBOS-subsidie betreft een vierjarig programma ter grootte van € 995.000 dat gefinancierd wordt door het ministerie van Buitenlandse Zaken. Dit programma voert Plan uit samen met MTV en de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht (HKU) en heeft als doel om Nederlandse jongeren bewust te maken van de achtergestelde positie van meisjes en hun te moti-

veren in actie te komen voor jongeren wereldwijd, door middel van een door hen zelf ontwikkelde cross-mediale campagne. De campagne richt zich op de thema's geweld tegen meisjes en de situatie van meiden op de arbeidsmarkt in Ghana en Indonesië. Een eerste besteding van € 170.000 is in boekjaar 2011/2012 gedaan, hiermee werden onder meer workshops, een website, een festival-experience en mediamaterialen ontwikkeld en zijn in totaal bijna 200.000 Nederlandse jongeren bereikt.

€ * 1.000

	2011/2012	2010/2011
Ontvangen projectcontributie	150	0
Saldo rentebaten	0	0
Totale baten	150	0
Besteed aan:		
Directe project- en programmafinanciering	170	0
Via Plan International	0	0
Vergoeding uitvoeringskosten	0	0
Totale lasten	170	0
Toegevoegd aan de niet uitgekeerde projectbijdragen overheid	-20	0

€ * 1.000

	2011/2012	2011/2012 begroting		2010/2011
Totaal Nederlandse overheids subsidies	11.535	12.532	-8%	4.974

Subsidies Europese Unie

Nepal - Freed Kamaiyas Livelihood Development

De subsidie in het kader van dit project betreft een driejarig project in Nepal. De Europese Unie draagt hieraan € 750.000 bij en Plan Nepal € 277.053. In Nepal worden sinds 2008 ex-Kamaiyas ondersteund in het zuidwesten van het land een zelfstandig bestaan op te bouwen. Het programma richt zich vooral op huishoudens die door vrouwen worden gerund.

€ * 1.000

	2011/2012	2010/2011
Ontvangen projectcontributie	142	46
Voorgefinancierd	3	84
Totale baten eu-subsidie	145	130
Besteed aan:		
Directe project- en programmafinanciering	139	115
Internationale project- en programmafinanciering	0	15
Vergoeding uitvoeringskosten	6	0
Totale lasten EU-subsidie	145	130
Toegevoegd aan de niet uitgekeerde projectbijdragen Europese Unie	0	0

Zambia - Enhancing Effective Coordination an Referral Structures for Comprehensive HIV/AIDS Prevention

De subsidie in het kader van het project Enhancing Effectieve Coordination and Referral Structures for Comprehensive HIV/AIDS Prevention, Care and Treatment is een driejarig project in Zambia. De Europese Unie draagt € 660.000 bij en Plan Nederland € 223.904 uit nalatenschappen. In Zambia wordt sinds januari 2010 de lokale HIV/aids-zorgstructuur en het doorverwijssysteem in de provincie Manza verbeterd door het trainen van lokale overheden. De bevolking zet lokale gezondheidscomités op in alle wijken die moeten zorgen voor een deugdelijke doorverwijzing van HIV/aids-geïnfec-teerden, werkt mee aan kwaliteitsverbetering van zorg en behandeling en zondig voor psychosociale ondersteuning. Plan ondersteunt bovendien de lokale overheidsstructuur, die verantwoordelijk is voor de uitvoering van het nationale HIV/aids-programma op districts- en community-niveau door het trainen van de teamleden van het districtmanagement health (DMHT).

€ * 1.000

	2011/2012	2010/2011
Ontvangen projectcontributie	251	0
Saldo bankrente	0	0
Totale baten EU-subsidie	251	0
Besteed aan:		
Internationale project- en programmafinanciering	233	0
vergoeding uitvoeringskosten (6,9 %)	18	0
Totale lasten EU-subsidie	251	0
Toegevoegd aan de niet uitgekeerde projectbijdragen Europese Unie	0	0

Nicaragua - Strengthening Family Farming for Increased Food Production

“Het project van Plan in Nicaragua, gericht op het verbeteren van de voedselproductie, is eind 2011 afgerond. Dit project, gefinancierd door de Europese Unie en met een eigen bijdrage van Plan Nederland, is door externe onderzoekers positief beoordeeld. Plan en lokale partners hebben met hun inspanningen 3.829 boerenfamilies in 125 dorpen bereikt. Deze families ontvingen zaad, kunstmest en landbouwtraining. Dit resulteerde in ongeveer 50% toename in de productie van maïs en bonen. 1.174 families hebben een groentetuin aangelegd en produceren en eten daardoor meer groente. In de 125 dorpen zijn dorpsontwikkelingscomités opgericht die plannen hebben gemaakt om de productie te verbeteren. Deze comités kregen opslagsilo's waarin de oogst goed bewaard kan worden, zodat deze later gebruikt kan worden als zaaigoed of verkocht kan worden als de marktprijs gunstig is. 75% van de boeren geven aan dat ze nu een betere prijs hebben gekregen. De onderzoekers laten zien dat mede door deze resultaten de voedings situatie van veel kinderen is verbeterd.

In december 2011 startte een vervolgproject, ook gefinancierd door de EU. In dit project ligt de nadruk op het ondersteunen van de gemeenten om een goed landbouw- en voedingsbeleid uit te voeren. Gemeentelijke overheden kunnen veel doen om boeren in staat te stellen de landbouwproductie en hun inkomens te verbeteren, bijvoorbeeld door het organiseren van lokale markten waar boeren hun producten kunnen afzetten. Met dit nieuwe project wil Plan 1.600 boerenfamilies en 1.500 kinderen onder de 5 jaar bereiken in drie departementen in Nicaragua.

€ * 1.000

	2011/2012	2010/2011
Ontvangen projectcontributie	452	418
Saldo bankrente	0	0
Totale baten EU-subsidie	452	418
Besteed aan:		
Internationale project- en programmafinanciering	420	418
Vergoeding uitvoeringskosten	32	0
Totale lasten EU-subsidie	452	418
Toegevoegd aan de niet uitgekeerde projectbijdragen Europese Unie	0	0

Make the Link - Climate exChange: Educating Children and Young People in a Changing Climate

Dit driejarige project is een partnerovereenkomst tussen Plan UK, Partners Bulgaria, Citizenship Foundation, Plan Senegal, Plan Malawi en Plan Kenia. De Nederlandse educatieactiviteiten worden gefinancierd door de Europese Unie (€ 213.345) via Plan UK. Plan Nederland financiert activiteiten in Kenia en Malawi uit nalatenschappen (€ 77.446).

€ * 1.000

	2011/2012	2010/2011
Ontvangen projectcontributie	95	30
Voorgefinancierd	-24	8
Totale baten EU-subsidie	71	38
Besteed aan:		
Directe project - en programmafinanciering (doelstelling a)	71	60
Vergoeding uitvoeringskosten		0
Vooruitbetaald door Plan Nederland	0	-22
Totale lasten EU-subsidie	71	38
Toegevoegd aan de niet uitgekeerde projectbijdragen Europese Unie	0	0

Youth in Action

De EU heeft Plan Nederland subsidie toegekend voor het Youth in Action-project. Aan dit project doen 18 jongeren uit zes landen mee, namelijk uit Sierra Leone, Kameroen, Litouwen, Ghana, Noorwegen en Nederland. Het doel van het project is tweeledig: jongeren in deze landen bewust te maken van de oorzaken en effecten van jeugdwerkloosheid en de negatieve impact hiervan op meisjes, en lobbyen bij EU-parlementariërs om dit thema hoge prioriteit te geven. In februari zijn de jongeren naar Ghana geweest om informatie te verzamelen voor drie mediaproducten, en in oktober spraken zij tijdens de European Development Days-conferentie. De subsidie bedraagt € 97.946 en loopt van december 2011 tot december 2012.

€ * 1.000

	2011/2012	2010/2011
Ontvangen projectcontributie	78	0
Voorgefinancierd	-8	0
Totale baten EU-subsidie	70	0
Besteed aan:		
Directe project - en programmafinanciering (doelstelling a)	65	0
Doobelasting uren (7 %)	5	0
Vooruitbetaald door Plan Nederland		0
Totale lasten EU-subsidie	70	0
Toegevoegd aan de niet uitgekeerde projectbijdragen Europese Unie	0	0

Promoting Inclusive Education in Rembang

De subsidie in het kader van het project Promoting Inclusive Education is een driejarig project in Rembang, Indonesië. De bijdrage van de Europese Unie bedraagt € 171.718 en van Plan Nederland € 163.132 uit nalatenschap. Dit project heeft als doel het realiseren van gelijke rechten op goed basisonderwijs. Het stelt kinderen met een fysieke handicap in staat om naar school te gaan door het geschikt maken van schoolfaciliteiten, lesmethoden en lesmateriaal, het trainen van leraren, en het creëren van bewustzijn bij ouders, leraren en andere kinderen over gelijke rechten voor mindervalide kinderen.

€ * 1.000

	2011/2012	2010/2011
Ontvangen projectcontributie	87	0
Voorgefinancierd	0	0
Totale baten EU-subsidie	87	0
Besteed aan:		
Directe project- en programmafinanciering (doelstelling a)	81	0
Vergoeding uitvoeringskosten	6	0
Vooruitbetaald door Plan Nederland	0	0
Totale lasten EU-subsidie	87	0
Toegevoegd aan de niet uitgekeerde projectbijdragen Europese Unie	0	0

€ * 1.000

	2011/2012	2011/2012 begroting		2010/2011
Totaal Subsidies Europese Unie	1.076	1.105	-3%	494

Overige Subsidies

Indonesië - Sanitation, Hygiene and Water (SHAW) for East Indonesia

Bijdragen van overige Nederlandse overheden bestaat uit de bijdrage van Nederlandse ambassade in Indonesië aan dit project.

Het vijfjarige project wordt in uitgevoerd in samenwerking met de Stichting Simavi.

€ * 1.000

	2011/2012	2010/2011		
Ontvangen projectcontributie	396	447		
Vooruitontvangen indonesië	0	109		
Totale baten overige subsidies	396	556		
Besteed aan:				
Internationale project- en programmafinanciering	325	556		
Vergoeding uitvoeringskosten	0	0		
Totale lasten overige subsidies	325	556		
Toegevoegd aan de niet uitgekeerde projectbijdragen overheid	71	0		
	2011/2012	2011/2012 begroting	2010/2011	
Totaal overige subsidies	396	0	0%	447

13.4 Netto resultaat liquide middelen

Het resultaat liquide middelen bestond voor € 97.000 uit toegerekende rente van Plan International en voor € 132.000 uit rente ontvangen van Nederlandse banken. De baten uit beleggingen worden hieronder toegelicht.

€ * 1.000

	2011/2012	2010/2011	2009/2010	2008/2009	2007/2008
Deposito's en liquide middelen	229	180	145	492	522
Kosten beleggingen	0	0	0	0	0
Netto beleggingsresultaat	229	180	145	492	522
Rendement beleggingen	2,0%	1,9%	1,8%	7,0%	7,1%

€ * 1.000

	2011/2012	2010/2011 begroot	2009/2010	2010/2011
Totaal netto resultaat liquide middelen	229	150	53%	180

14. Lasten

Hieronder worden alle lasten opgenomen die Plan gedurende het verslagjaar heeft gemaakt in het kader van de doelstelling. Deze lasten zijn ingedeeld in de volgende hoofdactiviteiten:

- Lasten samenhangende met de doelstellingen
- Lasten samenhangende met werving baten
- Lasten samenhangende met beheer en administratie
- Totale lasten

De lasten worden toegerekend op basis van bedrijfseconomische grondslagen. Lasten die rechtstreeks betrekking hebben op een hoofdactiviteit worden zoveel mogelijk direct toegerekend. De resterende lasten worden verdeeld met een sleutel gebaseerd op aantal werkzame personen in voltijdsformatie plaatsen (FTE). Ingeval een FTE volledig werkzaam is voor een bepaalde hoofdactiviteit wordt deze daar 100% verantwoord.

Onderstaand de verdeling van de afdelingen over de hoofdactiviteiten.

Afdelingen	Doelstelling	Werving	Beheer	Totaal	2012	2012
					Werkelijk	Begroot
					FTE	FTE
Directeur	0	0	100%	100%	1,9	1,9
Stafafdelingen (Corporate Communicatie, HR en Bedrijfsvoering)	47%	24%	29%	100%	26,5	25,7
Programmamanagement	60%	40%	0	100%	2,9	2,9
Programma-afdeling	100%	0	0	100%	16,8	15,9
Subsidie acquisitie, werving en upgrading, Business Development, Corporate Partnerships	0	100%	0	100%	15,0	15,7
Sponsorshipmanagement	50%	50%	0	100%	2,0	2,9
Customer Services en Building Relations	30%	15%	55%	100%	19,1	19,5
Totaal					84,2	84,5

Plan Nederland past bij de toerekening voor kosten van beheer en administratie de aanbeveling van het VFI voor de toepassing van Richtlijn 650 toe.

De bovenstaande verdeling leidt tot de volgende doorbelastingspercentages van de uitvoeringskosten per hoofdactiviteit.

€ * 1.000

	2011/2012	2011/2012
Besteed aan doelstellingen		
Draagvlakversterking	4,9%	407
Ondersteuning projecten en programma's	20,4%	1.708
Bewustwording en voorlichting	29,8%	2.642
Internationale afdracht	0,0%	0
Besteed aan werving		
Fondsenwerving	19,0%	2.574
Acties van derden	1,4%	116
Subsidieacquisitie	7,4%	622
Beheer en administratie		
Beheer en administratie	17,1%	1.977
Totaal	100,0%	10.046

14.1 Lastenverdeling en toerekening aan de doelstellingen

De lasten samenhangende met de doelstellingen kunnen als volgt worden verdeeld.

Werkelijk 2011/2012	Besteed aan doelstellingen				2011/2012 Werkelijk	2011/2012 Begroot	2010/2011 Werkelijk
	Educatie en Participatie	Programma- ontwikkeling en -beheer	Voorlichting en bewustwording	Internationaal beschikbaar gesteld			
Doelstellingen	A	B	C	D			
Subsidies en bijdragen	0	4.020	0	0	4.020	4.102	2.293
Afdrachten	0	0	0	31.206	31.206	31.742	29.039
Uitbesteed werk	594	815	0	0	1.409	1.435	1.405
Publiciteit en communicatie	127	131	1.168	0	1.426	2.027	2.105
Personeelskosten	408	1.207	1.759	0	3.374	2.921	2.829
Huisvestingskosten	27	115	167	0	309	340	306
Kantoor- en algemene kosten	66	278	406	0	750	866	877
Afschrijving en rente	15	62	90	0	167	154	70
Totaal	1.237	6.628	3.590	31.206	42.661	43.587	38.924
Bestedingspercentage/ totale baten					89,1%	88,1%	86,5%
Gemiddelde personeel in FTE samenhangend met de doelstelling	4,1	17,2	25,1	0,0	46,4	45,1	44,1

A: De bestedingen van Educatie en Participatie hebben als doel de Nederlandse bevolking te informeren over en te betrekken bij verdelingsvraagstukken in de wereld. De bestedingen van Educatie en Participatie zijn onderverdeeld in eigen projecten en lasten eigen organisatie.

B: Programmaontwikkeling en -beheer betreft bestedingen ten behoeve van de ondersteuning vanuit Nederland van geselecteerde projecten in de

programmalanden van Plan International, door middel van de uitwisseling van geleerde lessen en monitoring, evaluatie en verslaglegging van projecten (inclusief het beheer van de MFS2-alliantie).

C: Van bestedingen van de doelstelling Voorlichting en Bewustwording is sprake wanneer de instelling voorlichting geeft, die primair ten doel heeft het bewerkstelligen van bewustwording, attitudeverandering en gedragsver-

andering (anders dan het geven van geld) bij de doelgroep. Het gaat hierbij om kosten van bijvoorbeeld het bijwerken van de Plan-website met betrekking tot informatie over ontwikkelingsprojecten, vrijwilligers- en PR activiteiten, informatie over projecten bij gesponsorde kinderen gerelateerd aan informatievoorziening aan sponsors. De uitvoeringskosten omvatten communicatiekosten voor met name de

verzending van sponsorpost en daarnaast (een deel van) de salariskosten en bijbehorende kosten van de afdelingen Communicatie en Customer Services (sponsorinformatie en sponsoradministratie).

D. De Internationaal beschikbaar gestelde bedragen worden bij punt 14 nader uiteengezet.

14.2 Lastentoerekening aan de werving

De lasten samenhangende met de wervingsactiviteiten kunnen als volgt worden toegelicht:

€ * 1.000

Werkelijk 2011/2012	Besteed aan werving			2011/2012 Werkelijk	2011/2012 Begroot	2010/2011 Werkelijk
	Fondsenwerving	Subsidies	Acties van derden			
Publiciteit en communicatie	1.030	17	4	1.051	1.610	1.526
Personeelskosten	1.121	439	8	1.568	1.531	1.422
Huisvestingskosten	106	42	19	167	178	176
Kantoor- en algemene kosten	259	101	82	442	454	513
Afschrijving en rente	58	23	3	84	81	39
Totaal wervingslasten	2.574	622	116	3.312	3.854	3.676
Wervingskosten als percentage van de eigen fondsenwerving	8,1%					
Subsidiekosten als percentage van de ontvangen subsidies		4,8%				
Kosten acties van derden als percentage van acties van derden			3,9%			
Totale wervingskosten als percentage van totale baten				7,4%	8,3%	7,7%
Gemiddeld aantal medewerkers werving	16,0	6,3	1,2	23,4	23,6	23,2

Met een percentage van 7,4% van de wervingskosten ten opzichte van de eigen fondsenwerving voldoet Plan ruimschoots aan de CBF-norm van 25%. Plan hanteert intern een eigen norm van maximaal 15%, de begrote en gerealiseerde percentages zitten hier ruimschoots onder.

De lasten samenhangende met publiciteit en communicatie, alsmede de verdeling fondsenwerving/voorlichting en bewustwording worden hieronder nader geanalyseerd.

€ * 1.000

Kosten van publiciteit en communicatie	Voorlichting & Bewustwording	Werkelijk 2011/2012	Eigen Fondsenwerving	Werkelijk 2011/2012
Directe kosten				
Overige kosten voorlichting/wervingskosten		227		110
Kosten met een gemengd karakter				
Fondsenwerving/publieksvoorlichting (direct marketing)	50%	844	50%	844
Geboorteregistratie	50%	6	50%	6
Ontwikkeling webshop	50%	6	50%	6
Promotie van nalatenschappen	50%	16	50%	16
Evenementen en campagnes (o.a. Schaatsen en Zwemmen voor Water)	50%	69	50%	69
Totaal		1.168		1.051

De wervingskosten zijn € 0,6 miljoen onder de begroting. In verslagjaar 2011/2012 is minder gebruik gemaakt van de door-to-door-werving (- € 0,6 miljoen), was er geen najaarcampagne (- € 0,15 miljoen), vond er geen Planconcert plaats (- € 0,25 miljoen) en is € 0,6 miljoen meer uitgegeven aan de voorjaarscampagne.

14.3 Lastentoerekening aan beheer en administratie

De lasten die samenhangen met beheer en administratie zijn als volgt samen te vatten:

€ * 1.000

Besteed aan beheer & administratie			
Werkelijk 2011/2012	2011/2012	begroting 2011/2012	2010/2011
Publiciteit en communicatie	38	78	54
Personeelskosten	1.153	1.076	965
Huisvestingskosten	96	125	105
Kantoor- en algemene kosten	638	319	299
Afschrijving en rente	52	57	24
Totaal	1.977	1.655	1.447
Percentage beheer en administratie t.o.v. de lasten	4,1%	3,4%	3,3%
Percentage beheer en administratie t.o.v. de baten	4,1%	3,3%	3,2%
Gemiddeld personeel in FTE	14,4	14,6	15,0

Ten opzichte van vorig jaar zijn de lasten gestegen met 37%. Dit heeft te maken met de verantwoording van de giften in natura van € 295.000 onder beheer en administratie. Plan hanteert intern een eigen norm van maximaal 5%, de begrote en gerealiseerde percentages zitten hier ruimschoots onder.

14.4 Totale lasten

De totale som van de bovenstaande lasten is als volgt samengevat:

€ * 1.000

Werkelijk 2011/2012	2011/2012	2011/2012	2011/2012	2011/2012	2011/2012		2010/2011
	Doelstellingen	Werving	Beheer	Werkelijk	Begroot	%	Werkelijk
Subsidies en bijdragen	4.020	0	0	4.020	4.102	-2%	2.293
Afdrachten	31.206	0	0	31.206	31.742	-2%	29.039
Uitbesteed werk	1.409	0	0	1.409	1.435	-2%	1.405
Publiciteit en communicatie	1.426	1.051	38	2.515	3.716	-32%	3.685
Personeelskosten	3.374	1.568	1.153	6.095	5.529	10%	5.216
Huisvestingskosten	309	167	96	572	643	-11%	587
Kantoor- en algemene kosten	750	442	638	1.830	1.639	12%	1.689
Afschrijving en rente	167	84	52	303	290	4%	133
Totaal	42.661	3.312	1.977	47.950	49.096	-2%	44.047
Gemiddeld aantal personeelsleden, gemeten in FTE	46,4	23,4	14,4	84,2	84,5	0%	82,4
Gemiddelde personeelskosten per personeelslid, gemeten in voltijds formatieplaatsen in €	72.773	66.997	79.928	72.392	65.463	11%	63.314
Baten per personeelslid, gemeten in voltijds formatie plaatsen in €				568.788	585.887	-1%	546.096

Gezien de externe ontwikkelingen heeft Plan begin 2012 besloten een reorganisatie uit te voeren om de organisatie kleiner en slagvaardiger te maken (Fit for the Future). Plan heeft besloten de kosten voor de reorganisatie (€ 729.000) binnen het lopende budget van 2011/2012 op te vangen. Dit verklaart waarom de gemiddelde personeelskosten per medewerker zijn gestegen met 14% ten opzichte van vorig jaar. De feitelijke afname van FTE vindt plaats in 2012/2013 (van 84,2 naar 69,6 FTE) vanwege het feit dat de arbeidsovereenkomsten van de betreffende medewerkers in dat jaar worden beëindigd.

Het gemiddeld aantal personeelsleden, gemeten in voltijds formatieplaatsen is gedurende het boekjaar met 1,7 FTE toegenomen ten opzichte van vorig jaar, in de begroting was hiermee rekening gehouden. De totale baten per personeelslid zijn met 2% afgenomen versus de begroting en 4% toegenomen ten opzichte van vorig jaar. De totale personeelslasten bestonden voor 83% uit lonen en salarissen, voor 11% uit sociale lasten en voor 6% uit pensioenbijdragen.

De huisvestingskosten zijn 11% lager dan de begroting (als gevolg van een correctie op de huurkosten voor de huurvrije periode) en in lijn met de kosten van vorig jaar. Kantoor- en algemene kosten zijn inclusief druk- en porto-kosten, welke ook betrekking hebben op sponsorpost.

De kosten waren 12% lager dan de begroting. Ten opzichte van vorig jaar zijn de afschrijvingskosten 228% hoger in verband met de ingebruikname van een nieuw primair ICT-systeem.

15. Internationaal beschikbaar gesteld

Plan International

Gedurende het jaar worden voorschotten op de jaarlijkse afdracht betaald aan Plan International, gebaseerd op een percentage van de gebudgetteerde kindsponsorinkomsten. Aan het einde van het verslagjaar wordt de exacte afdracht bepaald op basis van het resterend saldo op de vrij beschikbare reserves.

Het verloop van het aantal gesponsorde kinderen kan als volgt worden weergegeven,

Aantal gesponsorde kinderen

1-juli-2011	93.347
Toename aantal gesponsorde kinderen van sponsors	1.078
Afname aantal gesponsorde kinderen	-9.456
30-juni-2012	84.969

Voor de verantwoording van de bestedingen Medefinancieringsstelsel (MFS2) per project verwijzen wij naar het overzicht projectbestedingen in verslagjaar 2011/2012 welke is terug in bijlage II.

Voor de verantwoording van de aan Plan International betaalde afdracht verwijzen wij naar de Verkorte Jaarrekening van Plan International, die is opgenomen in paragraaf 4.10. Tevens is daar meer informatie opgenomen over de bestedingen.

€ * 1.000

	2011/2012	2011/2012 begroting		2010/2011
Totaal internationaal beschikbaar gesteld	31.206	31.742	-2%	29.039

16. Bezoldiging Raad van Toezicht en directie

Plan Nederland kent per jaareinde één statutair directeur. De bezoldiging van de directie kan als volgt worden samengevat.

€ * 1.000

Specificatie totale bezoldiging directie:	2011/2012		2010/2011		
	Algemeen directeur	Totaal	Algemeen directeur 1 (*)	Algemeen directeur 2 (*)	Totaal
Uren per week	40		35	40	
Beloning					
Bruto salaris (inclusief vakantiegeld en overige)	100	100	63	33	96
Beloning	100	100	63	33	96
Overige werkgeverslasten					
Pensioenpremie	24	24	13	7	20
Sociale premies	10	10	5	2	7
Overige lasten	34	34	18	9	27

(*) De bezoldiging van de algemeen directeur betreft 11 maanden (7 maanden Tjipke Bergsma en 4 maanden Monique van 't Hek).

De directeur heeft de beschikking over een auto van de zaak (Toyota Prius) waarvoor privégebruik wordt doorbelast, de gemiddelde kosten van een lease-auto bedragen € 10.500 per jaar. Tijdens kantoortijden kan deze auto mede gebruikt worden door andere medewerkers voor zakelijk verkeer. De zwaarte van de directiefunctie is getoetst aan de hand van de 'Adviesregeling beloningen directeuren van goede doelen'. Deze adviesregeling is op 7 december 2005 door de leden van de brancheorganisatie VFI vastgesteld.

Op grond van deze regeling is de functie van algemeen directeur ingeschaald in functiegroep I, met een maximale beloning van € 122.684 (gemiddelde bedragen van 1 juli 2009 tot en met 30 juni 2010). De maximale beloningen voor 2011/2012 zijn nog niet gepubliceerd.

Aan leden van de Raad van Toezicht, de Raad van Advies of de directie zijn geen voorschotten, leningen of garanties verstrekt, leden van de Raad van Toezicht kunnen reiskosten wel in rekening brengen. In het verslagjaar hebben de leden van de Raad van Toezicht een bedrag gedeclareerd van € 4.000.

4.7 Overige gegevens

4.7.1 Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum hebben geen gebeurtenissen plaatsgevonden die van invloed zijn geweest op de balans en de staat van baten en lasten.

4.7.2 Genormaliseerd resultaat of hoofdlijnen

€ * 1.000

	2011/2012 Genormaliseerd	2011/2012 Begroot	Vershil
Som der baten	47.597	49.484	-1.887
Besteed aan doelstelling	42.321	43.587	-1.266
Kosten eigen fondsenwerving	3.087	3.854	-767
Beheer en administratie	1.518	1.655	-137
Som der lasten	46.926	49.096	-2.170
Saldo	671	388	283

Het genormaliseerde resultaat versus de begroting laat de volgende correctie zien:

- In het verslagjaar is een reorganisatieverplichting gevormd van € 729.000 in verband met een afname van het aantal FTE's per 1 juli 2012 van 84,2 naar 69,6. De hoogte van de individuele vergoedingen zijn conform wet- en regelgeving en zijn gebaseerd op afspraken gemaakt tussen de OR en de directie (sociaal plan).
- In het verslagjaar zijn voor een bedrag van € 295.000 giften in natura verworven.

4.8 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Raad van Toezicht en de Directie van Stichting Plan Nederland

Wij hebben de in dit jaarverslag op pagina 157 tot en met 189 opgenomen jaarrekening 2011/2012 van Stichting Plan Nederland te Amsterdam gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 30 juni 2012 en de staat van baten en lasten over de periode 1 juli 2011 tot en met 30 juni 2012 en de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van de directie

De directie van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met Richtlijn 650 voor fondsenwervende instellingen van de Nederlandse Raad voor de Jaarverslaggeving. De directie is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door de directie van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Plan Nederland per 30 juni 2012 en van het resultaat over de periode 1 juli 2011 tot en met 30 juni 2012 in overeenstemming met Richtlijn 650 voor fondsenwervende instellingen van de Nederlandse Raad voor de Jaarverslaggeving.

Amsterdam, 14 december 2012

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door H.A. Wink RA MBA

4.9 Meerjarenbegroting FY2013-FY2016 *)

4.9.1 Gecombineerde staat van baten en lasten

€ * 1.000

	Werkelijk 2011/2012	Begroting 2012/2013	Begroting 2013/2014	Begroting 2014/2015	Begroting 2015/2016
Fondsenwerving					
Baten uit eigen fondsenwerving					
• Kindsponsoring	24.642	22.650	21.300	19.400	17.600
• Giften en schenkingen	2.736	3.500	3.800	4.100	4.400
• Acties	1.036	100	700	0	700
• Corporate partners	1.792	2.450	2.350	2.475	2.000
• Giften in natura	295	250	250	300	300
• Nalatenschappen	1.152	1.700	1.250	1.250	1.250
	31.653	30.650	29.650	27.525	26.250
Baten uit acties van derden					
• SHO	303	0	0	0	0
• Nationale Postcode Loterij	2.700	2.700	3.700	2.700	2.700
	3.003	2.700	3.700	2.700	2.700
Subsidies van overheden					
Subsidies Nederlandse overheid (mfp/mfs)	11.535	12.476	12.351	11.984	8.000
Subsidies - Europese Unie	1.076	1.500	916	866	5.000
Subsidies - Vermogensfondsen	396	300	3.000	2.600	1.000
Subsidies - diverse		50	400	500	1.000
	13.007	14.326	16.667	15.950	15.000
Overige baten					
Rente en overige baten	229	150	150	150	150
Som der baten	47.892	47.826	50.167	46.325	44.100

*) Op deze meerjarenbegroting is geen accountantscontrole toegepast.

	Werkelijk 2011/2012	Begroting 2012/2013	Begroting 2013/2014	Begroting 2014/2015	Begroting 2015/2016
Lasten					
Besteed aan doelstellingen					
Doelstelling draagvlakversterking (a)	1.237	391	391	342	323
Doelstelling ondersteuning projecten en programma's (b)	3.459	3.499	3.499	3.185	2.510
Doelstelling Girl Power Desk (b2)	3.169	3.540	3.540	3.540	1.770
Doelstelling voorlichting en bewustwording (d)	3.590	3.349	3.349	2.917	2.743
Doelstelling internationale afdracht (e)	31.206	33.142	34.355	31.742	32.699
	42.661	43.921	45.134	41.726	40.045
Werving baten					
Kosten eigen fondsenwerving	2.574	2.584	2.584	2.067	1.861
Kosten acties van derden	116	85	85	68	61
Kosten verkrijging subsidies overheden	622	714	714	572	514
	3.312	3.383	3.383	2.707	2.436
Beheer en administratie					
Kosten beheer en administratie	1.977	1.479	1.479	1.479	1.479
Som der lasten	47.950	48.783	49.996	45.912	43.960
Resultaat	-58	-957	171	413	140
Resultaatbestemming	-58				
Vrij besteedbaar vermogen	242				
Vastgelegd vermogen	-300				
Kernratio's					
Kostenpercentage eigen fondsenwerving	8,1%	8,4%	8,7%	7,5%	7,1%
Bestedingspercentage	89,1%	91,8%	90,0%	90,1%	90,8%
Beheerskosten als % totale lasten	4,1%	3,0%	3,0%	3,2%	3,4%
Gemiddeld aantal personeelsleden, gemeten in fte:	84,2	69,6	67,0	68,0	69,0

*) Op deze meerjarenbegroting is geen accountantscontrole toegepast.

Toekomst informatie

In verslagjaar 2012-2013 blijft Plan Nederland onveranderd inzetten op de in Visie 2012 gemaakte strategische keuzes. De lessen en nieuwe inzichten zullen daarbij richting geven aan het scherper en gericht uitvoeren van de keuzes. Uitgangspunt voor deze visie is dat Plan Nederland voorzichtig weer wil groeien.

De financiële weerslag van de meerjarendoelen, visie en missie van Plan Nederland (zoals deze voor de afdelingen en staf in het meerjarenbedrijfsplan is vastgelegd) zijn weergegeven op de vorige pagina in de meerjarenbegroting van Plan Nederland. Kernaspect hiervan is het sluiten van partnerschappen met individuele sponsors, corporate partners en institutionele donoren, innovatie van het aanbod, en strategische samenwerking en allianties. Tot slot is het aanpassingsproces van de organisatie aan de veranderende digitale omgeving een van de speerpunten. In de meerjarencijfers zijn tevens nog te realiseren nieuwe subsidies verwerkt. Plan Nederland hanteert bij de budgettering een bandbreedte tussen de 8 - 15% als kostenpercentage eigen fondsenwerving, 3 - 5% beheer- en administratiekosten als percentage van de totale lasten en 80% als bestedingspercentage. De organisatie hanteert de budgetteringsnorm van 9% algemene kostenvergoeding ten aanzien van de subsidies van de overheid en 7% ten aanzien van EU-subsidies.

Investeren in vertrouwen, omzet en gedrag

Ondanks een aantal zichtbare verbeteringen in 2011/2012, gedraagt Plan Nederland zich nog niet altijd conform de geformuleerde organisatiewaarden. Na een grondige analyse van in- en externe factoren is in het directieoverleg in 2011/2012 de conclusie getrokken dat groei in inkomsten alleen mogelijk is als Plan Nederland groeit in vertrouwen, omzet en gedrag.

Plan Nederland zal investeren in vertrouwen door de bekendheid te vergroten, de resultaten uit het veld te laten zien en te communiceren, te investeren in omzet door successen te maximaliseren, in dialoog te gaan met de klant (zoals verhalen van trotse sponsors), te focussen op servicepakketten en te investeren in gedrag door commitment van alle Plan-medewerkers te bewerkstelligen.

Eigen fondsenwerving

Verwacht wordt dat het natuurlijke verloop van de kindsponsors tot lagere baten zullen leiden. Omdat de inkomsten uit nalatenschappen lastig te voorspellen is, wordt deze conservatief ingeschat. De giften en schenkingen zullen vanaf verslagjaar FY2012 licht dalen doordat er iets meer project sponsors opzeggen dan erbij komen. Het aandeel kindsporing daalt naar 39% in verslagjaar 2016.

Acties van derden

Het aandeel in acties van derden betreft de Nationale Postcode Loterij (NPL). Voor de komende jaren verwacht Plan een aandeel van 2,7 miljoen in de baten. Tevens zullen er jaarlijks extra projectaanvragen worden ingediend bij de Postcode Loterij. De daaruit verwachte baten zijn om conservatieve redenen niet opgenomen in deze meerjarenbegroting (met uitzondering van FY2014).

Subsidies van overheden

In de meerjarenbegroting is subsidie MFS2 opgenomen. Tot en met kalenderjaar 2015 zal Plan Nederland € 12 miljoen per jaar ontvangen (90% van dit bedrag in kalenderjaar 2015). Daarnaast wordt ingezet op een groeiende bijdrage uit EU- en vermogensfondsen. De totale fondsen beschikbaar voor de doelstellingen stijgen volgend jaar met € 1,9 miljoen (+15%).

Doelstellingsbestedingen

Volgend jaar zal relatief meer via Plan International dan via partners in Nederland worden besteed. In totaal zal volgend jaar € 0,8 miljoen (-7%) minder worden besteed via Nederlandse partners. € 1,9 miljoen (+6%) meer zal worden overgemaakt naar Plan International.

Beleid bij Plan Nederland is om ontvangen inkomsten zo snel mogelijk overeenkomstig met de doelstelling te besteden, de (tijdelijke) fondsen en reserves zo laag mogelijk te houden en om geen vrije reserves aan te houden. In verslagjaar 2012/2013 neemt de bijdrage aan Plan International toe met € 1,9 miljoen ten opzichte van verslagjaar 2011/2012 vanwege hogere inkomsten subsidies van overheden. De hierop volgende jaren zal de afdracht rond de € 33 miljoen bedragen.

Kostenontwikkeling

Voor de komende jaren is een normale kostenontwikkeling voorzien, rekening houdend met de noodzakelijke capaciteit en inflatie. Als percentage van de baten zal het kostenpercentage eigen fondswerving dalen van 8,3% in 2011/2012 naar 6,9% in 2015/2016. Dit is nog steeds ruim onder de norm van het CBF, die een normpercentage van 25% hanteert. De beheer- en administratiekosten zijn de komende jaren begroot tussen de 3,0 en 3,5%.

4.10 Verkort jaarverslag Plan International

4.10.1 Verkorte gecombineerde balans Plan International

€ * 1.000

	2011/2012	2010/2011
Activa		
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	11.225	7.609
Materiële vaste activa	22.034	17.821
Beleggingen	5.771	6.840
	39.030	32.270
Vlottende activa		
Voorraden	2.646	11.066
Vooruitbetaalde kosten	7.001	6.207
Overige vorderingen	31.541	22.632
Beleggingen	20.521	30.129
Liquide middelen	280.265	245.513
	341.974	315.547
Totaal activa	381.004	347.817
Passiva		
Eigen vermogen		
• Fondsen zonder bestedingsbeperking	169.260	164.021
• Fondsen met tijdelijke bestedingsbeperking	128.582	115.266
• Fondsen met permanente bestedingsbeperking	14.765	11.569
	312.607	290.856
Schulden op lange termijn (incl voorzieningen)	22.224	17.292
Schulden op korte termijn	46.173	39.669
	68.397	56.961
Totaal passiva	381.004	347.817

4.10.2 Gecombineerde staat van baten en lasten Plan International

€ * 1.000

	2011/2012	2010/2011
Baten		
• Baten uit kindsporsoring	362.996	353.368
• Projectbijdragen en overige giften	264.860	231.638
• Rente en overige inkomsten	2.975	2.807
• Verkoop artikelen	2.997	3.605
Totaal baten	633.828	591.418
Lasten		
• Project- en programma-uitgaven	487.545	417.665
• Fondsenwerving	90.927	73.707
• Inkoop artikelen	2.934	3.491
• Overige uitvoeringskosten	52.607	49.583
Totaal lasten	634.013	544.446
Wisselkoers baten (-) of lasten	10.867-	16.773
Verschil tussen baten en lasten	10.682	30.199

4.10.3 Toelichting op de verkorte gecombineerde staat van baten en lasten Plan International

Algemeen

Opgericht in 1937 om kinderen te helpen die gedurende de Spaanse Burgeroorlog wees waren geworden, omvat Plan International thans 21 nationale organisaties en een internationaal kantoor in Groot-Brittannië (Plan Ltd.), dat de werkzaamheden coördineert van de programmalanden. De financiële middelen worden ingezameld door de nationale organisaties en verdeeld over de 50 programmalanden en de 4 regiokantoren. Plan International heeft voor dit doel per 30-6-2009 48 vaste inrichtingen en een geregistreerde vereniging in Brazilië. Centrale administratieve taken en projectrapportages ten behoeve van de nationale organisaties worden voor de programmalanden eveneens verzorgd door het internationale kantoor. Korthedshalve wordt verwezen naar de tabel 'Analyse project- en uitvoeringskosten'.

Plan International wordt bestuurd door de 21 nationale organisaties welke elk een onafhankelijke rechtspersoon is. Geen enkele nationale organisatie heeft direct of indirect de totale controle over Plan International. De verkorte financiële overzichten zijn ontleend aan de gecombineerde jaarrekening van Plan International.

Waarderings- en presentatiegrondslagen

Het gecombineerde jaarverslag van Plan International is opgesteld volgens de richtlijnen van de International Financial Reporting Standards (IFRS), gebruikmakend van de historische kosten conventie, aangepast conform IAS 39. Deze richtlijnen wijken op een aantal terreinen af van de in de jaarrekening van Plan Nederland toegepaste regels voor financiële verslaglegging.

Het belangrijkste verschil in de waarderingsgrondslagen heeft betrekking op verantwoord van donaties (internationaal worden deze verantwoord op het moment van ontvangst). In de presentatie worden internationaal onder fondswerving alleen de (in)directe kosten opgenomen. Kosten eigen organisatie, zowel fondswervend als projectgericht worden apart gepresenteerd. Tevens wordt internationaal een andere indeling gevolgd met betrekking tot de fondsen in het eigen vermogen. Voor de overige waarderingsgrondslagen wordt verwezen naar noot 3 van de toelichting bij de gecombineerde jaarrekening van Plan Nederland.

Combinatiegrondslagen

De gecombineerde jaarrekening van Plan International, bestaat uit de gecombineerde balans en resultatenrekeningen van Plan International Inc., welke is geregistreerd in de staat New York als een non-profit organisatie en zetelhoudend in Rhode Island. Daarnaast de 50 landenkantoren die werkzaam zijn als vaste inrichting, inclusief Plan International Brasil, de 21 nationale organisaties (met eventueel door hun gecontroleerde rechtspersonen), en Plan Ltd (het internationale kantoor in Groot-Brittannië).

Onderlinge verhoudingen en transacties zijn hierbij geëlimineerd.

Analyse project- en uitvoeringskosten

€ * 1.000

	Programma-landen	Internationaal kantoor	Nationale Organisaties	Inter Company	2011/2012 Totaal	2010/2011 Totaal
Healthy Start in Life	92.948	1.907	1.959	0	96.814	70.868
Sexual and Reproductive Health	12.587	318	1.711	0	14.616	11.904
Education	72.594	2.312	4.208	0	79.114	80.819
Water and Sanitation	44.069	1.152	1.850	0	47.071	44.274
Economic Security	35.706	1.007	2.128	0	38.841	39.554
Protection	22.585	1.108	4.524	0	28.217	16.221
Participate as Citizens	51.519	3.426	16.036	0	70.981	56.541
Disaster Risk Management	53.991	2.118	3.537	0	59.646	45.788
Sponsorship Dommunications	35.388	2.676	14.181	0	52.245	51.696
Totaal project en programma-uitgaven	421.387	16.024	50.134	0	487.545	417.665
Fondsenwerving	4.321	2.752	86.156	-2.302	90.927	73.707
Overige uitvoeringskosten	-	10.955	43.382	-1.730	52.607	49.583
Totaal 2011/2012	425.708	29.731	179.672	-4.032	631.079	540.955
Inkoop goederen	0	0	2.934	0	2.934	3.491
Netto verlies valuta	0	0	0	-10.867	-10.867	16.773
Totaal uitgaven 2011/2012	425.708	29.731	182.606	-14.899	623.146	561.219

Analyse uitgaven per domein per land voor het verslagjaar 2011/2012

	Healthy Start in Life	Sexual and Reproductive Health	Education	Water and Sanitation	Economic Security	Protection	Participate as Citizens	Disaster Risk Management	Sponsorship Communications	Fundraising costs	Total Field expenditure
Azië											
Bangladesh	3.303	367	1.409	856	631	1.065	1.710	569	219	0	10.129
Cambodja	2.596	82	1.706	986	836	108	957	395	278	64	8.008
China	1.330	0	608	418	145	302	370	461	838	93	4.565
Indonesië	1.590	0	1.389	1.767	669	682	334	1.063	1.516	0	9.010
Laos	220	0	1.341	251	24	24	212	69	157	0	2.298
Nepal	1.014	55	1.610	935	1.875	354	1.281	163	447	0	7.734
Pakistan	850	144	2.973	5.429	906	144	439	10.407	431	0	21.723
Filipijnen	902	0	1.930	1.082	2.882	355	645	2.849	837	89	11.571
Sri Lanka	886	0	539	817	425	225	631	9	471	0	4.003
Thailand	590	210	278	0	102	547	35	419	202	68	2.451
Oost-Timor	0	2	368	559	251	54	177	60	121	24	1.616
Vietnam	1.425	0	1.809	629	1.007	578	2.349	580	1.039	0	9.416
Regionaal	91	0	272	126	124	909	837	671	275	86	3.391
Totaal	14.797	860	16.232	13.855	9.877	5.347	9.977	17.715	6.831	424	95.915

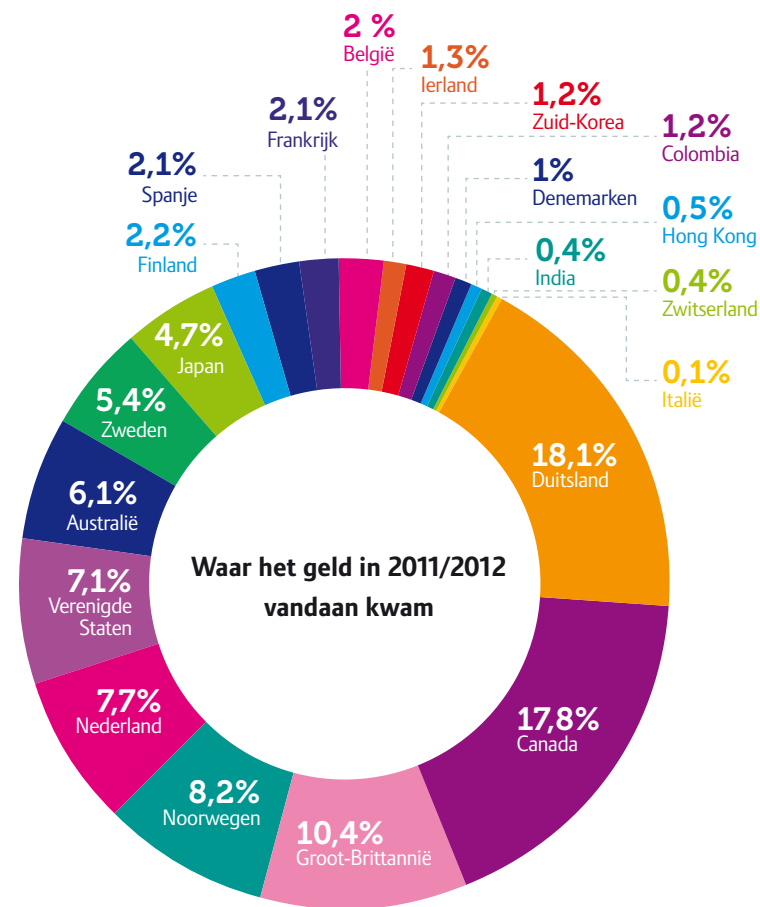
	Healthy Start in Life	Sexual and Reproductive Health	Education	Water and Sanitation	Economic Security	Protection	Participate as Citizens	Disaster Risk Management	Sponsorship Communications	Fundraising costs	Total Field expenditure
Latijns-Amerika											
Bolivia	2.886	266	1.855	990	843	172	1.438	285	967	137	9.839
Brazilië	373	450	484	54	398	-9	1.070	0	1.052	228	4.100
Domenicaanse Republiek	486	28	508	0	536	381	1.154	1.200	681	137	5.111
Ecuador	651	349	2.456	585	416	223	2.616	436	1.367	271	9.370
El Salvador	3.054	246	760	304	966	391	1.323	1.865	833	151	9.893
Guatemala	1.364	647	1.867	339	994	687	1.262	761	469	0	8.390
Haïti	3.002	12	2.290	1.541	455	119	838	789	1.261	17	10.324
Honduras	610	243	903	98	465	861	1.243	339	614	108	5.484
Nicaragua	458	258	591	365	738	999	797	141	511	10	4.868
Paraguay	918	116	619	167	705	68	790	51	360	41	3.835
Peru	961	125	989	353	523	138	989	401	618	243	5.340
Regionaal	122	55	18	0	9	597	302	911	1.040	543	3.597
Totaal	14.885	2.795	13.340	4.796	7.048	4.627	13.822	7.179	9.773	1.886	80.151

	Healthy Start in Life	Sexual and Reproductive Health	Education	Water and Sanitation	Economic Security	Protection	Participate as Citizens	Disaster Risk Management	Sponsorship Communications	Fundraising costs	Total Field expenditure
Oostelijk & Zuidelijk Afrika											
Egypte	444	34	489	326	683	1.010	2.309	2	1.514	0	6.811
Ethiopië	1.200	109	880	993	750	109	263	5.094	447	2	9.847
Kenia	3.483	148	1.544	1.198	1.156	604	3.173	2.352	1.473	122	15.253
Malawi	686	7	423	1.225	167	793	2.016	195	195	82	5.789
Mozambique	228	10	682	170	153	121	172	89	412	77	2.114
Rwanda	1.673	0	1.178	223	684	210	131	0	161	43	4.303
Zuid-Sudan	58	3	857	557	684	35	99	4.985	53	88	7.419
Sudan	1.418	15	1.081	377	596	780	247	2.566	615	0	7.695
Tanzania	1.734	69	608	899	1.251	89	499	181	586	100	6.016
Uganda	1.192	278	1.066	2.115	1.080	575	1.665	256	1.235	45	9.507
Zambia	964	292	204	391	417	540	2.866	0	478	35	6.187
Zimbabwe	2.218	176	2.166	48	1.552	481	522	6.254	1.749	82	15.248
Regionaal	3	0	864	11	-16	241	2.592	388	888	0	4.971
Totaal	15.301	1.141	12.042	8.533	9.157	5.588	16.554	22.362	9.806	676	101.160

	Healthy Start in Life	Sexual and Reproductive Health	Education	Water and Sanitation	Economic Security	Protection	Participate as Citizens	Disaster Risk Management	Sponsorship Communications	Fundraising costs	Total Field expenditure
Westelijk Afrika											
Benin	3.427	1.512	495	798	599	248	419	239	599	1	8.337
Burkina Faso	4.732	316	6.438	4.321	177	173	470	220	909	17	17.773
Kameroen	3.160	1	2.935	382	90	14	818	824	324	-6	8.542
Ghana	1.141	11	3.351	987	1.877	256	1.253	16	493	66	9.451
Guinea	398	4	4.375	1.593	328	136	850	2	762	0	8.448
Guinea-Bissau	1.146	86	960	367	243	119	272	18	357	65	3.633
Liberia	2.077	118	1.176	169	145	0	488	704	112	99	5.088
Mali	1.504	603	2.692	713	325	168	331	303	475	112	7.226
Niger	404	37	747	326	837	164	168	1.073	469	0	4.225
Senegal	3.680	0	1.613	727	572	53	472	133	1.031	0	8.281
Sierra Leone	8.924	5	1.458	1.018	927	125	442	-255	220	137	13.001
Togo	14.891	0	378	724	885	328	692	22	674	10	18.604
Regionaal	0	0	196	1.096	557	131	1.977	408	564	195	5.124
Totaal	45.484	2.693	26.814	13.221	7.562	1.915	8.652	3.707	6.989	696	117.733
Colombia FCNO	2.133	32	2.658	794	851	1.134	3.266	1.985	796		13.649
India FCNO	3.773	347	2.154	2.240	1.222	399	1.497	486	1.098		13.217
Interact		3.883									3.883
Totale bestedingen	96.373	11.752	73.240	43.439	35.717	19.010	53.768	53.434	35.294	3.682	425.708

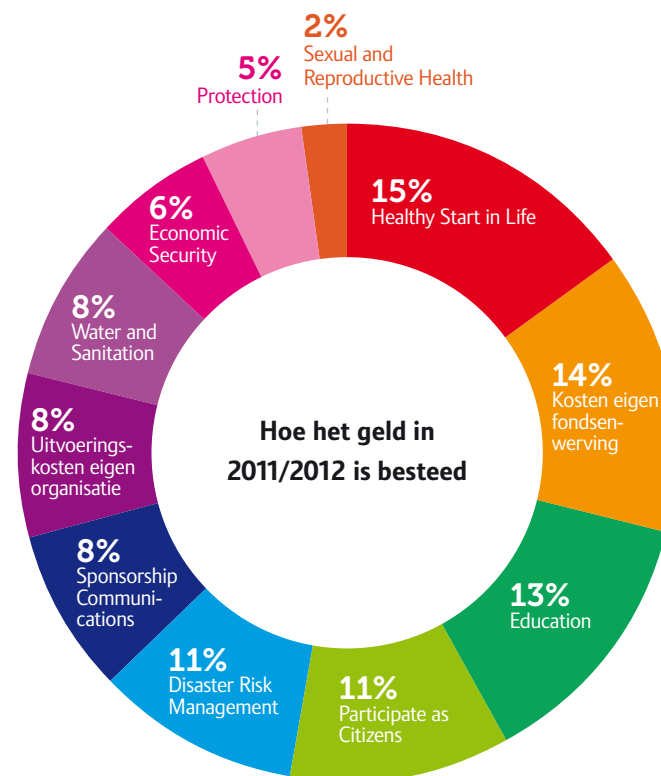
Waar het geld vandaan kwam

		2011/2012	2010/2011
1	Duitsland	18,1%	18,1%
2	Canada	17,8%	14,5%
3	Groot-Brittannië	10,4%	11,1%
4	Noorwegen	8,2%	7,9%
5	Nederland	7,7%	7,7%
6	Verenigde Staten	7,1%	10,8%
7	Australië	6,1%	5,2%
8	Zweden	5,4%	4,5%
9	Japan	4,7%	5,2%
10	Finland	2,2%	2,7%
11	Spanje	2,1%	2,4%
12	Frankrijk	2,1%	2,3%
13	België	2,0%	2,1%
14	Ierland	1,3%	1,4%
15	Zuid-Korea	1,2%	1,0%
16	Colombia	1,2%	0,8%
17	Denemarken	1,0%	0,9%
18	Hong Kong	0,5%	0,4%
19	India	0,4%	0,5%
20	Zwitserland	0,4%	0,5%
21	Italië	0,1%	0,0%

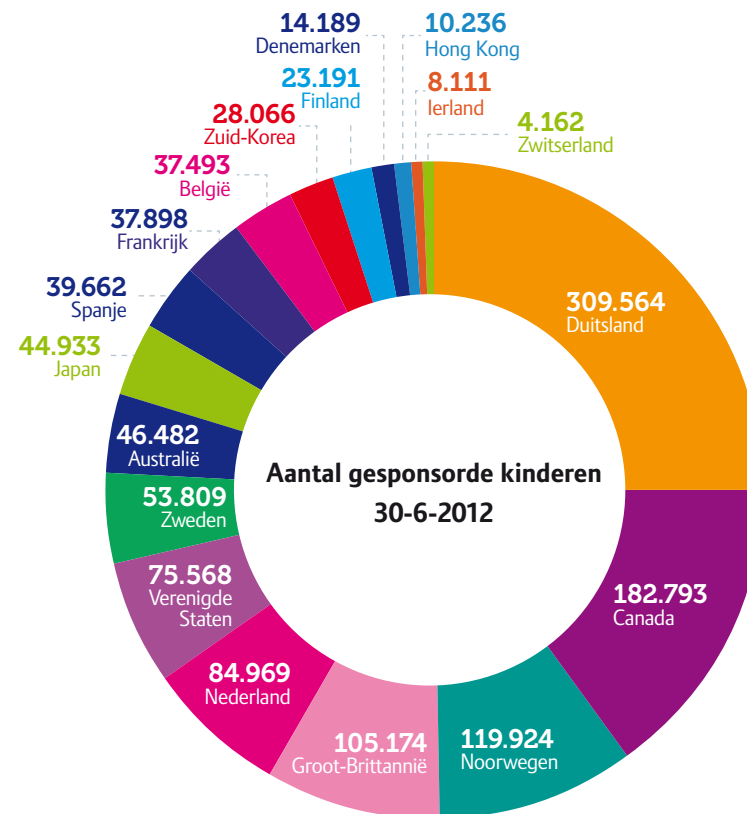
Hoe het geld is besteed

		2011/2012	2010/2011
1	Healthy Start in Life	15%	13%
2	Kosten eigen fondsenwerving	14%	14%
3	Education	13%	15%
4	Participate as Citizens	11%	10%
5	Disaster Risk Management	10%	9%
6	Sponsorship Communications	8%	10%
7	Uitvoeringskosten eigen organisatie	8%	9%
8	Water and Sanitation	8%	8%
9	Economic Security	6%	7%
10	Protection	5%	3%
11	Sexual and Reproductive Health	2%	2%

Aantal gesponsorde kinderen*

		2011/2012	2010/2011
1	Duitsland	309.564	309.238
2	Canada	182.793	180.865
3	Noorwegen	119.924	113.231
4	Groot-Brittannië	105.174	107.781
5	Nederland	84.969	92.985
6	Verenigde Staten	75.568	78.068
7	Zweden	53.809	60.059
8	Australië	46.482	48.237
9	Japan	44.933	47.574
10	Spanje	39.662	44.185
11	Frankrijk	37.898	38.562
12	België	37.493	38.972
13	Zuid-Korea	28.066	21.328
14	Finland	23.191	25.139
15	Denemarken	14.189	14.302
16	Hong Kong	10.236	5.686
17	Ierland	8.111	8.130
18	Zwitserland	4.162	4.205

*Het aantal gesponsorde kinderen bij Plan wereldwijd is 1,23 miljoen per 30 juni 2012

Deel 5

Bijlagen

Bijlage I: Verantwoordingsverklaring

In deze verantwoordingsverklaring zet Stichting Plan Nederland uiteen hoe invulling wordt gegeven aan de hoofdprincipes:

1. Functiescheiding tussen besturen, uitvoeren en toezicht houden;
2. Continu verbeteren van de effectiviteit en efficiëntie van de bestedingen;
3. Optimalisatie van de omgang met belanghebbenden.

I.1 Functiescheiding tussen besturen, uitvoeren en toezicht houden

Bij Stichting Plan Nederland wordt statutair onderscheid gemaakt tussen besturen en toezicht houden. Gekozen is voor het Raad van Toezicht-model (two tier). De verhouding tussen de statutaire directeur en de Raad van Toezicht is, behalve in de wet en statuten, vastgelegd in een Huishoudelijk Reglement van de Raad van Toezicht en in een afzonderlijk Directiestatuut. Het Huishoudelijk Reglement en het Directiestatuut zijn statutair voorgeschreven. Het Huishoudelijk Reglement sluit aan bij de richtlijnen van de Code Goed Bestuur voor Goede Doelen, zoals vastgesteld door de Commissie Goed Bestuur voor Goede Doelen (Commissie Wijffels) in juni 2005.

I.1.1 Code Wijffels

Plan Nederland (hierna 'Plan') heeft de criteria van de Code Goed Bestuur van Goededoelenorganisaties (Code Wijffels) getoetst aan alle interne en externe rapportages, procedures en controles.

Nagenoeg alle van de circa 160 punten van de Code Wijffels zijn bij Plan in de bedrijfsvoering geïntegreerd. Onderstaand een overzicht van de mate waarin Plan Nederland voldoet aan de Code.

Code Wijffels	Status
Besturen	
Doelstellingen	voldoet
<ul style="list-style-type: none">• De meerjarendoelen, visie en missie van Plan zijn voor de afdelingen en de staf in het meerjarenbedrijfsplan vastgelegd. De financiële weerslag daarvan is opgenomen in onder de 'Meerjarenbegroting', paragraaf 4.9.• Het meerjarenbedrijfsplan vormt de basis voor het jaarlijkse marktwerkingsplan en voor de gedetailleerde uitwerking in de begroting van het volgende jaar.• Directie en Raad van Toezicht beschikken over relevante informatie door maandelijkse financiële rapportage, het Management Informatie Systeem (MIS) en geformaliseerd bilateraal overleg.	
Besteding van middelen	voldoet
<ul style="list-style-type: none">• Plan besteedt geworven fondsen aan de hand van vastgestelde thema's en domeinen.• Plan werkt met twee grote geldstromen: kindsponsoring en projectsponsoring.• Kindsponsoring en het merendeel van de projectsponsoring worden via Plan International besteed aan de doelstelling.• Voortgangsrapportages voeden de evaluatie en het monitoren van projecten.• De interne auditafdeling van Plan International controleert bovendien een substantieel deel van de jaarlijkse uitgaven in het veld.• De externe accountant PwC controleert de processen en cijfers van Plan en voert jaarlijks veldcontroles uit.• Budgetverantwoordelijkheid en verantwoording met korte sturing daarop vormen een gezonde basis voor een goed gecontroleerde inzet van middelen.• Plan waakt ervoor om met het percentage uitvoeringskosten ruim onder de CBF-norm te blijven.• Jaarlijks worden de wervings- en uitvoeringskosten geëvalueerd.• Plan houdt giftreserves zo laag mogelijk en houdt geen vrije reserves aan.	

Fondsenwerving

voldoet

- Ten aanzien van kindsponsoring, de grootste bate voor Plan, is transparant vastgelegd waar het geld besteed gaat worden. Voor de overige baten geldt dat deze verschillen per schenker of bron, van gedetailleerd tot volledig vrij qua besteding.
- Plan hanteert een transparant begrotingsproces, waarin geplande baten en kosten van activiteiten worden bepaald en vastgelegd.
- Plan stelt periodiek een vaste norm vast voor de 'cost per acquisition' en hanteert deze norm bij het selecteren van fondswervende programma's. Na een wervingscampagne wordt de werkelijke 'cost per acquisition' vastgesteld om de campagne te evalueren.
- De 'cost per acquisition' wordt ook achteraf vastgelegd na een grote wervingscampagne, om vast te stellen of de wervingscampagne zal worden voortgezet.

Omgaan met vrijwilligers

voldoet

- In het kader van het vrijwilligersbeleid werkt Plan met het interne Handboek voor Vrijwilligers. Hierin zijn onder meer beleid en organisatie, vrijwilligersfuncties en bijbehorende taken, en rechten en plichten van vrijwilligers vastgelegd.
- Vrijwilligers krijgen een introductiedag, een kennisverdiepingsdag en functiegerichte training. Ze doen mee in het regio-overleg, waarin ideeën, plannen en opvattingen worden gedeeld. Relevante issues speelt de regiocoördinator door naar Plan Nederland. De vrijwilligercoördinator van Plan informeert alle vrijwilligers over de Plan-organisatie en -activiteiten, onder meer via een periodieke digitale nieuwsbrief.

Functioneren van de organisatie

voldoet

- Plan beschikt over instrumenten voor planning, monitoren en rapportage (met behulp van Microsoft CRM/Navision, Afas, Cognos, Excel).
- In de inkoopprocedure zijn de autorisatieniveaus voor financiële en rechtshandelingen vastgelegd. De interne controles staan in het kwaliteitshandboek.
- Om te grote afhankelijkheid van één inkomstenbron te voorkomen, streeft Plan ernaar om baten uit meerdere sponsorbronnen te ontvangen.
- Om te waarborgen dat de kans op fraude wordt geminimaliseerd, zijn bij zowel Plan als bij Plan International verantwoordelijkheden gescheiden. Plan International heeft bovendien een interne afdeling die periodiek controles uitvoert op de juiste besteding van de gelden in het veld. Ook controleert accountant PricewaterhouseCoopers ieder jaar projecten in het veld. Ook bij Plan Nederland controleert deze externe accountant twee keer per jaar grondig de Nederlandse activiteiten, de administratieve organisatie en de interne controles.
- Plan ontvangt fondsen in euro's, en gaat significante verplichtingen aan in Amerikaanse dollars in verband met de uit te voeren projecten in ontwikkelingslanden, waarbij is vastgelegd dat de verplichting gemaximeerd is tot het bedrag in euro's dat overeengekomen is met de donor.
- Plan is ISO-gecertificeerd, hetgeen mede zorg draagt voor een goede borging van de processen.

Toezicht houden

Het houden van toezicht vooraf en achteraf op vijf inhoudelijke terreinen

voldoet

- De directie en de Raad van Toezicht kunnen beschikken over alle relevante beleidsdocumenten, analyses en rapportages - veelal ondersteund door informatie van de betrokken manager - waarover zij zich moeten uitspreken.
- De Auditcommissie houdt bovendien toezicht op de administratieve inrichting, de voorzieningen voor risicosignalering en de beloningsstructuur.
- Het mandaat van de Raad van Toezicht is vastgelegd in de statuten van Plan Nederland.

Organen voor besturen en toezichthouders

Onderscheiden van de functies besturen en toezichthouders

voldoet

- In de organisatiestructuur van Plan Nederland is er een statutair onderscheid tussen besturen en toezichthouders, namelijk: 1. de Stichting Plan Nederland met de statutaire directie, de staf en de afdelingen en 2. de Raad van Toezicht.
- De onderlinge werkverhouding is vastgelegd in een Huishoudelijk Reglement en een Directiestatuut. Beide zijn verankerd in de Statuten, die door de Raad van Toezicht zijn vastgesteld.

De statutaire en titulaire directie

voldoet

- De Raad van Toezicht is statutair geheel bevoegd ten aanzien van de statutaire directie.
- Werving en selectie van de statutaire directie vinden, net als bij de andere functies, plaats op basis van een functieprofiel en een salaris dat past in het Plan-salarishuis en de VFI-Richtlijn Beloning Directeuren.
- Jaarlijks vindt een evaluatie plaats, die wordt vastgelegd in het personeelsdossier.

Verantwoorden

Verantwoorden over vijf inhoudelijke terreinen en de organen

voldoet

- Omdat de communicatie-eisen voor de verschillende belanghebbenden van Plan Nederland uiteen lopen, is er voor iedere belangengroep een specifiek informatiepakket: 'Op maat'-rapportage voor de corporate partners; het jaarlijkse verslag MFP voor de overheid; het verkort jaarverslag via de website en een jaarlijks voortgangsverslag van het gesponsorde kind en diens leefgemeenschap voor de kindsponsors.
- Het Jaarverslag van Plan Nederland en de jaarcijfers van Plan International (Plan International worldwide combined financial statements, te downloaden via www.plan-international.org) zijn bronnen van generieke informatie, die voldoen aan zowel de wettelijke eisen als aan de aanvullende eisen (zoals de Richtlijn Verslaglegging Fondsenwervende Instelling en het reglement van het CBF-Keur van het Centraal Bureau Fondsenwerving).
- Het jaarverslag is beschikbaar via de website van Plan Nederland (www.plannederland.nl).
- De evaluatie van het functioneren en de prestaties van de Raad van Toezicht over verslagjaar 2011/2012 is nog niet afgerond per jaareinde en wordt uitgevoerd in verslagjaar 2012/2013. De uitkomsten worden besproken tijdens de vergadering van de Raad van Toezicht in dit verslagjaar.

voldoet
niet

I.1.2 Verantwoordelijkheden van de statutaire directie

De statutaire directie is belast met het besturen van de stichting en legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht. Per 30 juni 2012 bestond de statutaire directie uit de algemeen directeur, mevrouw M.M. van 't Hek).

- De statutaire directie is verantwoordelijk voor het strategische beleid, het management en de presentatie van de stichting.
- De statutaire directie is voor de uitoefening van haar taak verantwoording verschuldigd aan de Raad van Toezicht en brengt elk kwartaal schriftelijk verslag uit aan de Raad van Toezicht.
- De algemeen directeur vergadert tweewekelijks in het management team met de chief financial officer (CFO), chief marketing officer (CMO), chief program officer (CPO) en de manager HR. Besluiten worden vastgelegd.
- De statutaire directie evalueert jaarlijks de organisatie en het functioneren daarvan. De uitkomsten worden besproken met de Raad van Toezicht en aansluitend hierop voert de Raad van Toezicht een resultaatgesprek met de algemeen directeur.
- De statutaire directie ontvangt een bezoldiging conform de richtlijnen die dienaangaande door de VFI zijn opgesteld (voortvloeiend uit de Code Goed Bestuur van de Commissie Wijffels) en binnen de DG-norm.

In het Directiestatuut is omschreven welke besluiten de statutaire directie rechtsgeldig kan nemen en voor welke besluiten de goedkeuring van de Raad van Toezicht is vereist.

I.1.3 Verantwoordelijkheden van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht heeft tot taak intern toezicht te houden op het beleid van de statutaire directeur en in aangelegenheden die de statutaire directie aangaan ten aanzien van de algemene gang van zaken in de stichting. Tevens treedt de raad op als vertegenwoordiger van de werkgever en klankbord van de statutaire directie.

In het verslag van de Raad van Toezicht wordt ingegaan op de werkzaamheden, de samenstelling en een reflectie op het eigen functioneren.

De statutaire directie en alle leden van de Raad van Toezicht hebben de standaard CBF-verklaring getekend inzake onafhankelijkheid en het voorkomen van tegenstrijdige belangen.

De Ondernemingsraad is als wettelijk voorgeschreven instrument voor medezeggenschap onderdeel van de checks and balances in de stichting.

I.2 Continu verbeteren van de effectiviteit en efficiëntie van de bestedingen

I.2.1 Hoe worden de richtinggevende doelstellingen op alle relevante gebieden en niveaus benoemd?

De statutaire directie en de Raad van Toezicht geven richting aan de doelstellingen van Plan Nederland door het vaststellen van het beleidsplan, het meerjarige financiële kader van de stichting, alsmede de begroting voor het komende boekjaar en het daarmee verbonden uitvoeringsplan en de voor dat plan beschikbaar te stellen middelen.

I.2.2 Hoe controleert Plan Nederland de effectiviteit en efficiëntie van de projectbestedingen?

Plan Nederland hanteert een uitgebreid instrumentarium om de effectiviteit en efficiëntie van bestedingen te monitoren. Partnerorganisaties, projectvoorstellen en uitvoering van projecten worden op meerdere momenten getoetst. Monitoring van de uitvoering vindt plaats door middel van analyse van financiële kwartaalrapportages en jaarlijkse inhoudelijke rapporten. Jaarlijks vinden monitoringsbezoeken plaats aan projecten in uitvoering door de betreffende themadeskundigen van Plan Nederland. Ieder project wordt halverwege en bij afronding extern geëvalueerd.

De afspraken over financiële bijdragen van Plan Nederland aan de programma's van Plan International worden vastgelegd in een Grants Agreement Document, waarin ook een betalingsplanning is opgenomen. De financiële bijdragen van Plan Nederland worden in termijnen overgemaakt, op basis van goedgekeurde financiële en inhoudelijke rapportages. Mocht op enig moment blijken dat een partner zijn verplichtingen niet nakomt, dan past Plan Nederland het fraude- en sanctiebeleid toe (op basis van de Anti Fraud and Anti Corruption Policy, die is vastgesteld door Plan International). Plan Nederland behoudt zich het recht voor om contractuele verplichtingen eenzijdig te ontbinden als de financiële middelen niet in overeenstemming met de gemaakte afspraken worden gebruikt door de partnerorganisatie.

Plan International controleert hoe fondsen worden besteed. Mede daarmee waarborgt Plan efficiënt beheer en kan oneigenlijk gebruik worden voorkomen. Het lokale veldmanagement is financiële verantwoording verschuldigd aan de landendirecteur, die op zijn beurt verantwoording aflegt aan een van de vier regionale directeuren. De regionale directeuren leggen verantwoording af aan de directeur van Plan International, die weer verantwoording aflegt aan het internationale bestuur van Plan International.

Alle procedures en administratieve en controlling processen zijn vastgelegd in het Field Operation Book. De interne afdeling van Plan controleert jaarlijks ongeveer 70 procent van de uitgaven in het veld en rapporteert daarover aan de Financial Audit Committee van het internationale bestuur. Bovendien wordt Plan jaarlijks gecontroleerd door externe accountants. Het management en de operaties van Plan International Inc. en Plan Limited worden gecontroleerd en onafhankelijk beoordeeld door het International Committee on Fundraising Organizations (ICFO). Beide voldoen aan de ICFO-standaarden en grondslagen.

In het verslagjaar 2011-2012 is nadere ervaring opgedaan met het monitoring- en evaluatiesysteem Program Accountability and Learning System (PALS), dat het jaar daarvoor bij heel Plan is ingevoerd.

I.2.3 Hoe wordt de uitvoering van de interne processen gemonitord en geëvalueerd?

Het monitoren en evalueren van de uitvoering van activiteiten vindt plaats gedurende het jaar. Wat betreft de interne processen steunt de directeur in belangrijke mate op de bevindingen die voortkomen uit klachtenrapportages, interne kwaliteitsaudits, externe benchmarkonderzoeken en financiële en operationele audits van de CFO. Ook steunt de directeur op de bevindingen van de accountants, de externe ISO-auditor, het CBF, het VFI, het ministerie van Buitenlandse Zaken, Plan International en andere relevante belanghebbenden.

I.2.4 Hoe worden de aanpassingen in werking gesteld naar aanleiding van de evaluaties?

Verbeterpunten worden maandelijks gemonitord en besproken tijdens het overleg met het managementteam van Plan Nederland.

I.3 Optimalisatie van de omgang met belanghebbenden

Plan Nederland ziet het als verantwoordelijkheid en plicht om de sponsors en andere belanghebbenden een getrouw en helder beeld te geven van de wijze waarop de financiële middelen zijn besteed en wat de impact daarvan is. Daarbij wordt gezocht naar een balans tussen maximale controle over de besteding van het geld en minimale kosten voor deze controle.

I.3.1 Wie zijn de belanghebbenden van Plan Nederland?

Al het werk dat Plan doet, staat in het teken van de blijvende verbetering van de levenssituatie van kinderen in ontwikkelingslanden. Daarnaast is er een aantal belanghebbenden met wie Plan regelmatig contact onderhoudt. Allereerst zijn dat de sponsors in Nederland. De sponsor kan een particulier zijn, maar ook een corporate partner, een school, een vereniging of een institutionele donor. De groep belanghebbenden van Plan Nederland bestaat verder uit medewerkers, vrijwilligers, de overheid, beleidsmakers en beleidsbeïnvloeders, alliantiepartners, andere Plan-kantoren, Plan International en het Nederlandse publiek.

I.3.1.1 Sponsors

Plan faciliteert communicatie tussen sponsors en kinderen. Ontwikkelingssamenwerking krijgt daardoor een persoonlijk gezicht. Plan kent alle kinderen bij naam en monitort de families die meedoen aan de projecten. Uniek voor Plan is, dat sponsors naar het veld kunnen.

Fondsenwerving is een belangrijke activiteit van Plan Nederland. Daarbij heeft de organisatie drie specifieke groepen belanghebbenden:

1. Particulieren;
2. Bedrijven;

3. Institutionele donoren, privaat-publieke partners, scholen en verenigingen en speciale relaties zoals de Nationale Postcode Loterij, de EU en het ministerie van Buitenlandse Zaken.

I.3.1.2 Alliantiepartners

Plan Nederland heeft een aantal strategische alliantiepartners waarmee een structureel samenwerkingsverband bestaat. Deze samenwerking is gebaseerd op een gemeenschappelijk doel en komt direct of indirect ten goede aan partners en doelgroepen in landen waar de partners werkzaam zijn. De Child Rights Alliance (MFS2) is de grootste alliantie waarvan Plan Nederland deel uit maakt. Daarnaast onderhoudt Plan Nederland strategische samenwerkingsverbanden met andere NGO's in de water- en sanitatieprogramma's en in het kader van een project in Kenia tegen geweld op scholen.

I.3.2 De Nederlandse samenleving

Een deel van de communicatieactiviteiten van Plan Nederland is gericht op de Nederlandse samenleving. De essentie van deze communicatie- en bewustwordingsactiviteiten ligt in meningsvorming en bewustwording over ontwikkelingsvraagstukken en het genereren van betrokkenheid en solidariteit met kinderen in ontwikkelingslanden. Drie belangrijke doelgroepen zijn daarbij betrokken: moeders en vrouwen (30+), kinderen en jongeren en beleidsmakers en beleidsbeïnvloeders.

I.3.2.1 Medewerkers en vrijwilligers van Plan Nederland

Bij Plan Nederland werkten gedurende het verslagjaar 85 medewerkers (82,5 FTE); 250 vrijwilligers zetten zich in voor de organisatie. Gedragsregels zijn onder meer vastgelegd in een Code of Conduct, beleid inzake ongewenst gedrag, de Child Protection Policy, en het Safety & Security-beleid. Een ontbindende factor bij indiensttreding is ook het binnen drie maanden kunnen overleggen van een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG). Medewerkers

en vrijwilligers hebben de mogelijkheid om ongewenst gedrag of seksuele intimidatie aan te kaarten bij de vertrouwenspersoon van de arbodienst. Sinds 2007 is er een klokkenluidersregeling bij Plan Nederland ingesteld, die medewerkers bescherming biedt bij het melden van mogelijke misstanden. Bovendien onderzoekt Plan Nederland jaarlijks de tevredenheid van medewerkers, en periodiek de tevredenheid van de vrijwilligers, over de arbeidsomstandigheden en Plan Nederland als werkgever. In het verslagjaar heeft opnieuw een medewerkerstevredenheidsonderzoek plaatsgevonden.

I.3.2.2 Plan International

Plan Nederland heeft een lidmaatschapsovereenkomst met Plan International, net als de andere nationale Plan-organisaties. Deze 21 Plan-organisaties werven fondsen, bieden technische ondersteuning aan de vijftig landenkantoren van Plan International en lobbyen in eigen land voor kinderrechten. Ook organiseren zij activiteiten op het gebied van educatie en participatie in eigen land.

I.3.2.3 De begunstigen van Plan Nederland

De belangrijkste beneficianten van Plan zijn natuurlijk de kinderen in ontwikkelingslanden, hun ouders of verzorgers en de gemeenschappen waarin zij leven. Zij zijn de directe beneficianten van de projecten en de programma's die door Plan Nederland worden gefinancierd. Om deze doelgroepen te bereiken, werkt Plan Nederland samen met de Plan-landenkantoren en hun partnerorganisaties. De medewerkers van de landenkantoren hebben geregeld direct en intensief contact met de sponsorkinderen en hun families.

De landenkantoren werken samen met een lokaal netwerk van gemeenschapsorganisaties, niet-gouvernementele organisaties (NGO's) en de (lokale) overheid, om zo maximale impact van de projecten en programma's te bereiken.

I.3.3 Is de communicatie zodanig ingericht dat de informatie relevant, duidelijk en toegankelijk is voor belanghebbenden?

De afdeling Corporate Communicatie en de afdeling Loyaliteit zien erop toe dat adequaat wordt ingespeeld op de informatiebehoefte van belanghebbenden. Met tal van communicatie-uitingen wil Plan Nederland mensen in Nederland betrekken en enthousiast maken voor het werk van Plan, of ze nu potentiële sponsors zijn, werken bij een overheidsinstantie, een informatiepakket willen opvragen of een handtekening onder een petitie willen zetten. Plan Nederland luistert naar al deze belanghebbenden en gaat met hen in gesprek. Alle contacten kunnen aanleiding zijn om communicatiemiddelen aan te passen, te verbeteren, stop te zetten of om nieuwe communicatiemiddelen te introduceren. De communicatie van Plan Nederland is erop gericht te luisteren naar de doelgroepen en hen daardoor transparant, aansprekend en effectief te benaderen. Plan Nederland doet dit door het inzetten van een breed palet aan communicatiemiddelen.

I.3.4 Op welke manier gaat Plan Nederland om met ideeën, opmerkingen, wensen en klachten van belanghebbenden?

Plan Nederland voert periodiek een tevredenheidsonderzoek uit onder sponsors. In september en oktober 2011 is een dergelijk onderzoek gehouden. Van alle respondenten beoordeelt ruim acht op de tien Plan en de werkwijze van Plan met goed tot uitstekend, 15 procent met voldoende en slechts 2 procent met matig.

Zowel voor sponsors als voor partnerorganisaties hanteert Plan Nederland een formele klachtenregeling. Klachten worden conform de ISO-richtlijnen geregistreerd en afgehandeld via de procedure Klachtenbehandeling. Onder klachten worden verstaan 'proactieve uitingen van de klager waarin te kennen wordt gegeven dat aan bepaalde verwachtingen niet is voldaan'.

Hieronder vallen in de praktijk ook ideeën, opmerkingen en wensen van belanghebbenden.

Ieder kwartaal wordt de analyse van de klachtenrapportage tijdens het directieoverleg besproken en worden waar nodig corrigerende acties genomen. Medewerkers en vrijwilligers kunnen hun ideeën, wensen en opmerkingen in de periodieke tevredenheidsonderzoeken kenbaar maken (medewerkerstevredenheidsonderzoek en de staf-enquête). Vanaf volgend verslagjaar monitort Plan Nederland ook de tevredenheid van alliantiepartners met een geformaliseerd tevredenheidsonderzoek. Plan International heeft aan het eind van het verslagjaar 2011-2012 een periodiek intern tevredenheidsonderzoek geïntroduceerd dat de Plan-landkantoren in het veld de mogelijkheid biedt om de samenwerking met en adviezen van de nationale Plan-kantoren te evalueren.

I.3.5 Wat zijn de inhoud en kwaliteit van de aan belanghebbenden verstrekte informatie?

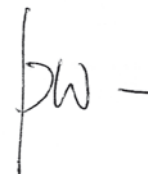
Verschillende doelgroepen worden op verschillende manieren geïnformeerd. De inhoudelijke en financiële rapportages worden daarbij aangepast aan de behoeften en wensen van de belanghebbenden. Plan Nederland heeft ook in 2011-2012 de werkzaamheden uitgevoerd en verantwoord conform de eisen van het Reglement CBF-Keur. Ten aanzien van de financiële verantwoording van de organisatie gelden de regels op de jaarverslaggeving voor fondsenwervende instellingen (RJ 650).

Behalve een volledig onlinejaarverslag maakt Plan Nederland ook een verkort jaarverslag voor de particuliere relaties in de vorm van een magazine (naar keuze digitaal of gedrukt). Ook zorgt Plan Nederland voor aparte verslagen voor grote donoren, zoals het verslag Medefinancieringsstelsel 2 voor het ministerie van Buitenlandse Zaken. Het jaarverslag en het verslag Medefinancieringsstelsel 2 zijn voorzien van een goedkeurende accountantsverklaring.

I.3.6 Evaluatie van de werking en de opzet van de verantwoordingsverklaring

De Raad van Toezicht heeft vastgesteld dat bij de Stichting Plan Nederland de opzet en werking van de verantwoordingsverklaring en daarmee de invulling van de hoofdprincipes goed zijn. De hoofdprincipes zijn: functiescheiding tussen besturen, uitvoeren en toezicht houden, het continu verbeteren van de effectiviteit en efficiency van de bestedingen en de optimalisatie van de omgang met belanghebbenden.

Namens de leden van de Raad van Toezicht:
de heer mr. H.A. van Beuningen,
de heer mr. drs. J.L. (Jan Louis) Burggraaf (vice-voorzitter),
de heer mr. E. J. (Erik) Cornelissen,
mevrouw F.E.M. (Elsemieke) Havenga-Hillen,
mevrouw N.P. (Natascha) Jacobovits de Szeged-van Boetzelaar BA,
mevrouw drs. B.J.M. (Bernadette) Langius,
de heer drs. F.M.J. (Frans) Röselaers,
mevrouw prof. dr. E.M. (Esther-Mirjam) Sent,
de heer ir. T. (Tom) van Woerkom,

De heer drs. D. (David) Vriesendorp
Voorzitter Raad van Toezicht

Bijlage II: Aanvullende informatie omtrent de bestedingen

Bestedingen FY2012

Onderstaand een overzicht van de totale projectbestedingen van de baten in verslagjaar 2012.

De projecten op de volgende pagina's zijn door Plan Nederland zelf begeleid en uitgevoerd. Voordat een project door Plan wordt geactiveerd zal deze door een vast projectgoedkeuringsprotocol gaan, waarbij onder meer het management en de afdeling Financiën goedkeuring moeten geven. De projectkosten zijn in de Jaarrekening onder de genoemde doelstellingen verantwoord en projectkosten van acties van derder en subsidies van overheden zijn onder paragraaf 4.6.4 van de Toelichting uiteengezet.

In de kolom financieringsbron zijn de financiers van de projecten op een rijtje gezet.

Het betreft hier:

MFS2 - Medefinancieringsstelsel - Nederlandse overheid

NPL - Nationale Postcode Loterij

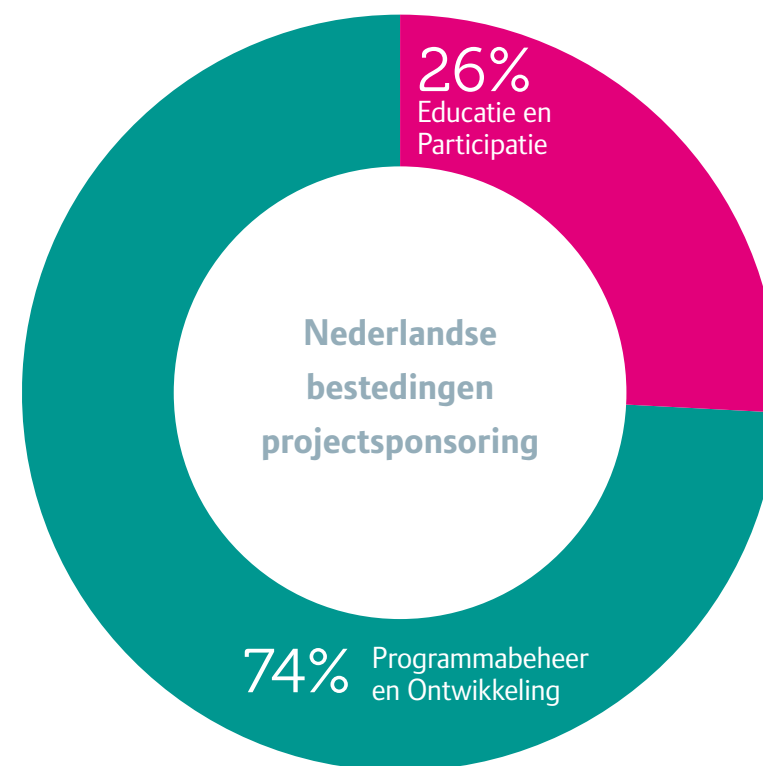
Particulier - privédonaties van instellingen en particulieren

Legaten - Nalatenschappen

Corporate . Stichting Education Fund- corporate partners

EU - Europese Unie

BuZa - ministerie van Buitenlandse Zaken

5. Bijlagen

II Aanvullende informatie omtrent de bestedingen

A. Educatie en Participatie

De doelstelling Educatie en Participatie heeft gedurende het boekjaar

€ 1,2 miljoen aan projecten uitgegeven.

Aan verplichtingen resteert nog 216K per jaareinde.

Projectomschrijving	Financieringsbron	Contractuele toezegging	Werkelijk FY2012	Verplichting per ultimo FY2012
Make the Link - Climate exChange	EU	210	72	59
Jongerenparticipatie	NPL	36	35	1
7 Days	NPL	11	11	
MTV-Let's Talk about Sex	NPL	100	91	
Let's Talk about Sex-Adressing Sex Tourism with Minors	NPL	109	109	
SZVW 2011	NPL	156	156	
Youth in Action	Particulier, EU	112	65	33
Trommelen voor de Toekomst	NPL	140	80	12
Missing Child Alert - additional communication budget	NPL	145	118	12
Kosten E&P FY12 NPL	NPL	130	31	99
Beheerskosten			469	
Totaal Educatie en Participatie (Doelstelling A)		1.149	1.237	216

5. Bijlagen

II Aanvullende informatie omtrent de bestedingen

B. Programmaontwikkeling en -beheer.

Aan doelstelling B. Programmaontwikkeling en -beheer is € 3,2 miljoen besteed gedurende het boekjaar.

De toekomstige verplichting bedraagt € 7,1 miljoen. Verplichtingen aangaan voor het Girl Power-programme zijn jaarlijks.

Projectomschrijving	Financieringsbron	Contractuele toezegging	Werkelijk FY2012	Verplichting per ultimo FY2012
Sanitation in Peri-urban Areas in Afrika	BuZa	3.600	892	2.071
Study on the Impact of Community Based Health Insurance	Particulier	77	19	0
Fighting Violence to Ensure Education for All	BuZa/Millennium Fund	279	2	25
Sterke en Gezonde Kinderen in Bolivia\ WEMOS	NPL	115	26	90
Empowering Self-help Sanitation in Africa: The Net	BuZa	817	111	168
Girl Power Ghana	MFS2, Particulier	430	24	349
Girl Power Liberia	MFS2, Particulier	296	16	223
Girl Power Sierra Leone	MFS2, Particulier	357	9	319
Girl Power Ethiopia	MFS2, Particulier	447	114	276
Girl Power Zambia-NL	MFS2, Particulier	384	10	291
Girl Power Bangladesh	MFS2, Particulier	321	17	248
Girl Power Pakistan	MFS2, Particulier	289	10	223
Girl Power Nepal-NL	MFS2, Particulier	469	9	404
Girl Power Bolivia-NL	MFS2, Particulier	460	23	380
Girl Power Nicaragua-NL	MFS2, Particulier	363	10	296
Missing Child Alert	NPL	122	23	99
Girl Power Global Program	MFS2, Particulier	872	169	0
Girl Power WARO-NL	MFS2, Particulier	123	18	233
Girl Power RESA-NL	MFS2, Particulier	82	11	362
Girl Power ARO-NL	MFS2, Particulier	123	12	357

5. Bijlagen

II Aanvullende informatie omtrent de bestedingen

Projectomschrijving	Financieringsbron	Contractuele toezegging	Werkelijk FY2012	Verplichting per ultimo FY2012
ICreate-Creative Lab	BuZa	931	249	447
World of Difference Vodafone	Corporate	40	40	0
Scaling Plan International's TVET Programs for You	Corporate	255	3	252
Beheerskosten nationaal en internationaal.			1.644	
Totaal Programmaontwikkeling en -beheer (Doelstelling B1)		11.253	3.459	7.113
Totaal Child Rights Alliance (Doelstelling B2)		3.169	3.169	

C. Totaal Voorlichting en Bewustwording

In deze bestedingscategorie worden de activiteiten verantwoord die samenhangen met de realisatie van communicatie tussen sponsors en gesponsorde kinderen. Deze kosten worden niet op projectbasis bijgehouden.

C. Totaal Voorlichting en Bewustwording

3.590

D. Totaal internationale afdracht

Deze grootste geldstroom, die via Plan International loopt valt uiteen in project sponsoring en kind sponsoring. Deze betrof € 31 miljoen.

Kind sponsoring

De afdracht kind sponsoring is bedoeld voor Child Centered Community Development (CCCD).

Projectomschrijving	Financieringsbron	FY2012 Werkelijk	Domein
Afdracht kind sponsoring	Inkomsten kind sponsoring	17.737	Kind sponsoring

Projectsporsoring

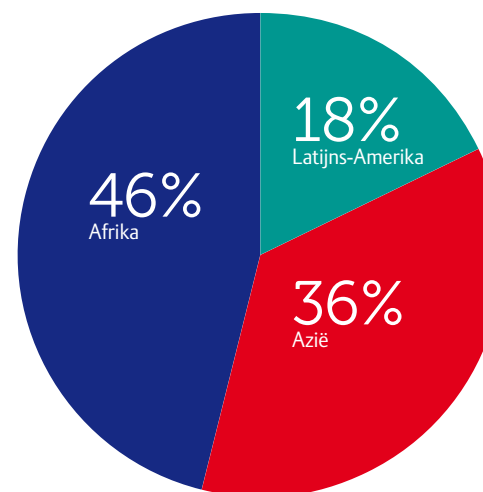
In deze paragraaf zijn de projecten weergegeven die zijn gefinancierd uit projectsporsoring. Het betreft de regionale bestedingen, waarbij Plan Nederland, Plan International heeft ingeschakeld voor de uitvoering. Ook voor deze internationale projecten geldt dat ze eerst door de vaste projectengoeedgevingsprocedure moeten worden getoetst. Als dit gebeurd is, zal het monitoren van de voortgang en de evaluatie van de projecten bewaakt worden via Plan's wereldwijde Corporate Planning, Monitoring & Evaluation System en het Grant Tracking System (projectadministratie). De input uit deze systemen vormt de basis voor de projectrapportage. Daarnaast voeren Plan's accountant Pricewaterhousecoopers en de interne auditafdeling bij Plan International ieder jaar verschillende controles uit in het veld.

Deze projectsporsoring stoelt op de onderstaande doelstellingen:

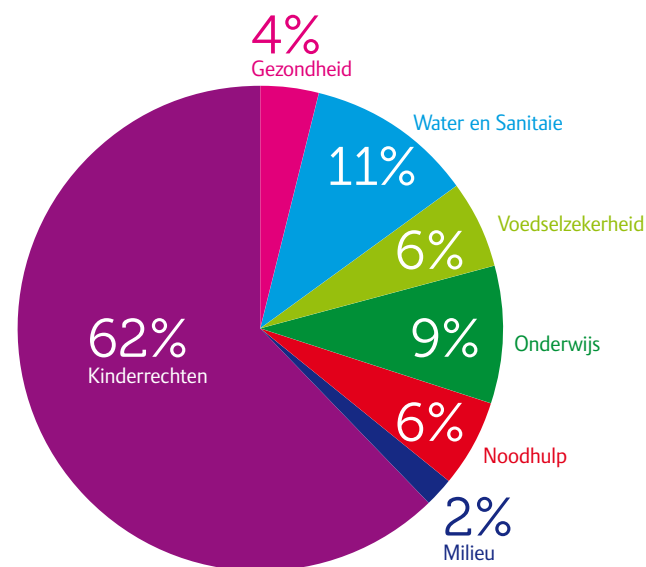
1. Betere toegang tot kwalitatief adequate diensten en middelen die essentieel zijn voor een duurzaam bestaan van in armoede levende kinderen en hun families.
2. Betere toegang tot processen en structuren in de maatschappij, die armen beter in staat stellen claims te leggen op hun recht op middelen en diensten die essentieel zijn voor een duurzaam bestaan, met een expliciete focus op de rechten van het kind.
3. Groter kritisch inzicht en handelen ten aanzien van de rechten van kinderen in ontwikkelingslanden, niet alleen in de Nederlandse samenleving maar ook, parallel daaraan, in de politiek en in global governance structuren en -processen.

De thema's die Plan Nederland hanteert voor de verantwoording van de projectsporsoring stoelen op de bovengenoemde doelstellingen, zoals deze door Plan Nederland zijn gedefinieerd voor het Medefinancieringsstelsel van de Nederlandse overheid.

Internationale projectsporsoring per continent

Internationale projectsporsoring per domein

5. Bijlagen

II Aanvullende informatie omtrent de bestedingen

Hieronder volgt een korte uitleg van ieder thema.

Onderwijs: ondersteuning voor zowel voorschoolse opvang van jonge kinderen en primair onderwijs als voortgezet en volwassenenonderwijs.

Gezondheid: primaire gezondheidszorg (inclusief reproductieve gezondheidszorg), het tegengaan van HIV/aids (met het accent op minimaliseren van negatieve effecten van de HIV/aids-epidemie) en overige gezondheidszorg (zoals bijvoorbeeld controle op infectieziekten, ziekenhuisondersteuning en beleid en management op het gebied van gezondheidszorg).

Water en sanitatie: toegang tot veilig drinkwater, onder meer door middel van pompen, bronnen, opslagtanks en regenwateropvang en -opslag. Sanitatie betreft sanitaire voorzieningen en een veilige afvoer van alle afval, maar ook drainage, hygiënetraining en parasietenbestrijding.

Milieu: betreft waterbeheersing, programma's en projecten gericht op een ecologisch verantwoord gebruik van water en activiteiten gericht op het tegengaan van erosie en het bevorderen van verantwoord landgebruik, zoals afwisseling van beplanting, compostgebruik, grondbeheer, gebruik van pesticiden, en dergelijke.

Voedselzekerheid: betreft landbouwontwikkeling (land, water, teelt, verkoop van fruit en groente), onderwijs en training, plantbescherming en beheersing van plantenziekten, zaadbankbeheer, irrigatieaanpak, verzorging van vee en pluimvee, advies voor begrazing en weidemanagement. Het betreft ook voedselhulp en -distributie, food-for-work-programma's, programma's voor speciale voedingssupplementen, training op het gebied van voedingswaarde, het promoten van borstvoeding en ondersteunende voeding, microkredieten, investeringen en participatie.

Kindbescherming: betreft alle activiteiten gericht op het beschermen van kinderen en vrouwen, bij gewapende conflicten, in de rechtsspraak, in het kader van geboorteregistratie en tegen kinderarbeid, discriminatie, jong uithuwelijken, genitale verminking bij meisjes en vrouwen, kinderhandel en seksuele uitbuiting en geweld.

Noodhulp: betreft directe en structurele ondersteuning bij natuurrampen, maar ook het mogelijk maken van medische assistentie voor kinderen.

Regio Azië

Projectomschrijving	Financieringsbron	Contractuele toezegging	Werkelijk FY2012	Verplichting per ultimo FY2012	Domein
Bangladesh					
Development Opp. for Child Domestic Workers in Dhaka	Particulier, Particulier	84	24	0	Kinderrechten
Girl Power-programma	MFS2, Particulier	1.017	556	312	Kinderrechten
Missing Child Alert - Bangladesh	NPL	600	200	400	Kinderrechten
Totaal projecten in Bangladesh		1.701	780	712	
China					
Migrant Women Entrepreneurship Program - Chengdu	Corporate	130	-2	0	Voedselzekerheid
Child Emergency Medical Treatment	Noodfonds	37	20	0	Gezondheid
ECCD Project in Hongsibu District, Ningxi Province	Corporate	51	21	30	Onderwijs
Totaal projecten in China		218	39	30	
Indonesië					
Support to CBO at Bantar Gebang Dumpsite	Particulier	43	-10	0	Voedselzekerheid
WASH Program in East Indonesia (EKN-Simavi)	Simavi	1.973	325	1.092	Water en Sanitatie
ECCD Centre Construction in Lembata (AkzoNobel)	Corporate	39	39	0	Onderwijs
Medical Fund for SC Family (Agis)	Noodfonds	30	14	0	Kinderrechten
Promoting Inclusive Education in Rembang	EU, legaten	335	166	169	Onderwijs
YEE-Youth Economic Empowerment (Accenture)	Corporate	1.562	275	1.287	Onderwijs
Totaal projecten in Indonesië		3.982	809	2.549	
India					
SAKSHAM - Youth Employment in Disadv. Neigh of ND	Corporate, Stichting Education Fund	96	38	0	Onderwijs
Let Girls Be Born	Particulier	1.269	375	594	Kinderrechten
Urban Youth Vocational Training	Corporate - Accenture	76	40	22	Onderwijs
Missing Child Alert - India	NPL	616	150	466	Kinderrechten
Totaal projecten in India		2.057	603	1.081	

5. Bijlagen

II Aanvullende informatie omtrent de bestedingen

Projectomschrijving	Financieringsbron	Contractuele toezegging	Werkelijk FY2012	Verplichting per ultimo FY2012	Domein
Nepal					
Freed Kamaiyas Livelihood Development Project	EU	683	139	177	Voedselzekerheid
Rainwater Harvesting Project Makwanpur	NPL	401	0	0	Water en Sanitatie
Girl Power-programma	MFS2, particulier	769	546	0	Kinderrechten
Missing Child Alert - Nepal	NPL	600	200	400	Kinderrechten
Totaal projecten in Nepal		2.452	885	577	
Pakistan					
Girl Power	MFS2, particulier	946	521	294	Kinderrechten
Badin (Pakistan) Flood Response 2011	NPL	30	30	0	Noodhulp
Totaal projecten in Pakistan		976	551	294	
Thailand					
BIAAG Launch in Thailand (FY12)	Particulier, Corporate	13	13	0	Kinderrechten
Accenture	Corporate - Accenture	938	171	768	Onderwijs
Totaal projecten in Thailand		952	184	768	
Vietnam					
LABS Project Livelihoods	NPL, Stichting Education Fund	1.016	108	-39	Education
Support REACH Development and HCM Expansion	Corporate - Accenture	1.142	350	645	Onderwijs
Totaal projecten in Vietnam		2.158	458	607	
Internationaal					
BIAAG Program Guidelines	NPL, particulier	28	28	0	Kinderrechten
Totaal projecten Internationaal/Global		28	28	0	
Global					
Girl Power-programma ARO	MFSII, particulier	548	116	432	Kinderrechten
Local Programme Staff	NPL	1.858	400	1.458	Kinderrechten
ARO TVET Specialist	Corporate - Accenture	179	40	140	Onderwijs
Totaal projecten Regionaal		2.586	556	2.029	
Totaal bestedingen in Azië		17.109	4.891	8.647	

2. Directieverslag

2.1. Inkomsten

2.2. Uitgaven

Regio Afrika

Projectomschrijving	Financieringsbron	Contractuele toezegging	Werkelijk FY2012	Verplichting per ultimo FY2012	Domein
Ethiopië					
Empowering Self Help Sanitation in Africa	BuZa, SZvW, corporate	690	0	225	Water en Sanitatie
End School Violence to Create Child Friendly Teaching	Corporate, particulier	280	27	164	Onderwijs
Light up our Lives Pilot fase	Klimaatfonds	515	205	103	Milieu
Girl Power	MFS2, particulier	929	288	428	Kinderrechten
Totaal projecten in Ethiopië		2.413	519	920	
Kenia					
Fighting Violence to Ensure Education for All	Millennium Fund, particulier	878	87	11	Kinderrechten
Empowering Self Help Sanitation in Africa	BuZa, particulier	504	177	184	Water en Sanitatie
Educating Young People in a Change Climate	Legaten	11	0	0	Onderwijs
Totaal projecten in Kenia		1.393	264	196	
Mozambique					
School Supplies	Particulier	1	1	0	Onderwijs
Totaal projecten in Mozambique		1	1		
Malawi					
Support Children and Families against HIV/AIDS in Malawi	NPL	184	-6	0	Gezondheid
Empowering Self Help Sanitation in Africa	BuZa	504	180	208	Water en Sanitatie
Educating Children and Young People in a Changing Climate	Legaten	58	0	0	Water en Sanitatie
Totaal projecten in Malawi		746	174	208	
Uganda					
Empowering Self Help Sanitation in Africa	BuZa	504	175	155	Water en Sanitatie
Menstrual Hygiene Management	NPL, particulier	44	14	0	Water en Sanitatie
Totaal projecten in Uganda		548	189	155	

5. Bijlagen

II Aanvullende informatie omtrent de bestedingen

Projectomschrijving	Financieringsbron	Contractuele toezegging	Werkelijk FY2012	Verplichting per ultimo FY2012	Domein
Zambia					
Enhanced Effective Coordintaion Referral Structure	EU, legaten	826	233	167	Gezondheid
Empowering Self Help Sanitation in Africa	SZvW	795	38	237	Water en Sanitatie
Kanakantapa Health Facility Completion Project	Corporate, particulier	42	-2	0	Gezondheid
Girl Power-programma	MFS2, particulier	923	741	0	Kinderrechten
Totaal projecten in Zambia		2.585	1.010	404	
Zimbabwe					
Children Affected by HIV/AIDS in Mutare District	Particulier	654	170	46	Gezondheid
Totaal projecten in Zimbabwe		654	170	46	
Benin					
Promotion of Cty-based Mother and Neonatal Health	Particulier	104	0	0	Gezondheid
Disaster Relief in Benin-2010	Legaten noodfonds	50	0	0	Noodhulp
Sanitation in Peri Urban Areas Benin	BuZa	38	76	-38	Water en Sanitatie
Totaal projecten in Benin		192	76	-38	
Burkina Faso					
Meningetis Appeal	Particulier	3	0	0	Gezondheid
Totaal projecten in Burkino Faso		3	0		
Cameroon					
Child Survival and Early Development	Particulier	2	-1	0	Kinderrechten
Special Gifts	Particulier	1	1	0	Kinderrechten
Totaal projecten in Cameroon		3	-1		
Ghana					
School Feeding Programme	Corporate	130	0	0	Voedselzekerheid
Empowering Young Girls in Wa Programme Area	Particulier, coporate, particulier	117	-13	0	Voedselzekerheid
School Feeding Programme - Pulima	Corporate	42	15	0	Voedselzekerheid
Empowering Self Help Sanitation in Africa	BuZa	504	196	191	Water en Sanitatie
Girl Power-programma	MFS2, particulier	937	729	0	Kinderrechten
Towards Rural Women Economic Empowerment	Corporate	62	62	0	Voedselzekerheid
Totaal projecten in Ghana		1.791	989	191	

5. Bijlagen

II Aanvullende informatie omtrent de bestedingen

Projectomschrijving	Financieringsbron	Contractuele toezegging	Werkelijk FY2012	Verplichting per ultimo FY2012	Domein
Liberia					
Girls Making Media Project - Liberia	Particulier, particulier	131	0	16	Kinderrechten
Girl Power-programma	MFS2, particulier	863	438	283	Kinderrechten
Totaal projecten in Liberia		994	438	299	
Mali					
Fight against FGM in Mali	Particulier	77	-21	0	Gezondheid
Fight against FGC in Mali	Particulier	1.501	0	850	Gezondheid
Girl Friendly Village	NPL	399	0	199	Kinderrechten
Improving WASH in Schools and Communities, Mali	SZvW, NPL	750	0	750	Water en Sanitatie
Totaal projecten in Mali		2.728	-21	1.799	
Niger					
Empowering Self Help Sanitation in Africa	BuZa	504	75	173	Water en Sanitatie
Plan Niger's Recovery Plan-Rehabilitation	Particulier	18	-1	0	Voedselzekerheid
Plan Niger Response for 2012 Food Crisis	NPL	25	25	0	Noodhulp
Totaal projecten in Niger		547	99	173	
Siera Leone					
Empowering Self Help Sanitation in Africa	BuZa	504	226	165	Water en Sanitatie
Girls Making Media - Sierra Leone	Particulier	143	43	0	Kinderrechten
Girl Power-programma	MFS2, particulier	1.320	753	508	Kinderrechten
Totaal projecten in Siera Leone		1.968	1.022	674	
Togo					
Health Insurance Project (mutuelle de sante)	NPL, legaten	1.341	200	219	Gezondheid
Totaal projecten in Togo		1.341	200	219	

5. Bijlagen

II Aanvullende informatie omtrent de bestedingen

Projectomschrijving	Financieringsbron	Contractuele toezegging	Werkelijk FY2012	Verplichting per ultimo FY2012	Domein
Regionale bestedingen Afrika					
Support Children and Young People to End Violence	NPL	466	75	224	Kinderrechten
Girls Making Media - Regional Office	Particulier	63	43	0	Kinderrechten
Girl Power-programma WARO	MFS2, particulier	241	241	0	Kinderrechten
Empowering Self-Help Sanitation of Comm/Schools	BuZa	235	32	203	Water en Sanitatie
Light up our Lives	NPL	23	0	0	Milieu
Girl Power-programma RESA	MFS2, particulier	230	230	0	Kinderrechten
Horn of Africa Drought Respons	Particulier	388	388	0	Noodhulp
Totaal regionale bestedingen		1.645	1.009	427	
Totaal bestedingen in Afrika		19.552	6.138	5.671	

5. Bijlagen

II Aanvullende informatie omtrent de bestedingen

Regio Latijns-Amerika

Projectomschrijving	Financieringsbron	Contractuele toezegging	Werkelijk FY2012	Verplichting per ultimo FY2012	Domein
Bolivia					
Land Reclamation on the Altiplano	NPL	972	204	235	Voedselzekerheid
Girl Power	MFS2, particulier	1.189	442	545	Kinderrechten
Casos Especiales FY09 al FY12	Particulier	4	4	0	Overig
Totaal projecten in Bolivia		2.165	650	779	
Brazilië					
Addressing Sex Tourism with Minors in North Brazil	NPL, particulier, legaten	699	200	0	Kinderrechten
A Collective 'NO' to Child Sex Tourism in N-E Brazil	NPL, particulier, legaten	984	27	957	Kinderrechten
Totaal projecten in Brazilië		1.682	227	957	
Haiti					
Earthquake Early Recovery	SHO	578	287	84	Noodhulp
Totaal projecten in Haiti		579	287	84	
Nicaragua					
Fortaleciendo la Agricultura Familiar Chin. Madriz	EU, legaten	1.361	237	69	Voedselzekerheid
Girl Power-programma	MFS2, particulier	816	633	0	Kinderrechten
Community Lead Institutionalization of Food	EU, legaten	608	184	425	Voedselzekerheid
Totaal projecten in Nicaragua		2.785	1.053	494	
Peru					
Network of Communicating Boys Girls Adolescents	Particulier	277	200	72	Kinderrechten
Totaal projecten in Peru		277	200	72	
El Salvador000					
Girl's Scholarship	Particulier	8	1	7	Onderwijs
Totaal projecten in El Salvador		8	1	7	
Regionale bestedingen Latijns Amerika					
Emergency in Central America	Particulier	21	21	0	Noodhulp
Totaal regionale bestedingen		21	21	0	
Totaal bestedingen in Latijns-Amerika		7.518	2.440	2.393	
Totaal overmakingen Internationaal (Doelstelling D)		44.179	31.206	16.711	
Totaal programmabestedingen		59.750	42.661	24.040	

Bijlage III: GRI-verklaring

Verklaring GRI toepassingsniveau check

GRI verklaart hierbij dat het "Jaarverslag 2011-2012" van Plan Nederland aan aan GRI's Report Services is gepresenteerd, en dat er geconcludeerd is dat het rapport aan de eisen van toepassingsniveau C voldoet.

De GRI toepassingsniveaus communiceren in welke mate de inhoud van de G3 richtlijnen gebruikt zijn in de ingediende duurzaamheidsverslaglegging. De Check bevestigt dat de vereiste combinatie en aantal rapportageonderdelen voor het specifieke toepassingsniveau worden behandeld in de verslaglegging en dat de GRI inhoudsopgave een juiste weergave is van deze vereiste rapportageonderdelen, zoals deze gedefinieerd zijn in de GRI G3 richtlijnen.

De toepassingsniveaus geven geen mening over de duurzaamheidsprestaties van de desbetreffende organisatie en geven geen mening over de kwaliteit van de verslaglegging.

Amsterdam, 9 november 2012

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Nelmara Arbex".

Nelmara Arbex
Adjunct President-Directeur
Global Reporting Initiative

Het Global Reporting Initiative (GRI) is een netwerkgroep die het voortouw heeft genomen in de ontwikkeling van 's werelds meest gebruikte raamwerk voor duurzaamheidsverslaglegging en is voortdurend toegewijd aan verbetering en toepassing van dit raamwerk op wereldwijde schaal. De GRI richtlijnen beschrijven principes en indicatoren die organisaties kunnen gebruiken om hun prestaties op het gebied van economie, milieu en maatschappij te meten en te rapporteren.
www.globalreporting.org

Disclaimer: In het geval dat de betreffende verslaglegging externe links geeft, zoals naar audiovisueel materiaal, is het van belang te begrijpen dat dit Statement alleen van toepassing is op het ingediende materiaal aan GRI ten tijde van de Check op 2 november 2012. GRI geeft expliciet te kennen dat dit Statement niet kan worden gebruikt als er op een later tijdstip veranderingen zijn doorgevoerd aan.